

Regeringens proposition 2013/14:250

Associeringsavtal mellan Europeiska unionen,
Europeiska atomenergigemenskapen
och deras medlemsstater, å ena sidan,
och Republiken Moldavien, å andra sidan

Prop.
2013/14:250

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 11 september 2014

Fredrik Reinfeldt

Carl Bildt
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan. Förhandlingarna om ett associeringsavtal inleddes 2009 och avtalet undertecknades den 27 juni 2014, då motsvarande avtal även undertecknades med Georgien och Ukraina. Unionens relationer med Moldavien har fördjupats de senaste åren, inte minst inom ramen för Östliga partnerskapet, som etablerades vid ett toppmöte i Prag i maj 2009 efter ett initiativ från Sverige och Polen.

Avtalet syftar till att främja politisk associering och ekonomisk integration grundad i de gemensamma värderingar som EU bygger på: demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen. Genom avtalet upprättas ett djupgående och omfattande frihandelsområde som möjliggör för Moldavien att gradvis integreras i EU:s inre marknad samtidigt som landet åtar sig att anpassa sin lagstiftning till EU:s lagstiftning på en rad områden. Denna anpassning kommer att utgöra kärnan i Moldaviens fortsatta reformsprocess och modernisering och kommer att stå i centrum för det fortsatta samarbetet mellan EU och Moldavien. Avtalet väntas leda till utveckling av handel och investeringar mellan parterna samt till ökad konkurrens. Dessa faktorer är grundläggande för ekonomiska reformer och modernisering i Moldavien.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Ärendet och dess beredning	5
3	Bakgrund.....	5
4	EU:s relationer med Moldavien	6
5	Sveriges relationer med Moldavien	6
6	Den ekonomiska utvecklingen i Moldavien	7
7	Associeringsavtalets innehåll.....	7
7.1	Avtalets mål och allmänna principer (artiklarna 1–2)	7
7.2	Politisk dialog och reform, samarbete på det utrikes- och säkerhetspolitiska området (artiklarna 3–11).....	8
7.3	Frihet, säkerhet och rättvisa (artiklarna 12–20).....	9
7.4	Ekonomiskt samarbete och annat sektorssamarbete (artiklarna 21–142).....	9
7.5	Handel och handelsrelaterade frågor (artiklarna 143–412).....	10
7.5.1	Gemensamma bestämmelser (artiklarna 143–144).....	10
7.5.2	Avskaffande av tullar, avgifter och andra pålagor (artiklarna 145–151).....	10
7.5.3	Icke-tariffära åtgärder (artiklarna 152–153).....	10
7.5.4	Administrativt samarbete och samordning (artiklarna 154–157).....	11
7.5.5	Handelspolitiska skyddsåtgärder (artiklarna 158–169).....	11
7.5.6	Tekniska handelshinder, standardisering, metrologi, ackreditering och bedömning av överensstämmelse (artiklarna 170–175).....	11
7.5.7	Sanitära och fytosanitära åtgärder (artiklarna 176–191).....	12
7.5.8	Tullar och förenklade handelsprocedurer (artiklarna 192–201).....	12
7.5.9	Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel (artiklarna 202–263).....	12
7.5.10	Löpande betalningar och kapitalrörelser (artiklarna 264–267).....	13
7.5.11	Offentlig upphandling (artiklarna 268–276).....	13
7.5.12	Immateriella rättigheter (artiklarna 277–332).....	13
7.5.13	Konkurrens (artiklarna 333–344)	13
7.5.14	Handelsrelaterad energi (artiklarna 345–354).....	13
7.5.15	Öppenhet (artiklarna 355–362).....	14

		Prop.2013/14: 250
7.5.16	Handel och hållbar utveckling (artikarna 363–379)	14
7.5.17	Tvistlösning (artiklarna 380–406)	14
7.5.18	Allmänna bestämmelser för tillnärmning inom ramen för avdelning V (handelsrelaterade områden) (artiklarna 407–412)	15
7.6	Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll (artiklarna 413–432)	15
7.7	Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser (artiklarna 433–465)	15
8	Godkännande av avtalet	16
Bilaga	Associeringsavtal mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan	19
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 11 september 2014		1897

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan (avsnitt 8).

2 Ärendet och dess beredning

Prop.2013/14: 250

Rådet fattade i juni 2009 beslut om förhandlingsmandat för Europeiska kommissionen att inleda förhandlingar om ett associeringsavtal mellan EU och Moldavien. I juni 2011 beslutade rådet om motsvarande förhandlingsdirektiv avseende ett djupgående och omfattande frihandelsområde vars upprättande skulle utgöra en integrerad del av avtalet. Förhandlingarna slutfördes under 2013, avtalet paraferades vid toppmötet för Östliga partnerskapet i Vilnius den 29 november 2013 och undertecknades i samband med Europeiska rådets möte den 27 juni 2014.

3 Bakgrund

Associeringsavtalet består av sju avdelningar: 1) Allmänna principer, 2) Politisk dialog och reform, samarbete på det utrikes- och säkerhetspolitiska området; 3) Frihet, säkerhet och rättvisa, 4) Ekonomiskt samarbete och annat sektorssamarbete, 5) Handel och handelsrelaterade frågor, 6) Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll samt 7) Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser. Därtill innehåller avtalet 35 bilagor som bland annat specificerar den EU-lagstiftning som Moldavien åtar sig att anpassa sin lagstiftning till och tidsramarna för detta. Till avtalet hör även fyra protokoll.

Avtalet är inriktat på stöd till centrala reformer, ekonomisk återhämtning och tillväxt samt samhällsstyrning och samarbete inom olika sektorer. Det utgör också en reformagenda för Moldavien, byggd på ett omfattande program för hur landets lagstiftning ska anpassas till EU:s normer och standarder. Alla länder som samarbetar med Moldavien uppmanas att anpassa sig till och inrikta sitt bistånd på att genomföra detta program. EU:s framtida bistånd till Moldavien är kopplat till reformagendan såsom den utformats i avtalet. För att förbereda och underlätta genomförandet av avtalet har en associeringsagenda utarbetats. Avtalet innebär att Moldavien kan fortsätta att utveckla sina handelsrelationer även med handelsparter utanför EU, exempelvis genom frihandelsavtal med andra länder.

Associeringsavtalet är ett blandat avtal, dvs. både EU och dess medlemsstater är avtalsparter tillsammans med Moldavien. Det träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats. Avtalet ersätter det befintliga partnerskaps- och samarbetsavtalet. I avvaktan på att avtalet träder i kraft kommer delar av det från och med den 1 september 2014 att tillämpas provisoriskt mellan EU och Moldavien, inom ramen för kompetensfördelningen mellan EU och dess medlemsstater.

4 EU:s relationer med Moldavien

Närmandet till EU är en viktig drivkraft för reformprocessen i Moldavien. Unionens relationer med Moldavien har fördjupats de senaste åren, inte minst inom ramen för Östliga partnerskapet, som etablerades vid ett toppmöte i Prag i maj 2009 efter ett initiativ från Sverige och Polen. Östliga partnerskapet är EU:s politik gentemot de sex östeuropeiska grannländerna Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Ukraina och Vitryssland men också ett format för samarbete mellan EU och dessa länder. Såväl EU:s medlemsstater som institutioner deltar i Östliga partnerskapet. Syftet med partnerskapet är att främja partnerländernas politiska associering och ekonomiska integrering med EU. Detta sker bland annat genom praktiskt arbete för anpassning till EU:s regelverk inom olika områden, harmonisering av lagstiftning och genom att bygga demokratiska institutioner. Respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är grundläggande för partnerländernas fördjupade integration och samarbete med EU. Samarbetet, liksom EU:s ekonomiska stöd, är tydligt kopplat till respektive lands reformframsteg, i linje med principen om "mer för mer" (mer reformer i ett land leder till ett ökat stöd och engagemang från EU). EU stöder även Moldavien genom EU:s grannskapsinstrument (European Neighbourhood Instrument, ENI) för perioden 2014–2020. Syftet med ENI är att främja fred, stabilitet och ekonomisk tillväxt i hela regionen genom att stödja politiska och ekonomiska reformer i de 16 länder som omfattas av instrumentet. Från den 28 april 2014 har moldaviska medborgare som innehar biometriska pass rätt att resa till Schengenländerna utan visum. EU fattade beslut om detta efter att Moldavien framgångsrikt genomfört de reformer som EU ställt som villkor för viseringsfrihet.

Handelsflödet mellan EU och Moldavien ökade årligen cirka 16 procent i genomsnitt mellan 2009 och 2013. År 2013 uppgick den totala handeln mellan EU och Moldavien till 3,2 miljarder euro. Importen från Moldavien till EU bestod huvudsakligen av jordbruksprodukter, maskiner och transportutrustning samt kläder. Exporten från EU till Moldavien bestod främst av maskiner och transportutrustning samt bränsle.

5 Sveriges relationer med Moldavien

Sveriges bilaterala förbindelser med Moldavien är mycket goda och besöksutbytet är intensivt. Utrikesminister Carl Bildt har besökt Moldavien flera gånger, senast under en rundresa 29 juni till 1 juli 2014 till de tre länder som då undertecknat associeringsavtal med EU (Moldavien, Ukraina och Georgien). Handelsminister Ewa Björling besökte landet 2012. Handeln mellan Sverige och Moldavien är begränsad. Den svenska importen uppgick 2013 till 28 miljoner kronor och utgjordes till stor del av livsmedel och textilprodukter. Den svenska

exporten uppgick 2013 till 130 miljoner kronor och utgjordes till stor del av verkstadsprodukter. Prop.2013/14: 250

Sveriges reformsamarbete med Moldavien styrs av en resultatstrategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet för perioden 2014–2020 med syfte att bidra till landets närmande till EU. Stödet till Moldavien förväntas uppgå till 120 miljoner kronor per år vilket innebär att Sverige är en av de största bilaterala givarna till Moldavien.

6 Den ekonomiska utvecklingen i Moldavien

Moldavien är ett av Europas fattigaste länder. Sovjetunionens upplösning 1991 utlöste en djup och långvarig ekonomisk kris. Den ekonomiska tillväxten har visserligen varit hög sedan millennieskiftet, men började från en mycket låg nivå. Jordbruket är den viktigaste näringen, även om tjänstesektorn växer snabbt. Den industri som finns är beroende av jordbruksproduktionen och domineras av tillverkning av livsmedel och jordbruksredskap. Arbetskraftsutvandringen är stor och penningöverföringar från moldavier som arbetar utomlands står för omkring en tredjedel av landets BNP.

I början av 1990-talet inleddes ekonomiska reformer med marknadsekonomi som mål, och vissa privatiseringar genomfördes. Tillväxten har sedan millennieskiftet framförallt drivits på av ökad export och inhemsk privatkonsumtion. Privata investeringar har dock uteblivit och inflationen har förblivit hög. Höjda priser på rysk gas och ryska blockader mot moldaviskt vin har slagit hårt mot ekonomin. Andra utmaningar har varit hög arbetslöshet och stora underskott i handelsbalansen med utlandet. Den regering som tillträdde 2009 har som mål att föra landet närmare EU, vilket kräver en snabbare privatiseringsprocess och budgetsanering.

7 Associeringsavtalets innehåll

7.1 Avtalets mål och allmänna principer (artiklarna 1–2)

Associeringsavtalet har som övergripande mål att främja politisk associering och ekonomisk integration mellan parterna på grundval av gemensamma värderingar, en utökad politisk dialog så att nära politiska förbindelser kan utvecklas mellan parterna, att bidra till stärkt demokrati och till politisk, ekonomisk och institutionell stabilitet i Moldavien, främja, bevara och stärka fred och stabilitet såväl regionalt som

internationellt, att stödja och utöka samarbetet på området rättvisa, frihet och säkerhet för att stärka rättsstatsprincipen och respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Vidare har avtalet som mål att stödja Moldaviens ansträngningar att utveckla sin ekonomiska potential bland annat genom att närma landets lagstiftning till EU:s lagstiftning, att skapa förutsättningar för stärkta ekonomiska förbindelser och handelsförbindelser med sikte på Moldaviens gradvisa integration i EU:s inre marknad, bland annat genom att inrätta ett djupgående och omfattande frihandelsområde samt att skapa förutsättningar för ett allt närmare samarbete på andra områden av gemensamt intresse.

Till avtalet hör en särskild uppsättning principer som betecknas som väsentliga delar av avtalet. Dessa är respekt för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i enlighet med relevanta internationella instrument samt motverkande av spridning av massförstörelsevapen. En överträdelse av någon av dessa principer kan motivera ett tillfälligt upphävande av samtliga rättigheter och skyldigheter enligt avtalet. Avtalet nämner i detta avsnitt även principerna om en fri marknadsekonomi, hållbar utveckling och effektiv multilateralism, respekt för rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning samt bekämpning av korruption, brottslig verksamhet, inbegripet verksamhet av gränsöverskridande karaktär, och terrorism. Parterna åtar sig också på vissa av dessa områden, t.ex. på områdena för brottmålsdomstolen, icke-spridning och vapenkontroll, att genomföra sina skyldigheter enligt internationella fördrag och överenskommelser.

7.2 Politisk dialog och reform, samarbete på det utrikes- och säkerhetspolitiska området (artiklarna 3–11)

Avtalet stadgar att den politiska dialogen mellan parterna ska utvecklas och stärkas på alla områden av gemensamt intresse, inbegripet frågor som rör utrikes- och säkerhetspolitik och inhemska reformer för att öka effektiviteten i det politiska samarbetet och främja en överensstämmelse i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. När det gäller inhemska reformer ska parterna samarbeta i frågor om 1) de demokratiska institutionernas stabilitet och ändamålsenlighet samt rättsstatsprincipen, 2) respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, 3) reformer av rättsväsendet och lagstiftningen, i syfte att garantera rättsväsendets oberoende, stärka dess administrativa kapacitet och säkerställa de rättsvårdande organens opartiskhet och ändamålsenlighet, 4) reformen av den offentliga förvaltningen i syfte att bygga upp en effektiv, ändamålsenlig, öppen och professionell offentlig förvaltning med möjlighet till ansvarsutkrävande, samt 5) verkningsfull korruptionsbekämpning.

Särskilda områden som ska omfattas av samarbete och dialog är utrikes- och säkerhetspolitik, internationella brottmålsdomstolen, konfliktförebyggande och krishantering, regional stabilitet, massförstörelsevapen, handeldvapen och lätta vapen samt kontroll av export

7.3 Frihet, säkerhet och rättvisa (artiklarna 12–20)

På området för rättvisa, frihet och säkerhet ägnas i avtalet särskild uppmärksamhet åt rättsstatsprincipen och stärkandet av de rättsliga institutionerna och rättspraxis. Avtalet fastställer en ram för samarbete om migration, asyl och gränsförvaltning, om skydd av personuppgifter, penningtvätt och finansiering av terrorism samt om bekämpning av bland annat narkotikabrott och korruption. Avtalet innehåller även bestämmelser om personers rörlighet samt ett åtagande om att vidareutveckla det civil- och straffrättsliga samarbetet med användning av relevanta internationella och bilaterala instrument.

7.4 Ekonomiskt samarbete och annat sektorssamarbete (artiklarna 21–142)

Associeringsavtalet föreskriver långtgående samarbete och dialog mellan EU och Moldavien inom följande 28 områden: 1) reform av den offentliga förvaltningen, 2) ekonomisk dialog, 3) bolagsrätt, redovisning och revision, samt företagsstyrning, 4) sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter, 5) konsumentskydd, 6) statistik, 7) förvaltning av de offentliga finanserna, 8) beskattning, 9) finansiella tjänster, 10) industri och näringslivspolitik, 11) gruvindustri och råvaror, 12) jordbruk och landsbygdsutveckling, 13) fiskeri och havspolitik, 14) samarbete på energiområdet, 15) transporter, 16) miljö, 17) klimatfrågor, 18) informationssamhället, 19) turism, 20) regional utveckling samt gränsöverskridande och regionalt samarbete, 21) folkhälsa, 22) civilskydd, 23) samarbete om allmän och yrkesinriktad utbildning, flerspråkighet, ungdom och idrott, 24) samarbete om forskning, teknisk utveckling och demonstration, 25) samarbete om kultur, audiovisuell politik och medier, 26) samarbete med det civila samhället, 27) samarbete om att skydda och främja barnets rättigheter, samt 28) deltagande i unionens organ och program. På alla dessa områden bygger det utökade samarbetet på de nuvarande ramarna för samarbetet mellan parterna men syftar till en mer systematisk dialog och utbyte av information.

Till denna del av avtalet hör också en omfattande och gradvis anpassning från Moldaviens sida till EU:s regelverk enligt avtalets bilagor. De särskilda tidsplanerna som finns för detta kommer att stå i centrum för det fortsatta samarbetet, och kommer att utgöra kärnan i Moldaviens agenda för inhemska reformer och modernisering.

7.5 Handel och handelsrelaterade frågor (artiklarna 143–412)

7.5.1 Gemensamma bestämmelser (artiklarna 143–144)

Parterna ska under en övergångstid på högst tio år gradvis upprätta ett frihandelsområde i överensstämmelse med artikel XXIV i GATT 1994 (Allmänna tull- och handelsavtalet).

7.5.2 Avskaffande av tullar, avgifter och andra pålagor (artiklarna 145–151)

EU och Moldavien kommer att liberalisera handeln med de flesta produkter när avtalet träder i kraft. När det gäller handeln med jordbruksprodukter kommer tullarna på huvuddelen av handeln att avvecklas, medan vissa produkter som är känsliga för parterna kommer att fortsätta att omfattas av tullkvoter eller längre övergångsperioder. När det gäller export till Moldavien omfattas t.ex. griskött, kycklingkött, mejeriprodukter, bearbetade köttprodukter, socker och sötningsmedel av sådana undantag. EU kommer att på motsvarande sätt begränsa den tullfria importen av t.ex. vitlök. Huvuddelen av handeln med industriprodukter liberaliseras direkt. Längre övergångsperioder finns dock för export av vissa produkter till Moldavien (t.ex. textilprodukter), för vilka handeln kommer att liberaliseras gradvis under en 5- eller 10-årsperiod. Avtalet innehåller en särskild mekanism för att motverka att jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i ett annat land exporteras till EU via Moldavien.

Under det tredje året efter ikraftträdandet ska parterna bedöma situationen när det gäller handeln med jordbruksprodukter mellan parterna, sådana produkters särskilda känslighet och utvecklingen av jordbrukspolitiken på båda sidor. På en lämplig ömsesidig grundval ska parterna sedan undersöka möjligheterna att utveckla liberaliseringen av handeln med jordbruksprodukter, i synnerhet de produkter som omfattas av tullkvoter. Efter avtalets ikraftträdande får parterna komma överens om att överväga ett påskyndande och en utvidgad omfattning av avskaffandet av tullar på handeln.

7.5.3 Icke-tariffära åtgärder (artiklarna 152–153)

Avtalet omfattar icke-tariffära åtgärder, som syftar på olika myndighetsåtgärder som begränsar eller försvårar internationell handel. Exempel på sådana handelshinder är kvoter, licenser och tekniska handelshinder. När det gäller icke-tariffära åtgärder slås i avtalet fast att parterna ska medge varandra s.k. nationell behandling i enlighet med bestämmelsen i artikel III i GATT 1994 och att ingen av parterna får anta eller bibehålla förbud eller restriktioner vid import eller export, om inget annat anges i avtalet eller i enlighet med artikel XI i GATT 1994.

7.5.4 Administrativt samarbete och samordning (artiklarna 154–157)

Prop.2013/14: 250

Avtalet slår fast att administrativt samarbete är av största vikt för tillämpning och kontroll av den förmånsbehandling som beviljas och att oegentligheter och bedrägeri i tullfrågor bör bekämpas. Om en part på grundval av objektiva dokumenterade uppgifter konstaterar att den andra parten uppvisat bristande administrativt samarbete och/eller underlåtenhet att kontrollera en oegentlighet eller ett bedrägeri, får den berörda parten tillfälligt avbryta den relevanta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna.

7.5.5 Handelspolitiska skyddsåtgärder (artiklarna 158–169)

I avtalet bekräftar parterna sina rättigheter och skyldigheter att vidta handelspolitiska skyddsåtgärder enligt bland annat bestämmelserna i GATT 1994. Det finns också bestämmelser om öppenhet där parterna åtar sig att underrätta varandra i det fall man inleder en undersökning som gäller skyddsåtgärder. Eventuella skyddsåtgärder ska införas på ett sådant sätt som i minsta möjliga utsträckning påverkar parternas handel. Avseende så kallade anti-dumpnings- och utjämningsåtgärder är parterna överens om att använda sådana i enlighet med internationella regelverk och att i samband med denna typ av åtgärder säkerställa en fullständig redogörelse för de omständigheter som ligger till grund för beslutet.

7.5.6 Tekniska handelshinder, standardisering, metrologi, ackreditering och bedömning av överensstämmelse (artiklarna 170–175)

Avtalet omfattar även så kallade tekniska handelshinder. WTO-avtalet om tekniska handelshinder (TBT-avtalet) införlivas i avtalet. Genom avtalet ska parterna stärka sitt samarbete på området för tekniska standarder samt system för ackreditering och bedömning av överensstämmelse i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen av sina respektive system och underlätta tillträdet till sina respektive marknader. I sitt samarbete ska parterna sträva efter att främja initiativ som underlättar handeln. Det kan omfatta stärkt regleringssamarbete och utveckling av högkvalitativ infrastruktur för standardisering. Moldavien ska vidta nödvändiga åtgärder för att gradvis uppnå en anpassning till unionens tekniska föreskrifter, standarder och motsvarande system och landet förbinder sig att följa de principer och den praxis som fastställs i relevanta delar av unionens regelverk. Parterna bekräftar också principen från TBT-avtalet om att etiketterings- eller märkningskrav inte får vara mer handelsbegränsande än vad som är nödvändigt för att uppfylla ett legitimt mål.

7.5.7 Sanitära och fytosanitära åtgärder (artiklarna 176–191)

Med sanitära och fytosanitära åtgärder avses åtgärder som införs för att skydda människors, djurs eller växters liv och hälsa från risker som kommer från exempelvis sjukdomar, skadegörare och gifter. Moldavien ska anpassa sina sanitära och fytosanitära åtgärder och sin lagstiftning om djurs välbefinnande till EU:s bestämmelser på området, vilket kommer att förenkla handelsprocedurerna ytterligare. En mekanism för snabbt samråd ska inrättas för att lösa handelsstörningar i samband med sanitära och fytosanitära åtgärder. Detta inbegriper ett särskilt system för snabba och tidiga varningar vid veterinära och fytosanitära nödsituationer.

7.5.8 Tullar och förenklade handelsprocedurer (artiklarna 192–201)

Parterna erkänner i avtalet vikten av tull- och handelslätnadsfrågor i utvecklingen av handeln. För att främja handeln och en effektiv kontroll ska parterna därför stärka samarbetet på tullområdet och till avtalet finns ett protokoll om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor som närmare reglerar hur detta samarbete ska gå till. Protokollet ger en starkare rättslig ram för en korrekt tillämpning av tullagstiftningen och kampen mot smuggling. Till exempel ska den ena partens tullmyndighet efter begäran lämna de upplysningar som krävs för att den andra partens tullmyndighet ska kunna tillämpa tullagstiftningen på ett korrekt sätt.

7.5.9 Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel (artiklarna 202–263)

När det gäller etablering omfattar avtalet bestämmelser om nationell behandling och mest gynnad nation-behandling av företag. I fråga om handel med tjänster medför avtalet ett brett marknadstillträde. Avtalet innehåller också möjligheten att ytterligare avreglera tjänstehandeln efter Moldaviens framtida anpassning till EU:s regelverk på områdena för finansiella tjänster, telekommunikation och elektronisk handel, post- och budtjänster samt internationella sjötransporttjänster.

När det gäller tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål ska parterna enligt avtalet tillåta att en investerare från den andra parten anställer personer som är medborgare i EU:s medlemsstater respektive Moldavien under förutsättning att de anställda är s.k. nyckelpersonal eller praktikanter med akademisk examen. Avtalet innehåller också åtaganden om marknadstillträde beträffande leverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis.

7.5.10 Löpande betalningar och kapitalrörelser (artiklarna 264–267)

Prop.2013/14: 250

Parterna åtar sig att i fritt konvertibel valuta och i enlighet med Internationella valutafondens (IMF:s) bestämmelser tillåta alla betalningar och överföringar mellan parterna på betalningsbalansens bytesbalans. Parterna ska också, under vissa förutsättningar, garantera fri rörlighet för kapital i samband med exempelvis direktinvesteringar och återförande av eventuell vinst.

7.5.11 Offentlig upphandling (artiklarna 268–276)

När det gäller offentlig upphandling kommer avtalet att ge Moldavien tillträde till EU:s marknad i fråga om anbud över vissa tröskelvärden, med undantag för försvarssektorn. Detta efter en övergångsperiod under vilken Moldavien kommer att anpassa sin lagstiftning till nuvarande och framtida EU-lagstiftning om offentlig upphandling. Ett utvidgat tillträde till EU:s marknad avseende anbud även under dessa tröskelvärdena kan diskuteras när anpassningen har slutförts.

7.5.12 Immateriella rättigheter (artiklarna 277–332)

Genom avtalet förbinder sig parterna att säkerställa ett effektivt skydd för immateriella rättigheter. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt olika internationella överenskommelser bland annat WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätt (TRIPs-avtalet). Avtalet omfattar dessutom särskilda bestämmelser om bland annat upphovsrätt, geografiska beteckningar, formgivning och patent som kompletterar TRIPs-avtalet och inbegriper bestämmelser om säkerställande av skydd av immateriella rättigheter.

7.5.13 Konkurrens (artiklarna 333–344)

Parterna framhåller vikten av fri konkurrens i sina handelsförbindelser. Moldavien ska genomföra en heltäckande konkurrenslagstiftning, effektivt genomföra principerna om icke snedvriden konkurrens samt se till att statliga monopol, statliga företag eller företag med särskilda eller exklusiva rättigheter följer konkurrenslagstiftningen.

I avtalet finns ett avsnitt om subventioner där Moldavien åtar sig att införa ett inhemskt system för kontroll av statligt stöd snarligt EU:s och att upprätta en operativt oberoende myndighet med befogenhet att kontrollera statligt stöd.

7.5.14 Handelsrelaterad energi (artiklarna 345–354)

När det gäller handelsrelaterade energifrågor införs genom avtalet bindande bestämmelser om inhemsk prissättning och förbud mot dubbel prissättning vid export. Avtalet innehåller också bestämmelser om oavbruten transitering av energiprodukter i syfte att säkerställa

försörjningstryggheten. Dessutom införs bestämmelser om oberoende för tillsynsmyndigheterna på energiområdet.

7.5.15 Öppenhet (artiklarna 355–362)

Parterna erkänner i avtalet den betydelse som deras regelverk kan ha för handel och investeringar mellan dem och ska tillhandahålla en förutsägbar lagstiftning. Avtalet innehåller bland annat bestämmelser om offentliggörande av åtgärder med allmän tillämpning och upprättande av kontaktpunkter för förfrågningar. För överprövning eller överklagande ska parterna inrätta domstolar, domstolsliknande instanser, förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden för snabb prövning av administrativa åtgärder i handelsrelaterade frågor som omfattas av avtalet. Förfarandena ska vara opartiska och oberoende.

7.5.16 Handel och hållbar utveckling (artiklarna 363–379)

Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av den internationella handeln på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling samt att se till att detta mål integreras i och avspeglas på alla nivåer av deras handelsförbindelser. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå en hållbar utveckling och erkänner att ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd är av varandra avhängiga och ömsesidigt förstärkande grundpelare. Parterna understryker fördelen av att betrakta arbetsmarknads- och miljöfrågor som en del av en övergripande strategi för handel och hållbar utveckling. Vidare erkänner parterna att full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla är grundläggande för att hantera globaliseringen och parterna bekräftar sina åtaganden för att främja en sådan utveckling. Särskilda bestämmelser finns om öppenhet och dialog med det civila samhället och särskilt arbetsmarknadens parter i syfte att sörja för ett öppet och förutsägbart beslutsfattande på handelsrelaterade områden.

7.5.17 Tvistlösning (artiklarna 380–406)

Med hjälp av effektiva tvistlösningsförfaranden som bygger på WTO:s överenskommelse om tvistlösning kommer parterna att snabbare kunna lösa bilaterala handelstvister, bland annat genom att göra det möjligt för den drabbade parten att införa proportionella sanktioner och ännu snabbare förfaranden för brådskande tvister om handelsrelaterade energifrågor.

7.5.18 Allmänna bestämmelser för tillnärmning inom ramen för avdelning V (handelsrelaterade områden) (artiklarna 407–412)

Detta kapitel i avtalet innehåller regler som underlättar genomförande och bedömning av anpassningen av moldavisk lagstiftning till unionslagstiftningen på avtalets handelsrelaterade områden. Parterna ska regelbundet diskutera framstegen i anpassningen och på begäran av EU ska Moldavien även skriftligen lämna uppgifter om hur arbetet fortskrider. Om omständigheterna kräver det kan särskilda förmåner, som EU har beviljat på grundval av bedömningen att Moldaviens lagstiftning anpassats till unionslagstiftningen, tillfälligt upphävas om Moldavien inte anpassar sin inhemska lagstiftning.

7.6 Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll (artiklarna 413–432)

Moldavien ska få finansiellt stöd genom EU:s berörda finansieringsmekanismer och finansieringsinstrument. Moldavien kan också dra nytta av lån från Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) och andra internationella finansinstitut. Stödet ska bidra till genomförandet av åtagandena i avtalet. För att möjliggöra en optimal användning av de tillgängliga resurserna ska parterna sträva efter att se till att EU-stödet genomförs i nära samarbete och samordning med andra givarländer, givarorganisationer och internationella finansinstitut, och i enlighet med internationella principer om biståndseffektivitet.

Angående bedrägeribekämpning åtar sig parterna att vidta verkningsfulla åtgärder för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet, bland annat genom ömsesidigt administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp. Bestämmelser finns också om utredning och lagföring av misstänkta oegentligheter och revision av EU-medel.

7.7 Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser (artiklarna 433–465)

Avtalet innehåller en uppdaterad institutionell ram som omfattar forum för samarbete och dialog. Ett associeringsråd inrättas som kan fatta beslut om och övervaka tillämpningen och genomförandet av avtalet. Associeringsrådet ska biträdas av en associeringskommitté som kan sammanträda i en särskild konstellation för att behandla handelsfrågor. Genom avtalet bildas även en parlamentarisk associeringskommitté samt en plattform för det civila samhället.

Även i denna del av avtalet finns bestämmelser om hur övervakningen av Moldaviens anpassning till EU-lagstiftning ska gå till. Det finns även

mekanismer för lösning av tvister som inte omfattas av avtalets avsnitt om handel. Det finns också en artikel som föreskriver att avtalets bestämmelser inte ska påverka tillämpningen av parternas relevanta interna lagar och andra författningar om allmänhetens tillgång till officiella dokument.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats. Avtalet ingås på obestämd tid. Endera parten får säga upp avtalet genom en anmälan till den andra parten. Avtalet ska då upphöra att gälla inom sex månader. Avtalet är upprättat på EU:s samtliga officiella språk.

8 Godkännande av avtalet

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergi-gemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan.

Skälen för regeringens förslag

Avtalet stärker de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan parterna till förmån för såväl Moldavien som dess grannländer och EU

Associeringsavtalet med Moldavien är en del av en ny generation associeringsavtal med länderna i EU:s östliga partnerskap och utgör en långsiktig plattform för framtida förbindelser mellan EU och Moldavien. Avtalet är omfattande och innebär upprättandet av ett frihandelsområde. Det innehåller bindande bestämmelser och utvecklar samarbetet som tidigare vilat på ett äldre partnerskaps- och samarbetsavtal. Avtalet täcker en rad samarbetsområden som stöd till centrala reformer, ekonomisk återhämtning, tillväxt, samhällsstyrning och sektorsarbete inom exempelvis energi, transport, miljö, folkhälsa, konsumentskydd, utbildning, ungdomsfrågor och kultur. De gemensamma värderingar som EU bygger på – demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen – utgör kärnan i den politiska associering och ekonomiska integration som avtalet syftar till att främja. Marknadsekonomi och hållbar utveckling lyfts fram som viktiga principer i avtalet. Samarbetet utökas inom utrikes- och säkerhetspolitik med fokus på regionala frågor, nedrustning, icke-spridningsfrågor, konfliktförebyggande och krishantering. På det rättsliga området omfattar avtalet bland annat samarbete kring migrationsfrågor, bekämpning av penningtvätt och terrorism.

Avtalet syftar till att påskynda fördjupningen av de politiska och ekonomiska förbindelserna mellan Moldavien och EU, samt att gradvis integrera Moldavien ekonomiskt med EU:s inre marknad på valda områden, framför allt genom inrättandet av ett djupgående och

omfattande frihandelsområde. Associeringsavtalet innebär också en överenskommelse om ett brett sektoriellt samarbete. Moldavien åtar sig att gradvis anpassa sig till EU:s regelverk på utpekade områden. Denna anpassning kommer att utgöra kärnan i Moldaviens fortsatta reformprocess och modernisering och kommer att stå i centrum för det fortsatta samarbetet mellan EU och Moldavien. Moldaviens ekonomiska integration med EU kommer att utgöra en stark drivkraft för landets ekonomiska tillväxt. Frihandelsområdet kommer att skapa affärsmöjligheter i såväl EU som Moldavien och kommer att främja en verklig ekonomisk modernisering och integration med EU. Denna process bör leda till en högre standard på produkterna och till bättre tjänster för medborgarna, och framför allt till att Moldavien kan konkurrera mer effektivt på de internationella marknaderna.

Associeringsavtalet är en viktig politisk signal om den stora vikt EU och Sverige fäster vid en demokratisk och hållbar utveckling i Moldavien. Att verka för ekonomisk tillväxt och ökat välstånd genom en öppen handel utgör kärnan i den svenska handelspolitiken. Mot bakgrund av de utmaningar regionen står inför, och de externa ekonomiska påtryckningar som flera av länderna i Östliga partnerskapet utsatts för, är det angeläget att genom associeringsavtalet bekräfta EU:s stöd för Moldavien och att främja en positiv utveckling i landet.

Regeringen gör sammantaget bedömningen att avtalet bör anses vara av större vikt och att det därför enligt 10 kap. 3 § regeringsformen ska godkännas av riksdagen.

Vissa frågor om sekretess

När det gäller utbyte av information och krav på konfidentiell behandling innehåller associeringsavtalet med Moldavien till viss del samma typer av bestämmelser som återfinns i tidigare frihandelsavtal. På samma sätt som i t.ex. frihandelsavtalet med Sydkorea (se prop. 2013/14:20 s. 15) finns i avtalet med Moldavien således ett protokoll om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor (se avsnitt 7.5.8). Artikel 10 i detta protokoll innehåller bestämmelser om utbyte av uppgifter på tullområdet och om konfidentiell behandling av sådana uppgifter. Nationella regler ska tillämpas på den information som svenska myndigheter får del av inom ramen för samarbetet. På uppgifter överlämnade enligt avtalet kan alltså bl.a. sekretessbestämmelserna i 27 kap. 1–3 samt 5 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, bli tillämpliga.

Vidare finns en bestämmelse i avtalets bilaga I på området för skydd av personuppgifter med innebörd att under avtalet mottagna personuppgifter endast får lämnas vidare till vissa myndigheter. I annat fall krävs samtycke från ursprungsinnehavaren enligt en princip som brukar kallas för originator control vilket innebär en vetorätt för ursprungsinnehavaren. På sätt som regeringen tidigare redovisat beträffande en delvis motsvarande reglering på andra områden i frihandelsavtalet med Sydkorea kan denna bestämmelse om vetorätt för ursprungsinnehavaren aktualisera en tillämpning av den sekretessbestämmelse som sedan den 1 januari 2014 finns i 15 kap. 1 a § OSL (se prop. 2013/14:20 s. 15–16

med hänvisningar). Även bestämmelsen i 27 kap. 5 § OSL borde kunna tillämpas för uppgifter som träffas där.

När det gäller utlämnande av information finns med utgångspunkt i undantagen från sekretess i bestämmelsen om sekretess mot utländska myndigheter i 8 kap. 3 § OSL och föreskrifterna i 2 kap. 6 § lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete inte några hinder för att ur sekretesssynpunkt uppfylla avtalets och protokollets regler om överlämnande av information till bl.a. utländska myndigheter (se motsvarande bedömning i prop. 2013/14:20 s. 16).

En anslutning till associeringsavtalet kräver följaktligen inte någon lagändring för svensk del. Riksdagens godkännande av associeringsavtalet förutsätts dock för en tillämpning av såväl 15 kap 1 a § OSL som för de andra sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen som föreskriver sekretess för informationsutbyten till följd av internationella avtal som har godkänts av riksdagen. Ett sådant godkännande innebär bl.a. att 27 kap. 5 § OSL görs tillämplig i Tullverkets verksamhet på uppgifter som överlämnas enligt associeringsavtalet i ett ärende om handräckning.

ASSOCIERINGSAVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN
OCH DERAS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH REPUBLIKEN MOLDAVIEN, Å ANDRA SIDAN

Prop. 2013/14:250
Bilaga

EU/MD/sv 2

INGRESS

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

EU/MD/sv 4

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan kallade *medlemsstaterna*,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen* eller *EU*, och

EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN, nedan kallad *Euratom*,

å ena sidan, och

REPUBLIKEN MOLDAVIEN,

å andra sidan,

nedan kallade *parterna*,

SOM BEAKTAR parternas gemensamma värderingar och de starka banden mellan dem, vilka tidigare fastställts genom avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, och vilka utvecklas inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken och det östliga partnerskapet, och som erkänner sin gemensamma vilja att ytterligare utveckla, stärka och utvidga sina förbindelser,

EU/MD/sv 6

SOM BEKRÄFTAR Republiken Moldaviens (nedan kallad *Moldavien*) strävan att närma sig EU och landets europeiska val,

SOM ERKÄNNER att de gemensamma värderingar som EU bygger på – nämligen demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt rättsstatsprincipen – också utgör kärnan för den politiska associering och ekonomiska integration som avses i detta avtal,

SOM BEAKTAR att detta avtal inte kommer att påverka en framtida gradvis utveckling av förbindelserna mellan EU och Moldavien, och lämnar denna utveckling öppen,

SOM BEKRÄFTAR att Moldavien som ett europeiskt land delar en gemensam historia och gemensamma värderingar med medlemsstaterna och har åtagit sig att genomföra och främja dessa värden, som har inspirerat Moldavien i sitt europeiska val,

SOM ERKÄNNER vikten av EU:s och Moldaviens handlingsplan för den europeiska grannskapspolitiken från februari 2005 när det gäller att stärka förbindelserna mellan EU och Moldavien och bidra till att främja reform- och tillnämningsprocessen i Moldavien, och på så sätt bidra till gradvis ekonomisk integration och en fördjupad politisk associering,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

SOM ÄR BESLUTNA att stärka respekten för de grundläggande friheterna, de mänskliga rättigheterna, inbegripet rättigheterna för personer som tillhör minoriteter, de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen och en god samhällsstyrning,

SOM särskilt ERINRAR OM sin vilja att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen, bland annat genom att samarbeta i detta syfte inom ramen för Europarådet,

SOM ÄR VILLIGA att bidra till Moldaviens politiska och socioekonomiska utveckling genom ett omfattande samarbete inom ett brett spektrum av områden av gemensamt intresse, bland annat på området god samhällsstyrning, frihet, säkerhet och rättvisa, handelsintegration och förbättrat ekonomiskt samarbete, sysselsättning och socialpolitik, ekonomisk förvaltning, reform av den offentliga förvaltningen, det civila samhällets deltagande, institutionell uppbyggnad, fattigdomsminskning och hållbar utveckling,

SOM ÄR BESLUTNA att följa alla principer och bestämmelser i Förenta nationernas stadga och alla principer och bestämmelser som antagits inom ramen för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), särskilt Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, slutdokumenten från konferenserna i Madrid och Wien från 1991 respektive 1992 samt Parisstadgan för ett nytt Europa från 1990, samt Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948 och den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna från 1950,

SOM ERINRAR OM sin vilja att främja internationell fred och säkerhet samt medverka i en verkningsfull multilateralism och fredlig tvistlösning, särskilt genom att samarbeta i detta syfte inom ramen för Förenta nationerna (FN) och OSSE,

SOM ERKÄNNER vikten av att Moldavien deltar aktivt i regionala samarbetsforum,

SOM ÖNSKAR ytterligare bygga ut den regelbundna politiska dialogen i bilaterala och internationella frågor av gemensamt intresse, även de regionala aspekterna, med beaktande av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (Gusp), inbegripet den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP),

Prop. 2013/14:250
Bilaga

SOM BEAKTAR EU:s beredvillighet att stödja de internationella ansträngningarna för att stärka Moldaviens suveränitet och territoriella integritet och bidra till att landet åter ska bli en helhet,

SOM ERKÄNNER vikten av Moldaviens åtagande rörande en fungerande lösning av konflikten i Transnistrien och EU:s åtagande att stödja återuppbyggnaden efter konflikten,

SOM ÄR BESLUTNA att förebygga och bekämpa alla former av organiserad brottslighet, människohandel och korruption, och att intensiviera samarbetet i kampen mot terrorism,

SOM ÄR BESLUTNA att fördjupa sin dialog och sitt samarbete om rörlighet, migration, asyl och gränsförvaltning i enlighet med ramen för EU:s externa migrationspolitik som syftar till samarbete om laglig migration, inbegripet cirkulär migration och bekämpning av irreguljär migration, samt att sörja för ett effektivt genomförande av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Moldavien om återtagande av personer utan uppehållstillstånd,

SOM ERKÄNNER de gradvisa steg som håller på att tas i riktning mot att i sinom tid införa en viseringsfri ordning för medborgare i Moldavien, förutsatt att det finns en välhanterad och säker rörlighet,

SOM NOTERAR att de bestämmelser i detta avtal som omfattas av tillämpningsområdet för avdelning V del III i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt binder Förenade kungariket och Irland som separata avtalsslutande parter, och inte som en del av EU, såvida inte EU tillsammans med Förenade kungariket och/eller Irland gemensamt meddelar Moldavien att Förenade kungariket eller Irland är bundna av bestämmelserna som en del av EU i enlighet med protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt; om Förenade kungariket och/eller Irland upphör att vara bundna av bestämmelserna som en del av EU i enlighet med artikel 4a i det protokollet, ska EU tillsammans med Förenade kungariket och/eller Irland omedelbart underrätta Moldavien om varje ändring av deras ställning, varvid de ska förbli bundna av detta avtals bestämmelser som enskilda parter; samma sak gäller för Danmark i enlighet med protokoll nr 22 om Danmarks ställning, som är fogat till fördragen,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

SOM ÄR BESLUTNA att iaktta principerna om en fri marknadsekonomi och bekräftar EU:s beredvillighet att bidra till de ekonomiska reformerna i Moldavien,

SOM ÄR BESLUTNA att respektera miljömässiga behov, inbegripet gränsöverskridande samarbete om och genomförande av multilaterala internationella avtal, och att respektera principerna om hållbar utveckling,

SOM ÖNSKAR uppnå gradvis ekonomisk integration i EU:s inre marknad i enlighet med avtalet, bland annat genom ett djupgående och omfattande frihandelsområde, som en integrerad del av detta avtal,

SOM ÄR VILLIGA att inrätta ett djupgående och omfattande frihandelsområde, som kommer att leda till en omfattande tillnärmning av lagstiftningen och avreglering av marknadstillträdet, i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av parternas medlemskap i Världshandelsorganisationen (WTO) och en öppen tillämpning av dessa rättigheter och skyldigheter,

SOM ANSER att detta avtal kommer att skapa ett nytt klimat för de ekonomiska förbindelserna mellan parterna och framför allt utvecklingen av handel och investeringar, samt kommer att stimulera konkurrensen, vilket är faktorer som är grundläggande för ekonomisk omstrukturering och modernisering,

SOM ÄR BESLUTNA att åstadkomma en tryggare energiförsörjning, underlätta utvecklingen av lämplig infrastruktur, öka marknadsintegrationen och tillnärmningen av regelverket till centrala delar av EU:s regelverk samt främja energieffektivitet och användning av förnybara energikällor,

SOM BEKRÄFTAR behovet av att stärka energisamarbetet, och parternas åtagande att genomföra fördraget om upprättande av en energigemenskap (nedan kallat *fördraget om energigemenskapen*),

SOM ÄR VILLIGA att förbättra folkhälsoskyddet och skyddet av människors hälsa som en förutsättning för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt,

SOM ÄR BESLUTNA att förbättra de direkta personkontakterna, bland annat genom samarbete och utbyte inom forskning och utveckling, utbildning och kultur,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

SOM ÄR BESLUTNA att främja gränsöverskridande och interregionalt samarbete i en anda av goda grannförbindelser,

SOM ERKÄNNER Moldaviens åtagande att gradvis närma sin lagstiftning inom de berörda sektorerna till EU:s lagstiftning och att genomföra den i praktiken,

SOM ERKÄNNER Moldaviens åtagande att utveckla sin administrativa och institutionella infrastruktur i den utsträckning som krävs för att verkställa detta avtal,

SOM BEAKTAR EU:s beredvillighet att stödja genomförandet av reformer och att i detta syfte utnyttja alla till buds stående samarbetsformer samt tekniskt, finansiellt och ekonomiskt stöd,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Mål

1. Härmed upprättas en associering mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Moldavien, å andra sidan.
2. Målen för associeringen är att
  - a) främja politisk associering och ekonomisk integration mellan parterna på grundval av gemensamma värderingar och nära förbindelser, bland annat genom att öka Moldaviens deltagande i EU:s politik, program och organ,
  - b) stärka ramen för en utökad politisk dialog på alla områden av gemensamt intresse, så att nära politiska förbindelser kan utvecklas mellan parterna,
  - c) bidra till att stärka demokratin och till politisk, ekonomisk och institutionell stabilitet i Moldavien,

- d) främja, bevara och stärka fred och stabilitet regionalt och internationellt, bland annat genom gemensamma ansträngningar för att undanröja orsaker till spänningar, förbättra säkerheten vid gränserna, främja gränsöverskridande samarbete och goda grannförbindelser,
- e) stödja och utöka samarbetet på området frihet, säkerhet och rättvisa i syfte att stärka rättsstatsprincipen och respekten för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna samt på området rörlighet och direkta personkontakter,
- f) stödja Moldaviens ansträngningar att utveckla sin ekonomiska potential via internationellt samarbete, också genom att närma landets lagstiftning till EU:s lagstiftning,
- g) skapa förutsättningar för stärkta ekonomiska förbindelser och handelsförbindelser med sikte på Moldaviens gradvisa integration i EU:s inre marknad i enlighet med detta avtal, bland annat genom att inrätta ett djupgående och omfattande frihandelsområde, som kommer att leda till en omfattande tillnärmning av lagstiftningen och avreglering av marknadstillträdet, i enlighet med de rättigheter och skyldigheter som följer av WTO-medlemskapet och en öppen tillämpning av dessa rättigheter och skyldigheter, och
- h) skapa betingelser för ett allt närmare samarbete på andra områden av gemensamt intresse.

AVDELNING I

ALLMÄNNA PRINCIPER

ARTIKEL 2

1. Respekt för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, såsom de fastställs i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och definieras i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Helsingforsslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa samt Parisstadgan för ett nytt Europa 1990, ska ligga till grund för parternas inre och yttre politik och är en väsentlig del av detta avtal. Motverkandet av spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande materiel och bärare av sådana vapen är också en väsentlig del av detta avtal.
2. Parterna upprepar sitt åtagande att iaktta principerna om en fri marknadsekonomi, hållbar utveckling och effektiv multilateralism.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Parterna bekräftar sin respekt för rättsstatsprincipen och principen om god samhällsstyrning samt sina internationella förpliktelser, särskilt inom ramen för FN, Europarådet och OSSE.

4. Parterna åtar sig att främja samarbete och goda grannförbindelser, bland annat samarbete om utveckling av projekt av gemensamt intresse, särskilt sådana som har anknytning till förebyggande och bekämpning av korruption, brottslig verksamhet, oavsett om den är organiserad eller inte, inbegripet verksamhet av gränsöverskridande karaktär, och terrorism. Detta åtagande är centralt för utvecklingen av förbindelserna och samarbetet mellan parterna samt bidrar till fred och stabilitet i regionen.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG OCH REFORM, SAMARBETE PÅ DET UTRIKES- OCH
SÄKERHETSPOLITISKA OMRÅDET

ARTIKEL 3

Målen för den politiska dialogen

1. Den politiska dialogen mellan parterna ska utvecklas och stärkas på alla områden av gemensamt intresse, inbegripet frågor som rör utrikes- och säkerhetspolitik och inhemska reformer. Detta kommer att öka effektiviteten i det politiska samarbetet och främja konvergens i utrikes- och säkerhetsfrågor.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Målen för den politiska dialogen ska vara att
  - a) fördjupa den politiska associeringen och öka den politiska och säkerhetspolitiska konvergensen och effektiviteten,
  - b) främja internationell stabilitet och säkerhet på grundval av verkningsfull multilateralism,
  - c) stärka samarbetet och dialogen mellan parterna om internationell säkerhet och krishantering, särskilt för att bemöta globala och regionala utmaningar och betydande hot,
  - d) främja resultatinriktat och praktiskt samarbete mellan parterna för att uppnå fred, säkerhet och stabilitet på den europeiska kontinenten,
  - e) stärka respekten för demokratiska principer, rättsstatsprincipen och god samhällsstyrning, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, inbegripet rättigheter för personer som tillhör nationella minoriteter, samt bidra till att befästa inhemska politiska reformer,
  - f) utveckla dialogen och fördjupa samarbetet mellan parterna på området säkerhet och försvar, och
  - g) respektera och främja principerna om suveränitet och territoriell integritet, gränsernas okränkbarhet samt oberoende.

ARTIKEL 4

Inhemska reformer

Parterna ska samarbeta om att

- a) utveckla, befästa och stärka de demokratiska institutionernas stabilitet och ändamålsenlighet samt rättsstatsprincipen,
- b) säkerställa respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter,
- c) göra ytterligare framsteg när det gäller reformer av rättsväsendet och lagstiftningen, i syfte att garantera rättsväsendets oberoende, stärka dess administrativa kapacitet och säkerställa de rättsvärdande organens opartiskhet och ändamålsenlighet,
- d) fortsätta reformen av den offentliga förvaltningen och bygga upp en redovisningsskyldig, effektiv, öppen och professionell offentlig förvaltning, och

- e) sörja för en verkningsfull korruptionsbekämpning, särskilt med tanke på det ökade internationella samarbetet kring korruptionsbekämpning, samt trygga ett verkningsfullt genomförande av relevanta internationella rättsliga instrument, till exempel Förenta nationernas konvention mot korruption från 2003.

ARTIKEL 5

Utrikes- och säkerhetspolitik

1. Parterna ska intensifiera sin dialog och sitt samarbete samt främja en gradvis konvergens på området för utrikes- och säkerhetspolitik, inbegripet den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP), och ska särskilt ta itu med frågor som rör konfliktförebyggande och krishantering, regional stabilitet, nedrustning, icke-spridning, vapenkontroll och exportkontroll. Samarbetet ska bygga på gemensamma värderingar och intressen och syfta till att öka konvergens och ändamålsenlighet i politiken, med användning av bilaterala, internationella och regionala forum.

2. Parterna bekräftar sitt åtagande om att iaktta principerna om respekt för suveränitet och territoriell integritet, gränsernas okränkbarhet samt oberoende, i enlighet med Förenta nationernas stadga och Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, samt sitt åtagande att främja dessa principer i sina bilaterala och multilaterala förbindelser.

ARTIKEL 6

Internationella brottmålsdomstolen

1. Parterna bekräftar att de mest allvarliga brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att man måste undvika straffrihet för sådana brott genom åtgärder på det nationella och internationella planet, bland annat genom Internationella brottmålsdomstolen.

2. Parterna anser att inrättandet av Internationella brottmålsdomstolen och förekomsten av en väl fungerande verksamhet vid domstolen utgör ett viktigt bidrag till internationell fred och rättvisa. Parterna är överens om att stödja Internationella brottmålsdomstolen genom att genomföra Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och tillhörande instrument, med beaktande av att dess integritet ska bevaras.

ARTIKEL 7

Konfliktförebyggande och krishantering

Parterna ska stärka det praktiska samarbetet inom konfliktförebyggande och krishantering, särskilt med tanke på ett möjligt deltagande av Moldavien i EU-ledda civila och militära krishanteringsoperationer samt i relevanta övningar och relevant utbildningsverksamhet, efter en bedömning från fall till fall och efter en möjlig inbjudan från EU.

ARTIKEL 8

Regional stabilitet

1. Parterna ska intensifiera sina gemensamma ansträngningar för att främja stabilitet, säkerhet och demokratisk utveckling i regionen, och särskilt samarbeta för att lösa regionala konflikter på ett fredligt sätt.
2. Parterna upprepar sitt åtagande för en hållbar lösning på den transnistrisk frågan, med full respekt för Moldaviens suveränitet och territoriella integritet, samt för ett underlättande av gemensam återuppbyggnad efter konflikten. I avvaktan på dess lösning och utan att det påverkar det etablerade förhandlingsformatet, kommer den transnistrisk frågan att vara en av de centrala punkterna på dagordningen för den politiska dialogen och samarbetet mellan parterna, samt i dialogen och samarbetet med andra berörda internationella aktörer.
3. Ansträngningarna ska följa gemensamma principer om att vidmakthålla internationell fred och säkerhet i enlighet med Förenta nationernas stadga, Helsingforslutakten från 1975 från Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa och andra relevanta multilaterala dokument.

ARTIKEL 9

Massförstörelsevapen

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, såväl till statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell fred och stabilitet. Parterna är därför överens om att samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iaktta och på nationell nivå fullgöra sina befintliga skyldigheter enligt internationella fördrag och avtal om nedrustning och icke-spridning samt andra relevanta internationella skyldigheter på området. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.
2. Parterna är dessutom överens om att samarbeta och bidra till kampen mot spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att
  - a) vidta åtgärder för att, beroende på vad som är tillämpligt, ratificera eller ansluta sig till samt till fullo genomföra alla andra relevanta internationella instrument, och

- b) upprätta ett effektivt system för nationell exportkontroll, såväl för export som transitering av varor med koppling till massförstörelsevapen, som också omfattar kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden i samband med massförstörelsevapen och som inbegriper effektiva påföljder i fall då reglerna för exportkontroll överträds.
3. Parterna är överens om att upprätta en regelbunden politisk dialog som ska ledsaga och underbygga dessa delar av avtalet.

ARTIKEL 10

Handeldvapen och lätta vapen samt kontroll av export av konventionella vapen

1. Parterna är medvetna om att olaglig tillverkning, överföring och spridning av handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till sådana vapen, samt överdriven anhopning, bristfällig hantering, lagring med otillräcklig säkerhet och okontrollerad spridning av sådana vapen fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Parterna är överens om att iaktta och fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till dessa, enligt befintliga internationella avtal och FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt sina åtaganden inom ramen för andra internationella instrument som är tillämpliga på området, såsom Förenta nationernas handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen.
3. Parterna ska åta sig att samarbeta och sörja för samordning, komplementaritet och synergi i sina ansträngningar för att ta itu med den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen, inbegripet ammunition till dessa och förstörelse av alltför stora lager, på global, regional, subregional och nationell nivå.
4. Parterna är dessutom överens om att fortsätta att samarbeta i fråga om export av konventionella vapen, mot bakgrund av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel.
5. Parterna är överens om att upprätta en regelbunden politisk dialog som kommer att ledsaga och befästa dessa åtaganden.

ARTIKEL 11

Internationellt samarbete för att bekämpa terrorism

1. Parterna är överens om att samarbeta på bilateral, regional och internationell nivå för att förebygga och bekämpa terrorism i överensstämmelse med folkrätten, relevanta FN-resolutioner, internationella normer för mänskliga rättigheter samt flyktinglagstiftning och humanitär lagstiftning.
2. I detta syfte ska de särskilt samarbeta för att fördjupa det internationella samförståndet om bekämpning av terrorism, bland annat om den rättsliga definitionen av terroristhandlingar och genom att arbeta för en överenskommelse om den övergripande konventionen om internationell terrorism.
3. Inom ramen för ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1373 (2001) och andra relevanta FN-instrument och inom ramen för tillämpliga internationella konventioner och instrument ska parterna utbyta information om terroristorganisationer och terroristgrupper samt deras verksamhet och stödnätverk i enlighet med folkrätten och parternas lagstiftning.

AVDELNING III

FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

ARTIKEL 12

Rättsstatsprincipen

1. I sitt samarbete på området frihet, säkerhet och rättvisa ska parterna fästa särskild vikt vid att främja rättsstatsprincipen, inbegripet rättsväsendets oberoende, tillgången till rättslig prövning och rätten till en rättvis rättegång.
2. Parterna kommer att samarbeta fullt ut för att institutionerna på det rättsvårdande området och rättskipningsområdet ska fungera på ett ändamålsenligt sätt.
3. Respekten för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna kommer att vara vägledande för allt samarbete om frihet, säkerhet och rättvisa.

ARTIKEL 13

Skydd av personuppgifter

1. Parterna är överens om att samarbeta för att säkerställa en hög skyddsnivå för personuppgifter i överensstämmelse med EU:s och Europarådets rättsliga instrument och normer samt internationella rättsliga instrument och normer.
2. All behandling av personuppgifter ska omfattas av de bestämmelser som anges i bilaga I till detta avtal. Överföring av personuppgifter mellan parterna får endast äga rum om sådan överföring är nödvändig för att parternas behöriga myndigheter ska kunna genomföra detta eller andra avtal som ingåtts mellan parterna.

ARTIKEL 14

Samarbete om migration, asyl och gränsförvaltning

1. Parterna bekräftar ånyo vikten av att gemensamt förvalta migrationsströmmar mellan sina territorier och ska stärka den befintliga omfattande dialogen om alla migrationsrelaterade frågor, inbegripet laglig migration, internationellt skydd, irreguljär migration, människosmuggling och människohandel.
2. Samarbetet kommer att grunda sig på en särskild behovsbedömning, som kommer att utföras i samråd mellan parterna, och kommer att genomföras i enlighet med parternas gällande lagstiftning. Samarbetet kommer särskilt att inriktas på
  - a) de bakomliggande orsakerna till migrationen och dess följder,

- b) utarbetande och genomförande av nationell lagstiftning och praxis när det gäller internationellt skydd i syfte att uppnå överensstämmelse med bestämmelserna i Genèvekonventionen angående flyktingars rättsliga ställning från 1951, protokollet angående flyktingars rättsliga ställning från 1967 och andra relevanta internationella instrument, samt för att trygga respekten för principen om "non-refoulement",
- c) bestämmelser om rätt till inresa samt rättigheter och rättslig ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling och integrering av utländska medborgare som lagligen vistas i landet, samt utbildning och åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet,
- d) utarbetande av en verkningsfull politik för att förebygga olaglig invandring, smuggling av migranter och människohandel, bland annat frågan om hur nätverk för sådan smuggling eller människohandel kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas,
- e) främjande och underlättande av återsändandet av irreguljära migranter, och

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- f) frågor, på området gränsförvaltning och dokumentssäkerhet, som rör organisation, utbildning, bästa praxis och andra operativa åtgärder samt en förstärkning av samarbetet mellan Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (Frontex) och Moldaviens gränsbevakningsmyndighet.
3. Samarbetet kan också underlätta cirkulär migration som gynnar utvecklingen.

ARTIKEL 15

Personers rörlighet

1. Parterna kommer att säkerställa ett fullständigt genomförande av
  - a) avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Moldavien om återtagande av personer utan uppehållstillstånd, som trädde i kraft den 1 januari 2008, och

- b) avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Moldavien om förenklat utfärdande av viseringar, som trädde i kraft den 1 januari 2008, i dess ändrade lydelse av den 27 juni 2012,
2. Parterna ska sträva efter att öka medborgarnas rörlighet och ta gradvisa steg mot det gemensamma målet om en viseringsfri ordning förutsatt att de villkor om välhanterad och säker rörlighet, som anges i handlingsplanen för liberalisering av viseringsbestämmelserna, är uppfyllda.

ARTIKEL 16

Förebyggande och bekämpning av organiserad brottslighet, korruption och annan olaglig verksamhet

1. Parterna ska samarbeta för att förebygga och bekämpa alla former av brottslig och olaglig verksamhet, oavsett om den är organiserad eller inte, inbegripet verksamhet av gränsöverskridande karaktär, såsom
- a) människosmuggling och människohandel,
  - b) smuggling av och olaglig handel med varor, däribland handeldvapen och olaglig narkotika,

- c) olaglig ekonomisk och finansiell verksamhet såsom förfalskning, skatteundandragande och bedrägeri i samband med offentlig upphandling,
- d) bedrägerier, i enlighet med avdelning VI (Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i detta avtal, i projekt som finansieras av internationella givare,
- e) givande och tagande av muta, inom både den offentliga och den privata sektorn, däribland missbruk av tjänsteställning och handel med inflytande,
- f) förfalskning av handlingar och ingivande av oriktiga uppgifter, och
- g) it-brottslighet.

2. Parterna ska stärka det bilaterala, regionala och internationella samarbetet mellan de rättsvårdande organen, bland annat genom att stärka samarbetet mellan Europeiska polisbyrån (Europol) och de berörda myndigheterna i Moldavien. Parterna åtar sig att på ett verkningsfullt sätt genomföra relevanta internationella standarder, särskilt de som anges i Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (Palermokonventionen) från 2000 och dess tre protokoll, Förenta nationernas konvention mot korruption från 2003 samt Europarådets relevanta instrument om förebyggande och bekämpning av korruption.

ARTIKEL 17

Bekämpning av olaglig narkotika

1. Parterna ska, inom ramen för sina befogenheter och sin behörighet, samarbeta för att sörja för en balanserad och integrerad hållning i narkotikafrågor. Politiken och åtgärderna mot narkotika ska syfta till att stärka strukturerna för att bekämpa olaglig narkotika, minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika, hantera de hälsomässiga och sociala följderna av narkotikamissbruk, samt effektivare förebygga avledning av kemiska prekursorer som används för olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen.
2. Parterna ska komma överens om de samarbetsmetoder som är nödvändiga för att uppnå dessa mål. Åtgärderna ska baseras på gemensamt överenskomna principer som överensstämmer med relevanta internationella konventioner, EU:s narkotikastrategi (2013–2020) och den politiska förklaring om de vägledande principerna för att minska efterfrågan på narkotika, som godkändes vid Förenta nationernas generalförsamlings tjugonde extra session om narkotika i juni 1998.

ARTIKEL 18

Penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Parterna ska samarbeta i syfte att förhindra att deras finansiella system och andra berörda system används för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet eller för att finansiera terrorism. Samarbetet omfattar återkrävande av tillgångar eller medel som härrör från vinning av brott.
2. Samarbetet på detta område ska möjliggöra utbyte av relevanta upplysningar inom ramen för respektive lagstiftning liksom antagande av lämpliga standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarande de standarder som antagits av relevanta internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt (FATF).

ARTIKEL 19

Bekämpning av terrorism

Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga och bekämpa terroristhandlingar med full respekt för rättsstatsprincipen, internationell människorättslagstiftning, flyktinglagstiftning och humanitär rätt och i överensstämmelse med FN:s globala strategi mot terrorism från 2006 samt med parternas respektive lagar och andra författningar. De ska göra detta, särskilt inom ramen för ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1267 (1999), 1373 (2001), 1540 (2004) och 1904 (2009) samt andra relevanta FN-instrument och tillämpliga internationella konventioner och instrument,

- a) genom att utbyta information om terroristgrupper och deras stödnätverk i enlighet med internationell och nationell rätt,
- b) genom att utbyta åsikter om tendenser inom terrorismen och om medel och metoder för att bekämpa terrorism, inbegripet teknik och utbildning, och genom att utbyta erfarenheter om förebyggande av terrorism, och
- c) genom att utbyta bästa praxis i fråga om skydd för de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism.

ARTIKEL 20

Rättsligt samarbete

1. Parterna är överens om att utveckla det rättsliga samarbetet på det civilrättsliga och handelsrättsliga området, särskilt när det gäller förhandling, ratificering och genomförande av multilaterala konventioner om civilrättsligt samarbete, särskilt konventionerna från Haagkonferensen för internationell privaträtt om internationellt rättsligt samarbete och internationella tvister samt skydd av barn.
2. I fråga om straffrättsligt samarbete kommer parterna att sträva efter att stärka samarbetet om ömsesidig rättslig hjälp. Detta ska vid behov omfatta anslutning till och genomförande av FN:s och Europarådets relevanta internationella instrument samt ett närmare samarbete med Eurojust.

AVDELNING IV

EKONOMISKT SAMARBETE OCH ANNAT SEKTORSSAMARBETE

KAPITEL 1

REFORM AV DEN OFFENTLIGA FÖRVALTNINGEN

ARTIKEL 21

Samarbetet ska inriktas på att utveckla en effektiv och ansvarig offentlig förvaltning i Moldavien i syfte att stödja genomförandet av rättsstatsprincipen, säkerställa att de statliga institutionerna fungerar på ett sätt som gynnar hela befolkningen i Moldavien och främja en smidig utveckling av förbindelserna mellan Moldavien och dess partner. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt modernisering och utveckling av verkställande funktioner, med målet att tillhandahålla Moldaviens medborgare högkvalitativa tjänster.

ARTIKEL 22

Samarbetet ska omfatta följande områden:

- a) Institutionell och funktionell utveckling av offentliga myndigheter i syfte att effektivisera deras verksamhet och sörja för en effektiv och öppen process för beslutsfattande och strategisk planering som möjliggör deltagande.
- b) Modernisering av offentliga tjänster, bland annat införande och genomförande av e-demokrati, i syfte att effektivisera tillhandahållandet av tjänster till medborgarna och sänka kostnaderna för affärsverksamhet.
- c) Inrättande av en professionell offentlig förvaltning som bygger på principen om ledningens ansvarsskyldighet och effektiv delegering av befogenheter, samt rättvis och öppen rekrytering, utbildning, bedömning och ersättning.
- d) Effektiv och professionell förvaltning av mänskliga resurser och karriärutveckling.
- e) Främjande av etiska värderingar i den offentliga förvaltningen.

ARTIKEL 23

Samarbetet ska omfatta offentlig förvaltning på alla nivåer, även lokal nivå.

KAPITEL 2

EKONOMISK DIALOG

ARTIKEL 24

1. EU och Moldavien ska underlätta den ekonomiska reformprocessen genom att förbättra förståelsen för grunddragen i sina respektive ekonomier. Samarbetet mellan parterna ska syfta till att främja en ekonomisk politik som är relevant för fungerande marknadsekonomier samt utformningen och genomförandet av en sådan ekonomisk politik.

2. Moldavien ska sträva efter att upprätta en fungerande marknadsekonomi och att gradvis närma sin politik till EU:s politik, i överensstämmelse med de vägledande principerna om sund makroekonomisk politik och finanspolitik, inbegripet en oberoende centralbank och prisstabilitet, sunda offentliga finanser och en hållbar betalningsbalans.

ARTIKEL 25

1. I detta syfte är parterna överens om att samarbeta på följande områden:
  - a) Informationsutbyte om makroekonomisk politik och strukturella reformer samt om makroekonomiska resultat och utsikter, och om strategier för ekonomisk utveckling.
  - b) Gemensam analys av ekonomiska frågor av gemensamt intresse, bland annat ekonomisk-politiska åtgärder och instrumenten för att genomföra dem, såsom metoder för ekonomiska prognoser och utarbetande av strategiska policydokument, i syfte att stärka Moldaviens utformning av politiken i enlighet med EU:s principer och praxis.

- c) Utbyte av sakkunskap på det makroekonomiska och makrofinansiella området, bland annat om offentliga finanser, skedden och reglering inom den finansiella sektorn, penning- och valutapolitiska strategier och ramar, externt finansiellt stöd och ekonomisk statistik.
2. Samarbetet kommer också att inbegripa informationsutbyte om den ekonomiska och monetära unionens principer och funktionssätt.

ARTIKEL 26

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 3

BOLAGSRÄTT, REDOVISNING OCH REVISION SAMT FÖRETAGSSTYRNING

ARTIKEL 27

1. Parterna inser vikten av en ändamålsenlig uppsättning regler och metoder på områdena bolagsrätt och företagsstyrning, samt inom redovisning och revision, för att inrätta en fungerande marknadsekonomi och främja handel och är därför överens om att samarbeta om
  - a) skydd för aktieägare, borgenärer och andra aktörer i enlighet med EU:s regler på detta område,
  - b) införande av relevanta internationella standarder på nationell nivå och ett gradvis närmande av Moldaviens bestämmelser till EU:s bestämmelser på området redovisning och revision, och

- c) vidareutveckling av politiken för företagsstyrning i enlighet med internationella standarder, samt ett gradvis närmande av Moldaviens regler till EU:s regler och rekommendationer på detta område.
2. EU:s relevanta regler och rekommendationer förtecknas i bilaga II till detta avtal.

ARTIKEL 28

Parterna kommer att sträva efter att utbyta information och sakkunskap om såväl befintliga system som relevanta nya utvecklingstendenser på detta område. Parterna kommer också att sträva efter att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstaternas företagsregister och Moldaviens nationella företagsregister.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

ARTIKEL 29

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 30

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga II till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

EU/MD/sv 48

KAPITEL 4

SYSSELSÄTTNING, SOCIALPOLITIK OCH LIKA MÖJLIGHETER

ARTIKEL 31

Parterna ska stärka sin dialog och sitt samarbete om främjandet av Internationella arbetsorganisationens (ILO) agenda för anständigt arbete, sysselsättningspolitik, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, dialog mellan arbetsmarknadens parter, socialt skydd, social delaktighet, jämställdhet mellan könen och åtgärder mot diskriminering samt sociala rättigheter, och därmed bidra till att främja fler och bättre arbetstillfällen, minskad fattigdom, ökad social sammanhållning, en hållbar utveckling och bättre livskvalitet.

ARTIKEL 32

Samarbetet, som ska grunda sig på utbyte av information och bästa praxis, kan omfatta ett antal frågor som ska väljas ut bland följande områden:

- a) Fattigdomsminskning och ökad social sammanhållning.
- b) Sysselsättningspolitik, med målet att skapa fler och bättre arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor, bland annat i syfte att minska den informella ekonomin och informella sysselsättningen.
- c) Främjande av aktiva arbetsmarknadsåtgärder och effektiv arbetsförmedling för att modernisera arbetsmarknaderna och genomföra en anpassning till behoven på arbetsmarknaden.
- d) Främjande av mer inkluderande arbetsmarknader och sociala trygghetssystem där missgynnade personer integreras, bland annat personer med funktionsnedsättning och personer från minoritetsgrupper.

- e) Effektiv hantering av arbetskraftsinvandring, med målet att stärka dess positiva inverkan på utvecklingen.
- f) Lika möjligheter, med målet att öka jämställdheten mellan könen och säkerställa lika möjligheter för kvinnor och män samt bekämpa diskriminering på alla grunder.
- g) Socialpolitik, med målet att förbättra det sociala skyddet, inbegripet socialt stöd och socialförsäkring, samt modernisering av systemen för socialt skydd i fråga om kvalitet, tillgänglighet och finansiell hållbarhet.
- h) Stärkande av arbetsmarknadsparternas deltagande och främjande av den sociala dialogen, bland annat genom att stärka kapaciteten hos alla berörda aktörer.
- i) Främjande av hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.

ARTIKEL 33

Parterna ska uppmuntra alla berörda aktörer, inbegripet det civila samhällets organisationer och särskilt arbetsmarknadens parter, att delta i utarbetandet av politik och reformer i Moldavien och i samarbetet mellan parterna inom ramen för detta avtal.

ARTIKEL 34

Parterna ska sträva efter att utöka samarbetet om frågor som rör sysselsättning och socialpolitik i alla berörda regionala, multilaterala och internationella forum och organisationer.

ARTIKEL 35

Parterna ska främja företagens sociala ansvar och redovisningsskyldighet samt uppmuntra ansvarsfullt handlande från företagens sida i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ och ILO:s trepartsdeklaration om principerna för multinationella företag och socialpolitik.

ARTIKEL 36

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 37

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga III till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 5

KONSUMENTSKYDD

ARTIKEL 38

Parterna ska samarbeta för att sörja för en hög nivå på konsumentskyddet och för att deras konsumentskyddssystem ska bli förenliga.

ARTIKEL 39

För att uppnå dessa mål kan samarbetet vid behov komma att omfatta följande:

- a) Arbete för att tillnärma konsumentlagstiftningen, på grundval av prioriteringarna i bilaga IV till detta avtal, samtidigt som man undviker handelshinder för att säkerställa att konsumenterna har verkliga valmöjligheter.
- b) Främjande av informationsutbyte om konsumentskyddssystem, bland annat om konsumentlagstiftningen och genomförandet av denna, produktsäkerhet för konsumenter, inbegripet marknadsövervakning, system och verktyg för konsumentinformation, utbildning av och ökad delaktighet och prövningsmöjligheter för konsumenter, samt köpe- och tjänsteavtal mellan näringsidkare och konsumenter.

- c) Främjande av utbildning av tjänstemän inom förvaltningen och andra företrädare för konsumentintressen.
- d) Uppmuntran av utvecklingen av oberoende konsumentorganisationer, däribland icke-statliga konsumentorganisationer, och kontakter mellan konsumentföreträdare, samt samverkan mellan myndigheter och icke-statliga organisationer på konsumentskyddsområdet.

ARTIKEL 40

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga IV till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 6

STATISTIK

ARTIKEL 41

Parterna ska utveckla och intensiviera sitt samarbete i statistikfrågor och därigenom bidra till att uppnå det långsiktiga målet att få fram lämpliga, internationellt jämförbara och tillförlitliga statistikuppgifter. Ett hållbart, effektivt och fackmässigt oberoende nationellt statistiksystem förväntas frambringa information som är relevant för medborgare, företag och beslutsfattare i EU och Moldavien och göra det möjligt för dem att fatta välgrundade beslut på denna grundval. Det nationella statistiksystemet bör respektera FN:s grundläggande principer för officiell statistik, med beaktande av EU:s regelverk på statistikområdet som inbegriper riktlinjerna för europeisk statistik, i syfte att anpassa det nationella statistiksystemet till europeiska normer och standarder.

ARTIKEL 42

Samarbetet ska inriktas på att

- a) ytterligare stärka det nationella statistiksystemets kapacitet, med inriktning på en sund rättslig grund, framtagande av lämpliga data och metadata, en spridningsstrategi och användarvänlighet, med beaktande av olika användargrupper, däribland den offentliga och den privata sektorn, universitetsvärlden och andra användare,
- b) gradvis anpassa Moldaviens statistiksystem till det europeiska statistiksystemet,
- c) finjustera tillhandahållandet av uppgifter till EU, med hänsyn till tillämpningen av relevanta internationella och europeiska metoder, inbegripet klassificering,
- d) stärka de inhemska statistikernas yrkesmässiga kapacitet och förvaltningskapacitet för att underlätta tillämpningen av europeiska statistiska standarder och bidra till utvecklingen av Moldaviens statistiksystem,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- e) utbyta erfarenheter mellan parterna om utveckling av statistikkunskan, och
- f) främja offensiv kvalitetsutveckling av alla statistikframställningsprocesser och av all spridning av statistik.

ARTIKEL 43

Parterna ska samarbeta inom ramen för det europeiska statistiksystemet, där Eurostat är den europeiska statistikmyndigheten. Samarbetet ska bland annat inriktas på

- a) demografisk statistik, inbegripet folkräkningar, och social statistik,
- b) jordbruksstatistik, inbegripet jordbruksinventeringar och miljöstatistik,
- c) företagsstatistik, inbegripet företagsregister och användning av administrativa källor för statistiska syften,
- d) makroekonomisk statistik, inbegripet nationalräkenskaper, utrikeshandelsstatistik och statistik över utländska direktinvesteringar,
- e) energistatistik, inbegripet saldon,

- f) regional statistik, och
- g) övergripande verksamhet, inbegripet statistiska klassificeringar, kvalitetsstyrning, utbildning, spridning och användning av modern informationsteknik.

ARTIKEL 44

Parterna ska bland annat utbyta information och sakkunskap, och utveckla sitt samarbete, med hänsyn till de erfarenheter som redan förvärvats i den reform av statistiksystemet som inletts inom ramen för olika stödprogram. Ansträngningarna ska inriktas på en fortsatt anpassning till EU:s regelverk på statistikområdet på grundval av den nationella strategin för utveckling av Moldaviens statistiksystem, och med hänsyn till utvecklingen av det europeiska statistiksystemet. Tonvikten i processen för framställning av statistiska uppgifter ska ligga på vidareutveckling av urvalsundersökningarna och användning av administrativa register, samtidigt som hänsyn tas till behovet av att minska belastningen på uppgiftslämnarna. Uppgifterna ska vara relevanta för utformningen och övervakningen av politiken på centrala områden av det sociala och ekonomiska livet.

ARTIKEL 45

En regelbunden dialog ska föras om de frågor som omfattas av detta kapitel. I möjligaste mån ska den verksamhet som genomförs inom det europeiska statistiksystemet, inbegripet utbildning, vara öppen för Moldavien.

ARTIKEL 46

1. Parterna åtar sig att inrätta och regelbundet revidera ett program för ett gradvis närmande av Moldaviens lagstiftning till EU:s regelverk på statistikområdet.
2. EU:s regelverk på statistikområdet fastställs i kompendiet över statistikkrav som uppdateras varje år och som parterna anser vara fogat till detta avtal (bilaga V).

KAPITEL 7

FÖRVALTNING AV DE OFFENTLIGA FINANSERNA: BUDGETPOLITIK, INTERN
KONTROLL, FINANSIELL GRANSKNING OCH EXTERN REVISION

ARTIKEL 47

Samarbetet inom det område som omfattas av detta kapitel kommer att inriktas på genomförandet av internationella standarder samt EU:s bästa praxis på detta område, vilket kommer att bidra till utvecklingen av ett modernt system för förvaltning av de offentliga finanserna i Moldavien, som är förenligt med EU:s och internationella grundläggande principer om öppenhet, redovisningsskyldighet, sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet.

ARTIKEL 48

Budget och redovisningssystem

Parterna ska samarbeta i fråga om följande:

- a) Förbättring och systematisering av dokument med föreskrifter för systemen för budget- och finansförvaltning samt redovisning och rapportering, samt harmonisering av dessa på grundval av internationella standarder, med iakttagande av god praxis i den offentliga sektorn i EU.
- b) Kontinuerlig utveckling av flerårig budgetplanering och anpassning till god praxis i EU.
- c) Studier av EU-ländernas metoder i deras budgetförbindelser, för att förbättra detta område i Moldavien.
- d) Främjande av ett närmande av upphandlingsförfarandena till befintliga metoder i EU.

- e) Utbyte av information, erfarenheter och god praxis, bland annat genom personalutbyte och gemensam utbildning på detta område.

ARTIKEL 49

Intern kontroll, finansiell granskning och extern revision

Parterna ska också samarbeta i fråga om följande:

- a) Ytterligare förbättring av det interna kontrollsystemet (inbegripet en funktionellt oberoende intern revisionsfunktion) i statliga och lokala myndigheter genom harmonisering med allmänt godtagna internationella normer och metoder samt bästa praxis i EU.
- b) Utveckling av ett lämpligt system för finansiell granskning som kommer att komplettera, men inte duplicera internrevisionsfunktionen och kommer att garantera en tillfredsställande kontroll av offentliga inkomster och utgifter under en övergångsperiod och därefter.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- c) Ett effektivt samarbete mellan de aktörer som arbetar med finansiell förvaltning och kontroll, revision och granskning och de aktörer som arbetar med budget- och finansförvaltning och redovisning i syfte att främja utvecklingen av styrelseformerna.
- d) Stärkande av befogenheterna för den centrala harmoniseringsenheten för den interna finansiella kontrollen inom den offentliga sektorn.
- e) Införande av Internationella organisationen för högre revisionsorgans (Intosai) internationellt erkända normer för extern revision.
- f) Utbyte av information, erfarenheter och god praxis genom bland annat personalutbyte och gemensam utbildning på detta område.

EU/MD/sv 64

ARTIKEL 50

Bekämpning av bedrägerier och korruption

Parterna ska också samarbeta i fråga om följande:

- a) Utbyte av information, erfarenheter och god praxis.
- b) Förbättring av metoderna för att bekämpa och förebygga bedrägerier och korruption på de områden som omfattas av detta kapitel, inbegripet samarbete mellan relevanta administrativa organ.
- c) Säkerställande av ett ändamålsenligt samarbete med EU:s berörda institutioner och organ vid kontroller på plats, inspektioner och revisioner i samband med förvaltning och kontroll av EU-medel, i enlighet med relevanta regler och förfaranden.

ARTIKEL 51

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 8

BESKATTNING

ARTIKEL 52

Parterna ska samarbeta för att stärka den goda samhällsstyrningen på skatteområdet, i syfte att ytterligare förbättra de ekonomiska förbindelserna, handeln, investeringarna och den sunda konkurrensen.

ARTIKEL 53

Med avseende på artikel 52 i detta avtal erkänner parterna principerna om god samhällsstyrning på skatteområdet, dvs. principerna om öppenhet, informationsutbyte och lojal skattekonkurrens, och förbinder sig att genomföra dem, i enlighet med medlemsstaternas åtagande på EU-nivå. Utan att detta ska påverka EU:s eller medlemsstaternas befogenheter kommer parterna därför att förbättra det internationella samarbetet på skatteområdet, underlätta rättmätig skatteuppbörd och utarbeta åtgärder för att effektivt genomföra ovannämnda principer.

ARTIKEL 54

Parterna ska öka och stärka sitt samarbete i syfte att förbättra och utveckla Moldaviens skattesystem och skatteförvaltning, vilket inbegriper en förbättring av uppbörds- och kontrollkapaciteten, med särskild inriktning på förfaranden för återbetalning av mervärdesskatt (moms), för att undvika ackumulering av betalningseftersläpningar, säkerställa en effektiv skatteuppbörd och stärka kampen mot skattebedrägerier och skatteflykt. Parterna ska sträva efter att utöka samarbetet och utbyta erfarenheter i fråga om bekämpning av skattebedrägerier, särskilt karusellbedrägerier.

ARTIKEL 55

Parterna ska utveckla sitt samarbete och harmonisera sin politik när det gäller att motverka och bekämpa bedrägerier och smuggling av punktskattepliktiga varor. Samarbetet kommer bland annat att omfatta en gradvis tillnärmning av punktskattesatserna på tobaksprodukter, så långt som detta är möjligt med tanke på de restriktioner som det regionala sammanhanget ger upphov till, bland annat genom en dialog på regional nivå och i enlighet med Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll från 2003. I detta syfte kommer parterna att sträva efter att stärka sitt samarbete inom det regionala sammanhanget.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

ARTIKEL 56

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 57

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga VI till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

EU/MD/sv 68

KAPITEL 9

FINANSIELLA TJÄNSTER

ARTIKEL 58

Parterna inser betydelsen av en ändamålsenlig uppsättning regler och metoder inom finansiella tjänster för att inrätta en fungerande marknadsekonomi och främja handeln sig emellan, och är överens om att samarbeta på området finansiella tjänster i linje med följande mål:

- a) Stödja processen för anpassning av regleringen av finansiella tjänster till behoven i en öppen marknadsekonomi.
- b) Säkerställa ett ändamålsenligt och tillfredsställande skydd av investerare och andra konsumenter av finansiella tjänster.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- c) Säkerställa stabiliteten och integriteten hos Moldaviens finansiella system i dess helhet.
- d) Främja samarbete mellan olika aktörer i det finansiella systemet, bland annat tillsyns- och kontrollmyndigheter.
- e) Säkerställa en oberoende och ändamålsenlig tillsyn.

ARTIKEL 59

1. Parterna ska uppmuntra samarbetet mellan relevanta tillsyns- och kontrollmyndigheter, vilket omfattar informationsutbyte, utbyte av sakkunskap om finansmarknader och andra sådana åtgärder.
2. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt utvecklingen av dessa myndigheters administrativa kapacitet, bland annat genom personalutbyte och gemensam utbildning.

EU/MD/sv 70

ARTIKEL 60

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 61

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XXVIII-A till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 10

INDUSTRI- OCH NÄRINGSLIVSPOLITIK

ARTIKEL 62

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete om industri- och näringslivspolitik och därigenom förbättra företagsklimatet för alla ekonomiska aktörer, men med särskild tonvikt på små och medelstora företag. Det utökade samarbetet bör förbättra den administrativa ramen och regelverket för både företag från EU och företag från Moldavien som är verksamma i EU och Moldavien, och bör grundas på EU:s industripolitik och politik för små och medelstora företag, med hänsyn till internationellt erkända principer och metoder på detta område.

ARTIKEL 63

I detta syfte ska parterna samarbeta för att uppnå följande:

- a) Genomföra strategier för utveckling av små och medelstora företag på grundval av principerna i "Small Business Act" för Europa, och övervaka genomförandet genom regelbunden rapportering och dialog. Detta samarbete kommer också att omfatta en inriktning på mikroföretag, som är mycket viktiga för såväl EU:s ekonomier som Moldaviens ekonomi.
- b) Skapa bättre ramvillkor genom utbyte av information och bästa praxis, och därigenom bidra till bättre konkurrenskraft. Detta samarbete kommer att omfatta hantering av strukturförändringar (omstrukturering), utveckling av offentlig-privata partnerskap samt miljö- och energifrågor, t.ex. energieffektivitet och renare produktion,
- c) Förenkla och rationalisera reglerna och regleringspraxis, med särskild inriktning på utbyte av god praxis när det gäller regleringsmetoder, däribland EU:s principer.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- d) Uppmuntra utvecklingen av en innovationspolitik genom utbyte av information och god praxis avseende kommersiellt utnyttjande av forskning och utveckling (inbegripet instrument för att stödja teknikbaserade nystartade företag), klusterutveckling och tillgång till finansiering.
- e) Uppmuntra ökade kontakter mellan företag från EU och företag från Moldavien samt mellan dessa företag och myndigheter i EU och Moldavien.
- f) Stödja inrättandet av exportfrämjande verksamhet i Moldavien.
- g) Underlätta moderniseringen och omstruktureringen av industrin i Moldavien inom vissa sektorer.

EU/MD/sv 74

ARTIKEL 64

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel. Den kommer också att inbegripa företrädare för företag från EU och företag från Moldavien.

KAPITEL 11

GRUVINDUSTRI OCH RÅVAROR

ARTIKEL 65

Parterna ska utveckla och stärka det samarbete som omfattar gruvindustrin och handeln med råvaror, i syfte att främja ömsesidig förståelse, förbättrat företagsklimat, informationsutbyte och samarbete om frågor som inte rör energi, framför allt i samband med brytning av malm och industrimineral.

ARTIKEL 66

I detta syfte ska parterna samarbeta på följande områden:

- a) Utbyte av information mellan parterna om skeenden i deras gruv- och råvarusektorer.
- b) Informationsutbyte om frågor som rör handel med råvaror, i syfte att främja bilaterala utbyten.
- c) Utbyte av information och bästa praxis avseende aspekter på gruvindustrin som rör hållbar utveckling.
- d) Utbyte av information och bästa praxis avseende utbildning, kompetens och säkerhet i gruvindustrin.

KAPITEL 12

JORDBRUK OCH LANDSBYGDSUTVECKLING

ARTIKEL 67

Parterna ska samarbeta för att främja jordbruks- och landsbygdsutveckling, särskilt genom en gradvis konvergens av politik och lagstiftning.

ARTIKEL 68

Samarbetet mellan parterna på området jordbruk och landsbygdsutveckling ska bland annat omfatta följande områden:

- a) Underlättande av den ömsesidiga förståelsen av jordbrukspolitiken och politiken för landsbygdsutveckling.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) Stärkande av den administrativa kapaciteten på central och lokal nivå för planering, utvärdering och genomförande av politiken i enlighet med EU:s bestämmelser och bästa praxis.
- c) Främjande av en modernisering av jordbruksproduktionen och dess hållbarhet.
- d) Utbyte av kunskap och bästa praxis när det gäller politik för landsbygdsutveckling som syftar till att främja landsbygdssamhällellenas välbefindande.
- e) Förbättring av jordbrukssektorns konkurrenskraft samt effektiviteten och öppenheten på marknaderna.
- f) Främjande av riktlinjer för kvalitet samt kontrollmekanismer för dessa, särskilt geografiska beteckningar och ekologisk odling.
- g) Kunskapsspridning och främjande av rådgivningsverksamhet för lantbruket.
- h) Ökad harmonisering av frågor som behandlas i internationella organisationer där parterna är medlemmar.

EU/MD/sv 78

ARTIKEL 69

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 70

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga VII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 13

FISKERI- OCH HAVSPOLITIK

AVSNITT 1

FISKERIPOLITIK

ARTIKEL 71

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete i frågor som rör fiske och havsstyrning, och därigenom utveckla närmare bilateralt och multilateralt samarbete inom fiskerisektorn. Parterna ska också uppmuntra en integrerad strategi för fiskefrågor och främja en hållbar utveckling av fisket.

ARTIKEL 72

Parterna ska vidta gemensamma åtgärder, utbyta information och stödja varandra för att främja

- a) goda styrelseformer och bästa praxis inom fiskeriförvaltning för att se till att fiskbestånden bevaras och förvaltas på ett hållbart sätt, utifrån en ekosystembaserad strategi,
- b) ansvarsfullt fiske och ansvarsfull fiskeriförvaltning som är förenliga med principerna om hållbar utveckling, för att bevara fiskbestånden och ekosystemen i ett gott tillstånd, och
- c) samarbete genom lämpliga regionala organisationer som ansvarar för förvaltning och bevarande av levande akvatiska resurser.

ARTIKEL 73

Parterna ska stödja initiativ, såsom ömsesidigt utbyte av erfarenheter och tillhandahållande av stöd, som syftar till att säkerställa genomförandet av en hållbar fiskeripolitik, bland annat

- a) fiskeriförvaltning och förvaltning av vattenbruksresurser,
- b) inspektion och kontroll av fiskeverksamhet, samt utveckling av motsvarande administrativa och rättsliga strukturer som gör det möjligt att vidta lämpliga åtgärder,
- c) insamling av uppgifter om fångster och landningar samt biologiska och ekonomiska uppgifter,
- d) förbättring av marknadernas effektivitet, särskilt genom främjande av producentorganisationer och information till konsumenter samt genom saluföringsnormer och spårbarhet, samt

- e) utveckling av en strukturpolitik för fiskerisektorn, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt en hållbar utveckling i fiskeområden som definieras som områden med sjöstrand eller som inbegriper dammar eller en flodmynning samt med en hög sysselsättningsgrad inom fiskerinäringen.

AVSNITT 2

HAVSPOLITIK

ARTIKEL 74

Med hänsyn till parternas samarbete inom fiskeri-, transport- och miljöpolitik och annan havsrelaterad politik ska parterna också vid behov utveckla samarbete och ömsesidigt stöd i havsfrågor, särskilt genom att aktivt stödja en integrerad strategi för havsfrågor och goda styrelseformer i Svarta havet i relevanta internationella havsforum.

ARTIKEL 75

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 14

SAMARBETE PÅ ENERGIOMRÅDET

ARTIKEL 76

Parterna är överens om att fortsätta sitt nuvarande samarbete om energifrågor på grundval av principerna om partnerskap, gemensamt intresse, öppenhet och förutsägbarhet. Samarbetet bör syfta till energieffektivitet, marknadsintegration och lagstiftningskonvergens inom energisektorn, med beaktande av behovet av att säkerställa konkurrenskraft och tillgång till säker, miljömässigt hållbar energi till rimligt pris, bland annat genom bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen.

ARTIKEL 77

Samarbetet ska bland annat omfatta följande områden och mål:

- a) Energistrategier och energipolitik.
- b) Utveckling av konkurrenskraftiga, öppna och icke-diskriminerande energimarknader i enlighet med EU:s normer, bland annat skyldigheterna enligt fördraget om energigemenskapen, genom reformer av regelverket och deltagande i regionalt energisamarbete.
- c) Utveckling av ett attraktivt och stabilt investeringsklimat genom att ta itu med institutionella, rättsliga, skattemässiga och andra villkor.
- d) Energiinfrastruktur, bland annat projekt av gemensamt intresse, i syfte att diversifiera energikällor, leverantörer och transportvägar på ett effektivt ekonomiskt och miljövänligt sunt sätt, bland annat genom att underlätta investeringar som finansieras genom lån och bidrag.

- e) Förbättring och förstärkning av den långsiktiga stabiliteten och tryggheten i energiförsörjningen och energihandeln, energitransiteringen och energitransporten på ömsesidigt fördelaktig och icke-diskriminerande grund i enlighet med EU:s regler och internationella regler.
- f) Främjande av energieffektivitet och energibesparingar, bland annat när det gäller byggnaders energiprestanda, samt utveckling av och stöd till förnybar energi på ett ekonomiskt och miljömässigt sunt sätt.
- g) Minskning av utsläppen av växthusgaser, bland annat genom projekt för energieffektivitet och förnybar energi.
- h) Vetenskapligt och tekniskt samarbete och informationsutbyte för utveckling och förbättring av teknik inom produktion, transport, leverans och slutanvändning av energi, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt energieffektiv och miljövänlig teknik.

- i) Samarbete kan bedrivas på områdena kärnsäkerhet och strålskydd, i enlighet med Internationella atomenergiorganets (IAEA) principer och standarder och i enlighet med relevanta internationella fördrag och konventioner som ingåtts inom ramen för IAEA, samt i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen när så är tillämpligt.

ARTIKEL 78

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 79

Moldavien kommer att närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga VIII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 15

TRANSPORTER

ARTIKEL 80

Parterna ska

- a) utöka och stärka sitt transportsamarbete för att bidra till utvecklingen av hållbara transportsystem,
- b) främja effektiva och säkra transporter samt intermodalitet och interoperabilitet mellan transportsystemen, och
- c) sträva efter att förbättra de viktigaste transportförbindelserna mellan sina territorier.

ARTIKEL 81

Samarbetet ska bland annat omfatta följande områden:

- a) Utveckling av en hållbar nationell transportpolitik som omfattar alla transportsätt, särskilt för att säkerställa effektiva och säkra transportsystem samt för att främja integreringen av transportaspekter i andra politikområden.
- b) Utveckling av sektorsstrategier mot bakgrund av den nationella transportpolitiken (inbegripet rättsliga krav på uppgradering av teknisk utrustning och transportmedel för att uppfylla högsta internationella krav) för transporter på väg, järnväg och inre vattenvägar samt flygtransport och intermodalitet, bland annat tidtabeller och delmål för genomförandet, administrativa ansvarsområden samt finansieringsplaner.
- c) Förbättring av infrastrukturpolitiken för att bättre identifiera och utvärdera infrastrukturprojekt för de olika transportsätten.

- d) Utveckling av finansieringsstrategier med tonvikt på underhåll, kapacitetsbegränsningar och de delar som saknas i infrastrukturen samt på att aktivera och främja den privata sektorns deltagande i transportprojekt.
- e) Anslutning till relevanta internationella transportorganisationer och transportavtal, bland annat förfaranden för att säkerställa ett strikt genomförande och effektivt verkställande av internationella transportavtal och transportkonventioner.
- f) Vetenskapligt och tekniskt samarbete och informationsutbyte för att utveckla och förbättra transportteknik, till exempel intelligenta transportsystem.
- g) Främjande av användningen av intelligenta transportsystem och informationsteknik vid förvaltning och drift av alla relevanta transportsätt, samt stöd till intermodalitet och samarbete vid användningen av rymdsystem och kommersiella tillämpningar som underlättar transport.

ARTIKEL 82

1. Samarbetet ska också syfta till att förbättra rörligheten för passagerare och varor, underlätta transportflödena mellan Moldavien, EU och tredjeländer i regionen genom att avskaffa administrativa, tekniska och andra hinder samt förbättra transportnäten och uppgradera infrastrukturen, särskilt på de huvudtransportleder som förbinder parterna. Samarbetet ska inbegripa åtgärder för att underlätta gränspassager.
2. Samarbetet ska inbegripa informationsutbyte och gemensam verksamhet
  - a) på regional nivå, särskilt med hänsyn till och genom att införliva framsteg som gjorts inom ramen för olika typer av regionalt transportsamarbete, till exempel transportkorridoren Europa–Kaukasien–Asien (Traceca), transportsamarbete inom ramen för det östliga partnerskapet och andra transportinitiativ, och
  - b) på internationell nivå, också med beaktande av internationella transportorganisationer och internationella avtal och konventioner som parterna ratificerat, samt inom ramen för EU:s olika transportorgan.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

ARTIKEL 83

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 84

Parterna kommer att samarbeta om att förbättra transportförbindelserna i enlighet med de bestämmelser som anges i bilaga IX till detta avtal.

ARTIKEL 85

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilagorna X och XXVIII-D till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i de bilagorna.

EU/MD/sv 92

KAPITEL 16

MILJÖ

ARTIKEL 86

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete om miljöfrågor och därigenom bidra till det långsiktiga målet hållbar utveckling och en grön ekonomi. Det förväntas att ett stärkt miljöskydd kommer att gynna medborgarna och företagen i EU och Moldavien, bland annat genom förbättrad folkhälsa, bevarade naturresurser, ökad ekonomisk och miljömässig effektivitet och integrering av miljöfrågor i andra politikområden, samt genom användning av modern och renare teknik som bidrar till hållbarare produktionsmönster. Samarbetet ska bedrivas med beaktande av parternas intresse på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, samt med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan parterna på området för miljöskydd, och multilaterala avtal på området.

ARTIKEL 87

Samarbetet ska syfta till att bevara, skydda, förbättra och återställa miljöns kvalitet, till att skydda människors hälsa, till ett hållbart utnyttjande av naturresurser samt till att främja internationella åtgärder för att ta itu med regionala och globala miljöproblem, bland annat på följande områden:

- a) Miljöstyrning och övergripande frågor, inbegripet miljökonsekvensbedömning och strategisk miljöbedömning, utbildning, miljöansvar, bekämpning av miljöbrott, gränsöverskridande samarbete, tillgång till miljöinformation, beslutsprocesser samt effektiva förfaranden för administrativ och rättslig prövning.
- b) Luftkvalitet.
- c) Vattenkvalitet och resursförvaltning, inbegripet hantering av översvämningsrisker, vattenbrist och torra.
- d) Avfallshantering och resursförvaltning samt avfallstransport.

- e) Naturskydd, inbegripet bevarande och skydd av den biologiska mångfalden och ett varierat landskap.
- f) Industriella föroreningar och industriella risker.
- g) Kemikalier.
- h) Buller.
- i) Markskydd.
- j) Stads- och landsbygdsmiljö.
- k) Miljöavgifter och miljöskatter.
- l) Övervaknings- och miljöinformationssystem.
- m) Inspektion och tillsyn.
- n) Miljöinnovation, inbegripet bästa tillgängliga teknik.

ARTIKEL 88

Parterna ska bland annat

- a) utbyta information och sakkunskap,
- b) bedriva gemensam forskning och utbyta information om renare teknik,
- c) planera hanteringen av industriella risker och industriolyckor,
- d) genomföra gemensam verksamhet på regional och internationell nivå, bland annat när det gäller multilaterala miljöavtal som parterna ratificerat, samt vid behov genomföra gemensam verksamhet inom ramen för relevanta organ.

Parterna ska ägna särskild uppmärksamhet åt gränsöverskridande frågor och regionalt samarbete.

ARTIKEL 89

Samarbetet ska bland annat ha följande mål:

- a) Utveckling av en övergripande miljöstrategi som omfattar planerade institutionella reformer (med tidsplaner) för att se till att miljölagstiftningen genomförs och verkställs; fördelning av befogenheter för miljöförvaltningen på nationell, regional och lokal nivå; förfaranden för beslutsfattande och genomförande av beslut; förfaranden för att främja integrering av miljöfrågor i andra politikområden; främjande av åtgärder för en grön ekonomi och miljöinnovation, kartläggning av nödvändiga personalresurser och ekonomiska resurser samt en översynsmekanism.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- b) Utveckling av sektorsstrategier om luftkvalitet; förvaltning av vattenkvalitet och vattenresurser; avfallshantering och resursförvaltning; biologisk mångfald och naturskyddsområden; industriella föroreningar och industriella risker samt kemikalier, buller, markskydd, stads- och landsbygdsmiljö, miljöinnovation, inbegripet klart definierade tidsplaner och delmål för genomförandet, administrativa ansvarsområden samt finansieringsstrategier för investeringar i infrastruktur och teknik.

ARTIKEL 90

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 91

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XI till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

EU/MD/sv 98

KAPITEL 17

KLIMATFRÅGOR

ARTIKEL 92

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete för att bekämpa klimatförändringar. Samarbetet ska bedrivas med beaktande av parternas intresse på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, samt med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan bilaterala och multilaterala åtaganden på detta område.

ARTIKEL 93

Samarbetet ska främja åtgärder på inhemsk, regional och internationell nivå, inbegripet på följande områden:

- a) Begränsning av klimatförändringar.
- b) Anpassning till klimatförändringar.
- c) Handel med utsläppsrätter.
- d) Forskning, utveckling, demonstration, utbyggnad och spridning av säker och hållbar koldioxidsnål teknik och anpassningsteknik.
- e) Integrering av klimataspekter i politiken inom enskilda sektorer.
- f) Åtgärder för ökad medvetenhet samt utbildning.

ARTIKEL 94

Parterna ska bland annat

- a) utbyta information och sakkunskap,
- b) bedriva gemensam forskning och utbyta information om renare teknik,
- c) genomföra gemensam verksamhet på regional och internationell nivå, bland annat när det gäller multilaterala miljöavtal som parterna ratificerat, samt vid behov genomföra gemensam verksamhet inom ramen för relevanta organ.

Parterna ska ägna särskild uppmärksamhet åt gränsöverskridande frågor och regionalt samarbete.

ARTIKEL 95

Samarbetet ska bland annat omfatta utarbetande och genomförande av

- a) en övergripande klimatstrategi och handlingsplan för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna på lång sikt,
- b) utsatthets- och anpassningsbedömningar,
- c) en nationell strategi för anpassning till klimatförändringarna,
- d) en strategi för koldioxidsnål utveckling,
- e) långsiktiga åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser,
- f) åtgärder för att förbereda inför handel med utsläppsrätter,
- g) åtgärder för att främja tekniköverföring på grundval av en teknisk behovsbedömning,

- h) åtgärder för att integrera klimataspekter i politiken inom enskilda sektorer, och
- i) åtgärder i samband med ozonnedbrytande ämnen.

ARTIKEL 96

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 97

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 18

INFORMATIONSSAMHÄLLET

ARTIKEL 98

Parterna ska stärka samarbetet om utvecklingen av informationssamhället till förmån för allmänheten och företagen genom att göra informations- och kommunikationstekniken (IKT) allmänt tillgänglig och genom en högre kvalitet på tjänsterna till överkomliga priser. Samarbetet bör syfta till att underlätta tillträdet till marknaderna för elektronisk kommunikation, stimulera konkurrensen och investeringarna i denna sektor samt främja utvecklingen av offentliga tjänster online.

ARTIKEL 99

Samarbetet kan omfatta följande områden:

- a) Utbyte av information och bästa praxis om genomförandet av nationella strategier för informationssamhället, bland annat initiativ som syftar till att främja tillgången till bredband, förbättra neta säkerheten och utveckla offentliga tjänster online.
- b) Utbyte av information, bästa praxis och erfarenhet för att främja utvecklingen av en övergripande rättslig ram för elektronisk kommunikation, och särskilt för att stärka den nationella förvaltningens och det oberoende tillsynsorganets kapacitet i fråga om informations- och kommunikationsteknik, samt för att verka för en bättre användning av spektrumresurser och främja driftskompatibilitet mellan nät i Moldavien och mellan Moldavien och EU.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- c) Uppmuntran och främjande av genomförandet av IKT-verktyg för bättre samhällsstyrning, e-lärande och forskning, offentlig hälso- och sjukvård, digitalisering av kulturarvet, utveckling av digitalt innehåll och elektronisk handel.
- d) Stärkning av säkerheten för personuppgifter och skyddet för privatlivet vid elektronisk kommunikation.

ARTIKEL 100

Parterna ska främja samarbete mellan EU:s tillsynsmyndigheter och Moldaviens nationella tillsynsmyndigheter på området elektronisk kommunikation. Parterna ska också överväga samarbete på andra relevanta områden, bland annat genom regionala initiativ.

EU/MD/sv 106

ARTIKEL 101

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

ARTIKEL 102

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XXVIII-B till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 19

TURISM

ARTIKEL 103

Parterna ska samarbeta på turismområdet för att stärka utvecklingen av en konkurrenskraftig och hållbar turistnäring som en drivkraft för ekonomisk tillväxt, egenmakt, sysselsättning och internationellt utbyte.

ARTIKEL 104

Samarbetet på bilateral, regional och europeisk nivå skulle bygga på följande principer:

- a) Respekt för de lokala samhällenas integritet och intressen, särskilt i landsbygdsområden.

- b) Kulturarvets betydelse.
- c) Ett positivt samspel mellan turism och bevarande av miljön.

ARTIKEL 105

Samarbetet ska inriktas på följande frågor:

- a) Utbyte av information, bästa praxis och erfarenheter samt överföring av kunskande, inbegripet om innovativ teknik.
- b) Inrättande av ett strategiskt partnerskap mellan offentliga och privata intressen och de lokala samhällenas intressen för att säkerställa en hållbar utveckling av turismen.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- c) Främjande och utveckling av produkter och marknader, infrastruktur, personalresurser och institutionella strukturer för turism samt kartläggning och undanröjande av hinder för resetjänster.
- d) Utveckling och genomförande av effektiv politik och effektiva strategier, inbegripet lämpliga rättsliga, administrativa och finansiella aspekter.
- e) Utbildning och kapacitetsuppbyggnad på turismområdet för att förbättra tjänsternas kvalitet.
- f) Utveckling och främjande av lokalt förankrad turism.

ARTIKEL 106

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

EU/MD/sv 110

KAPITEL 20

REGIONAL UTVECKLING SAMT GRÄNSÖVERSKRIDANDE OCH REGIONALT
SAMARBETE

ARTIKEL 107

1. Parterna ska främja ömsesidig förståelse och bilateralt samarbete på det regionalpolitiska området, inbegripet metoder för att utforma och genomföra regionalpolitik, flernivåstyrning och partnerskap, med särskild tonvikt på utveckling av missgynnade områden och territoriellt samarbete, med målet att inrätta kommunikationskanaler och öka informations- och erfarenhetsutbytet mellan nationella, regionala och lokala myndigheter, socio-ekonomiska aktörer och det civila samhället.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

2. Parterna ska särskilt samarbeta i syfte att anpassa Moldaviens praxis till följande principer:
  - a) Decentralisering av beslutsprocessen, från central nivå till de regionala samhällena.
  - b) Befästade av partnerskapet mellan alla parter som medverkar i regional utveckling.
  - c) Samfinansiering genom ett finansiellt bidrag från de parter som medverkar i genomförandet av program och projekt för regional utveckling.

ARTIKEL 108

1. Parterna ska stödja och stärka lokala och regionala myndigheters medverkan i gränsöverskridande och regionalt samarbete och sammanhängande förvaltningsstrukturer, öka samarbetet genom inrättande av en möjliggörande rättslig ram, vidmakthålla och utveckla kapacitetsfrämjande åtgärder samt främja ett stärkande av gränsöverskridande och regionala ekonomiska nätverk och företagsnätverk.
2. Parterna kommer att samarbeta för att stärka den institutionella och operativa kapaciteten hos nationella och regionala institutioner på området regional utveckling och fysisk planering, bland annat genom att
  - a) förbättra mekanismen för vertikal och horisontell samverkan mellan den centrala och den lokala offentliga förvaltningen i processen för utarbetande och genomförande av regional politik,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) bygga upp de lokala myndigheternas kapacitet att främja gränsöverskridande samarbete i enlighet med EU:s regler och praxis, och
- c) utbyta kunskap, information och bästa praxis om regional utvecklingspolitik för att främja de lokala samhällenas välbefinnande och en enhetlig utveckling för regionerna.

ARTIKEL 109

1. Parterna ska stärka och uppmuntra utvecklingen av gränsöverskridande och regionala aspekter, bland annat när det gäller transport, energi, kommunikationsnät, kultur, utbildning, turism, hälsa och andra områden som omfattas av detta avtal och som har betydelse för gränsöverskridande och regionalt samarbete.

EU/MD/sv 114

2. Parterna ska intensifiera samarbetet mellan sina regioner i form av transnationella och gränsöverskridande program, uppmuntra deltagande av Moldaviens regioner i europeiska regionala strukturer och organisationer samt främja deras ekonomiska och institutionella utveckling genom att genomföra projekt av gemensamt intresse.

Dessa verksamheter kommer att ske inom ramen för

- a) ett fortsatt territoriellt samarbete med europeiska regioner, inklusive genom program för transnationellt och gränsöverskridande samarbete,
- b) samarbete inom ramen för det östliga partnerskapet och med EU-organ, däribland Regionkommittén, samt deltagande i olika europeiska regionala projekt och initiativ, och
- c) samarbete med bland annat Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Europeiska sammanslutningen av regionala utvecklingsbyråer (Eurada) och Europeiskt observationsnätverk för territoriell utveckling och sammanhållning (Espon).

ARTIKEL 110

1. Parterna ska intensifiera och säkerställa bättre samordning och samarbete mellan de länder och regioner som omfattas av EU-strategin för Donauområdet, bland annat med inriktning på att förbättra transport- och energiförbindelserna, miljön, den ekonomiska och sociala utvecklingen och säkerheten, vilket kommer att bidra till snabbare väg- och järnvägstransporter, billigare och säkrare energi, bättre miljö med renare vatten, skyddad biologisk mångfald samt effektivare åtgärder för att förebygga översvämningar.
2. Parterna ska öka det gränsöverskridande samarbetet i syfte att återställa navigationen på floden Prut, vilket kommer att förebygga översvämningar i flodens avrinningsområde, förbättra vattenkvaliteten och bevattningen inom jordbruket, stärka den ekonomiska verksamheten, främja turism och kulturella aktiviteter samt bidra till kapacitetsuppbyggnad.

ARTIKEL 111

Parterna ska underlätta rörligheten för medborgare i EU och Moldavien som regelbundet behöver passera gränsen över korta sträckor.

ARTIKEL 112

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 21

FOLKHÄLSA

ARTIKEL 113

Parterna är överens om att utveckla sitt samarbete inom folkhälsoområdet för att höja nivån på folkhälsan och skyddet av människors hälsa som en förutsättning för hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.

ARTIKEL 114

Samarbetet ska särskilt omfatta följande områden:

- a) Stärkande av Moldaviens offentliga hälso- och sjukvårdssystem, särskilt genom att reformera hälso- och sjukvårdssektorn, säkerställa högkvalitativ primärvård och förbättra styrningen och finansieringen av hälso- och sjukvården.
- b) Epidemiologisk övervakning och kontroll av överförbara sjukdomar, såsom hiv/aids, virushepatit och tuberkulos, samt ökad beredskap för hot mot folkhälsan och nödsituationer.
- c) Förebyggande och kontroll av icke-överförbara sjukdomar, främst genom utbyte av information och bästa praxis, främjande av en hälsosam livsstil och åtgärder avseende viktiga bestämningsfaktorer för hälsa, såsom kost samt beroende av alkohol, narkotika och tobak.
- d) Kvalitet och säkerhet när det gäller ämnen av mänskligt ursprung.

- e) Information och kunskap om hälsa.
- f) Ett fullständigt genomförande inom tidsfristerna av internationella hälsoavtal, särskilt det internationella hälsoreglementet och Världshälsoorganisationens ramkonvention om tobakskontroll från 2003.

ARTIKEL 115

Samarbetet ska möjliggöra

- a) en gradvis integrering av Moldavien i EU:s hälsorelaterade nätverk, och
- b) en gradvis stärkt samverkan mellan Moldavien och Europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

ARTIKEL 116

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XIII till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 22

CIVILSKYDD

ARTIKEL 117

Parterna ska utveckla och stärka sitt samarbete för att bekämpa naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor. Samarbetet ska bedrivas med beaktande av parternas intresse på grundval av jämlikhet och ömsesidig nytta, samt med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan parterna och multilateral verksamhet på civilskyddsområdet.

EU/MD/sv 120

ARTIKEL 118

Samarbetet ska syfta till att förbättra förebyggandet av, förberedelserna inför och insatserna vid naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor.

ARTIKEL 119

Parterna ska bland annat utbyta information och sakkunskap och genomföra gemensam verksamhet på nationell, regional och internationell nivå. Samarbetet ska inbegripa genomförande av specifika avtal och administrativa arrangemang på detta område, som ingåtts mellan parterna i enlighet med de respektive befogenheterna och behörigheterna för EU och dess medlemsstater och i enlighet med parternas rättsliga förfaranden.

ARTIKEL 120

Samarbetet ska bland annat ha följande mål:

- a) Underlättande av ömsesidigt bistånd vid nödsituationer.
- b) Utbyte på dygnet runt-basis av varningar i ett tidigt skede och uppdaterad information om storskaliga nödsituationer som påverkar EU eller Moldavien, inbegripet ansökningar och erbjudanden om bistånd.
- c) Bedömning av katastrofers inverkan på miljön.
- d) Inbjudan av experter till särskilda tekniska seminarier och symposier om civilskyddsfrågor.
- e) Inbjudan, efter en bedömning från fall till fall, av observatörer till särskilda övningar och kurser som anordnas av EU och/eller Moldavien.
- f) Stärkande av samarbetet om det effektivaste sättet att använda den tillgängliga civilskyddskapaciteten.

ARTIKEL 121

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 23

SAMARBETE OM ALLMÄN OCH YRKESINRIKTAD UTBILDNING, FLERSPRÅKIGHET,
UNGDOM OCH IDROTT

ARTIKEL 122

Parterna ska samarbeta för att främja livslångt lärande samt uppmuntra samarbete och öppenhet på alla nivåer inom allmän och yrkesinriktad utbildning, med särskild tonvikt på högre utbildning.

ARTIKEL 123

Samarbetet ska bland annat inriktas på följande områden:

- a) Främjande av livslångt lärande, som är nyckeln till tillväxt och sysselsättning och kan göra det möjligt för medborgarna att delta fullt ut i samhället.
- b) Modernisering av systemen för allmän och yrkesinriktad utbildning för att höja kvaliteten, öka relevansen och förbättra tillträdet.
- c) Främjande av den konvergens inom den högre utbildningen som följer av Bolognaprocessen och EU:s agenda för modernisering av den högre utbildningen.
- d) Stärkande av det internationella akademiska samarbetet och deltagandet i EU:s samarbetsprogram för att öka rörligheten för studerande och lärare.

- e) Inrättande av en nationell kvalifikationsram för att öka öppenheten kring och förbättra erkännandet av kvalifikationer och meriter.
- f) Främjande av de mål som fastställs i Köpenhamnsprocessen om ett ökat europeiskt samarbete inom yrkesinriktad utbildning.

ARTIKEL 124

Parterna ska främja samarbete och utbyten på områden av gemensamt intresse, såsom språklig mångfald och livslång språkinlärning, genom utbyte av information och bästa praxis.

ARTIKEL 125

Parterna är överens om att samarbeta på ungdomsområdet i syfte att

- a) stärka samarbetet och utbytet på området ungdomspolitik och icke-formell utbildning för ungdomar och ungdomsledare,

- b) underlätta för alla ungdomar att aktivt delta i samhället,
- c) stödja ungdomars och ungdomsledares rörlighet som ett sätt att främja interkulturell dialog och förvärvande av kunskap, färdigheter och kompetens utanför de formella utbildningssystemen, inbegripet genom frivilligarbete, och
- d) främja samarbete mellan ungdomsorganisationer för att stödja det civila samhället.

ARTIKEL 126

Parterna ska främja samarbete på området idrott och fysisk aktivitet genom utbyte av information och bästa praxis för att främja en hälsosam livsstil, idrottens sociala och fostrande värderingar samt goda styrelseformer inom idrotten i samhällena i EU och Moldavien.

KAPITEL 24

SAMARBETE OM FORSKNING,
TEKNISK UTVECKLING OCH DEMONSTRATION

ARTIKEL 127

Parterna ska främja samarbete på alla områden inom civil vetenskaplig forskning och teknisk utveckling och demonstration (FoTU) på grundval av principen om ömsesidig nytta och under förutsättning att immateriella rättigheter skyddas på ett lämpligt och verkningsfullt sätt.

ARTIKEL 128

FoTU-samarbetet ska omfatta

- a) politisk dialog och utbyte av vetenskaplig och teknisk information,
- b) underlättande av adekvat tillträde till parternas respektive program,
- c) stärkande av forskningskapaciteten och deltagandet för forskningsenheter från Moldavien i EU:s ramprogram för forskning,
- d) främjande av gemensamma forskningsprojekt på alla FoTU-områden,
- e) utbildning och rörlighetsprogram för vetenskapsmän, forskare och annan personal som bedriver FoTU hos båda parterna,

- f) underlättande, inom ramen för gällande lagstiftning, av den fria rörligheten för de forskare som deltar i den verksamhet som omfattas av detta avtal och de gränsöverskridande transporter av varor som är avsedda för användning i sådan verksamhet, och
- g) andra former av FoTU-samarbete (inbegripet genom regionala strategier och initiativ) på grundval av parternas ömsesidiga avtal.

ARTIKEL 129

I FoTU-samarbetet bör man eftersträva synergieffekter med verksamhet som finansieras genom det vetenskapliga och tekniska centrumet (STCU) och annan verksamhet som bedrivs inom ramen för det finansiella samarbetet mellan EU och Moldavien.

KAPITEL 25

SAMARBETE OM KULTUR, AUDIOVISUELL POLITIK OCH MEDIER

ARTIKEL 130

Parterna kommer att främja kulturellt samarbete i enlighet med principerna i 2005 års konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar från Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco). Parterna kommer att sträva efter en regelbunden politisk dialog på områden av ömsesidigt intresse, inbegripet utveckling av kulturnäringen i EU och Moldavien. Samarbetet mellan parterna kommer att främja interkulturell dialog, bland annat genom deltagande av kultursektorn och det civila samhället i EU och Moldavien.

ARTIKEL 131

1. Parterna ska utveckla en regelbunden dialog och samarbeta för att främja den audiovisuella industrin i Europa och uppmuntra till samproduktion på film- och televisionsområdet.
2. Samarbetet skulle bland annat kunna omfatta utbildning av journalister och andra yrkesverksamma på medieområdet samt stöd till media, i syfte att stärka deras oberoende, professionalism och förbindelser med medier i EU i överensstämmelse med europeiska normer, bland annat Europarådets normer och Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar från 2005.

ARTIKEL 132

Parterna ska inrikta sitt samarbete på en rad områden, nämligen

- a) kulturellt samarbete och kulturellt utbyte samt rörlighet för konst och konstnärer,
- b) interkulturell dialog,
- c) politisk dialog om kulturpolitik och audiovisuell politik,
- d) samarbete i internationella forum såsom Unesco och Europarådet, bland annat för att utveckla kulturell mångfald samt för att bevara och tillvarata det kulturella och historiska arvet, och
- e) samarbete på medieområdet.

ARTIKEL 133

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XIV till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

KAPITEL 26

SAMARBETE MED DET CIVILA SAMHÄLLET

ARTIKEL 134

Parterna ska inrätta en dialog om samarbete med det civila samhället i syfte att

- a) stärka kontakterna samt informations- och erfarenhetsutbytet mellan alla sektorer i det civila samhället i EU och Moldavien,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) sörja för ökad kunskap om och förståelse av Moldavien, inbegripet landets historia och kultur, i EU och särskilt hos de organisationer i det civila samhället som är baserade i medlemsstaterna, och på så sätt göra det möjligt att öka medvetenheten om möjligheterna till framtida förbindelser och utmaningarna i samband med detta, och
- c) på motsvarande sätt sörja för ökad kunskap om och förståelse av EU i Moldavien och särskilt hos det civila samhällets organisationer i Moldavien, varvid inriktningen bland annat ska ligga på de värderingar som ligger till grund för EU samt EU:s politik och funktionsätt.

ARTIKEL 135

Parterna ska främja dialog och samarbete mellan berörda parter i det civila samhället från bägge sidor som en integrerad del av förbindelserna mellan EU och Moldavien. Syftet med denna dialog och detta samarbete är att

- a) sörja för att det civila samhället deltar i förbindelserna mellan EU och Moldavien, särskilt vid genomförandet av detta avtal,
- b) öka det civila samhällets deltagande i den offentliga beslutsprocessen, särskilt genom att inrätta en öppen, transparent och regelbunden dialog mellan de offentliga institutionerna och representativa sammanslutningar och det civila samhället,
- c) underlätta en process för institutionsuppbyggnad och konsolidering av det civila samhällets organisationer på olika sätt, inbegripet stöd för opinionsbildning, informella och formella nätverk, ömsesidiga besök och seminarier, särskilt i syfte att förbättra den rättsliga ramen för det civila samhället, och

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- d) göra det möjligt för företrädare för det civila samhället från vardera parten att bekanta sig med processer för samråd och dialog mellan partner i det civila samhället och arbetsmarknadens parter hos den andra parten, särskilt i syfte att ytterligare integrera det civila samhället i den politiska beslutsprocessen i Moldavien.

ARTIKEL 136

En regelbunden dialog kommer att föras mellan parterna om de frågor som omfattas av detta kapitel.

EU/MD/sv 136

KAPITEL 27

SAMARBETE OM ATT SKYDDA OCH FRÄMJA BARNETS RÄTTIGHETER

ARTIKEL 137

Parterna är överens om att samarbeta för att främja barnets rättigheter i enlighet med internationella lagar och normer, särskilt Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter från 1989, med beaktande av de prioriteringar som fastställts specifikt när det gäller Moldavien, särskilt för utsatta grupper.

ARTIKEL 138

Detta samarbete ska särskilt inbegripa

- a) förebyggande och bekämpning av alla former av utnyttjande (inbegripet barnarbete) och missbruk av samt vårdslöshet och våld mot barn, bland annat genom att utveckla och stärka den rättsliga och institutionella ramen samt genom kampanjer för att öka medvetenheten på detta område,
- b) förbättring av systemet för kartläggning och stöd till barn i utsatta situationer, bland annat ökat deltagande av barn i beslutsprocesser och genomförande av effektiva mekanismer för att hantera individuella klagomål från barn,
- c) utbyte av information och bästa praxis i kampen mot fattigdom bland barn, bland annat om åtgärder för att inrikta socialpolitiken på barns välbefinnande och för att främja och underlätta barns tillgång till utbildning.

- d) genomförande av åtgärder som syftar till att främja barns rättigheter inom familjen och institutioner samt stärkande av föräldrars och vårdnadshavares förmåga att sörja för barnens utveckling, och
- e) anslutning till samt ratificering och genomförande av relevanta internationella dokument, däribland sådana som har utarbetats inom Förenta nationerna, Europarådet och Haagkonferensen för internationell privaträtt, i syfte att främja och skydda barns rättigheter i enlighet med de högsta standarderna på detta område.

ARTIKEL 139

En regelbunden dialog kommer att föras om de frågor som omfattas av detta kapitel.

KAPITEL 28

DELTAGANDE I UNIONENS ORGAN OCH PROGRAM

ARTIKEL 140

Moldavien ska ha rätt att delta i alla unionsorgan som är öppna för Moldavien i enlighet med de relevanta bestämmelserna om inrättande av dessa organ. Moldavien ska ingå separata avtal med EU för att göra det möjligt för landet att delta i varje sådant organ, bland annat avtal om storleken på landets ekonomiska bidrag.

ARTIKEL 141

Moldavien ska ha rätt att delta i alla unionens pågående och framtida program som är öppna för Moldavien i enlighet med de relevanta bestämmelserna om inrättande av dessa program. Moldaviens deltagande i unionens program ska ske i överensstämmelse med bestämmelserna i protokoll I till detta avtal om ett ramavtal mellan Europeiska unionen och Republiken Moldavien om allmänna principer för Republiken Moldaviens deltagande i unionsprogram.

ARTIKEL 142

Parterna kommer att föra en regelbunden dialog om Moldaviens deltagande i unionens program och organ. EU ska särskilt underrätta Moldavien om unionen inrättar nya organ och program, samt om sådana ändringar i fråga om deltagande i unionens program och organ som avses i artiklarna 140 och 141 i detta avtal.

AVDELNING V

HANDEL OCH HANDELSRELATERADE FRÅGOR

KAPITEL 1

NATIONELL BEHANDLING OCH MARKNADSTILLTRÄDE FÖR VAROR

AVSNITT 1

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 143

Mål

Parterna ska gradvis upprätta ett frihandelsområde under en övergångstid på högst tio år räknat från detta avtals ikraftträdande, i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och i enlighet med artikel XXIV i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994, nedan kallat *Gatt 1994*.

ARTIKEL 144

Tillämpningsområde och omfattning

1. Bestämmelserna i detta kapitel ska gälla för handeln med varor¹ mellan parterna.
2. I detta kapitel avses med *med ursprung* i att varan uppfyller ursprungsreglerna i protokoll II till detta avtal.

---

¹ I detta avtal avses med *varor*, varor i den mening som avses i Gatt 1994, om inte annat anges i detta avtal.

AVSNITT 2

AVSKAFFANDE AV TULLAR, AVGIFTER OCH ANDRA PÅLAGOR

ARTIKEL 145

Definition av tullar

I detta kapitel avses med *tullar* varje form av tull eller annan pålaga som påförs vid eller i samband med import eller export av en vara, inbegripet varje form av extraskatt eller extrapålaga som påförs vid eller i samband med sådan import eller export. En tull inbegriper inte något av följande:

- a) Pålager som motsvarar en intern skatt som påförs i enlighet med artikel 152 i detta avtal.

- b) Tullar som påförs i enlighet med kapitel 2 (Handelspolitiska skyddsåtgärder) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
- c) Avgifter och andra pålagor som påförs i enlighet med artikel 151 i detta avtal.

ARTIKEL 146

Klassificering av varor

Klassificeringen av varor i handeln mellan parterna ska vara den som anges i enlighet med systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering från 1983 (HS) i Moldaviens tulltaxenomenklatur som bygger på HS 2007 och unionens tulltaxenomenklatur som bygger på HS 2012 och senare ändringar av dessa nomenklaturer.

ARTIKEL 147

Avskaffande av importtullar

1. Vardera parten ska sänka eller avskaffa tullar på varor med ursprung i den andra parten i enlighet med bilaga XV till detta avtal.
2. För varje vara ska den bastullsats på vilken de gradvisa sänkningarna och avskaffandet ska tillämpas i enlighet med punkt 1 i denna artikel vara den som anges i bilaga XV till detta avtal.
3. Om en part efter dagen för detta avtals ikraftträdande sänker sin mest gynnade nation-tullsats (nedan kallad *MGN-tullsats*), ska den tullsatsen tillämpas som bastullsats om och så länge som den är lägre än den tullsats som beräknas i enlighet med bilaga XV till detta avtal.

4. Efter detta avtals ikraftträdande får parterna komma överens om att överväga ett påskyndande och en utvidgad omfattning av avskaffandet av tullar på handeln mellan dem. Ett beslut av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal om påskyndande eller avskaffande av en tull på en vara ska ersätta den tullsats eller kategori som fastställs i enlighet med bilaga XV till detta avtal.
5. Under det tredje året efter detta avtals ikraftträdande ska parterna bedöma situationen med beaktande av mönstret för handeln med jordbruksprodukter mellan parterna, sådana produkters särskilda känslighet och utvecklingen av jordbrukspolitiken på båda sidor.
6. Parterna ska, i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor, på en lämplig ömsesidig grundval undersöka möjligheterna att bevilja varandra ytterligare medgivanden i syfte att utveckla liberaliseringen av handeln med jordbruksprodukter, i synnerhet dem som omfattas av tullkvoter.

ARTIKEL 148

Mekanism för att motverka kringgående i samband med jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter

1. De produkter som förtecknas i bilaga XV-C till detta avtal omfattas av mekanismen för att motverka kringgående. Den genomsnittliga årliga importvolymen från Moldavien till unionen för varje kategori av dessa produkter anges i bilaga XV-C till detta avtal.
2. När importvolymen för en eller flera av de produktkategorier som avses i punkt 1 i denna artikel uppgår till 70 % av den volym som anges i bilaga XV-C ett visst år som inleds den 1 januari ska unionen underrätta Moldavien om importvolymen för den eller de produkter som berörs. Efter denna underrättelse och inom 14 kalenderdagar från den dag då importvolymen för en eller flera av de produktkategorier som avses i punkt 1 i denna artikel uppgår till 80 % av den volym som anges i bilaga XV-C till detta avtal ska Moldavien tillhandahålla unionen en godtagbar förklaring till ökningen av importen. Om sådan import uppgår till 100 % av den volym som anges i bilaga XV-C till detta avtal, och om Moldavien inte tillhandahåller en godtagbar förklaring, får unionen tillfälligt upphäva förmånsbehandlingen av de berörda produkterna.

Förmånsbehandlingen ska upphävas under en period av sex månader med början den dag då beslutet om att tillfälligt upphäva förmånsbehandlingen offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Unionen ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Moldavien om alla tillfälliga upphävanden som antas i enlighet med punkt 2.

4. Ett tillfälligt upphävande får avslutas inom sex månader från och med dess ikraftträdande om Moldavien inom ramen för associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal tillhandahåller bevisning för att den volym av de relevanta produktkategorier som importeras utöver den volym som avses i bilaga XV-C till detta avtal är resultatet av en ändring i Moldaviens produktionsnivå och exportkapacitet för den eller de berörda produkterna.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

5. Bilaga XV-C till detta avtal får ändras och volymen ändras i samförstånd mellan unionen och Moldavien i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor på begäran av Moldavien så att den återspeglar förändringar i Moldaviens produktionsnivå och exportkapacitet för den eller de berörda produkterna.

ARTIKEL 149

Frysningssklausul

Ingendera parten får höja en befintlig tull eller införa en ny tull på en vara med ursprung i den andra parten. Detta ska inte hindra endera parten från att

- a) höja en tull till den nivå som fastställs i bilaga XV efter en ensidig sänkning, eller
- b) bibehålla eller höja en tull efter godkännande av Världshandelsorganisationens (nedan kallad *WTO*) tvistlösningsorgan.

EU/MD/sv 150

ARTIKEL 150

Exporttullar

Ingendera parten ska införa eller bibehålla andra tullar eller skatter än de interna avgifter som tillämpas i enlighet med artikel 152 i detta avtal på, eller i samband med, export av varor till den andra partens territorium.

ARTIKEL 151

Avgifter och andra pålagor

Vardera parten ska i enlighet med artikel VIII i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar se till att alla slags avgifter och pålagor, bortsett från tullar och andra åtgärder enligt artikel 147 i detta avtal, som påförs vid eller i samband med import eller export av varor till sitt belopp begränsas till den ungefärliga kostnaden för de tillhandahållna tjänsterna och inte utgör ett indirekt skydd för inhemska varor eller en import- eller exportavgift för skatteändamål.

AVSNITT 3

ICKE-TARIFFÄRA ÅTGÄRDER

ARTIKEL 152

Nationell behandling

Vardera parten ska medge nationell behandling för varor från den andra parten i enlighet med artikel III i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar. I detta syfte införlivas artikel III i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar i detta avtal och utgör en integrerad del av det.

ARTIKEL 153

Import- och exportrestriktioner

Ingendera parten får anta eller bibehålla förbud eller restriktioner vid import av en vara från den andra parten eller vid export eller försäljning för export av en vara avsedd för den andra partens territorium, om inget annat anges i detta avtal eller i enlighet med artikel XI i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar. I detta syfte införlivas artikel XI i Gatt 1994 med tolkningsanmärkningar i detta avtal och utgör en integrerad del av det.

AVSNITT 4

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER BETRÄFFANDE VAROR

ARTIKEL 154

Allmänna undantag

1. Inget i detta kapitel ska tolkas som ett hinder för en part att anta eller sätta i kraft åtgärder i enlighet med artiklarna XX och XXI i Gatt 1994 och relevanta tolkningsanmärkningar till dessa artiklar enligt Gatt 1994, vilka härmed införlivas med detta avtal och utgör en integrerad del av det.

2. Parterna är överens om att innan en part vidtar åtgärder som kan motiveras enligt artikel XX i och j i Gatt 1994 ska den part som avser att vidta åtgärderna förse den andra parten med alla relevanta upplysningar och försöka finna en för båda parter godtagbar lösning. Om ingen överenskommelse har nåtts inom 30 dagar efter lämnandet av sådana upplysningar, får parten vidta åtgärder enligt denna punkt beträffande varan i fråga. När särskilda och kritiska omständigheter kräver ett omedelbart ingripande och medför att upplysningar eller en undersökning i förväg inte är möjliga, får den part som avser att vidta åtgärderna genast tillämpa de försiktighetsåtgärder som är nödvändiga för att hantera situationen och ska i så fall omedelbart underrätta den andra parten om detta.

AVSNITT 5

ADMINISTRATIVT SAMARBETE OCH SAMORDNING MED ANDRA LÄNDER

ARTIKEL 155

Särskilda bestämmelser om administrativt samarbete

1. Parterna är överens om att administrativt samarbete och bistånd är av största vikt för genomförande och kontroll av den förmånliga tullbehandling som beviljas enligt detta kapitel och understryker sin beslutsamhet att bekämpa oegentligheter och bedrägeri i tullfrågor och därmed sammanhängande frågor.
2. Om en part på grundval av objektiva uppgifter konstaterar en underlåtenhet hos den andra parten att tillhandahålla administrativt samarbete eller bistånd, och/eller oegentligheter eller bedrägeri som omfattas av detta kapitel, får den berörda parten tillfälligt avbryta den relevanta förmånsbehandlingen av den eller de berörda produkterna i enlighet med denna artikel och, i synnerhet, det förfarande som anges i punkt 5.

3. I denna artikel avses med underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller bistånd bland annat

- a) att skyldigheten att kontrollera den eller de berörda varornas ursprungsstatus åsidosätts upprepade gånger,
- b) att utförande av kontroll i efterhand av ursprungsintyg och/eller meddelande av kontrollresultaten upprepade gånger nekas eller otillbörligen fördröjs,
- c) att beviljandet av tillstånd för att på plats kontrollera äktheten av handlingar eller riktigheten av uppgifter som är av betydelse för beviljandet av den berörda förmånsbehandlingen upprepade gånger nekas eller otillbörligen fördröjs.

4. Vid tillämpning av denna artikel får det fastställas att oegentligheter eller bedrägeri föreligger bland annat om importvolymen för en vara snabbt och utan tillfredsställande förklaring ökar i sådan utsträckning att den överstiger den andra partens normala produktionsnivå och exportkapacitet och det finns objektiva uppgifter om oegentligheter eller bedrägeri i detta sammanhang.

5. Förmånsbehandlingen får upphävas tillfälligt under följande förutsättningar:
  - a) Den part som på grundval av objektiva uppgifter fastställt underlåtenhet att tillhandahålla administrativt samarbete eller bistånd, och/eller oegentligheter eller bedrägeri ska utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, tillsammans med de objektiva uppgifterna och, på grundval av alla relevanta uppgifter och objektiva fastställanden, inleda samråd i denna kommitté i syfte att finna en för båda parter godtagbar lösning.
  - b) Om parterna har inlett ett sådant samråd i den ovannämnda kommittén och inte har kunnat enas om en godtagbar lösning inom tre månader efter anmälan, får den berörda parten tillfälligt upphäva förmånsbehandlingen av den eller de berörda varorna. Åtgärden ska utan oskäligt dröjsmål anmälas till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor.

- c) Ett tillfälligt upphävande av förmånsbehandling enligt denna artikel får inte gå utöver vad som krävs för att skydda den berörda partens ekonomiska intressen. Det får gälla under en period av högst sex månader, som dock får förlängas om det på sista giltighetsdagen inte har skett någon förändring av de förhållanden som gav upphov till det ursprungliga upphävandet. Det ska bli föremål för regelbundet samråd i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, särskilt för att det ska kunna upphöra så snart förutsättningarna för dess tillämpning inte längre föreligger.
6. Vardera parten ska i enlighet med sina interna förfaranden offentliggöra alla meddelanden till importörer om anmälningar enligt punkt 5 a, beslut enligt punkt 5 b och förlängning eller upphävande enligt punkt 5 c.

ARTIKEL 156

Hantering av administrativa fel

Om de behöriga myndigheterna gör ett misstag vid sin hantering av exportförmånsordningen, särskilt vid tillämpningen av bestämmelserna i protokoll II till detta avtal rörande definitionen av begreppet ursprungsprodukter och metoder för administrativt samarbete, och misstaget får konsekvenser när det gäller importtullar, får den part som drabbas av dessa konsekvenser begära att associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal undersöker möjligheten att vidta lämpliga åtgärder för att råda bot på situationen.

ARTIKEL 157

Avtal med andra länder

1. Detta avtal ska inte hindra upprätthållande eller upprättande av tullunioner, andra frihandelsområden eller ordningar för gränstrafik, förutsatt att dessa inte är oförenliga med de handelsordningar som fastställs i avtalet.
2. Parterna ska samråda i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, om avtal om upprättande av tullunioner, andra frihandelsområden eller ordningar för gränstrafik och, på begäran, om andra viktiga frågor rörande deras respektive handelspolitik i förhållande till tredjeländer. Samråden ska i synnerhet hållas om ett tredjeland ansluter sig till EU så att unionens och Moldaviens gemensamma intressen enligt detta avtal beaktas.

KAPITEL 2

HANDELSPOLITISKA SKYDDSÅTGÄRDER

AVSNITT 1

ALLMÄNNA SKYDDSÅTGÄRDER

ARTIKEL 158

Allmänna bestämmelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel XIX i Gatt 1994 och avtalet om skyddsåtgärder i bilaga 1A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (nedan kallat *WTO-avtalet*) (nedan kallat *avtalet om skyddsåtgärder*) och enligt artikel 5 i avtalet om jordbruk i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *jordbruksavtalet*).

2. De preferentiella ursprungsregler som fastställs i kapitel 1 (Nationell behandling och marknadstillträde för varor) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inte gälla för detta avsnitt.

3. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte omfattas av kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 159

Öppenhet

1. Den part som inleder en skyddsåtgärdsundersökning ska underrätta den andra parten om detta, förutsatt att denne har ett väsentligt ekonomiskt intresse.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Trots vad som sägs i artikel 158 i detta avtal ska den part som inleder en skyddsåtgärdsundersökning och avser att tillämpa skyddsåtgärder, på begäran av den andra parten omedelbart lämna en särskild skriftlig underrättelse till den andra parten med alla relevanta upplysningar som lett till att skyddsåtgärdsundersökningen inleds och att skyddsåtgärdena tillämpas inbegripet, om relevant, upplysningar om att skyddsåtgärdsundersökningen inleds, de preliminära och slutgiltiga undersökningsresultaten samt ett erbjudande om möjlighet till samråd.

3. Vid tillämpning av denna artikel ska en part anses ha ett väsentligt ekonomiskt intresse om den tillhör de fem största leverantörerna av den importerade produkten under den senaste treårsperioden, mätt i absolut volym eller värde.

ARTIKEL 160

Tillämpning av åtgärder

1. Om parterna inför skyddsåtgärder ska de sträva efter att införa dem på ett sådant sätt som i minsta möjliga utsträckning påverkar deras bilaterala handel.
2. Vid tillämpning av punkt 1 gäller att om en part anser att de rättsliga kraven för införande av definitiva skyddsåtgärder är uppfyllda och avser tillämpa sådana åtgärder ska den parten underrätta den andra parten och ge den möjlighet att hålla bilaterala samråd. Om ingen tillfredsställande lösning har nåtts inom 30 dagar efter underrättelsen får den importerande parten vidta lämpliga åtgärder för att avhjälpa problemet.

AVSNITT 2

ANTIDUMPNINGS- OCH UTJÄMNINGSÅTGÄRDER

ARTIKEL 161

Allmänna bestämmelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel VI i Gatt 1994, avtalet om tillämpning av artikel VI i Gatt 1994 i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *antidumpningsavtalet*) och avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *subventionsavtalet*).
2. De preferentiella ursprungsregler som fastställs i kapitel 1 (Nationell behandling och marknadstillträde för varor) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inte gälla för detta avsnitt.

3. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte omfattas av kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 162

Öppenhet

1. Parterna är överens om att antidumpnings- och utjämningsåtgärder bör användas i full överensstämmelse med kraven i antidumpningsavtalet respektive subventionsavtalet och bygga på ett rättvist och öppet system.
2. Parterna ska omedelbart efter införandet av provisoriska åtgärder och före det slutgiltiga avgörandet säkerställa en fullständig och ändamålsenlig redogörelse för alla de viktigaste omständigheter och överväganden som ligger till grund för beslutet att vidta åtgärder, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.5 i antidumpningsavtalet och artikel 12.4 i subventionsavtalet. Redogörelsen ska göras skriftligen, och berörda parter ska ges tillräcklig tid att lämna synpunkter.

3. Förutsatt att detta inte medför en onödig försening av undersökningen ska varje berörd part ges möjlighet att höras, så att den kan lämna synpunkter under antidumpnings- och antisubventionsundersökningarna.

ARTIKEL 163

Beaktande av allmänintresset

En part får inte vidta antidumpnings- eller utjämningsåtgärder i de fall där man, utifrån de uppgifter som erhållits under undersökningens gång, kan dra en klar slutsats att det inte ligger i allmänintresset att vidta sådana åtgärder. Allmänintresset ska fastställas på grundval av en samlad bedömning av alla berörda parters intressen, inbegripet den inhemska industrins, användarnas, konsumenternas och importörernas intressen i den mån de har lämnat in relevanta uppgifter till de undersökande myndigheterna.

ARTIKEL 164

Regel om lägsta tull

Om en part beslutar att införa en preliminär eller slutgiltig antidumpnings- eller utjämnings tull, får storleken på denna tull inte överstiga dumpningsmarginalen eller de totala utjämningsbara subventionerna, utan den bör vara lägre än dumpningsmarginalen eller de totala utjämningsbara subventionerna om en sådan lägre tull är tillräcklig för att avhjälpa skadan för den inhemska industrin.

AVSNITT 3

BILATERALA SKYDDSÅTGÄRDER

ARTIKEL 165

Tillämpning av en bilateral skyddsåtgärd

1. Om varor med ursprung i en part till följd av sänkningen eller avskaffandet av en tull enligt detta avtal importeras till den andra partens territorium i sådana ökade mängder, i absoluta tal eller i förhållande till den inhemska produktionen, och under sådana omständigheter att det vållar eller hotar att vålla allvarlig skada för inhemska producenter av likadana eller direkt konkurrerande varor, får den importerande parten vidta åtgärder enligt punkt 2 i enlighet med villkoren och förfarandena i detta avsnitt.

2. Den importerande parten får vidta en bilateral skyddsåtgärd som
  - a) upphäver en ytterligare sänkning av tullsatsen för den berörda varan enligt detta avtal, eller
  - b) höjer tullsatsen för varan till en nivå som inte överstiger den lägre av följande två tullsatser:
    - i) Den MGN-tullsats som tillämpas på varan när åtgärden vidtas, eller
    - ii) den bastullsats som anges i tidsplanerna i bilaga XV i enlighet med artikel 147 i detta avtal.

ARTIKEL 166

Villkor och begränsningar

1. En part ska skriftligen underrätta den andra parten om inledandet av en sådan undersökning som avses i punkt 2 och samråda med den andra parten så långt i förväg som möjligt innan en bilateral skyddsåtgärd vidtas, så att uppgifterna från undersökningen kan granskas och synpunkter på åtgärden utbytas.
2. En part får enbart vidta en bilateral skyddsåtgärd efter en undersökning utförd av dess behöriga myndigheter i enlighet med artiklarna 3 och 4.2 c i avtalet om skyddsåtgärder. I detta syfte införlivas artiklarna 3 och 4.2 c i avtalet om skyddsåtgärder i detta avtal och utgör i tillämpliga delar en del av det.

3. Vid genomförandet av den undersökning som avses i punkt 2 i denna artikel ska parten uppfylla kraven i artikel 4.2 a i avtalet om skyddsåtgärder. I detta syfte införlivas artikel 4.2 a i avtalet om skyddsåtgärder i detta avtal och utgör i tillämpliga delar en del av det.
4. Vardera parten ska se till att dess behöriga myndigheter slutför en sådan undersökning som avses i punkt 2 inom ett år från det att den inleds.
5. Ingenta parten får vidta en bilateral skyddsåtgärd
  - a) i större utsträckning och under längre tid än vad som är nödvändigt för att förhindra eller avhjälpa allvarlig skada och för att underlätta anpassningen för den inhemska industrin,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- b) under längre tid än två år. Denna period får dock förlängas med upp till två år om den importerande partens behöriga myndigheter i enlighet med förfarandena i denna artikel fastställer att åtgärden fortfarande är nödvändig för att förhindra eller avhjälpa allvarlig skada och för att underlätta anpassning för den inhemska industrin, och att det finns belägg för att industrin anpassar sig, förutsatt att den totala tillämpningstiden för en skyddsåtgärd, inbegripet den ursprungliga tillämpningstiden och en eventuell förlängning av denna, inte överstiger fyra år,
  - c) efter det att övergångsperioden löpt ut eller
  - d) med avseende på samma produkt, samtidigt som en åtgärd enligt artikel XIX i Gatt 1994 och avtalet om skyddsåtgärder tillämpas.
6. När en part upphäver en bilateral skyddsåtgärd ska tullsatsen vara den sats som enligt tidsplanen i bilaga XV till detta avtal skulle ha tillämpats om åtgärden inte hade vidtagits.

ARTIKEL 167

Preliminära åtgärder

Under kritiska omständigheter där ett dröjsmål skulle vålla skada som skulle vara svår att avhjälpa, får en part provisoriskt vidta en bilateral skyddsåtgärd sedan det preliminärt fastställts att det finns tydliga belägg för att importen av en vara med ursprung i den andra parten har ökat till följd av sänkningen eller avskaffandet av en tull enligt detta avtal, och denna import vållar allvarlig skada eller hot om allvarlig skada för den inhemska industrin. Varaktigheten för en provisorisk åtgärd får inte överstiga 200 dagar, och under denna tid ska parten uppfylla kraven i artikel 166.2 och 166.3 i detta avtal. Parten ska omgående återbetala tullar som erlagts utöver den tullsats som fastställs i bilaga XV till detta avtal, om den undersökning som avses i artikel 166.2 i detta avtal inte visar att kraven i artikel 165 i detta avtal är uppfyllda. Varaktigheten för en provisorisk åtgärd ska räknas som en del av den period som fastställs i artikel 166.5 b i detta avtal.

ARTIKEL 168

Kompensation

1. En part som vidtar en bilateral skyddsåtgärd ska samråda med den andra parten i syfte att gemensamt enas om lämplig handelsliberaliserande kompensation i form av medgivanden som har väsentligen likvärdiga handelseffekter eller som motsvarar värdet av den ytterligare tull som skyddsåtgärden förväntas orsaka. Parten ska ge tillfälle till sådant samråd senast 30 dagar efter införandet av den bilaterala skyddsåtgärden.
2. Om samrådet enligt punkt 1 inte leder till någon överenskommelse om handelsliberaliserande kompensation inom 30 dagar från det att samrådet inletts, får den part vars varor omfattas av skyddsåtgärden upphäva tillämpningen av väsentligen likvärdiga medgivanden på den part som vidtagit skyddsåtgärden.
3. Rätten till upphävande enligt punkt 2 får inte utövas under de första 24 månader under vilka en bilateral skyddsåtgärd tillämpas, förutsatt att skyddsåtgärden överensstämmer med bestämmelserna i detta avtal.

ARTIKEL 169

Definitioner

I detta avsnitt gäller följande definitioner:

- a) *allvarlig skada* och *hot om allvarlig skada*: allvarlig skada och hot om allvarlig skada i den mening som avses i artikel 4.1 a och b i avtalet om skyddsåtgärder. I detta syfte införlivas artikel 4.1 a och b i avtalet om skyddsåtgärder i detta avtal och utgör i tillämpliga delar en del av det.
- b) *övergångsperiod*: en period på tio år från och med dagen för detta avtals ikraftträdande.

KAPITEL 3

TEKNISKA HANDELSHINDER, STANDARDISERING, METROLOGI, ACKREDITERING OCH BEDÖMNING AV ÖVERENSSTÄMMELSE

ARTIKEL 170

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta kapitel gäller för utarbetande, fastställande och tillämpning av standarder, tekniska föreskrifter samt förfaranden för bedömning av överensstämmelse enligt definitionerna i avtalet om tekniska handelshinder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *TBT-avtalet*), som kan påverka varuhandeln mellan parterna.

2. Utan hinder av vad som sägs i punkt 1 i denna artikel gäller detta kapitel inte för sanitära och fytosanitära åtgärder enligt definitionerna i bilaga A till avtalet om tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder i bilaga 1A till WTO-avtalet (nedan kallat *SPS-avtalet*), eller för inköpspecifikationer som utarbetats av offentliga myndigheter för dessa myndigheters produktions- eller förbrukningskrav.

3. I detta kapitel ska definitionerna i bilaga 1 till TBT-avtalet gälla.

ARTIKEL 171

Bekräftelse av avtalet om tekniska handelshinder

Parterna bekräftar sina befintliga rättigheter och skyldigheter gentemot varandra enligt TBT-avtalet, som härmed införlivas i detta avtal och utgör en del av det.

ARTIKEL 172

Tekniskt samarbete

1. Parterna ska stärka sitt samarbete på området för standarder, tekniska föreskrifter, metrologi, marknadsövervakning samt system för ackreditering och bedömning av överensstämmelse i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen av sina respektive system och underlätta tillträdet till sina respektive marknader. De kan i detta syfte inleda dialoger om reglering på såväl övergripande som sektorsspecifik nivå.
2. I sitt samarbete ska parterna sträva efter att fastställa, utveckla och främja handelsunderlättande initiativ som kan omfatta, men inte är begränsade till, att
  - a) stärka regleringssamarbetet genom utbyte av uppgifter och erfarenheter samt genom vetenskapligt och tekniskt samarbete i syfte att förbättra kvaliteten på deras tekniska föreskrifter, standarder, marknadsövervakning, bedömning av överensstämmelse och ackreditering samt utnyttja regleringsresurserna på ett effektivt sätt,

- b) främja och uppmuntra samarbete mellan deras respektive offentliga eller privata organ som ansvarar för metrologi, standardisering, marknadsövervakning, bedömning av överensstämmelse och ackreditering,
- c) främja utveckling av högkvalitativ infrastruktur för standardisering, metrologi, ackreditering, bedömning av överensstämmelse och systemet för marknadsövervakning i Moldavien,
- d) främja Moldaviens deltagande i verksamheten inom relevanta europeiska organisationer,
- e) sträva efter att finna lösningar på tekniska handelshinder som kan uppstå, och
- f) samordna deras ståndpunkter när det gäller internationell handel och reglerande organisationer som WTO och FN:s ekonomiska kommission för Europa (Unece).

ARTIKEL 173

Tillnärmning av tekniska föreskrifter, standarder och bedömning av överensstämmelse

1. Moldavien ska vidta nödvändiga åtgärder för att gradvis uppnå överensstämmelse med unionens tekniska föreskrifter, standarder och motsvarande system för metrologi, ackreditering och bedömning av överensstämmelse samt med systemet för marknadsövervakning, och förbinda sig att följa de principer och den praxis som fastställs i relevanta delar av unionens regelverk.
2. I syfte att uppnå de mål som fastställs i punkt 1 ska Moldavien
  - a) gradvis införliva de relevanta delarna av unionens regelverk i sin lagstiftning enligt bestämmelserna i bilaga XVI till detta avtal, och
  - b) genomföra de administrativa och institutionella reformer som är nödvändiga för att åstadkomma det effektiva och öppna system som krävs för genomförandet av detta kapitel.

3. Moldavien ska avstå från att ändra sin övergripande och sektorsspecifika lagstiftning, utom för att stegvis anpassa sådan lagstiftning till motsvarande bestämmelser i unionens regelverk och för att upprätthålla denna anpassning, och ska anmäla alla sådana ändringar av sin inhemska lagstiftning till unionen.
4. Moldavien ska sörja för sina behöriga nationella organs deltagande i europeiska och internationella organisationer för standardisering, legal och grundläggande metrologi samt bedömning av överensstämmelse, inbegripet ackreditering, i enlighet med deras respektive verksamhetsområden och den form av medlemskap som är tillgänglig för dem.
5. Med sikte på att integrera sitt standardiseringssystem ska Moldavien
  - a) gradvis införliva de europeiska standarderna (EN) som nationella standarder, inbegripet de harmoniserade europeiska standarderna, vars frivilliga användning förutsätts överensstämma med den unionslagstiftning som införlivats med Moldaviens lagstiftning,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) samtidigt med införlivandet dra tillbaka motstridiga nationella standarder, och
  - c) gradvis uppfylla de övriga villkoren för fullt medlemskap i de europeiska standardiseringsorganisationerna.
6. Efter detta avtals ikraftträdande ska Moldavien en gång per år överlämna rapporter till unionen om de åtgärder som vidtas i enlighet med bilaga XVI till detta avtal. Om åtgärder som förtecknas i bilaga XVI till detta avtal inte har genomförts inom den tidsfrist som anges i bilagan ska Moldavien lägga fram en ny tidsplan för slutförandet av dessa åtgärder. Bilaga XVI till detta avtal får anpassas av parterna.

EU/MD/sv 184

ARTIKEL 174

Avtal om bedömning av överensstämmelse och godtagande av industriprodukter (ACAA-avtal)

1. Parterna ska slutligen enas om att till detta avtal foga ett avtal om bedömning av överensstämmelse och godtagande av industriprodukter (nedan kallat *ACAA-avtal*) i form av ett protokoll till detta avtal som omfattar de sektorer från förteckningen i bilaga XVI till detta avtal som efter det att parterna enats om dessa anses vara anpassade, efter det att unionen har kontrollerat att Moldaviens relevanta sektorsspecifika och övergripande lagstiftning, institutioner och standarder fullt ut tillnärmats dem som gäller i unionen. Avsikten är att ACAA-avtalet till slut ska ha utvidgats till att omfatta samtliga sektorer som förtecknas i bilaga XVI till detta avtal.
2. ACAA-avtalet kommer att föreskriva att handeln mellan parterna med produkter inom de sektorer som omfattas av avtalet ska ske på samma villkor som handeln med sådana produkter mellan medlemsstaterna.

ARTIKEL 175

Märkning och etikettering

1. Utan att det påverkar artiklarna 173 och 174 i detta avtal, och med hänsyn till tekniska föreskrifter för etiketterings- eller märkningskrav, bekräftar parterna principerna i kapitel 2.2 i TBT-avtalet enligt vilka sådana krav inte får utarbetas, fastställas eller tillämpas med avsikt eller med verkan att skapa onödiga hinder för den internationella handeln. Därför får sådana etiketterings- eller märkningskrav inte vara mer handelsbegränsande än vad som är nödvändigt för att uppfylla ett legitimt mål, med hänsyn till de risker som skulle uppstå om målet inte uppnås.
2. I fråga om obligatorisk märkning eller etikettering i synnerhet är parterna överens om följande:
  - a) Parterna kommer att sträva efter att minimera sina behov av märkning eller etikettering, utom när det krävs för antagande av unionens regelverk på detta område och för skydd av hälsa, säkerhet eller miljö, eller av andra rimliga samhällspolitiska skäl.
  - b) De behåller rätten att kräva att uppgifterna på etiketterna eller märkningen ska vara på ett angivet språk.

KAPITEL 4

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

ARTIKEL 176

Mål

1. Syftet med detta kapitel är att underlätta handeln mellan parterna med råvaror som omfattas av sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-åtgärder), och samtidigt skydda människors, djurs och växters liv eller hälsa genom att
  - a) säkerställa fullständig öppenhet när det gäller åtgärder som är tillämpliga på handel och som förtecknas i bilaga XVII till detta avtal,
  - b) närma Moldaviens regleringssystem till unionens,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- c) erkänna djurhälso- och växtskyddsstatusen hos respektive parter och tillämpa principen om regionalisering,
  - d) upprätta en mekanism för erkännande av likvärdighet av åtgärder som bibehålls av en part och som förtecknas i bilaga XVII till detta avtal,
  - e) fortsätta genomföra SPS-avtalet,
  - f) upprätta mekanismer och förfaranden för förenklade handelsprocedurer, och
  - g) förbättra kommunikationen och samarbetet mellan parterna när det gäller de åtgärder som förtecknas i bilaga XVII till detta avtal.
2. Detta kapitel syftar till att parterna ska nå fram till en gemensam uppfattning om djurskyddskrav.

ARTIKEL 177

Multilaterala skyldigheter

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet, särskilt SPS-avtalet.

ARTIKEL 178

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska gälla för alla sanitära och fytosanitära åtgärder som en part vidtar och som direkt eller indirekt kan påverka handeln mellan parterna, inbegripet alla åtgärder som förtecknas i bilaga XVII till detta avtal.

ARTIKEL 179

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

1. *sanitära åtgärder eller fytosanitära åtgärder*: åtgärder enligt definitionen i punkt 1 i bilaga A till SPS-avtalet.
2. *djur*: djur enligt definitionerna i *Terrestrial Animal Health Code* eller *Aquatic Animal Health Code* som upprättats av Världsoorganisationen för djurhälsa (nedan kallad *OIE*).
3. *animaliska produkter*: produkter av animaliskt ursprung inbegripet produkter från vattenlevande djur enligt *OIE:s Aquatic Animal Health Code*.
4. *animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel*: animaliska produkter enligt förteckningen i del 2(II) i bilaga XVII-A till detta avtal.

5. *växter*: levande växter och specificerade levande växtdelar, inbegripet fröer:
- a) frukt, i botanisk mening, dock inte konserverad genom djupfrysning,
  - b) grönsaker, dock inte konserverade genom djupfrysning,
  - c) knölar, stamknölar, rotknölar, jordstammar,
  - d) snittblommor,
  - e) grenar med bladverk,
  - f) avskurna träd med bladverk,
  - g) vävnadskulturer av växter,
  - h) blad, bladverk,
  - i) levande pollen, och
  - j) okuleringsris, sticklingar, ympris.

6. *växtprodukter*: produkter från växter som är obearbetade eller som genomgått en enkel bearbetning, såvida de inte är växter enligt del 3 i bilaga XVII-A till detta avtal.
7. *frön*: frön i botanisk mening avsedda för plantering.
8. *skadegörare*: varje art, underart eller biotyp av växt, djur eller patogen smittkälla som kan vara skadlig för växter eller växtprodukter.
9. *skyddad zon* avseende en specificerad reglerad skadegörare: ett officiellt definierat geografiskt område i unionen där skadegöraren i fråga inte är etablerad trots gynnsamma förhållanden och trots att den förekommer i andra delar av unionen.
10. *djursjukdom*: en kliniskt eller patologiskt konstaterad infektion hos ett djur.
11. *sjukdomar inom vattenbruk*: en klinisk eller icke-klinisk infektion med en eller flera av de etiologiska smittämnen som anges i OIE:s *Aquatic Animal Health Code*.

12. *infektion hos djur*: den situation där ett djur är värd för ett smittämne med eller utan kliniska eller patologiska belägg för en infektion.
13. *djurskyddsnormer*: normer för djurskydd som utvecklas och tillämpas av parterna och, i tillämpliga fall, i överensstämmelse med OIE:s normer.
14. *skäligen sanitär och fytosanitär skyddsnivå*: skäligen sanitär och fytosanitär skyddsnivå enligt definitionen i punkt 5 i bilaga A till SPS-avtalet.
15. *region*: vad djurhälsa beträffar, en zon eller en region enligt definitionen i OIE:s *Terrestrial Animal Health Code* och för vattenbruk en zon enligt definitionen i OIE:s *International Aquatic and Animal Health Code*. När det gäller unionen avses med *territorium* eller *land* unionens territorium.
16. *skadegörarfritt område*: ett område som konstaterats vara fritt från en särskild skadegörare på grundval av vetenskapliga belägg och där, i tillämpliga fall, detta tillstånd upprätthålls officiellt.

17. *regionalisering*: begreppet regionalisering som det beskrivs i artikel 6 i SPS-avtalet.

18. *sändning*: ett antal levande djur eller en mängd animaliska produkter av samma typ, som omfattas av samma intyg eller dokument, transporteras med samma transportmedel, avsänds av en enda avsändare och har sitt ursprung i samma exporterande part eller samma region eller regioner i parten. En sändning av djur kan bestå av en eller flera partier. En sändning av animaliska produkter kan bestå av en eller flera varor eller partier.

19. *sändning av växter eller växtprodukter*: en mängd växter, växtprodukter och/eller andra föremål som flyttas från en part till den andra parten och som omfattas av ett enda sundhetsintyg, när ett sådant är nödvändigt. En sändning kan bestå av en eller flera varor eller partier.

20. *parti*: ett antal enheter av en och samma vara som karakteriseras av att de har samma sammansättning och ursprung och utgör en del av en sändning.

21. *likvärdighet vid handel* (nedan kallad *likvärdighet*): den situation då den importerande parten ska acceptera den exporterande partens åtgärder enligt förteckningen i bilaga XVII till detta avtal som likvärdiga, även om de åtgärderna skiljer sig från dess egna, om den exporterande parten objektivt kan visa för den importerande parten att dess åtgärder når upp till den importerande partens skäligen sanitära och fytosanitära skyddsnivå eller godtagbara risknivå.
22. *sektor*: produktions- eller handelsstruktur för en produkt eller en kategori av produkter i en part.
23. *delsektor*: en väldefinierad och kontrollerad del av en sektor.
24. *vara*: de produkter eller föremål som förflyttas i handelssyfte, inbegripet de som avses i punkterna 2–7.
25. *särskilt importtillstånd*: ett formellt förhandstillstånd av en behörig myndighet i den importerande parten utställt till en enskild importör som ett villkor för import av en enstaka sändning eller flera sändningar av en vara från den exporterande parten inom ramen för detta kapitel.

26. *arbetsdagar*: veckodagar utom söndagar, lördagar och allmänna helgdagar i någon av parterna.
27. *inspektion*: undersökning av varje aspekt av foder, livsmedel, djurhälsa och djurskydd för att kontrollera efterlevnaden av de rättsliga kraven i foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna avseende djurhälsa och djurskydd.
28. *växtskyddskontroll*: officiell okulär undersökning av växter, växtprodukter eller andra reglerade föremål för att fastställa eventuell förekomst av skadegörare och/eller fastställa överensstämmelse med de fytosanitära bestämmelserna.
29. *kontroll*: kontroll av huruvida specificerade krav har uppfyllts, genom undersökning och bedömning av sakligt underlag.

ARTIKEL 180

Behöriga myndigheter

Parterna ska underrätta varandra om struktur, organisation och uppdelning av befogenheter mellan sina behöriga myndigheter vid det första mötet i den underkommitté för sanitära och fytosanitära frågor (nedan kallad *SPS-underkommittén*) som avses i artikel 191 i detta avtal. Parterna ska underrätta varandra om varje ändring i struktur, organisation och uppdelning av befogenheter, även för kontaktpunkterna, som gäller dessa behöriga myndigheter.

ARTIKEL 181

Gradvis tillnärmning

1. Moldavien ska gradvis närma sin lagstiftning på det sanitära och fytosanitära området och sin djurskyddslagstiftning till unionslagstiftningen i enlighet med bilaga XXIV till detta avtal.
2. Parterna ska samarbeta i fråga om gradvis tillnärmning och kapacitetsuppbyggnad.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. SPS-underkommittén ska regelbundet övervaka genomförandet av tillnämningsprocessen, enligt bilaga XXIV till detta avtal, i syfte att tillhandahålla nödvändiga rekommendationer för tillnämningen.
4. Senast tre månader efter detta avtals ikraftträdande ska Moldavien lämna in en förteckning över den EU-lagstiftning på det sanitära och fytosanitära området samt på djurskyddsområdet liksom annan unionslagstiftning som Moldavien ska närma sin lagstiftning till. Förteckningen ska delas upp i prioriterade områden med anknytning till de åtgärder som anges i bilaga XVII till detta avtal, och den vara eller den varugrupp som omfattas av den tillnärmade lagstiftningen ska anges. Denna förteckning över tillnämning ska fungera som referensdokument för genomförandet av detta kapitel.
5. Förteckningen över tillnämning och principerna för utvärdering av framsteg i tillnämningsprocessen kommer att fogas till bilaga XXIV till detta avtal och grundas på Moldaviens tekniska och finansiella resurser.

ARTIKEL 182

Erkännande i handelssyfte av djurhälso- och skadegörarstatus och regionala villkor

Erkännande av status för djursjukdomar, infektioner hos djur eller skadegörare

1. I fråga om djursjukdomar och infektioner hos djur (inbegripet zoonoser) ska följande gälla:
  - a) Den importerande parten ska i handelssyfte erkänna djurhälsostatusen hos den exporterande parten eller dess regioner som den konstateras i enlighet med förfarandet i del A i bilaga XIX till detta avtal, när det gäller de djursjukdomar som anges i bilaga XVIII-A till detta avtal.

- b) När en part anser att den på sitt territorium eller i en region på sitt territorium har en speciell status för en särskild djursjukdom som avviker från dem som förtecknas i bilaga XVIII-A till detta avtal, kan denna part begära erkännande av denna status enligt det förfarande som fastställs i del C i bilaga XIX till detta avtal. Den importerande parten får begära garantier vad beträffar import av levande djur och animaliska produkter som står i överensstämmelse med den status parterna kommit överens om.

- c) Parterna erkänner som grundval för handeln dem emellan statusen för territorier eller regioner eller statusen i en sektor eller delsektor i parterna vad beträffar prevalens eller incidens av en annan djursjukdom än de som förtecknas i bilaga XVIII-A till detta avtal, eller vad beträffar infektioner hos djur och/eller därmed sammanhängande risker, beroende på vad som är tillämpligt, som den definieras av OIE. Den importerande parten får vid import av levande djur och animaliska produkter begära garantier som är avpassade till den definierade statusen i enlighet med OIE:s rekommendationer.

- d) Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 184, 186 och 190 i detta avtal och om inte den importerande parten reser uttrycklig invändning och begär stöd- eller tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll, ska vardera parten utan oskäligt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som behövs för handeln enligt led a, b och c i denna punkt.
2. I fråga om skadegörare ska följande gälla:
- a) Parterna erkänner i handelssyfte den status när det gäller skadegörare som anges i bilaga XVIII-B till detta avtal som fastställs i enlighet med bilaga XIX-B till detta avtal.
  - b) Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 184, 186 och 190 i detta avtal och om inte den importerande parten reser uttrycklig invändning och begär stöd- eller tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll, ska vardera parten utan oskäligt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som behövs för handeln enligt led a i denna punkt.

Erkännande av regionalisering/zonindelning, skadegörfria områden och skyddade zoner

3. Parterna erkänner begreppet regionalisering och skadegörfria områden enligt den internationella växtskyddskonventionen (IPPC) från 1997 och Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) internationella standarder för fytosanitära åtgärder, liksom begreppet skyddade zoner enligt rådets direktiv 2000/29/EG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen, och är överens om att tillämpa dessa i handeln sig emellan.

4. Parterna är överens om att beslut om regionalisering för de djur- och fisksjukdomar som förtecknas i bilaga XVIII-A till detta avtal och för de skadegörare som förtecknas i bilaga XVIII-B till detta avtal ska fattas enligt bestämmelserna i delarna A och B i bilaga XIX till detta avtal.

5. Vad beträffar djursjukdomar ska den exporterande part som söker erkännande av sitt beslut om regionalisering hos den importerande parten, i enlighet med bestämmelserna i artikel 184 i detta avtal, anmäla sina åtgärder med fullständiga förklaringar och underlag vad gäller bedömningar och beslut. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 185 i detta avtal och om inte den importerande parten reser uttrycklig invändning och begär tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll inom 15 arbetsdagar från det att anmälan mottagits ska det anmälda beslutet om regionalisering anses godtaget.

De samråd som avses i första stycket i denna punkt ska äga rum i enlighet med artikel 185.3 i detta avtal. Den importerande parten ska bedöma tilläggsupplysningarna inom 15 arbetsdagar från det att de mottagits. Den kontroll som avses i första stycket i denna punkt ska utföras i enlighet med artikel 188 i detta avtal inom 25 arbetsdagar från det att begäran om kontroll mottagits.

6. Vad skadegörare beträffar ska vardera parten försäkra sig om att det vid handel med växter, växtprodukter och andra föremål på lämpligt sätt tas hänsyn till statusen för skadegörare i ett område som erkänns som en skyddad zon eller som ett skadegörarfritt område av den andra parten. Den part som söker erkännande av ett skadegörarfritt område hos den andra parten ska anmäla sina åtgärder och på begäran tillhandahålla fullständiga förklaringar och underlag för upprättandet och bibehållandet av detta, med ledning av FAO- och IPPC-standarder, inbegripet de internationella standarderna för fyto sanitära åtgärder. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 190 i detta avtal och om inte en importerande part reser uttrycklig invändning och begär tilläggsupplysningar, samråd och/eller kontroll inom tre månader efter anmälan ska det anmälda beslutet om regionalisering avseende ett skadegörarfritt område anses godtaget.

De samråd som avses i första stycket i denna punkt ska äga rum i enlighet med artikel 185.3 i detta avtal. Den importerande parten ska bedöma tilläggsupplysningarna inom tre månader från det att de mottagits. Den kontroll som avses i första stycket i denna punkt ska utföras i enlighet med artikel 188 i detta avtal inom tolv månader från det att begäran om kontroll mottagits, med hänsyn tagen till skadegörarens biologi och den berörda grödan.

7. När förfarandena enligt punkterna 4–6 i denna artikel slutförts och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 190 i detta avtal ska vardera parten utan oskäligt dröjsmål vidta de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som behövs för att handel ska kunna drivas på denna grund.

Delområdesindelning

8. Parterna förbinder sig att föra fortsatta diskussioner i syfte att tillämpa principen om delområdesindelning.

ARTIKEL 183

Erkännande av likvärdighet

1. Likvärdighet kan erkännas med avseende på
  - a) en enstaka åtgärd,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- b) en grupp åtgärder, eller
- c) ett system som tillämpas på en sektor, en delsektor, en vara eller en varugrupp.

2. I fråga om erkännande av likvärdighet ska parterna följa det förfarande som anges i punkt 3. Detta förfarande ska inbegripa påvisande av objektiva belägg för likvärdighet från den exporterande partens sida och objektiv bedömning av dessa belägg från den importerande partens sida. Denna bedömning kan omfatta inspektioner eller kontroller.

3. På den exporterande partens begäran rörande erkännande av likvärdighet enligt punkt 1 i denna artikel ska parterna, utan dröjsmål och inom tre månader från det att en sådan begäran mottagits av den importerande parten, inleda samrådsförfarandet som ska inbegripa de steg som anges i bilaga XXI till detta avtal. Om den exporterande parten gör ett antal framställningar ska parterna på begäran av den importerande parten inom den SPS-underkommitté som avses i artikel 191 i detta avtal komma överens om en tidsplan för att inleda och genomföra det förfarande som avses i den här punkten.

4. Moldavien ska underrätta unionen så snart som tillnärmning har uppnåtts till följd av den övervakning som föreskrivs i artikel 181.3 i detta avtal. Denna underrättelse ska anses som en begäran från Moldavien om att inleda förfarandet för erkännande av likvärdighet av de berörda åtgärderna i enlighet med punkt 3 i denna artikel.
5. Såvida inte annat överenskommit ska den importerande parten ha avslutat det förfarande för erkännande av likvärdighet som avses i punkt 3 i denna artikel inom 12 månader efter att från den exporterande parten ha mottagit begäran med belägg för likvärdigheten. Denna tidsfrist får förlängas för säsonggrödor när det är motiverat att dröja med bedömningen för att möjliggöra kontroll under en lämplig del av en grödas växtperiod.
6. Den importerande parten ska fastställa likvärdigheten när det gäller växter, växtprodukter och andra föremål i enlighet med relevanta internationella standarder för fytosanitära åtgärder.

7. Den importerande parten får permanent eller tillfälligt upphäva likvärdighet på basis av ändringar som den ena parten gjort av åtgärder som påverkar likvärdigheten, under förutsättning att förfarandena nedan följs:
- a) Enligt bestämmelserna i artikel 184.2 i detta avtal ska den exporterande parten underrätta den importerande parten om varje förslag till ändring av åtgärder för vilka likvärdighet har erkänts och om de troliga verkningarna av de föreslagna åtgärderna på den likvärdighet som erkänts. Inom en månad från mottagandet av denna underrättelse ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om huruvida likvärdighet fortsättningsvis kommer att erkännas eller inte på grundval av de föreslagna åtgärderna.
  - b) Enligt bestämmelserna i artikel 184.2 i detta avtal ska den importerande parten omedelbart underrätta den exporterande parten om varje förslag till ändring av åtgärder som ligger till grund för erkännande om likvärdighet och om de troliga verkningarna av de föreslagna åtgärderna på den likvärdighet som har erkänts. För den händelse att den importerande parten inte fortsätter att erkänna likvärdighet, kan parterna komma överens om villkoren för att på nytt inleda det förfarande som avses i punkt 3 i denna artikel på grundval av de föreslagna åtgärderna.

8. Den importerande parten har ensam ansvaret för att besluta om erkännande eller tillfälligt eller permanent upphävande av likvärdighet i enlighet med sin lagstiftning och administrativa ram. Den parten ska skriftligen förse den exporterande parten med de fullständiga förklaringar och underlag som legat till grund för bedömningar och beslut som omfattas av denna artikel. I händelse av icke-erkännande eller tillfälligt eller permanent upphävande av likvärdighet ska den importerande parten för den exporterande parten ange på vilka villkor som förfarandet enligt punkt 3 kan inledas.

9. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 190 i detta avtal får den importerande parten inte permanent eller tillfälligt upphäva likvärdigheten innan endera partens föreslagna nya åtgärder trätt i kraft.

10. Om den importerande parten formellt erkänner likvärdigheten på grundval av samrådsförfarandet enligt bilaga XXI till detta avtal, ska SPS-underkommittén i enlighet med förfarandet i artikel 191.5 i detta avtal godkänna erkännandet av likvärdighet i handeln mellan parterna. Detta godkännandebeslut får även omfatta färre fysiska kontroller vid gränserna, förenklade intyg och förfaranden för "för-listning" för anläggningar beroende på vad som är lämpligt.

Likvärdighetsstatusen ska förtecknas i bilaga XXV till detta avtal.

ARTIKEL 184

Öppenhet och utbyte av information

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 185 i detta avtal ska parterna samarbeta för att öka den ömsesidiga förståelsen av varandras officiella kontrollstruktur och kontrollmekanismer som ansvarar för tillämpningen av de åtgärder som förtecknas i bilaga XVII till detta avtal och effektiviteten i strukturen och mekanismerna. Detta kan uppnås bland annat genom rapporter om internationella revisioner när dessa offentliggörs av parterna. Parterna kan utbyta information om resultaten av dessa revisioner eller annan information, beroende på vad som är lämpligt.
2. Inom ramen för den tillnärmning av lagstiftningen som avses i artikel 181 i detta avtal eller det erkännande av likvärdighet som avses i artikel 183 i detta avtal ska parterna hålla varandra underrättade om ändringar som antas när det gäller lagstiftning och andra förfaranden på de berörda områdena.

3. I detta sammanhang ska unionen i god tid underrätta Moldavien om ändringar av unionslagstiftningen för att Moldavien ska kunna överväga ändringar av sin egen lagstiftning i enlighet med dessa.

Parterna bör samarbeta på den nivå som är nödvändig för att underlätta överlämnande av lagstiftningshandlingar på begäran av endera parten.

I detta syfte ska vardera parten utan dröjsmål informera den andra parten om sina kontaktpunkter, inbegripet alla eventuella ändringar av kontaktpunkterna.

ARTIKEL 185

Anmälan, samråd och underlättande av kommunikation

1. Vardera parten ska skriftligen inom två arbetsdagar till den andra parten anmäla alla allvarliga eller betydande risker för människors, djurs eller växters hälsa, inbegripet alla akut nödvändiga födoämneskontroller eller situationer där det finns en klart identifierad risk för allvarliga hälsoeffekter som hänger samman med förtäring av animaliska produkter eller växtprodukter, i synnerhet
  - a) alla åtgärder som påverkar regionaliseringsbeslut enligt artikel 182 i detta avtal,
  - b) förekomst eller utveckling av varje djursjukdom som förtecknas i bilaga XVIII-A till detta avtal eller av reglerade skadegörare som förtecknas i bilaga XVIII-B till detta avtal,

- c) rön av epidemiologisk betydelse eller betydande associerade risker när det gäller djursjukdomar och skadegörare som inte förtecknas i bilagorna XVIII-A och XVIII-B till detta avtal eller som är nya djursjukdomar eller skadegörare, och
  - d) varje ytterligare åtgärd, utöver de grundläggande krav som gäller för parternas respektive åtgärder, som vidtas för att bekämpa eller utrota djursjukdomar eller skadegörare eller för att skydda folkhälsan eller växters hälsa samt alla ändringar av sjukdomsförebyggande program, inbegripet vaccinationsprogram.
2. En skriftlig anmälan ska göras till de kontaktpunkter som avses i artikel 184.3 i detta avtal.

Med skriftlig anmälan avses en anmälan per post, fax eller e-post. Anmälningar ska endast skickas mellan de kontaktpunkter som avses i artikel 184.3 i detta avtal.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Om en part är allvarligt oroad över en risk i fråga om människors, djurs eller växters hälsa, ska samråd om situationen på begäran av den parten hållas så snart som möjligt och under alla omständigheter senast 15 arbetsdagar efter begäran. Vardera parten ska i sådana situationer sträva efter att ställa all den information till förfogande som behövs för att undvika störningar i handeln och för att nå en ömsesidigt godtagbar lösning som är förenlig med skydd av människors, djurs och växters hälsa.
4. På begäran av en part ska samråd om djurskydd hållas så snart som möjligt och, under alla omständigheter, senast 20 arbetsdagar efter den dag då anmälan gjordes. Vardera parten ska i sådana situationer sträva efter att tillhandahålla alla begärda upplysningar.
5. På begäran av en part ska det samråd som avses i punkterna 3 och 4 i denna artikel hållas som video- eller telefonkonferens. Den part som begärt samråd ska svara för att det förs protokoll vid samrådet som formellt ska godkännas av parterna. För detta godkännande ska bestämmelserna i artikel 184.3 i detta avtal tillämpas.

6. Moldavien kommer att utveckla och genomföra ett nationellt system för snabb varning för livsmedel och foder (NRASFF) och en nationell mekanism för tidig varning (NEWM) som är förenliga med EU:s. När Moldavien har infört den lagstiftning som krävs på detta område och skapat förutsättningar för att systemet för snabb varning för livsmedel och foder och mekanismen för tidig varning fungerar på plats, kommer systemet för snabb varning för livsmedel och foder och mekanismen för tidig varning, inom en lämplig tidsfrist som parterna ska fastställa gemensamt, att anslutas till motsvarande system i EU.

ARTIKEL 186

Handelsvillkor

1. Allmänna importvillkor
  - a) Parterna är överens om att tillämpa allmänna importvillkor vid import av alla varor som omfattas av bilaga XVII-A samt punkterna 2 och 3 i bilaga XVII-C till detta avtal. Utan att det påverkar tillämpningen av beslut enligt artikel 182 i detta avtal ska den importerande partens importvillkor tillämpas för den exporterande partens hela territorium. När detta avtal träder i kraft och i enlighet med bestämmelserna i artikel 184 i detta avtal ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om sina sanitära och/eller fytosanitära importkrav för varor som avses i bilagorna XVII-A och XVII-C till detta avtal. Dessa upplysningar ska i förekommande fall inbegripa förslagor till officiella intyg eller deklARATIONER eller kommersiella dokument, som föreskrivs av den importerande parten.

- b)
  - i) Alla ändringar eller förslag till ändringar av de villkor som avses i punkt 1 a i denna artikel ska göras i enlighet med de relevanta anmälningsförfarandena i SPS-avtalet oavsett om de avser åtgärder som omfattas av SPS-avtalet eller inte.
  - ii) Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 190 i detta avtal ska den importerande parten ta hänsyn till tiden för transport mellan parterna vid fastställandet av datum för ikraftträdande av de ändrade villkor som avses i punkt 1 a i denna artikel.
  - iii) Om den importerande parten inte uppfyller dessa krav på anmälan ska den fortsätta att godta det intyg som garanterar de tidigare gällande villkoren upp till 30 dagar efter det att de förändrade importvillkoren trätt i kraft.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Importvillkor efter erkännande av likvärdighet
  - a) Inom 90 dagar efter dagen för antagandet av beslutet om erkännande av likvärdighet ska parterna vidta alla de lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att tillämpa detta erkännande och på basis av detta möjliggöra handel mellan parterna med de varor som avses i bilaga XVII-A och i punkterna 2 och 3 i bilaga XVII-C till detta avtal. För dessa varor får förlagan till det officiella intyg eller dokument som den importerande parten kräver ersättas med ett intyg som utformas enligt bilaga XXIII-B till detta avtal.
  - b) För varor inom sektorer och delsektorer för vilka inte alla åtgärder erkänns som likvärdiga ska handeln fortsätta att bedrivas enligt de villkor som avses i punkt 1 a i denna artikel. På begäran av den exporterande parten ska bestämmelserna i punkt 5 i denna artikel tillämpas.

3. Från och med dagen för detta avtals ikraftträdande ska de varor som avses i bilaga XVII-A och i punkt 2 bilaga XVII-C till detta avtal inte vara beroende av särskilt importtillstånd.

4. För villkor som inverkar på handel med de varor som avses i punkt 1 a i denna artikel ska parterna på begäran av den exporterande parten inleda samråd i SPS-underkommittén enligt bestämmelserna i artikel 191 i detta avtal för att komma överens om alternativa villkor eller tilläggsvillkor för import från den importerande partens sida. Sådana alternativa villkor eller tilläggsvillkor för import får i förekommande fall baseras på åtgärder från den exporterande partens sida som erkänns som likvärdiga av den importerande parten. Om överenskommelse nås ska den importerande parten inom 90 dagar vidta de lagstiftningsåtgärder och/eller administrativa åtgärder som är nödvändiga för att möjliggöra import på grundval av de överenskomna importvillkoren.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

5. Förteckning över anläggningar, villkorat godkännande
- a) Vid import av de animaliska produkter som anges i del 2 i bilaga XVII-A till detta avtal ska den importerande parten på den exporterande partens begäran åtföljd av lämpliga garantier provisoriskt godkänna de bearbetningsanläggningar som anges i punkt 2 i bilaga XX till detta avtal och som är belägna på den exporterande partens territorium, utan föregående kontrollbesök vid enskilda anläggningar. Sådana godkännanden ska vara förenliga med de villkor och bestämmelser som anges i bilaga XX till detta avtal. Utom i de fall då tilläggsupplysningar begärs ska den importerande parten vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder och/eller administrativa åtgärder för att möjliggöra import på denna grund inom en månad från den importerande partens mottagande av begäran och lämpliga garantier.

Den första förteckningen över anläggningar ska godkännas enligt bestämmelserna i bilaga XX till detta avtal.

- b) Vid import av de animaliska produkter som avses i punkt 2 a i denna artikel ska den exporterande parten underrätta den importerande parten om sin förteckning över anläggningar som uppfyller den importerande partens villkor.

6. På begäran av en part ska den andra parten tillhandahålla förklaringar och underlag vad gäller de bedömningar och beslut som omfattas av denna artikel.

ARTIKEL 187

Certifieringsförfarande

1. För certifieringsförfaranden och utfärdande av intyg och officiella dokument är parterna överens om de principer som anges i bilaga XXIII till detta avtal.
2. Den SPS-underkommitté som avses i artikel 191 i detta avtal får besluta om reglerna för elektronisk certifiering, återkallande eller ersättning av intyg.
3. Inom ramen för tillnärmad lagstiftning enligt artikel 181 i detta avtal ska parterna i förekommande fall komma överens om gemensamma förslag till intyg.

ARTIKEL 188

Kontroll

1. För att upprätthålla förtroendet för det praktiska genomförandet av bestämmelserna i detta kapitel har vardera parten rätt att
  - a) kontrollera hela eller delar av den andra partens myndigheters inspektions- och certifieringssystem och/eller, i tillämpliga fall, andra åtgärder i enlighet med relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer enligt Codex Alimentarius, OIE och IPPC, och
  - b) få information från den andra parten om dess kontrollsystem och informeras om resultaten av de kontroller som utförts inom ramen för det systemet.

2. Endera parten får delge tredje part resultaten av kontrollerna enligt punkt 1 a och, om detta krävs, offentliggöra resultaten enligt tillämpliga bestämmelser i någondera parten. Bestämmelser om konfidentialitet som är tillämpliga i endera parten ska respekteras vid delgivande och/eller offentliggörande av resultaten, i tillämpliga fall.

3. Om den importerande parten beslutar att göra ett kontrollbesök hos den exporterande parten ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om detta kontrollbesök senast tre månader före kontrollbesöket, utom i nödsituationer eller om parterna kommer överens om något annat. Parterna ska vara överens om alla eventuella ändringar av besöket.
4. Kostnaderna för kontrollen av hela eller delar av den andra partens behöriga myndigheters inspektions- och certifieringssystem eller, i tillämpliga fall, andra åtgärder, ska bäras av den part som utför kontrollen eller inspektionen.
5. Ett utkast till skriftligt meddelande om kontrollen ska skickas till den exporterande parten inom tre månader från det att kontrollen slutförts. Den exporterande parten ska inom 45 arbetsdagar framföra synpunkter på utkastet till det skriftliga meddelandet. Den exporterande partens synpunkter ska bifogas och, när så är lämpligt, införlivas i slutresultatet. Om det under kontrollen har konstaterats att det föreligger en betydande risk för människors, djurs eller växters hälsa ska den exporterande parten underrättas om detta så snart som möjligt och senast inom tio arbetsdagar från det att kontrollen slutförts.
6. För ökad klarhet kan resultaten av kontrollen bidra till de förfaranden enligt artiklarna 181, 183 och 189 i detta avtal som genomförs av parterna eller en av parterna.

ARTIKEL 189

Gränskontroller vid import och inspektionsavgifter

1. Parterna är överens om att gränskontroller vid import som den importerande parten genomför av sändningar från den exporterande parten ska iakttas principerna i del A i bilaga XXII till detta avtal. Resultaten av dessa kontroller kan bidra till den kontroll som avses i artikel 188 i detta avtal.
2. Frekvensen av de fysiska gränskontroller vid import som ska utföras av vardera parten anges i del B i bilaga XXII till detta avtal. En part får inom sitt behörighetsområde ändra dessa frekvenser enligt sin interna lagstiftning som ett resultat av framsteg som gjorts enligt artiklarna 181, 183 och 186 i detta avtal, eller som ett resultat av kontroller, samråd eller andra åtgärder som föreskrivs i detta avtal. Den SPS-underkommitté som avses i artikel 191 i detta avtal ska genom beslut ändra del B i bilaga XXII till detta avtal i enlighet med detta.
3. Inspektionsavgifter får bara täcka den behöriga myndighetens kostnader för att utföra gränskontrollerna vid import. Dessa avgifter ska beräknas på samma grundval som de avgifter som tas ut för inspektion av liknande inhemska produkter.

4. Den importerande parten ska på begäran av den exporterande parten informera denna om varje ändring, inbegripet skälen för denna ändring, som berör åtgärder med inverkan på importkontroller och inspektionsavgifter och om alla ändringar av betydelse i det administrativa genomförandet av sådana kontroller.

5. Parterna får, från och med den dag som fastställs av den SPS-underkommitté som avses i artikel 191 i detta avtal, komma överens om villkoren för att godkänna varandras kontroller enligt artikel 188.1 b i detta avtal, i syfte att anpassa och, i tillämpliga fall, ömsesidigt minska frekvensen av de fysiska gränskontrollerna vid import för de varor som avses i artikel 186.2 a i detta avtal.

Från och med den dagen får parterna ömsesidigt godkänna varandras kontroller för vissa varor och följaktligen minska eller ersätta gränskontrollerna för dessa varor.

ARTIKEL 190

Skyddsåtgärder

1. För den händelse att den exporterande parten vidtar åtgärder inom det egna territoriet för att kontrollera företeelser som kan utgöra allvarliga hot mot eller risker för människors, djurs eller växters hälsa ska den exporterande parten, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 2, vidta likvärdiga åtgärder för att förhindra att hotet eller risken införs på den importerande partens territorium.
2. På grundval av tungt vägande skäl som rör människors, djurs eller växters hälsa får den importerande parten vidta de provisoriska åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters hälsa. För sändningar under transport mellan parterna ska den importerande parten överväga den lämpligaste och mest proportionerliga lösningen för att undvika onödiga störningar i handeln.

3. Den part som antar åtgärder enligt punkt 2 i denna artikel ska informera den andra parten senast en arbetsdag efter den dag då åtgärderna antogs. På begäran av endera parten och enligt bestämmelserna i artikel 185.3 i detta avtal ska parterna samråda om situationen inom 15 arbetsdagar efter anmälan. Parterna ska ta vederbörlig hänsyn till den information de får genom sådana samråd, och sträva efter att undvika onödiga störningar i handeln genom att i tillämpliga fall beakta resultatet av samråden enligt artikel 185.3 i detta avtal.

ARTIKEL 191

Underkommitté för sanitära och fytosanitära frågor

1. Härmed inrättas en underkommitté för sanitära och fytosanitära frågor (nedan kallad *SPS-underkommittén*). Den ska sammanträda inom tre månader från detta avtals ikraftträdande, på begäran av endera parten eller minst en gång per år. Om parterna är överens om detta kan sammanträdena i SPS-underkommittén hållas som video- eller telefonkonferens. SPS-underkommittén får också behandla frågor per korrespondens mellan sammanträdena.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. SPS-underkommittén ska ha följande uppgifter:
  - a) Granska alla frågor som har anknytning till detta kapitel.
  - b) Övervaka genomförandet av detta kapitel och behandla alla frågor som kommer upp vid den praktiska tillämpningen av kapitlet.
  - c) Se över bilagorna XVII–XXV till detta avtal, särskilt mot bakgrund av framsteg som gjorts under de samråd och förfaranden som föreskrivs enligt detta kapitel.
  - d) Genom ett beslut ändra bilagorna XVII–XXV till detta avtal mot bakgrund av den översyn som föreskrivs i led c i denna punkt eller i övrigt i detta kapitel.
  - e) Avge yttranden eller rekommendationer till andra organ enligt avdelning VII (Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser) i detta avtal mot bakgrund av den översyn som föreskrivs i led c i denna punkt.

3. Parterna är överens om att inrätta tekniska arbetsgrupper, när så är lämpligt, bestående av företrädare för parterna på expertnivå, som ska kartlägga och behandla tekniska och vetenskapliga problem som uppstår i samband med tillämpningen av detta kapitel. När behov uppstår av ytterligare sakkunskap kan parterna tillsätta tillfälliga grupper, inbegripet vetenskapliga grupper och expertgrupper. Sammansättningen av sådana tillfälliga grupper behöver inte begränsas till företrädare för parterna.
4. SPS-underkommittén ska regelbundet genom rapporter informera associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, om sin verksamhet och om de beslut som fattas inom dess behörighetsområde.
5. SPS-underkommittén ska anta sin arbetsordning vid sitt första sammanträde.
6. Alla beslut, rekommendationer, rapporter eller andra åtgärder som vidtas av SPS-underkommittén eller av en grupp som inrättats av SPS-underkommittén ska antas i samförstånd av parterna.

KAPITEL 5

TULLAR OCH FÖRENKLADE HANDELSPROCEDURER

ARTIKEL 192

Mål

1. Parterna erkänner vikten av tullar och förenklade handelsprocedurer inom den växande bilaterala handeln. Parterna är överens om att stärka samarbetet inom detta område för att säkerställa att den relevanta lagstiftningen och de relevanta förfarandena liksom de behöriga myndigheternas administrativa kapacitet som princip uppfyller målen om effektiv kontroll och stöder underlättande av laglig handel.
2. Parterna erkänner att största vikt ska ägnas legitima mål om allmän ordning, inbegripet förenklade handelsprocedurer, säkerhet och bedrägeribekämpning och en balanserad strategi för dessa frågor.

ARTIKEL 193

Lagstiftning och förfaranden

1. Parterna är överens om att deras respektive handels- och tulllagstiftning som princip ska vara stabil och övergripande och att bestämmelserna och förfarandena ska vara proportionella, öppna, förutsebara, icke-diskriminerande och opartiska samt tillämpas enhetligt och ändamålsenligt och bland annat
  - a) skydda och underlätta laglig handel genom effektiv tillsyn och efterlevnad av kraven i lagstiftningen,
  - b) undvika onödiga eller diskriminerande belastningar på ekonomiska aktörer, förhindra bedrägeri och ytterligare underlätta situationen för ekonomiska aktörer som uppvisar en hög grad av efterlevnad,
  - c) tillämpa ett administrativt enhetsdokument för tulldeklarationer,

- d) vidta åtgärder som leder till effektivare, öppnare och enklare tullförfaranden och tullpraxis vid gränserna,
- e) tillämpa moderna tullmetoder, inbegripet riskbedömning, kontroller efter klarering och metoder för företagsrevision i syfte att förenkla och underlätta införsel, utförsel och frigörande av varor,
- f) syfta till att minska kostnaderna och öka förutsebarheten för ekonomiska aktörer, inbegripet små och medelstora företag,
- g) sörja för att krav och förfaranden vid import, export och transitering av varor handläggs på ett icke-diskriminerande sätt, utan att detta påverkar tillämpningen av objektiva riskbedömningskriterier,

- h) tillämpa internationella instrument på tull- och handelsområdet, bland annat de som utarbetats av Världstullorganisationen (nedan kallad *WCO*) (ramverket av standarder för att säkra och underlätta världshandeln), WTO (avtalet om tullvärdeberäkning), Istanbulkonventionen om temporär import från 1990, Internationella konventionen om det harmoniserade systemet från 1983, FN:s TIR-konvention från 1975, 1982 års internationella konvention om harmonisering av gränskontroller av varor samt Europeiska kommissionens riktlinjer, såsom riktlinjerna för tullarbetet,
- i) vidta nödvändiga åtgärder för att återspegla och tillämpa bestämmelserna i den reviderade Kyotokonventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden från 1973,
- j) föreskriva bindande förhandsbesked om varors klassificering enligt tulltaxan och ursprungsregler; parterna ska se till att ett sådant besked får återkallas eller upphävas först efter underrättelse till den berörda aktören, och att återkallandet eller upphävandet inte får ha retroaktiv verkan, utom om oriktiga eller ofullständiga uppgifter legat till grund för beskedet,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- k) införa och tillämpa förenklade förfaranden för godkända näringsidkare enligt objektiva och icke-diskriminerande kriterier,
  - l) fastställa regler som säkerställer att påföljder vid överträdelser av tullbestämmelser eller förfarandekrav är proportionella och icke-diskriminerande och att tillämpningen av dem inte ger upphov till omotiverade och obefogade dröjsmål, och
  - m) tillämpa öppna, icke-diskriminerande och proportionella licensbestämmelser för tullombud.
2. I syfte att förbättra arbetsmetoderna och säkerställa icke-diskriminering, öppenhet, effektivitet, integritet och ansvarighet i verksamheten ska parterna göra följande:
- a) Vidta ytterligare åtgärder för att minska mängden av samt förenkla och standardisera uppgifter och dokumentation som tullen och andra myndigheter kräver.
  - b) När så är möjligt, förenkla krav och formaliteter när det gäller snabbt frigörande och snabb klarering av varor.

EU/MD/sv 234

- c) Tillhandahålla effektiva, snabba och icke-diskriminerande förfaranden som garanterar en möjlighet att överklaga tullens och andra myndigheters administrativa åtgärder, avgöranden och beslut som inverkar på varor som uppvisas för tullen. Sådana förfaranden ska vara lättillgängliga, även för små och medelstora företag, och eventuella avgifter ska vara rimliga och stå i proportion till myndigheternas kostnader för att säkerställa rätten att överklaga.
  - d) Vidta åtgärder för att i fall där en ifrågasatt administrativ åtgärd eller ett ifrågasatt avgörande eller beslut överklagas säkerställa att varorna i normalfallet frigörs och att betalningen av tullbeloppet får skjutas upp, med förbehåll för säkerhetsåtgärder som bedöms nödvändiga. Vid behov bör frigörandet av varorna ske mot att en garanti, t.ex. en säkerhet eller en deposition, ställs.
  - e) Se till att de högsta integritetsstandarderna upprätthålls, särskilt vid gränsen, genom tillämpning av åtgärder som återspeglar principerna i de relevanta internationella konventionerna och instrumenten på detta område, i synnerhet WCO:s reviderade Arushadeklaration från 2003 och Europeiska kommissionens riktlinjer från 2007.
3. Parterna kommer inte att tillämpa
- a) krav på att anlita tullombud, och

b) krav på kontroller före sändning eller kontroll av destination.

4. I detta avtal ska de bestämmelser och definitioner för transitering gälla som fastställs i WTO:s bestämmelser, särskilt artikel V i Gatt 1994, och därtill hörande bestämmelser, bland annat alla förtydliganden och ändringar till följd av Doharundans förhandlingar om förenklade handelsprocedurer. Dessa bestämmelser gäller också när transiteringen av varor börjar eller slutar i en parts territorium (inlandstransit).

Parterna ska sträva efter gradvis ökade möjligheter till sammankoppling mellan sina respektive system för tulltransitering, med sikte på Moldaviens framtida anslutning till konventionen om ett gemensamt transiteringsförfarande från 1987.

Parterna ska se till att alla berörda myndigheter inom deras territorier samarbetar och samordnar sina insatser för att underlätta transittrafik. Parterna ska också främja samarbetet mellan myndigheterna och den privata sektorn i fråga om transitering.

ARTIKEL 194

Förbindelser med näringslivet

Parterna är överens om följande:

- a) Att se till att deras respektive lagstiftning och förfaranden är öppna och allmänt tillgängliga, i möjligaste mån på elektronisk väg, och innehåller en motivering till deras antagande. Tiden från det att nya eller ändrade bestämmelser offentliggörs till dess att de träder i kraft bör vara rimlig.
- b) Att det behövs regelbundna samråd, och att samråden sker i rätt tid, med företrädare för näringslivet om förslag till lagstiftning och förfaranden som rör tull- och handelsfrågor. Vardera parten ska för detta ändamål inrätta lämpliga och regelbundna mekanismer för samråd mellan myndigheter och näringsliv.
- c) Att offentliggöra, i möjligaste mån på elektronisk väg, relevant information av administrativ karaktär, inbegripet olika myndigheters krav och införsel- och utförsel förfaranden, öppettider och rutiner för tullkontor i hamnar och vid gränsövergångsställen samt kontaktpunkter dit man kan vända sig med förfrågningar.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- d) Att verka för samarbete mellan ekonomiska aktörer och berörda myndigheter genom användning av objektiva och allmänt tillgängliga förfaranden, till exempel samförståndsavtal som i synnerhet bygger på dem som offentliggörs av WCO.
- e) Att se till att deras respektive tullkrav och tullförfaranden samt tullrelaterade krav och förfaranden fortsätter att tillgodose näringslivets legitima behov, följer bästa praxis och fortsätter att begränsa handeln så lite som möjligt.

ARTIKEL 195

Avgifter

1. Från och med den 1 januari året efter detta avtals ikraftträdande ska parterna förbjuda administrativa avgifter med motsvarande verkan som tullar eller avgifter på import eller export.

EU/MD/sv 238

2. För alla slags avgifter och pålagor som påförs av vardera partens tullmyndigheter, däribland avgifter och pålagor för arbetsuppgifter som genomförs för tullmyndighetens räkning, vid eller i samband med import eller export och utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta artiklarna i kapitel 1 (Nationell behandling och marknadstillträde för varor) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal är parterna överens om följande:

- a) Avgifter och pålagor får endast tas ut för tjänster som på begäran av deklaranterna tillhandahålls med avvikelse från normala arbetsvillkor och fastställda öppettider samt på andra platser än de som avses i tullbestämmelserna, samt för alla formaliteter i samband med sådana tjänster som krävs för sådan import eller export.
- b) Avgifter och pålagor får inte överstiga kostnaden för den tillhandahållna tjänsten.
- c) Avgifter och pålagor får inte beräknas utifrån värdet på importen eller exporten.

- d) Informationen om avgifter och pålagor ska offentliggöras via ett officiellt angivet medium och, om möjligt och lämpligt, på en officiell webbplats. Det ska av informationen framgå vilka skälen är till avgiften eller pålagan för den tillhandahållna tjänsten, vilken myndighet som är ansvarig, vilka avgifter och pålagor som kommer att tillämpas samt när och hur de ska betalas.
- e) Nya eller ändrade avgifter och pålagor får inte tas ut förrän information om dessa har offentliggjorts och gjorts lättillgänglig.

ARTIKEL 196

Fastställande av tullvärde

1. Bestämmelserna i avtalet om tillämpning av artikel VII i Gatt 1994 i bilaga 1A till WTO-avtalet, inbegripet alla senare ändringar därav, ska gälla för fastställande av tullvärdet för varor i handeln mellan parterna. Dessa bestämmelser i WTO-avtalet införlivas härmed i detta avtal och utgör en del av det. Minitullvärden ska inte användas.

2. Parterna ska samarbeta i avsikt att uppnå en gemensam syn på frågor som rör fastställande av tullvärde.

ARTIKEL 197

Tullsamarbete

Parterna ska stärka sitt samarbete på tullområdet för att säkerställa att målen i detta kapitel uppfylls i syfte att ytterligare underlätta handeln och samtidigt säkerställa effektiv kontroll, säkerhet och bedrägeribekämpning. Parterna kommer i detta syfte, när så är lämpligt, att använda Europeiska kommissionens riktlinjer för tullarbetet från 2007 som ett verktyg för att fastställa riktmärken.

För att säkerställa att bestämmelserna i detta kapitel följs ska parterna bland annat göra följande:

- a) Utbyta information om tullagstiftning och tullförfaranden.
- b) Utarbeta gemensamma initiativ i fråga om import-, export- och transiteringsförfaranden och samarbeta för att se till att näringslivet ges god service.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- c) Samarbeta om automatisering av tullförfaranden och andra handelsförfaranden.
- d) När så är lämpligt, utbyta information och uppgifter förutsatt att uppgifters konfidentialitet samt normer och bestämmelser om skydd av personuppgifter iakttas.
- e) Samarbeta för att förebygga och bekämpa olaglig gränsöverskridande handel med varor, bland annat tobaksvaror.
- f) Utbyta information eller inleda samråd i syfte att, när så är möjligt, fastställa gemensamma ståndpunkter i internationella organisationer som arbetar med tullfrågor, t.ex. WTO, WCO, FN, FN:s konferens om handel och utveckling (Unctad) samt FN:s ekonomiska kommission för Europa.
- g) Samarbeta i fråga om planering och genomförande av tekniskt bistånd, särskilt i syfte att underlätta reformer på områdena tull och förenklade handelsprocedurer i enlighet med de relevanta bestämmelserna i detta avtal.

- h) Utbyta bästa praxis för tullinsatser, särskilt för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, framför allt vad gäller varumärkesförfälskade produkter.
- i) Främja samordningen mellan parternas samtliga gränsmyndigheter för att underlätta gränsöverskridande processer och skärpa kontrollerna, och överväga gemensamma gränskontroller där så är möjligt och lämpligt.
- j) Införa, där så är relevant och lämpligt, ömsesidigt erkännande av program för handelspartnerskap och tullkontroller, inbegripet likvärdiga åtgärder för förenklade handelsprocedurer.

ARTIKEL 198

Ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor

Utan att det påverkar andra former av samarbete i enlighet med detta avtal, särskilt artikel 197 i detta avtal, ska parterna ska ge varandra administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i protokoll III om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor till detta avtal.

ARTIKEL 199

Tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad

Parterna ska samarbeta i syfte att tillhandahålla tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad för genomförandet av reformer på områdena förenklade handelsprocedurer och tull.

ARTIKEL 200

Underkommitté för tullfrågor

1. Härmed inrättas en underkommitté för tullfrågor. Den ska regelbundet rapportera till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.
2. I underkommitténs uppgifter ska ingå att hålla regelbundna samråd och övervaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel, inbegripet frågor som tullsamarbete, gränsöverskridande tullsamarbete och tullförvaltning, tekniskt bistånd, ursprungsregler och förenklade handelsprocedurer liksom ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor.
3. Underkommittén för tullfrågor ska bland annat
  - a) se till att detta kapitel och protokollen II och III till detta avtal fungerar korrekt,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) anta praktiska arrangemang, åtgärder och beslut för genomförandet av detta kapitel och protokollen II och III till detta avtal, inbegripet för utbyte av information och data, ömsesidigt erkännande av tullkontroller och program för handelspartnerskap samt ömsesidiga förmåner,
- c) utbyta synpunkter om alla frågor av gemensamt intresse, inbegripet framtida åtgärder och de resurser som krävs för genomförandet och tillämpningen av dessa,
- d) utfärda rekommendationer när så är lämpligt, och
- e) anta sin arbetsordning.

ARTIKEL 201

Tillnärmning av tullagstiftning

Ett gradvis närmande till unionens tullagstiftning och viss internationell rätt ska genomföras i enlighet med bilaga XXVI till detta avtal.

EU/MD/sv 246

KAPITEL 6

ETABLERING, HANDEL MED TJÄNSTER OCH ELEKTRONISK HANDEL

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 202

Mål, tillämpningsområde och omfattning

1. Parterna bekräftar sina respektive åtaganden inom ramen för WTO-avtalet och fastställer härmed de nödvändiga ordningarna för en gradvis och ömsesidig liberalisering av etablering och handel med tjänster samt för samarbete om elektronisk handel.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Offentlig upphandling behandlas i kapitel 8 (Offentlig upphandling) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Inget i detta kapitel ska anses innebära skyldigheter när det gäller offentlig upphandling.
3. Subventioner behandlas i kapitel 10 (Konkurrens) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Bestämmelserna i detta kapitel ska inte gälla för subventioner som parterna beviljar.
4. I enlighet med bestämmelserna i detta kapitel behåller vardera parten rätten att reglera och att införa nya föreskrifter för att uppnå legitima politiska mål.
5. Detta kapitel ska inte gälla för åtgärder som påverkar fysiska personer som söker tillträde till en parts arbetsmarknad, och inte heller för åtgärder som rör medborgarskap, bosättning eller fast anställning.

6. Inget i detta kapitel ska hindra en part från att tillämpa åtgärder för att reglera fysiska personers inresa till eller tillfälliga vistelse på dess territorium, inbegripet sådana åtgärder som är nödvändiga för att skydda gränsernas integritet och för att se till att fysiska personers förflyttning över gränserna sker i ordnade former, förutsatt att åtgärderna inte tillämpas på ett sådant sätt att de upphäver eller minskar de förmåner som tillkommer en part enligt villkoren i ett särskilt åtagande i detta kapitel och i bilagorna XXVII och XXVIII till detta avtal¹.

ARTIKEL 203

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

1. *åtgärd*: en parts åtgärder, i form av lagar, andra författningar, regler, förfaranden, beslut och administrativa handlingar eller i någon annan form.

---

¹ Enbart det faktum att visering krävs för fysiska personer från vissa länder, men inte från andra, ska inte anses upphäva eller minska förmåner enligt ett särskilt åtagande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

2. *åtgärder vidtagna eller upprätthållna av en part*: åtgärder som genomförs av
  - a) centrala, regionala eller lokala politiska beslutsförsamlingar och myndigheter, och
  - b) icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som centrala, regionala eller lokala politiska beslutsförsamlingar eller myndigheter har delegerat till dem.
3. *fysisk person från en part*: en medborgare i en av EU:s medlemsstater eller i Moldavien i enlighet med respektive lands lagstiftning.
4. *juridisk person*: ett rättssubjekt som bildats i laga ordning eller på annat sätt organiserats enligt gällande lag, antingen för vinständamål eller i annat syfte, och antingen privatägt eller i statens ägo, inbegripet bolag, stiftelser, handelsbolag, samriskföretag, enskilda näringsidkare och föreningar.

5. *juridisk person från unionen* eller *juridisk person från Moldavien*: en juridisk person enligt definitionen i punkt 4, som bildats i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat eller i Moldavien och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet på det territorium där fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpligt¹ eller på Moldaviens territorium.

Om denna juridiska person endast har sitt säte eller huvudkontor på det territorium där fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpligt eller på Moldaviens territorium, ska den inte anses vara en juridisk person från unionen eller en juridisk person från Moldavien, annat än om dess verksamhet har en faktisk och fortlöpande anknytning till unionens eller Moldaviens ekonomi.

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att detta territorium ska omfatta den exklusiva ekonomiska zonen och kontinentalsockeln i enlighet med Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos).

Utan hinder av vad som sägs i föregående punkt ska rederier som är etablerade utanför unionen eller Moldavien och som kontrolleras av medborgare i en medlemsstat eller i Moldavien omfattas av bestämmelserna i detta avtal, om deras fartyg är registrerade i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstaten respektive i Moldavien och seglar under en medlemsstats eller Moldaviens flagg.

6. *dotterbolag* till en juridisk person från en part: en juridisk person som i praktiken kontrolleras av en annan juridisk person från den parten¹.

7. *filial* till en juridisk person: en affärsverksamhet som inte är en juridisk person och som förefaller vara permanent, exempelvis en del av moderbolaget, har en ledning och är materiellt så utrustad att den kan stå i affärsförbindelse med tredje parter på så sätt att sådana tredje parter, trots vetskapen om att det eventuellt uppkommer ett rättsligt band till moderbolaget, vars huvudkontor finns i utlandet, inte behöver vända sig direkt till moderbolaget utan kan vända sig till filialen.

---

¹ En juridisk person kontrolleras av en annan juridisk person om den sistnämnda har befogenhet att utse en majoritet av styrelseledamöterna eller på annat sätt lagenligt leda verksamheten.

8. *etablering*:
- a) vad gäller juridiska personer från unionen eller från Moldavien, rätten att starta och bedriva näringsverksamhet genom att etablera, inbegripet genom förvärv av, en juridisk person och/eller skapa en filial eller ett representationskontor i unionen eller i Moldavien,
  - b) vad gäller fysiska personer, rätten för fysiska personer från unionen eller från Moldavien att starta och bedriva näringsverksamhet som egenföretagare och att etablera företag, särskilt bolag, som de faktiskt kontrollerar.
9. *näringsverksamhet*: all verksamhet inom industri, handel och hantverk och inom de fria yrkena, med undantag av verksamhet som bedrivs i samband med utövandet av statliga befogenheter.
10. *verksamhet*: utövande av näringsverksamhet.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

11. *tjänster*: varje tjänst inom vilken sektor som helst utom tjänster som tillhandahålls i samband med utövandet av statliga befogenheter.
12. *tjänster och annan verksamhet som tillhandahålls respektive bedrivs i samband med utövandet av statliga befogenheter*: tjänster eller verksamhet som inte tillhandahålls respektive bedrivs vare sig i kommersiellt syfte eller i konkurrens med en eller flera näringsidkare.
13. *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst
  - a) från en parts territorium till den andra partens territorium (leveranssätt 1), eller
  - b) på den ena partens territorium till en tjänstekonsument från den andra parten (leveranssätt 2).
14. *tjänsteleverantör från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som ämnar tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.
15. *företagare*: varje fysisk eller juridisk person från en part som ämnar bedriva eller bedriver en näringsverksamhet genom en etablering.

AVSNITT 2

ETABLERING

ARTIKEL 204

Tillämpningsområde

Detta avsnitt ska tillämpas på åtgärder som vidtas eller upprätthålls av en part och som påverkar etablering inom all näringsverksamhet, med undantag av

- a) utvinning, framställning och bearbetning¹ av kärnmaterial,
- b) tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel,
- c) audiovisuella tjänster

---

¹ För tydlighetens skull påpekas att med bearbetning av kärnmaterial avses all verksamhet som tas upp i UN ISIC rev. 3.1 kod 2330.

- d) nationellt sjöfartscabotage¹, och
- e) nationella och internationella luftfartstjänster² inom såväl reguljär som icke-reguljär luftfart, och tjänster i direkt anslutning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag av
  - i) reparation och underhåll av flygplan, där flygplanet tas ur bruk,
  - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
  - iii) tjänster som rör databokningssystem (CRS-tjänster),
  - iv) marktjänster,
  - v) flygplatstjänster.

---

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant inhemsk lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i medlemsstat eller i Moldavien och en annan hamn eller plats i en medlemsstat eller i Moldavien, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i en medlemsstat eller i Moldavien.

² Villkoren för ömsesidigt marknadstillträde inom lufttransport regleras genom avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Moldavien om upprättande av ett gemensamt luftrum.

ARTIKEL 205

Nationell behandling och behandling som mest gynnad nation

1. Om inte annat följer av de förbehåll som förtecknas i bilaga XXVII-E till detta avtal ska Moldavien från och med detta avtals ikraftträdande
  - a) vad gäller etablering av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från unionen, medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som Moldavien medger sina egna juridiska personer, deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende på vilken som är mest gynnsam,
  - b) vad gäller den verksamhet som bedrivs i Moldavien av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från unionen, så snart de är etablerade medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som Moldavien medger sina egna juridiska personer, deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende på vilken som är mest gynnsam.¹

---

¹ Denna skyldighet gäller inte bestämmelser om investeringsskydd som inte omfattas av detta kapitel, inbegripet bestämmelser om förfaranden för tvistlösning mellan investerare och stater, och som anges i andra avtal.

2. Om inte annat följer av de förbehåll som förtecknas i bilaga XXVII-A till detta avtal ska unionen från och med detta avtals ikraftträdande
- a) vad gäller etablering av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från Moldavien, medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som unionen medger sina egna juridiska personer, deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende på vilken som är mest gynnsam,
  - b) vad gäller den verksamhet som bedrivs av i unionen av dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från Moldavien, så snart de är etablerade medge dessa en behandling som inte är mindre förmånlig än den som unionen medger sina egna juridiska personer, deras filialer och representationskontor eller dotterbolag, filialer och representationskontor till juridiska personer från ett tredjeland, beroende på vilken som är mest gynnsam.¹

---

¹ Denna skyldighet gäller inte bestämmelser om investeringskydd som inte omfattas av detta kapitel, inbegripet bestämmelser om förfaranden för tvistlösning mellan investerare och stater, och som anges i andra avtal.

3. Om inte annat följer av de förbehåll som förtecknas i bilagorna XXVII-A och XXVII-E till detta avtal ska parterna inte införa några nya regler eller åtgärder som medför att juridiska personer från unionen respektive Moldavien diskrimineras på den andra partens territorium i förhållande till den andra partens juridiska personer när det gäller etablering och den verksamhet som bedrivs efter etableringen.

ARTIKEL 206

Översyn

1. I syfte att gradvis liberalisera etableringsvillkoren ska parterna, i överensstämmelse med sina åtaganden enligt internationella avtal, regelbundet se över etableringsregelverket¹ och etableringsklimatet.

---

¹ Det omfattar detta kapitel och bilagorna XXVII-A och XXVII-E till detta avtal.

2. I samband med den översyn som avses i punkt 1 ska parterna bedöma de eventuella hinder för etablering som upptäckts. I syfte att utvidga bestämmelserna i detta kapitel ska parterna finna lämpliga sätt att åtgärda sådana hinder, till exempel genom vidare förhandlingar bland annat om investeringsskydd och förfaranden för tvistlösning mellan investerare och stater.

ARTIKEL 207

Andra avtal

Inget i detta kapitel ska tolkas som någon begränsning av rätten för parternas företagare att åtnjuta en förmånligare behandling som föreskrivs i något befintligt eller framtida internationellt avtal rörande investeringar som en medlemsstat eller Moldavien är part i.

ARTIKEL 208

Behandling av filialer och representationskontor

1. Bestämmelserna i artikel 205 i detta avtal utesluter inte att en part tillämpar särskilda regler för etablering och verksamhet på sitt territorium när det gäller filialer och representationskontor till juridiska personer från den andra parten som inte inrättats på den första partens territorium, om reglerna är berättigade med hänsyn till rättsliga eller tekniska skillnader mellan sådana filialer och representationskontor och filialer och representationskontor till juridiska personer som inrättats på partens territorium, eller, om det rör sig om finansiella tjänster, av försiktighetsskäl.
2. Skillnaden i behandling får inte gå utöver vad som är nödvändigt till följd av sådana rättsliga eller tekniska skillnader eller, när det gäller finansiella tjänster, av försiktighetsskäl.

AVSNITT 3

GRÄNSÖVERSKRIDANDE TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER

ARTIKEL 209

Tillämpningsområde

Detta avsnitt gäller för åtgärder som parterna vidtar och som påverkar det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster inom alla tjänstesektorer, med undantag för

- a) audiovisuella tjänster,
- b) nationellt sjöfartscabotage¹, och

---

¹ Utan att det påverkar vilken verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant inhemsk lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i en medlemsstat eller i Moldavien och en annan hamn eller plats i en medlemsstat eller Moldavien, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i en medlemsstat eller i Moldavien.

- c) nationella och internationella luftfartstjänster¹ inom såväl reguljär som icke-reguljär luftfart, och tjänster i direkt anslutning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag av
  - i) reparation och underhåll av flygplan, där flygplanet tas ur bruk,
  - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
  - iii) tjänster som rör databokningssystem (CRS-tjänster),
  - iv) marktjänster,
  - v) flygplatstjänster.

---

¹ Villkoren för ömsesidigt marknadstillträde inom lufttransport regleras genom avtalet mellan EU och dess medlemsstater och Moldavien om upprättande av ett gemensamt luftrum.

ARTIKEL 210

Marknadstillträde

1. I fråga om marknadstillträde genom gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska vardera parten medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som fastställs i de särskilda åtagandena i bilagorna XXVII-B och XXVII-F till detta avtal.
2. Inom sektorer där åtaganden om marknadstillträde gjorts, definieras de åtgärder som en part inte får upprätthålla eller vidta, vare sig regionalt eller på hela sitt territorium, såvida inte annat anges i bilagorna XXVII-B och XXVII-F till detta avtal, enligt följande:
  - a) begränsningar av antalet tjänsteleverantörer genom numeriska kvoter, monopol eller tjänsteleverantörer med ensamrätt eller genom krav på prövning av det ekonomiska behovet,

- b) begränsningar av det totala värdet av tjänstetransaktioner eller av tillgångar genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- c) begränsningar av det totala antalet tjänster som tillhandahålls eller av den totala kvantiteten tjänsteproduktion, uttryckt i angivna numeriska enheter genom kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 211

Nationell behandling

1. Inom de sektorer för vilka åtaganden om marknadstillträde anges i bilagorna XXVII-B och XXVII-F till detta avtal och med iakttagande av de villkor och förbehåll som fastställs där, ska vardera parten, i fråga om alla åtgärder som påverkar det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster, medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som parten medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer av samma slag.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

2. En part kan uppfylla kravet i punkt 1 genom att medge tjänster eller tjänsteleverantörer från den andra parten antingen en till formen identisk behandling eller en till formen olik behandling i förhållande till den som parten medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer av samma slag.
3. En till formen identisk eller en till formen olik behandling ska anses vara mindre förmånlig om den ändrar konkurrensvillkoren till förmån för tjänster eller tjänsteleverantörer från parten i jämförelse med tjänster eller tjänsteleverantörer av samma slag från den andra parten.
4. Särskilda åtaganden som ingåtts enligt denna artikel ska inte tolkas som att en part måste kompensera för inneboende konkurrensnackdelar som beror på de aktuella tjänsternas eller tjänsteleverantörernas utländska natur.

EU/MD/sv 266

ARTIKEL 212

Förteckning över åtaganden

1. De sektorer som respektive part liberaliserar enligt detta avsnitt samt de begränsningar av marknadstillträde och nationell behandling som genom förbehåll gäller för tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten i dessa sektorer anges i förteckningarna över åtaganden i bilagorna XXVII-B och XXVII-F till detta avtal.
2. Utan att det påverkar de rättigheter och skyldigheter som följer av eller kan komma att följa av den europeiska konventionen om gränsöverskridande television och den europeiska konventionen om samproduktion av filmverk, ska förteckningarna över åtaganden i bilagorna XXVII-B och XXVII-F till detta avtal inte omfatta åtaganden om audiovisuella tjänster.

ARTIKEL 213

Översyn

I syfte att åstadkomma en gradvis liberalisering av det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster mellan parterna ska associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal regelbundet se över den förteckning över åtaganden som avses i artikel 212 i detta avtal. Vid dessa översyner ska hänsyn tas bland annat till den gradvisa tillnärmning som avses i artiklarna 230, 240, 249 och 253 i detta avtal, och dess effekter för avskaffandet av de kvarvarande hindren för det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster mellan parterna.

AVSNITT 4

TILLFÄLLIG NÄRVARO AV FYSISKA PERSONER FÖR AFFÄRSÄNDAMÅL

ARTIKEL 214

Tillämpningsområde och definitioner

1. Detta avsnitt gäller för åtgärder som parterna vidtar avseende inresa till och tillfällig vistelse på deras territorium för nyckelpersonal, praktikanter med akademisk examen och företagssäljare, tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis samt oberoende yrkesutövare utan att det påverkar tillämpningen av artikel 202.5 i detta avtal.

2. I detta avsnitt gäller följande definitioner:
- a) *nyckelpersonal*¹: fysiska personer som är anställda av en juridisk person, som inte är en ideell organisation¹, från en part och som ansvarar för att inrätta en etablering eller som ser till att styrningen, förvaltningen och driften av en etablering fungerar som den ska. I nyckelpersonal ingår affärsresenärer som ska inrätta en etablering och personer som är föremål för företagsintern överföring:
- i) *affärsresenärer* som ska inrätta en etablering: fysiska personer i ledande ställning som ansvarar för att inrätta en etablering. De erbjuder eller tillhandahåller inte tjänster och deltar inte i någon annan ekonomisk verksamhet än den som krävs för inrättandet av etableringen. De får ingen ersättning från någon källa inom värdparten.

---

¹ Hänvisningen till "som inte är en ideell organisation" gäller enbart Belgien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Cypern, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien, Finland och Förenade kungariket..

ii) *personer som är föremål för företagsintern överföring*: fysiska personer som har varit anställda hos eller delägare i en juridisk person under minst ett år och som tillfälligt överförs till en etablering som kan vara dotterbolag, filial eller moderföretag till företaget/den juridiska personen på den andra partens territorium. De fysiska personerna i fråga ska vara något av följande:

1. Chefer: personer i ledande ställning i en juridisk person, som i första hand leder etableringens förvaltning och som står under allmänt överinseende av och får instruktioner främst från styrelsen eller bolagets aktieägare eller motsvarande, och som bland annat åtminstone
  - leder etableringen eller en avdelning eller underavdelning av den,
  - övervakar och kontrollerar det arbete som utförs av annan tillsyns- eller ledningspersonal eller personal med särskilda fackkunskaper, och

- har behörighet att personligen anställa och avskeda eller tillstyrka anställning, avskedande eller andra personalåtgärder.
2. Specialister: personer som arbetar inom en juridisk person och som har ovanliga kunskaper som är av väsentlig betydelse för etableringens produktion, forskningsutrustning, metoder, processer, förfaranden eller förvaltning. Vid bedömningen av sådana kunskaper beaktas inte endast kunskaper som är specifika för etableringen utan även om personen har en hög kvalifikationsnivå för en typ av arbete eller en bransch som kräver särskilt tekniskt kunnande, inbegripet en officiellt godkänd yrkestillhörighet.
- b) *praktikanter med akademisk examen*: fysiska personer som har varit anställda hos en juridisk person från en part, eller hos dess filial, under minst ett år, som har en universitetsexamen och som tillfälligt överförs till en etablering som den juridiska personen har på den andra partens territorium, för karriärutvecklingsändamål eller för att få utbildning i affärsteknik eller affärsmetoder¹.

---

¹ Den etablering som tar emot praktikanten kan åläggas att i förväg lämna in ett utbildningsprogram för hela vistelsen för godkännande; programmet ska visa att syftet med vistelsen är utbildning. För Tjeckien, Tyskland, Frankrike, Ungern och Österrike måste utbildningen ha anknytning till den avlagda universitetsutbildningen.

- c) *företagssäljare*¹: fysiska personer som företräder en tjänste- eller varuleverantör från en part och som söker rätt till inresa och tillfällig vistelse på den andra partens territorium för att förhandla om försäljning av tjänster eller varor, eller för att ingå avtal om att sälja tjänster eller varor för den leverantörens räkning. De arbetar inte med direktförsäljning till allmänheten, får ingen ersättning från någon källa inom värdparten och utför inte tjänster på provisionsbasis.
- d) *tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis*: fysiska personer som är anställda av en juridisk person från en part som inte är en byrå för rekrytering och förmedling av personal eller agerar genom en sådan byrå, som inte har någon etablering på den andra partens territorium, och som i god tro har tecknat ett kontrakt för att tillhandahålla tjänster med en slutkonsument i den sistnämnda parten, vilket kräver att de anställda tillfälligt uppehåller sig i den parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster².

---

¹ Förenade kungariket: kategorin företagssäljare erkänns bara för säljare av tjänster.

² Det tjänstekontrakt som avses i leden d och e ska vara förenligt med lagar, andra författningar och krav i den part där avtalet genomförs.

- e) *oberoende yrkesutövare*: fysiska personer som medverkar vid tillhandahållandet av en tjänst, som är etablerade som egenföretagare på en parts territorium, som inte har någon etablering på den andra partens territorium och som i god tro har tecknat ett kontrakt (annat än genom en byrå för rekrytering och förmedling av personal) för att tillhandahålla tjänster med en slutkonsument i den sistnämnda parten, vilket kräver att de tillfälligt uppehåller sig i den parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster¹.

- f) *kvalifikationer*: examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis, vilka utfärdats av en myndighet som utsetts enligt bestämmelser i lagar eller andra författningar, och som utgör intyg om avslutad yrkesutbildning.

---

¹ Det tjänstekontrakt som avses i leden d och e ska vara förenligt med lagar, andra författningar och krav i den part där avtalet genomförs.

ARTIKEL 215

Nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen

1. För varje sektor som omfattas av åtaganden enligt avsnitt 2 (Etablering) i detta kapitel och med iakttagande av de förbehåll som förtecknas i bilagorna XXVII-A och XXVII-E eller i bilagorna XXVII-C och XXVII-G till detta avtal, ska vardera parten tillåta att företagare från den andra parten för sin etablering anställer fysiska personer från den parten under förutsättning att de anställda är nyckelpersonal eller praktikanter med akademisk examen enligt definitionerna i artikel 214 i detta avtal. Tillfällig inresa och tillfällig vistelse för nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen ska gälla under högst tre år för personer som är föremål för företagsintern överföring, 90 dagar under en tolv månadersperiod för affärsresenärer som ska inrätta en etablering och ett år för praktikanter med akademisk examen.
2. För varje sektor som omfattas av åtaganden i enlighet med avsnitt 2 (Etablering) i detta kapitel får en part inte upprätthålla eller vidta, vare sig regionalt eller på hela sitt territorium, såvida inte annat anges i bilagorna XXVII-C och XXVII-G till detta avtal, åtgärder som utgör begränsningar, genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, av det totala antalet fysiska personer som en företagare får anställa som nyckelpersonal och praktikanter med akademisk examen inom en viss sektor, eller diskriminerande begränsningar.

ARTIKEL 216

Företagssäljare

För varje sektor som omfattas av åtaganden i enlighet med avsnitt 2 (Etablering) eller avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) i detta kapitel och med iakttagande av de förbehåll som förtecknas i bilagorna XXVII-A och XXVII-E samt XXVII-B och XXVII-F till detta avtal, ska vardera parten tillåta inresa och tillfällig vistelse under högst 90 dagar under en tolv månadersperiod.

ARTIKEL 217

Tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis

1. Parterna bekräftar sina respektive skyldigheter som följer av åtagandena enligt Allmänna tjänstehandelsavtalet (nedan kallat *Gats*) i fråga om inresa och tillfällig vistelse för tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktbasis.

I enlighet med bilagorna XXVII-D och XXVII-H till detta avtal ska vardera parten tillåta att tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster på kontraktsbasis från den andra parten tillhandahåller tjänster på deras territorium, med förbehåll för de villkor som anges i punkt 3 i denna artikel.

2. Parternas åtaganden omfattas av följande villkor:

- a) De fysiska personerna måste medverka vid tillhandahållandet av en tjänst på tillfällig basis i egenskap av anställda hos en juridisk person som har tecknat ett tjänstekontrakt för en period av högst tolv månader.
- b) De fysiska personer som reser in till den andra parten bör ha erbjudit sådana tjänster i egenskap av anställda hos den juridiska person som tillhandahåller tjänsterna under minst det år som föregår inlämnandet av ansökan om inresa till den andra parten. Dessutom ska de fysiska personerna vid inlämnandet av ansökan om inresa till den andra parten ha minst tre års yrkeserfarenhet¹ från den näringsgren som kontraktet avser.

---

¹ Erhållen efter att personen uppnått myndighetsålder.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- c) De fysiska personer som reser in till den andra parten ska ha
  - i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper¹, och
  - ii) yrkeskvalifikationer när detta krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar, författningar och andra rättsliga krav som gäller hos den part där tjänsten tillhandahålls.
- d) Den fysiska personen ska inte erhålla någon annan ersättning för tillhandahållandet av tjänsterna på den andra partens territorium än den ersättning som betalas av den juridiska person som den fysiska personen är anställd hos.
- e) De fysiska personernas inresa och tillfälliga vistelse i den berörda parten får inte överskrida sammanlagt sex månader, eller för Luxemburg 25 veckor, under någon tolv månadersperiod eller under kontraktets giltighetstid, beroende på vilken som är kortast.

---

¹ Om examen eller kvalifikationen inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får den parten avgöra om den är likvärdig med den universitetsexamen som krävs på dess territorium.

- f) Tillträde enligt bestämmelserna i denna artikel gäller enbart den tjänst som omfattas av kontraktet och medför ingen rätt att använda yrkestiteln i den part där tjänsten tillhandahålls.
- g) Antalet personer som omfattas av tjänstekontraktet ska inte vara större än vad som krävs för att fullgöra kontraktet, vilket kan beslutas med stöd av lagar, författningar och andra rättsliga krav i den part där tjänsten tillhandahålls.

ARTIKEL 218

Oberoende yrkesutövare

1. I enlighet med bilagorna XXVII-D och XXVII-H till detta avtal ska parterna tillåta att oberoende yrkesutövare från den andra parten tillhandahåller tjänster på deras territorium, med förbehåll för de villkor som anges i punkt 2 i denna artikel.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Parternas åtaganden omfattas av följande villkor:
  - a) De fysiska personerna måste medverka vid tillhandahållandet av en tjänst på tillfällig basis i egenskap av egenföretagare etablerade i den andra parten och måste ha tecknat ett tjänstekontrakt för en period av högst tolv månader.
  - b) De fysiska personer som reser in till den andra parten måste vid inlämnandet av ansökan om inresa till den andra parten ha minst sex års yrkeserfarenhet från den näringsgren som kontraktet avser.
  - c) De fysiska personer som reser in till den andra parten måste ha
    - i) universitetsexamen eller kvalifikationer som styrker motsvarande kunskaper¹, och

---

¹ Om examen eller kvalifikationen inte har erhållits i den part där tjänsten tillhandahålls får den parten avgöra om den är likvärdig med den universitetsexamen som krävs på dess territorium.

- ii) yrkeskvalifikationer när detta krävs för att bedriva en verksamhet enligt de lagar, författningar och andra krav som gäller hos den part där tjänsten tillhandahålls.

- d) De fysiska personernas inresa och tillfälliga vistelse i den berörda parten får inte överskrida sammanlagt sex månader, eller för Luxemburg 25 veckor, under någon tolv månadersperiod eller under kontraktets giltighetstid, beroende på vilken som är kortast.

- e) Tillträde enligt bestämmelserna i denna artikel gäller enbart den tjänst som omfattas av kontraktet och medför ingen rätt att använda yrkestiteln i den part där tjänsten tillhandahålls.

AVSNITT 5

REGELVERK

UNDERAVSNITT 1

INHEMSKA REGLERINGAR

ARTIKEL 219

Tillämpningsområde och definitioner

1. Nedan anges de regler som är tillämpliga på åtgärder som parterna vidtar avseende licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalificeringsförfaranden, och som har inverkan på
  - a) gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster

- b) juridiska och fysiska personers etablering på deras territorium, i enlighet med definitionerna i artikel 203.8 i detta avtal,
- c) tillfällig vistelse på deras territorium för de kategorier av fysiska personer som definieras i artikel 214.2 a–e i detta avtal.

2. När det gäller gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska dessa regler endast tillämpas på de sektorer där parterna gjort särskilda åtaganden och i den mån dessa särskilda åtaganden är tillämpliga. När det gäller etablering ska dessa regler inte tillämpas på sektorer i den mån det finns ett förbehåll enligt bilagorna XXVII-A och XXVII-E till detta avtal. När det gäller fysiska personers tillfälliga vistelse ska dessa regler inte tillämpas på sektorer i den mån det finns ett förbehåll enligt bilagorna XXVII-C och XXVII-D samt XXVII-G och XXVII-H till detta avtal.

3. Dessa regler är inte tillämpliga på åtgärder i den mån de utgör en inskränkning som omfattas av en tidsplan.

4. I detta avsnitt gäller följande definitioner:
- a) *licensieringskrav*: andra materiella krav än kvalifikationskrav som en fysisk eller juridisk person måste uppfylla för att erhålla, ändra eller förnya ett tillstånd att genomföra sådan verksamhet som definieras i punkt 1 a–c.
  - b) *licensieringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk eller juridisk person, som ansöker om ett tillstånd att genomföra sådan verksamhet som anges i punkt 1 a–c, inbegripet ändring eller förlängning av en licens, måste följa för att visa att licensieringskraven är uppfyllda.
  - c) *kvalifikationskrav*: materiella krav avseende en fysisk persons kompetens att tillhandahålla en tjänst, som måste styrkas för erhållande av tillstånd att tillhandahålla en tjänst.
  - d) *kvalificeringsförfaranden*: administrativa regler eller förfaranderegler som en fysisk person måste följa för att visa att han eller hon uppfyller kvalifikationskraven, för erhållande av tillstånd att tillhandahålla en tjänst.

- e) *behörig myndighet*: alla centrala, regionala eller lokala myndigheter eller organ eller icke-statliga organ som utövar befogenheter som delegerats till dem av en central, regional eller lokal beslutsförsamling eller myndighet och som har rätt att fatta beslut om tillstånd att tillhandahålla en tjänst, inbegripet genom etablering, eller om tillstånd att inrätta en etablering inom en annan ekonomisk verksamhet än tjänster.

ARTIKEL 220

Villkor för licensiering och kvalifikationer

1. Vardera parten ska se till att åtgärder i samband med licensieringskrav och licensieringsförfaranden, kvalifikationskrav och kvalificeringsförfaranden grundas på kriterier som hindrar de behöriga myndigheterna från att göra en godtycklig bedömning.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

2. De kriterier som avses i punkt 1 ska vara
  - a) proportionella i förhållande till mål om allmän ordning,
  - b) tydliga och entydiga,
  - c) objektiva,
  - d) fastställda på förhand,
  - e) offentliggjorda i förväg,
  - f) öppna för insyn och tillgängliga.

3. Tillståndet eller licensen ska beviljas så snart ärendet har granskats och det har fastställts att villkoren för att få tillståndet eller licensen är uppfyllda.

EU/MD/sv 286

4. Vardera parten ska upprätthålla eller inrätta allmänna domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden som, på en berörd företagares eller tjänsteleverantörs begäran, snabbt kan pröva och när så är motiverat vidta åtgärder i fråga om förvaltningsbeslut som påverkar etablering, gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster eller fysiska personers tillfälliga närvaro för affärsändamål. I de fall där sådana förfaranden inte är oberoende av den myndighet som svarar för förvaltningsbeslutet i fråga, ska vardera parten se till att förfarandena verkligen sörjer för en objektiv och opartisk prövning.
5. Om antalet licenser för en viss verksamhet är begränsat på grund av knappa naturresurser eller begränsad teknisk kapacitet, ska vardera parten göra ett urval mellan de sökande med hjälp av ett förfarande som garanterar fullständig opartiskhet och öppenhet, och som särskilt inbegriper kravet på tillräcklig information om att förfarandet inletts, pågår och avslutats.
6. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna artikel får parterna när de fastställer reglerna för sina urvalsförfaranden ta hänsyn till mål om allmän ordning som t.ex. hälsa, säkerhet, miljöskydd och bevarande av kulturarvet.

ARTIKEL 221

Licensierings- och kvalificeringsförfaranden

1. Licensierings- och kvalificeringsförfarandena och formaliteterna ska vara tydliga, offentliggöras i förväg och vara utformade så att de garanterar de sökande att deras ansökan behandlas objektivt och opartiskt.
2. Licensierings- och kvalificeringsförfarandena och formaliteterna ska vara så enkla som möjligt och får inte i onödan försvåra eller försena tillhandahållandet av tjänsten. Alla avgifter för licensieringen¹ som kan uppstå för den sökande till följd av ansökan bör vara rimliga och stå i proportion till godkännandeförfarandet i fråga.
3. Vardera parten ska se till att den behöriga myndighetens beslut samt de förfaranden som myndigheten använder vid licensierings- eller godkännandeprocessen innebär opartiskhet i förhållande till alla sökande. Den behöriga myndigheten bör fatta beslut på ett oberoende sätt och inte vara ansvarig för någon leverantör av de tjänster för vilka licensen eller tillståndet krävs.

---

¹ Licensavgifter omfattar inte betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

4. Om det finns särskilda tidsfrister för att lämna in ansökningar, ska en sökande ges en rimlig tidsfrist för att lämna in en ansökan. Den behöriga myndigheten ska börja behandla ansökan utan oskäligt dröjsmål. När så är möjligt bör ansökningar i elektronisk form godtas enligt samma villkor för äkthet som ansökningar på papper.
5. Vardera parten ska se till att behandlingen av en ansökan, inbegripet det slutgiltiga beslutet, slutförs inom en rimlig tidsperiod från det att den fullständiga ansökan lämnats in. Vardera parten ska sträva efter att fastställa en normal tidsfrist för behandling av en ansökan.
6. Den behöriga myndigheten ska inom en rimlig tid efter mottagandet av en ansökan som den anser vara ofullständig underrätta sökanden och, i den mån det är möjligt, fastställa vilka ytterligare uppgifter som krävs för att ansökan ska vara fullständig och ge den sökande tillfälle att rätta till bristerna.

7. När så är möjligt bör bestyrkta kopior godtas i stället för originalhandlingar.

8. Om den behöriga myndigheten avslår en ansökan ska sökanden underrättas om detta skriftligen och utan oskäligt dröjsmål. Den allmänna principen är att en sökande på begäran även ska underrättas om skälen till avslaget och om tidsfristen för överklagande av beslutet om avslag.

9. Vardera parten ska se till att en licens eller ett tillstånd träder i kraft utan oskäligt dröjsmål efter beviljandet i enlighet med de villkor som anges i licensen eller tillståndet.

UNDERAVSNITT 2

BESTÄMMELSER MED ALLMÄN TILLÄMPNING

ARTIKEL 222

Ömsesidigt erkännande

1. Inget i detta kapitel ska hindra en part från att kräva att fysiska personer måste ha de kvalifikationer och/eller den yrkeserfarenhet som krävs för näringsgrenen i fråga på det territorium där tjänsten tillhandahålls.
2. Vardera parten ska uppmuntra de relevanta företrädande yrkesorganisationerna att lämna rekommendationer om ömsesidigt erkännande till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal för att företagare och tjänsteleverantörer helt eller delvis ska kunna uppfylla de krav som vardera parten ställer för auktorisation, licensiering, verksamhet och certifiering av företagare och tjänsteleverantörer, särskilt sådana som tillhandahåller yrkesmässiga tjänster.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. När associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor mottar en rekommendation enligt punkt 2 ska den inom rimlig tid efter mottagandet granska rekommendationen för att avgöra om den är förenlig med detta avtal, och på grundval av innehållet i rekommendationen särskilt bedöma
  - a) i vilken mån de standarder och kriterier som respektive part tillämpar för auktorisation, licensiering, verksamhet och certifiering av tjänsteleverantörer och företagare sammanfaller, och
  - b) det potentiella ekonomiska värdet av ett avtal om ömsesidigt erkännande.
4. Om dessa krav är uppfyllda ska associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor fastställa nödvändiga åtgärder inför förhandlingarna. Parterna ska därefter inleda förhandlingar genom sina behöriga myndigheter om ett avtal om ömsesidigt erkännande.
5. Ett avtal om ömsesidigt erkännande enligt punkt 4 i denna artikel ska vara förenligt med de relevanta bestämmelserna i WTO-avtalet, särskilt med artikel VII i Gats.

ARTIKEL 223

Öppenhet och utlämnande av konfidentiella upplysningar

1. Vardera parten ska omgående besvara den andra partens alla framställningar om särskilda upplysningar om någon av dess allmänt tillämpliga åtgärder eller internationella överenskommelser som hänför sig till eller berör detta kapitel. Vardera parten ska även inrätta ett eller flera informationsställen för att på begäran lämna särskilda upplysningar till den andra partens företagare och tillhandahållare av tjänster i alla sådana frågor. Parterna ska underrätta varandra om sina informationsställen inom tre månader från dagen för detta avtals ikraftträdande. Informationsställena behöver inte vara depositarier för lagar och andra författningar.
2. Inget i detta avtal ska innebära en skyldighet för en part att tillhandahålla konfidentiella upplysningar vars utlämnande skulle hindra tillämpningen av lagar eller på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda offentliga eller privata företags legitima kommersiella intressen.

UNDERAVSNITT 3

DATATJÄNSTER

ARTIKEL 224

Överenskommelse om datatjänster

1. I den mån som handel med datatjänster liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel ska parterna följa bestämmelserna i denna artikel.

2. CPC 84¹, som är FN:s kod för att klassificera datatjänster och tillhörande tjänster, omfattar de huvudsakliga inslagen i tillhandahållandet av alla datatjänster och tillhörande tjänster, nämligen
- a) datorprogram, dvs. den uppsättning instruktioner som behövs för att få datorerna att fungera och kommunicera (inklusive utveckling och tillämpning av programmen),
  - b) databehandling och datalagring, och
  - c) tillhörande tjänster, till exempel konsulttjänster och utbildning av kunders personal.

Den tekniska utvecklingen har medfört ett ökat utbud av dessa tjänster som en samling tillhörande tjänster som kan omfatta några eller samtliga av dessa huvudsakliga inslag. Exempelvis består tjänster som webbhotell och domänhosting, datautvinningstjänster och gridteknik samtliga av en kombination av de huvudsakliga inslagen för datatjänster.

---

¹ Med CPC avses den centrala produktindelningen (Central Products Classification) enligt FN:s statistikkontors statistiska skrifter (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers) Series M, N° 77, CPC prov, 1991.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

3. Oberoende av om de tillhandahålls via ett nät, t.ex. internet, eller inte, omfattar datatjänster och tillhörande tjänster alla tjänster som består i
  - a) rådgivning, strategi, analys, planering, behovsspecifikation, formgivning, utveckling, installation, tillämpning, integrering, provning, avlusning, uppdatering, stöd, tekniskt bistånd eller förvaltning av eller avseende datorer eller datorsystem,
  - b) datorprogram, dvs. den uppsättning instruktioner som behövs för att få datorerna att fungera och kommunicera (själva), samt rådgivning, strategi, analys, planering, behovsspecifikation, formgivning, utveckling, installation, tillämpning, integrering, provning, avlusning, uppdatering, anpassning, underhåll, stöd, tekniskt bistånd, förvaltning eller användning av eller avseende datorprogram,

- c) databehandling, datalagring, datavårdskap och databastjänster,
- d) underhåll och reparation av kontorsmaskiner och kontorsutrustning, inbegripet datorer, eller
- e) utbildning av kunders personal i fråga om datorprogram, datorer eller datorsystem, som inte ingår någon annanstans.

4. Datatjänster och tillhörande tjänster gör det möjligt att tillhandahålla andra tjänster (till exempel banktjänster) både på elektronisk och annan väg. Det är emellertid viktigt att skilja mellan stödtjänsten (till exempel webbhotell och programvärd) och det innehåll eller den kärntjänst som tillhandahålls elektroniskt (till exempel banktjänster). I sådana fall omfattas innehållet eller kärntjänsten inte av CPC 84.

UNDERAVSNITT 4

POST- OCH BUDTJÄNSTER

ARTIKEL 225

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta underavsnitt anges principerna för regelverket avseende alla post- och budtjänster som liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.
2. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel avses med
  - a) *licens*: ett tillstånd som en enskild leverantör beviljats av en tillsynsmyndighet och som krävs innan en viss tjänst börjar tillhandahållas,

- b) *samhällsomfattande tjänster*: permanent tillhandahållande av en posttjänst av en viss angiven kvalitet överallt på en parts territorium till rimliga priser för alla användare.

ARTIKEL 226

Förebyggande av konkurrensbegränsande metoder inom post- och budbranschen

Parterna ska upprätthålla eller vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att leverantörer, som på egen hand eller tillsammans i väsentlig grad kan påverka villkoren för deltagande (med avseende på pris och utbud) på den aktuella marknaden för post- och budtjänster genom att använda sin ställning på marknaden, börjar tillämpa eller fortsätter att tillämpa konkurrensbegränsande metoder.

ARTIKEL 227

Samhällsomfattande tjänster

Vardera parten har rätt att bestämma vilket slags skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster de önskar bibehålla. Sådana skyldigheter kommer inte i sig att anses motverka konkurrens förutsatt att de administreras på ett öppet, icke-diskriminerande och konkurrensneutralt sätt och inte är mer betungande än nödvändigt för det slags samhällsomfattande tjänst som fastställts av parten.

ARTIKEL 228

Licenser

1. En licens får endast krävas för tjänster som omfattas av de samhällsomfattande tjänsterna.

2. Om det krävs licens ska följande göras offentliggöras:
  - a) Samtliga kriterier för licensen samt uppgift om hur lång tid det normalt tar att behandla en licensansökan.
  - b) Villkoren för licenser.

3. Skälen för avslag av en licensansökan ska på begäran delges sökanden. Ett förfarande som ger möjlighet att överklaga genom ett oberoende organ kommer att fastställas av vardera parten. Ett sådant förfarande ska vara öppet och icke-diskriminerande och bygga på objektiva kriterier.

ARTIKEL 229

Tillsynsorganens oberoende

Tillsynsorganen ska vara juridiskt fristående från och inte vara ansvariga inför någon leverantör av post- och budtjänster. Tillsynsorganens beslut och de förfaranden som de tillämpar ska vara opartiska i förhållande till alla aktörerna på marknaden.

ARTIKEL 230

Gradvis tillnärmning

Vardera parten erkänner vikten av att gradvis närma Moldaviens gällande och framtida lagstiftning till den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XXVIII-C till detta avtal.

UNDERAVSNITT 5

ELEKTRONISKA KOMMUNIKATIONSNÄT OCH KOMMUNIKATIONSTJÄNSTER

ARTIKEL 231

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta underavsnitt anges principerna för regelverket avseende alla elektroniska kommunikationstjänster som liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.

2. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel avses med

- a) *elektroniska kommunikationstjänster*: alla tjänster som helt eller huvudsakligen består i signalöverföring på elektroniska kommunikationsnät, däribland teletjänster och överföringstjänster i nät som används för radio- och tv-sändningar. Dessa tjänster omfattar inte tjänster som tillhandahåller, eller utövar redaktionellt ansvar över, innehåll som överförs med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.
- b) *allmänt kommunikationsnät*: elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.
- c) *elektroniskt kommunikationsnät*: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler via tråd, via radio, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier, däribland satellitnät, fasta nät (kretskopplade och paketkopplade, inbegripet internet) och markbundna mobilnät, elnätssystem i den utsträckning dessa används för signalöverföring, rundradionät samt kabel-tv-nät, oberoende av vilken typ av information som överförs.

- d) *tillsynsmyndighet*: inom sektorn för elektronisk kommunikation, det eller de organ som ansvarar för reglering och tillsyn av elektronisk kommunikation enligt detta kapitel.
- e) *betydande inflytande på marknaden*: en tjänsteleverantör ska anses ha ett betydande inflytande på marknaden om den, antingen enskilt eller tillsammans med andra, har en ställning som är likvärdig med dominans, dvs. en ställning av sådan ekonomisk styrka att den i betydande omfattning kan uppträda oberoende av sina konkurrenter, sina kunder och i sista hand av konsumenterna.
- f) *samtrafik*: den fysiska och logiska sammankopplingen av allmänna kommunikationsnät som används av samma eller en annan leverantör för att göra det möjligt för en tjänsteleverantörs användare att kommunicera med samma eller en annan tjänsteleverantörs användare eller få tillgång till tjänster som erbjuds av en annan tjänsteleverantör. Tjänsterna kan tillhandahållas av de berörda parterna eller andra parter som har tillträde till nätet. Samtrafik är en särskild typ av tillträde som genomförs mellan operatörer av allmänna nät.
- g) *samhällsomfattande tjänster*: en uppsättning tjänster av en viss angiven kvalitet som görs tillgängliga för alla användare på en parts territorium oberoende av geografiskt läge och till ett rimligt pris. Vardera parten beslutar om räckvidden och genomförandet av sina samhällsomfattande tjänster.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- h) *tillträde*: faciliteter och/eller tjänster som görs tillgängliga för en annan tjänsteleverantör på fastställda villkor, med eller utan ensamrätt, i syfte att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster. Bland annat omfattas följande: tillträde till nätelement samt tillhörande faciliteter, vilket kan inbegripa anslutning av utrustning på fast eller icke-fast väg (detta inbegriper i synnerhet tillträde till accessnätet och till faciliteter och tjänster som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster över accessnät); tillträde till fysisk infrastruktur inbegripet byggnader, ledningar och master; tillträde till relevanta programvarusystem, inbegripet driftstödssystem; tillträde till nummeromvandling eller system som erbjuder likvärdiga funktioner; tillträde till fasta nät och mobilnät, i synnerhet för roaming; tillträde till system med villkorad tillgång för digitala televisionstjänster samt tillträde till virtuella nättjänster.
- i) *slutanvändare*: en användare som inte tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.
- j) *accessnät*: den fysiska förbindelse som förbinder nätanslutningspunkten i en abonnents lokaler med korskopplingen eller likvärdig facilitet i det fasta allmänna kommunikationsnätet.

ARTIKEL 232

Tillsynsmyndigheter

1. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheterna för elektroniska kommunikationstjänster är juridiskt fristående från och funktionellt oberoende av alla leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster. Om en part behåller äganderätten till eller kontrollen över en leverantör som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster ska denna part se till att en faktisk organisatorisk åtskillnad görs mellan regleringsverksamheten och sådan verksamhet som har samband med ägande eller kontroll.
2. Vardera parten ska garantera att tillsynsmyndigheterna har de befogenheter som krävs för att reglera sektorn. Tillsynsmyndigheternas uppgifter ska offentliggöras på ett tydligt och lättillgängligt sätt, särskilt när uppgifterna utförs av fler än ett organ.
3. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheternas beslut och förfaranden är opartiska i förhållande till alla aktörer på marknaden och att de är öppna.

4. Tillsynsmyndigheterna ska ha befogenhet att genomföra analyser av relevanta produkt- och tjänstemarknader som kan bli föremål för förhandsreglering. När en tillsynsmyndighet i enlighet med artikel 234 i detta avtal måste fatta beslut om att införa, bibehålla, ändra eller upphäva skyldigheter ska den på grundval av en marknadsanalys fastställa om den relevanta marknaden är tillräckligt konkurrensutsatt.

5. Om tillsynsmyndigheten fastställer att en relevant marknad inte är tillräckligt konkurrensutsatt ska den identifiera och ange de tjänsteleverantörer som har ett betydande inflytande på marknaden i fråga och om så är lämpligt införa, bibehålla eller ändra de specifika regleringsmässiga skyldigheter som anges i artikel 234 i detta avtal. Om tillsynsmyndigheten kommer fram till slutsatsen att marknaden är tillräckligt konkurrensutsatt, ska den inte införa eller bibehålla någon av de specifika regleringsskyldigheter som anges i artikel 234 i detta avtal.

6. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som påverkas av en tillsynsmyndighets beslut ska ha rätt att överklaga beslutet till en instans som är oberoende av de i beslutet inblandade parterna. Vardera parten ska se till att vederbörlig hänsyn tas till ärendet i sak. I väntan på utgången av ett sådant överklagande ska tillsynsmyndighetens beslut fortsätta att gälla, såvida inte överklagandeinstansen beslutar annorlunda. Om instansen i fråga inte har domstolskaraktär, ska den alltid lämna en skriftlig motivering till sitt beslut, som dessutom ska granskas av en opartisk och oberoende rättslig myndighet. Beslut som fattats av överklagandeinstanser ska verkställas.

7. I de fall tillsynsmyndigheterna avser att vidta åtgärder som har samband med någon av bestämmelserna i detta underavsnitt samt en betydande inverkan på den relevanta marknaden ska vardera parten se till att tillsynsmyndigheterna ger de berörda parterna tillfälle att lämna synpunkter på utkastet till åtgärd inom en rimlig tidsfrist. Tillsynsmyndigheterna ska offentliggöra sina samrådsförfaranden. Resultaten av ett samrådsförfarande ska offentliggöras, utom då det gäller sekretessbelagd information.

8. Vardera parten ska se till att leverantörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster tillhandahåller all den information, även ekonomisk information, som är nödvändig för att tillsynsmyndigheterna ska kunna sörja för att bestämmelserna i detta underavsnitt, och i de beslut som fattas i enlighet med detta underavsnitt, följs. Leverantörerna ska på begäran lämna dessa uppgifter utan dröjsmål, inom de tidsramar och på den detaljnivå som tillsynsmyndigheten kräver. Den information som tillsynsmyndigheten begär ska stå i proportion till genomförandet av uppgiften. Tillsynsmyndigheten ska motivera sin begäran om information.

ARTIKEL 233

Tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster

1. Vardera parten ska se till att det för tillstånd att tillhandahålla tjänster i görligaste mån endast krävs en anmälan.
2. Vardera parten ska se till att en licens kan krävas för att reglera frågor om tilldelning av nummer och frekvenser. Villkoren för sådana licenser ska offentliggöras.

3. Vardera parten ska se till att följande uppfylls i de fall det krävs en licens:
  - a) Samtliga villkor för licensen samt uppgift om den tid, som ska vara rimlig, som det normalt tar att behandla en licensansökan ska offentliggöras.
  - b) Skälen för avslag av en licensansökan ska på begäran skriftligen delges sökanden.
  - c) Sökanden ska kunna överklaga beslutet om det inte finns tillräckliga skäl för avslaget.
  - d) De licensavgifter¹ som en part tar ut får inte överskrida de normala administrativa kostnaderna för förvaltning, kontroll och upprätthållande av de gällande licenserna. Licensavgifter för användning av spektrum eller nummerresurser omfattas inte av kraven i denna punkt.

---

¹ Licensavgifter omfattar inte betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

ARTIKEL 234

Tillträde och samtrafik

1. Vardera parten ska se till att alla tjänsteleverantörer som har tillstånd att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster har rättighet och skyldighet att förhandla om tillträde och samtrafik med andra leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Beslut om tillträde och samtrafik bör i princip fattas enligt överenskommelse efter kommersiella förhandlingar mellan de berörda tjänsteleverantörerna.
2. Vardera parten ska se till att tjänsteleverantörer som får information från en annan leverantör under förhandlingarna om samtrafik endast använder denna information för det avsedda syftet och alltid respekterar de överlämnade eller lagrade uppgifternas konfidentiella karaktär.

3. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheten, när det i enlighet med artikel 232 i detta avtal fastställs att en relevant marknad inte är tillräckligt konkurrensutsatt, ska ha befogenhet att för den tjänsteleverantör som anges ha ett betydande inflytande på marknaden införa en eller flera av följande skyldigheter när det gäller samtrafik och/eller tillträde:

- a) Skyldigheter avseende icke-diskriminering för att säkerställa att operatören under likvärdiga omständigheter tillämpar likvärdiga villkor för andra leverantörer som tillhandahåller likvärdiga tjänster, samt att de tjänster och den information som operatören erbjuder andra, tillhandahålls på samma villkor och med samma kvalitet som gäller för dess egna tjänster eller för dess dotterbolags eller samarbetspartners tjänster.
- b) Skyldighet för ett vertikalt integrerat företag att tillämpa en öppen prissättning för grossistpriset till andra operatörer och för sina internpriser, i det fall det finns krav på icke-diskriminering eller på att förhindra oskälig korssubventionering. Tillsynsmyndigheten får ange vilket format och vilken redovisningsmetod som ska användas.

- c) Skyldighet att uppfylla rimliga krav på tillträde till och användning av specifika nätdelar och tillhörande faciliteter, inklusive tillträde till accessnätet, bl.a. i situationer då tillsynsmyndigheten anser att ett nekat tillträde eller orimliga villkor med liknande verkan skulle hindra uppkomsten av en hållbar konkurrensutsatt marknad på slutkundens nivå eller att det inte skulle ligga i slutanvändarens intresse.

Tillsynsmyndigheterna får förena de skyldigheter som anges i denna punkt med villkor som gäller rättvis behandling, rimlighet och läglighet.

- d) Skyldighet att erbjuda specificerade tjänster för andra operatörer och som tredje part kan återförsälja, att bevilja öppet tillträde till tekniska gränssnitt, protokoll och annan nyckelteknik som är nödvändig för samverkan mellan tjänster eller virtuella nättjänster, att erbjuda samlokalisering eller andra möjligheter till gemensamt utnyttjande av faciliteter, inbegripet ledningar, byggnader eller master, att erbjuda specificerade tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster ända fram till slutanvändarna, inbegripet faciliteter för intelligenta nättjänster, att erbjuda tillträde till driftstödssystem eller liknande programsystem som krävs för att garantera sund konkurrens när det gäller tillhandahållande av tjänster, och att förbinda nät eller nätfaciliteter.

Tillsynsmyndigheterna får förena de skyldigheter som anges i denna punkt med villkor som gäller rättvis behandling, rimlighet och läglighet.

- e) Skyldigheter som rör kostnadstäckning och priskontroller, inbegripet skyldighet att tillämpa kostnadsorienterad prissättning och kostnadsredovisningssystem, för tillhandahållande av vissa specifika typer av samtrafik och/eller tillträde, om en marknadsanalys visar att en brist på effektiv konkurrens innebär att den berörda operatören kan ta ut överpriser eller använda prispress på ett sätt som missgynnar slutanvändarna.

Tillsynsmyndigheterna ska ta hänsyn till den investering som gjorts av operatören och medge denne en rimlig avkastning av den adekvata kapitalinvesteringen med beaktande av de därmed förknippade riskerna.

- f) Skyldighet att offentliggöra de specifika skyldigheter som tillsynsmyndigheten har ålagt tjänsteleverantörer med angivande av den specifika produkten/tjänsten och de specifika geografiska marknaderna. Aktuell information, såvida den inte är konfidentiell och inte omfattar affärshemligheter, offentliggörs i en form som garanterar att alla berörda parter lätt kan få tillgång till den.

g) Skyldigheter avseende insyn där operatörer åläggs att offentliggöra specificerade uppgifter; i synnerhet får tillsynsmyndigheten, när en operatör omfattas av skyldigheter avseende icke-diskriminering, ålägga operatören att offentliggöra ett referenserbjudande som ska vara tillräckligt specificerat för att säkerställa att tjänsteleverantörerna inte åläggs att betala för faciliteter som inte är nödvändiga för den begärda tjänsten, med en beskrivning av de berörda erbjudandena som redovisas uppdelade på olika komponenter i enlighet med marknadens behov, samt därmed förbundna villkor, inbegripet prissättning.

4. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som ansöker om samtrafik med en leverantör som anges ha ett betydande inflytande på marknaden får, antingen när som helst eller inom en rimlig tidsfrist som ska ha tillkännagetts, vända sig till ett oberoende inhemskt organ, som kan vara en sådan tillsynsmyndighet som avses i artikel 231.2 d i detta avtal, för tvistlösning i frågor som gäller villkor och bestämmelser för samtrafik och/eller tillträde.

ARTIKEL 235

Knappa resurser

1. Vardera parten ska se till att alla förfaranden för tilldelning och utnyttjande av knappa resurser, inbegripet frekvenser, nummer och ledningsrätter, i god tid genomförs på ett objektivt, proportionellt, öppet och icke-diskriminerande sätt. Den rådande situationen i fråga om tilldelade frekvensband ska offentliggöras, men det krävs inga detaljerade angivelser om vilka frekvenser som tilldelats för särskilda statliga användningsområden.
2. Vardera parten ska sörja för en ändamålsenlig förvaltning av radiofrekvenser för elektroniska kommunikationstjänster inom sina territorier för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv användning av spektrumet. Om efterfrågan på specifika frekvenser överstiger tillgången ska lämpliga och öppna förfaranden användas vid tilldelningen av dessa frekvenser i syfte att optimera deras användning och underlätta utvecklingen av konkurrens.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Vardera parten ska se till att tillsynsmyndigheten anförtros tilldelningen av nationella nummerresurser och förvaltningen av nationella nummerplaner.
4. Om offentliga eller lokala myndigheter behåller ägandet eller kontrollen av de leverantörer som driver offentliga kommunikationsnät och/eller kommunikationstjänster måste en faktisk strukturell åtskillnad göras mellan den funktion som ansvarar för beviljande av ledningsrätter och verksamhet med anknytning till ägande eller kontroll.

ARTIKEL 236

Samhällsomfattande tjänster

1. Vardera parten har rätt att bestämma vilka slags skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster den önskar bibehålla.

EU/MD/sv 318

2. Sådana skyldigheter kommer inte att betraktas som konkurrensbegränsande i sig, förutsatt att de administreras på ett öppet, objektivt och icke-diskriminerande sätt. Administrationen av skyldigheterna ska dessutom vara konkurrensneutral och inte vara mer betungande än nödvändigt för det slags samhällsomfattande tjänst som respektive part fastställt.

3. Vardera parten ska se till att alla leverantörer är berättigade att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och att ingen tjänsteleverantör utesluts på förhand. Leverantörerna ska utses med hjälp av en effektiv, öppen, objektiv och icke-diskriminerande metod. Vid behov ska vardera parten bedöma om tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är oskäligt betungande för den eller de organisationer som utsetts att tillhandahålla de samhällsomfattande tjänsterna. Om det är motiverat på grundval av en sådan beräkning, och med hänsyn till de eventuella marknadsfördelarna för en organisation som erbjuder samhällsomfattande tjänster, ska tillsynsmyndigheterna avgöra om det behövs ett system för att ge ersättning åt den eller de berörda tjänsteleverantörerna eller för att fördela nettokostnaden för skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

4. Vardera parten ska se till att
  - a) användarna har tillgång till abonnentförteckningar, i tryckt eller elektronisk form eller bådadera, och att de uppdateras regelbundet, minst en gång per år, och att
  - b) organisationer som tillhandahåller de tjänster som avses i led a tillämpar principen om icke-diskriminering när de behandlar uppgifter som de fått från andra organisationer.

ARTIKEL 237

Gränsöverskridande tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster

Ingendera parten får kräva att en tjänsteleverantör från den andra parten ska inrätta en etablering, etablera någon form av närvaro eller vara bosatt på dess territorium som ett villkor för gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst.

EU/MD/sv 320

ARTIKEL 238

Konfidentialitet

Vardera parten ska sörja för konfidentialitet vid elektronisk kommunikation och därmed förbundna trafikuppgifter genom ett allmänt kommunikationsnät och allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, utan att begränsa handeln med tjänster.

ARTIKEL 239

Tvister mellan tjänsteleverantörer

1. Om det uppstår en tvist mellan leverantörer av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster i samband med de rättigheter och skyldigheter som avses i detta kapitel ska vardera parten se till att den berörda tillsynsmyndigheten på begäran av endera parten avger ett bindande beslut så att tvisten ska kunna lösas på kortast möjliga tid och i alla händelser inom fyra månader.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Tillsynsmyndighetens beslut ska offentliggöras, varvid eventuella affärshemligheter ska respekteras. De berörda tjänsteleverantörerna ska ges en fullständig redogörelse för de skäl som beslutet grundar sig på.
3. Om tvisten gäller gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska de berörda tillsynsmyndigheterna göra en samlad insats för att lösa tvisten.

ARTIKEL 240

Gradvis tillnärmning

Vardera parten erkänner vikten av att gradvis närma Moldaviens gällande och framtida lagstiftning till den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XXVIII-B till detta avtal.

EU/MD/sv 322

UNDERAVSNITT 6

FINANSIELLA TJÄNSTER

ARTIKEL 241

Tillämpningsområde och definitioner

1. I detta underavsnitt anges principerna för regelverket avseende alla finansiella tjänster som liberaliseras i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.

2. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel avses med

a) *finansiell tjänst*: varje tjänst av finansiell natur som erbjuds av en leverantör av finansiella tjänster från en part. Finansiella tjänster innefattar följande verksamheter:

- i) Försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster
  - 1. Direkt försäkring (innefattande koassurans):
    - a) Livförsäkring.
    - b) Skadeförsäkring.
  - 2. Återförsäkring och retrocession.
  - 3. Försäkringsförmedling, såsom mäklari och agenturverksamhet.
  - 4. Försäkringsrelaterade tjänster, såsom konsult-, aktuarie-, riskprövnings- och skaderegleringstjänster.

- ii) Banktjänster och andra finansiella tjänster (med undantag av försäkringstjänster):
  - 1. Mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten.
  - 2. Utlåning av alla slag, inbegripet konsumentkrediter, hypotekslån, factoring och finansiering av affärstransaktioner.
  - 3. Finansiell leasing.
  - 4. Alla betalnings- och penningförmedlingstjänster, inbegripet kredit-, betal- och bankkort, resecheckar och bankväxlar.
  - 5. Garantier och åtaganden.
  - 6. Handel för egen eller annans räkning, på en börs, genom direkthandel eller på annat sätt, med
    - a) penningmarknadsinstrument (inbegripet checkar, växlar och bankcertifikat),
    - b) utländsk valuta,
    - c) derivatinstrument som omfattar men inte är begränsade till terminer och optioner,
    - d) valuta- och ränteinstrument, inbegripet sådana produkter som swappar och framtida räntesäkringsavtal,

- e) överlåtbara värdepapper,
  - f) andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inklusive guld- och silvertackor,
7. Medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner.
  8. Penningmäkleri.
  9. Förvaltning av tillgångar, såsom medels- eller portföljförvaltning, alla former av fondförvaltning, pensionsfondsförvaltning samt förvarings- och notariattjänster.
  10. Clearing- och avräkningstjänster rörande alla finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, derivatinstrument och andra överlåtbara instrument.
  11. Tillhandahållande och överföring av finansiell information och bearbetning av finansiella data och tillhörande programvara.
  12. Rådgivnings- och förmedlingstjänster och andra till finansiella tjänster relaterade tjänster avseende all verksamhet enligt punkterna 1–11, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, undersökningar och rådgivning i samband med investeringar och portföljer, rådgivning om förvärv samt omstrukturering av företag och affärsstrategi.

- b) *leverantör av finansiella tjänster*: en fysisk eller juridisk person från en part som avser att tillhandahålla eller som tillhandahåller finansiella tjänster. Begreppet *leverantör av finansiella tjänster* innefattar dock inte offentliga institutioner.
- c) *offentlig institution*:
  - i) en regering, en centralbank eller en penningpolitisk och finansiell myndighet i en part, eller en institution som ägs eller kontrolleras av en part och som huvudsakligen har offentliga uppgifter eller bedriver verksamhet för offentliga ändamål, med undantag av institutioner som huvudsakligen arbetar med att tillhandahålla finansiella tjänster på kommersiella villkor, eller
  - ii) ett privat institut som utför uppgifter som vanligen utförs av en centralbank eller en penningpolitisk och finansiell myndighet, när det utför dessa uppgifter.
- d) *ny finansiell tjänst*: tjänst av finansiell natur, inbegripet tjänster med anknytning till befintliga och nya produkter eller till det sätt på vilket en produkt tillhandahålls, som inte tillhandahålls av någon leverantör av finansiella tjänster på den ena partens territorium men däremot tillhandahålls på den andra partens territorium.

ARTIKEL 242

Försiktighetsklausul

1. Vardera parten får införa eller bibehålla åtgärder av försiktighetsskäl, till exempel för att
  - a) skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer vars egendom förvaltas av en leverantör av finansiella tjänster,
  - b) säkra integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system.
2. Dessa åtgärder ska inte vara mer betungande än vad som är nödvändigt för att deras syfte ska kunna uppnås, och får inte innebära en diskriminering av leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten i förhållande till partens egna leverantörer av finansiella tjänster av samma slag.
3. Inget i detta avtal ska tolkas som en skyldighet för en part att lämna ut information om enskilda kunders affärer och konton eller sådan konfidentiell eller skyddad information som innehas av offentliga institutioner.

ARTIKEL 243

Effektiv och öppen reglering

1. Vardera parten ska göra sitt bästa för att i förväg underrätta alla berörda personer om åtgärder med allmän tillämpning som parten avser att vidta, så att dessa personer får tillfälle att framföra synpunkter på åtgärderna. Underrättelse om sådana åtgärder ska lämnas

- a) genom offentligt tillkännagivande, eller
- b) i annan skriftlig eller elektronisk form.

2. Vardera parten ska för berörda personer tillgängliggöra sina krav rörande ansökningar om tillhandahållande av finansiella tjänster.

På begäran av en sökande ska den berörda parten upplysa sökanden om hur långt handläggningen av ansökan fortskridit. Om den berörda parten behöver ytterligare uppgifter från sökanden ska den underrätta sökanden om detta utan oskäligt dröjsmål.

3. Vardera parten ska göra sitt bästa för att se till att internationellt överenskomna standarder för reglering och tillsyn inom sektorn för finansiella tjänster och för bekämpning av skatteundandragande och skatteflykt genomförs och tillämpas på dess territorium. Sådana internationellt överenskomna standarder är bland annat Baselkommitténs grundläggande principer för en effektiv banktillsyn, IAIS (Internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter) grundläggande principer för försäkring, Ioscocs (Internationella organisationen för värdepapperstillsyn) mål och principer för värdepapperstillsyn, OECD:s (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) avtal om utbyte av information i skattefrågor, G20:s uttalande om öppenhet och informationsutbyte i skatteärenden samt de 40 rekommendationerna om penningtvätt och de nio särskilda rekommendationerna om finansiering av terrorism från FATF (arbetsgruppen för finansiella åtgärder).

Parterna ska också beakta de tio nyckelprinciper för informationsutbyte (*Ten Key Principles for Information Exchange*) som utfärdats av G7-ländernas finansministrar och kommer att vidta alla åtgärder som krävs för att försöka tillämpa dem i sina bilaterala kontakter.

ARTIKEL 244

Nya finansiella tjänster

Vardera parten ska tillåta leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten att tillhandahålla nya finansiella tjänster liknande de tjänster som parten enligt inhemsk lag skulle tillåta sina egna leverantörer av finansiella tjänster att tillhandahålla under liknande omständigheter. En part får fastställa i vilken rättslig form tjänsten får tillhandahållas och får ställa krav på tillstånd för tillhandahållande av tjänsten. Om ett sådant tillstånd krävs ska beslut fattas inom rimlig tid, och tillstånd får då vägras endast av försiktighetsskäl.

ARTIKEL 245

Databehandling

1. Vardera parten ska tillåta leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten att i bearbetningssyfte överföra uppgifter i elektronisk eller annan form till eller från dess territorium, om bearbetningen är en förutsättning för den normala affärsverksamheten för dessa leverantörer av finansiella tjänster.

2. Vardera parten ska anta tillräckliga garantier för skydd av privatlivet samt enskildas grundläggande fri- och rättigheter, särskilt när det gäller överföring av personuppgifter.

ARTIKEL 246

Särskilda undantag

1. Inget i detta kapitel ska tolkas som ett hinder för en part, inbegripet dess offentliga institutioner, att inom sitt territorium med ensamrätt bedriva verksamhet eller tillhandahålla tjänster som ingår i ett allmänt pensionsprogram eller ett lagstadgat socialförsäkringssystem, utom i de fall då denna verksamhet enligt partens inhemska bestämmelser får bedrivas av leverantörer av finansiella tjänster i konkurrens med offentliga eller privata institutioner.
2. Inget i detta avtal gäller för verksamhet som bedrivs av en centralbank eller penningpolitisk myndighet eller av någon annan offentlig institution som ett led i penning- eller valutapolitiken.

3. Inget i detta kapitel ska tolkas som ett hinder för en part, inbegripet dess offentliga institutioner, att inom sitt territorium med ensamrätt bedriva verksamhet eller tillhandahålla tjänster för sin egen, eller för sina offentliga institutioners, räkning eller med egen garanti eller med användning av sina egna finansiella resurser.

ARTIKEL 247

Självreglerande organisationer

När en part kräver medlemskap eller deltagande i, eller tillgång till, självreglerande organ, börser eller marknader för värdepapper eller terminer, clearingorgan eller andra organisationer eller sammanslutningar för att leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten ska kunna tillhandahålla finansiella tjänster på samma villkor som partens leverantörer av finansiella tjänster, eller när parten direkt eller indirekt medger sådana enheter privilegier eller fördelar vid tillhandahållandet av finansiella tjänster, ska parten se till att skyldigheterna enligt artiklarna 205.1 och 211 i detta avtal iakttas.

ARTIKEL 248

Clearing- och betalningssystem

Enligt de villkor som medger nationell behandling ska vardera parten ge leverantörer av finansiella tjänster från den andra parten som är etablerade på dess territorium tillgång till betalnings- och clearingsystem som drivs av offentliga institutioner och till officiella kredit- och refinansieringstjänster som är tillgängliga i samband med normal affärsverksamhet. Denna artikel ger inte tillgång till partens möjligheter när det gäller långivare i sista instans.

ARTIKEL 249

Gradvis tillnärming

Vardera parten erkänner vikten av att gradvis närma Moldaviens gällande och framtida lagstiftning till de internationella normer för bästa praxis som förtecknas i artikel 243.3 i detta avtal och den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XXVIII-A till detta avtal.

UNDERAVSNITT 7

TRANSPORTTJÄNSTER

ARTIKEL 250

Tillämpningsområde

I detta avsnitt anges principerna för liberaliseringen av internationella transporttjänster i enlighet med avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel.

ARTIKEL 251

Internationell sjötransport

1. I detta underavsnitt och i avsnitt 2 (Etablering), avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) och avsnitt 4 (Tillfällig närvaro av fysiska personer för affärsändamål) i detta kapitel avses med
  - a) *internationella sjötransporter*: omfattar transporter från dörr till dörr och multimodala godstransporter, som omfattas av ett enda transportdokument, i vilka ett av transportsätten är sjötransport, och inbegriper för detta ändamål rätten att direkt teckna avtal med tillhandahållare av andra transportsätt.

- b) *godshantering i samband med sjöfart*: verksamhet som bedrivs av stuveriföretag, inbegripet terminaloperatörer, men inte hamnarbetares verksamhet som sådan, när dessa organiseras oberoende av stuveriföretagen eller terminaloperatörerna. I den verksamhet som omfattas ingår organisation och övervakning av
- i) lastning och lossning av gods,
  - ii) surring/avsurning av last,
  - iii) mottagande/leverans och förvaring av gods före transporten eller efter lossningen.
- c) *tullklareringstjänster (eller tullombudstjänster)*: verksamhet som består i att för en annan parts räkning utföra tullformaliteter i samband med import, export eller genomgående transport, oavsett om denna tjänst är tjänstleverantörens huvudsakliga verksamhet eller ett vanligt komplement till tjänstleverantörens huvudsakliga verksamhet.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- d) *containerterminaler och depåtjänster*: verksamhet som består i lagerhållning av containrar i hamnområden eller inne i landet i syfte att fylla/tömma, reparera och tillhandahålla dem för transport.
- e) *agent- och mäklartjänster*: verksamhet som består i att i ett visst geografiskt område, som agent, företräda ett eller flera linjerederiers eller rederiers företagsintressen, i syfte att
  - i) marknadsföra och sälja sjötransporttjänster och därmed förbundna tjänster, från lämnande av offerter till fakturering, utfärdande av konossement för företagets räkning, upphandling och vidareförsäljning av nödvändiga stödtjänster, förberedelse av dokumentation samt tillhandahållande av företagsinformation,
  - ii) representera företagen när det gäller organisationen av fartygets hamnanlöp eller övertagandet av last vid behov.

- f) *fraktspeditionstjänster*: verksamhet som består i att organisera och övervaka sändningar för avlastarens räkning, genom upphandling av transport och stödtjänster, utarbetande av dokumentation och tillhandahållande av företagsinformation.
- g) *matartjänster*: för- och vidaretransport av internationella laster, särskilt containerlaster, till sjöss, mellan hamnar belägna i en av parterna.

2. Vad gäller internationell sjötransport är parterna överens om att sörja för en effektiv tillämpning av principen om oinskränkt tillgång till laster på kommersiell grund, friheten att tillhandahålla internationella sjöfartstjänster samt nationell behandling i samband med tillhandahållande av sådana tjänster.

Med hänsyn till den liberalisering som parterna redan uppnått när det gäller internationell sjötransport ska följande gälla:

- a) Vardera parten ska på affärsmässig och icke-diskriminerande grund effektivt tillämpa principen om oinskränkt tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjöfartshandeln.

- b) Vardera parten ska medge fartyg som seglar under den andra partens flagg eller som drivs av tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges de egna fartygen, eller fartyg från tredjeländer, beroende på vilken behandling som är förmånligast, vad gäller bland annat tillträde till hamnar, användning av hamnarnas infrastruktur och tjänster, och användning av tjänster i anslutning till sjötransporter, samt relaterade avgifter, tullfaciliteter och tilldelning av kajplatser och möjligheter till lastning och lossning.
3. Vid tillämpning av dessa principer ska parterna
- a) avstå från att införa bestämmelser om lastdelning i framtida avtal med tredjeländer om sjötransporttjänster – inbegripet sjöfart med torra och flytande bulkvaror samt linjesjöfart – och inom en rimlig tid avsluta lastdelningsbestämmelser om sådana finns i tidigare avtal, och
  - b) vid detta avtals ikraftträdande avskaffa och avstå från att införa ensidiga åtgärder, administrativa eller tekniska hinder och andra hinder som skulle kunna utgöra en förtäckt begränsning eller ha diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av internationella sjötransporttjänster.

4. Vardera parten ska tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att ha en etablering på sitt territorium på sådana villkor som, vad gäller etablering och verksamhet, inte är mindre förmånliga än de villkor som parten medger sina egna tjänsteleverantörer eller de villkor som parten medger tjänsteleverantörer från ett tredjeland, beroende på vilka villkor som är förmånligast.

5. Vardera parten ska på rimliga och icke-diskriminerande villkor ge leverantörer av sjötransporttjänster från den andra parten tillgång till följande hamntjänster: lotsning, bogsering, proviantering, påfyllning av bränsle och vatten, sophämtning och ballastavfallshämtning, hamnkaptenens tjänster, navigationshjälpmedel, landbaserade operativa tjänster som är nödvändiga för sjöfart, däribland kommunikationer, vatten- och elförsörjning, reparationsmöjligheter för nödsituationer samt ankrings-, kajplats- och förtöjningstjänster.

6. Vardera parten ska tillåta förflyttning av utrustning såsom tomma containrar, som inte transporteras som gods mot betalning, mellan hamnar i en medlemsstat eller mellan hamnar i Moldavien.

7. Vardera parten ska, med förbehåll för att den behöriga myndigheten ger sitt godkännande, tillåta leverantörer av internationella sjötransporttjänster från den andra parten att tillhandahålla matartjänster mellan deras nationella hamnar.

ARTIKEL 252

Lufttransport

En gradvis liberalisering av lufttransporterna mellan parterna, anpassad till båda parter handelsbehov, och villkoren för ömsesidigt marknadsstillträde regleras genom avtalet om ett gemensamt europeiskt luftrum mellan EU och dess medlemsstater och Moldavien.

ARTIKEL 253

Gradvis tillnärmning

Vardera parten erkänner vikten av att gradvis närma Moldaviens gällande och framtida lagstiftning till den unionslagstiftning som förtecknas i bilaga XXVIII-D till detta avtal.

AVSNITT 6

ELEKTRONISK HANDEL

UNDERAVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 254

Mål och principer

1. Parterna erkänner att den elektroniska handeln ökar möjligheterna till handel inom många sektorer och är överens om att främja utvecklingen av elektronisk handel mellan sig, särskilt genom att samarbeta om de frågor som uppstår i samband med elektronisk handel enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Parterna är överens om att utvecklingen av den elektroniska handeln helt måste uppfylla högsta internationella krav för uppgiftsskydd, så att användarna får förtroende för den elektroniska handeln.
3. Parterna är överens om att elektroniska överföringar ska betraktas som tillhandahållande av tjänster, i den mening som avses i avsnitt 3 (Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster) i detta kapitel, som ska vara tullfria.

ARTIKEL 255

Samarbete om elektronisk handel

1. Parterna ska föra en dialog om rättsliga frågor som den elektroniska handeln ger upphov till, bland annat
  - a) erkännande av certifikat för elektroniska signaturer som utfärdats till allmänheten och underlättande av certifieringstjänster över gränserna,

EU/MD/sv 344

- b) tjänstelevererande mellanhänders ansvar vid överföring eller lagring av uppgifter,
  - c) behandling av oombedda elektroniska kommersiella meddelanden,
  - d) konsumentskydd vid elektronisk handel, och
  - e) övriga frågor som är relevanta för utvecklingen av den elektroniska handeln.
2. Sådant samarbete kan ta formen av utbyte av information om parternas respektive lagstiftning om dessa frågor och om genomförandet av denna lagstiftning.

UNDERAVSNITT 2

TJÄNSTELEVERERANDE MELLANHÄNDERS ANSVAR

ARTIKEL 256

Användning av mellanhänders tjänster

1. Parterna erkänner att mellanhänders tjänster kan användas av tredje parter för intrångsrelaterad verksamhet och ska föreskriva de åtgärder för tjänstelevererande mellanhänder som fastställs i detta underavsnitt.
2. I artikel 257 i detta avtal avses med *tjänsteleverantör* en leverantör av överföring, routing eller anslutningar för digital kommunikation online mellan eller bland punkter som specificerats av användaren för material enligt användarens val utan ändring av innehållet. I artiklarna 258 och 259 i detta avtal avses med *tjänsteleverantör* en leverantör eller operatör för onlinetjänster eller nätåtkomst.

ARTIKEL 257

Tjänstelevererande mellanhänders ansvar: enbart vidarefördran ("mere conduit")

1. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av överföring i ett kommunikationsnät av information som lämnats av tjänstemottagaren, eller tillhandahållande av tillgång till ett kommunikationsnät, inte ska vara ansvarig för den överförda informationen under förutsättning att tjänsteleverantören
  - a) inte initierar överföringen,
  - b) inte väljer ut mottagaren av den överförda informationen, och
  - c) inte väljer ut eller ändrar den information som överförs.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

2. Överföring och tillhandahållande av sådan tillgång som avses i punkt 1 omfattar automatisk, mellanliggande och tillfällig lagring av den vidarebefordrade informationen, i den mån lagringen enbart görs för att utföra överföringen i kommunikationsnätet och under förutsättning att informationen inte lagras längre än vad som rimligtvis krävs för sådan överföring.

3. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med parternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse.

EU/MD/sv 348

ARTIKEL 258

Tjänstelevererande mellanhänders ansvar: cachning

1. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av överföring i ett kommunikationsnät av information som lämnats av tjänstemottagaren inte ska vara ansvarig för den automatiska, mellanliggande och tillfälliga lagring av informationen som ägt rum enbart för att effektivisera den vidare överföringen av informationen till andra tjänstemottagare på deras begäran, under förutsättning att

- a) tjänsteleverantören inte ändrar informationen,
- b) tjänsteleverantören uppfyller villkoren för tillgång till informationen,
- c) tjänsteleverantören följer regler för uppdatering av informationen, vilka fastställts på ett sätt som är allmänt vedertaget och använt inom branschen,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- d) tjänsteleverantören inte ingriper i den lagliga användningen av den teknik som är allmänt vedertagen och som används inom branschen för att få fram uppgifter om hur informationen används, och
  - e) tjänsteleverantören handlar utan dröjsmål för att avlägsna den information han har lagrat eller göra den oåtkomlig så snart han fått kännedom om att den information som ursprungligen överfördes har avlägsnats från nätet eller gjorts oåtkomlig, eller att en domstol eller administrativ myndighet har bestämt att den ska avlägsnas eller göras oåtkomlig.
2. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med parternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse.

ARTIKEL 259

Tjänstelevererande mellanhänders ansvar: värdtjänster

1. Vardera parten ska se till att en tjänsteleverantör som levererar en informationssamhällets tjänst bestående av lagring av information som tillhandahållits av en tjänstemottagare inte ska vara ansvarig för information som lagrats på begäran av tjänstemottagaren, under förutsättning att
  - a) tjänsteleverantören inte hade kännedom om förekomsten av olaglig verksamhet eller olaglig information och, beträffande skadeståndsanspråk, inte var medveten om fakta eller omständigheter som gjort den olagliga verksamheten eller den olagliga informationen uppenbar, eller
  - b) tjänsteleverantören så snart han fått sådan kännedom eller blivit medveten om detta handlat utan dröjsmål för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig.
2. Punkt 1 är inte tillämplig om tjänstemottagaren handlar under tjänsteleverantörens ledning eller överinseende.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Denna artikel ska inte påverka möjligheten för en domstol eller administrativ myndighet att i enlighet med parternas rättssystem kräva att tjänsteleverantören upphör med eller förhindrar en överträdelse, och inte heller ska den påverka möjligheten för parterna att inrätta förfaranden för att avlägsna information eller göra den oåtkomlig.

ARTIKEL 260

Avsaknad av allmän övervakningsskyldighet

1. Parterna får inte ålägga leverantörer en allmän skyldighet att, när de tillhandahåller tjänster som omfattas av artiklarna 257, 258 och 259 i detta avtal, övervaka den information som de överför eller lagrar, och inte heller någon allmän skyldighet att aktivt efterforska fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet.

EU/MD/sv 352

2. En part får fastställa skyldigheter för leverantörer av informationssamhällets tjänster att omedelbart informera de behöriga myndigheterna om påstådda olagliga verksamheter som utförts eller olaglig information som tillhandahållits av mottagarna av deras tjänster eller att till behöriga myndigheter på deras begäran lämna information som gör det möjligt att identifiera de mottagare av deras tjänster med vilka de ingått lagringsavtal.

AVSNITT 7

UNDANTAG

ARTIKEL 261

Allmänna undantag

1. Utan att det påverkar de allmänna undantagen enligt artikel 446 i detta avtal omfattas bestämmelserna i detta kapitel och i bilagorna XXVII-A och XXVII-E, XXVII-B och XXVII-F, XXVII-C och XXVII-G, XXVII-D och XXVII-H till detta avtal av undantagen i denna artikel.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Med iakttagande av kravet att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan länder där likartade förhållanden råder, eller en förtäckt inskränkning av etableringsfriheten eller det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster, ska inget i detta kapitel tolkas som ett hinder för någon av parterna att anta eller genomföra följande åtgärder:

- a) Åtgärder som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten eller moralen eller för att upprätthålla allmän ordning.
- b) Åtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa.
- c) Åtgärder som avser bevarandet av uttömliga naturtillgångar, om åtgärderna tillämpas i samband med begränsningar beträffande inhemska företagare eller beträffande inhemskt tillhandahållande eller inhemsk konsumtion av tjänster.
- d) Åtgärder som är nödvändiga för att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde.

- e) Åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnaden av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med bestämmelserna i detta kapitel, inbegripet sådana som hänför sig till
- i) förhindrandet av bedrägliga eller olagliga förfaranden eller åtgärder vid ett bristande fullgörande av avtalsförpliktelser,
  - ii) skyddet av enskildas privatliv i samband med bearbetning och spridning av personuppgifter samt skyddet av konfidentialitet för enskildas register och konton,
  - iii) säkerhet.

- f) Åtgärder som är oförenliga med artiklarna 205.1 och 211 i detta avtal, förutsatt att olikheten i behandling syftar till att säkerställa en effektiv eller skälig beskattning eller uppbörd av direkta skatter med avseende på näringsverksamhet, företagare eller tjänsteleverantörer från den andra parten¹.

---

¹ Åtgärder som syftar till att säkerställa en skälig eller effektiv beskattning eller uppbörd av direkta skatter omfattar åtgärder som en part vidtar i enlighet med sitt skattesystem och som

- a) gäller företagare och tjänsteleverantörer som inte har sin hemvist i staten i fråga, eftersom deras skattskyldighet bestäms med hänsyn till vilka beskattningsbara inkomster som härrör från partens territorium,
- b) gäller icke-bosatta personer för att säkra beskattning av eller uppbörd av skatt på partens territorium,
- c) gäller icke-bosatta och bosatta personer för att förhindra skatteundandragande eller skatteflykt, inklusive indrivningsåtgärder,
- d) gäller för konsumenter av tjänster som tillhandahålls i eller från den andra partens territorium för att säkerställa en beskattning av eller uppbörd av skatt från sådana konsumenter från källor inom partens territorium,
- e) särskiljer företagare och tjänsteleverantörer som är oinskränkt skattskyldiga från andra företagare och tjänsteleverantörer på grund av skillnaden i skattebas, eller
- f) fastställer, tilldelar eller fördelar inkomst, avkastning, vinst, förlust, avdrag eller tillgodohavande vad avser hemmahörande personer eller filialer, eller mellan närstående personer eller filialer hos samma person, för att skydda partens skattebas.

De skattertermer eller skattebegrepp som avses i led f i denna punkt och i denna fotnot fastställs i enlighet med skattedefinitioner och skattebegrepp, eller likvärdiga eller liknande definitioner och begrepp, enligt inhemsk lagstiftning i den part som vidtar åtgärden.

3. Bestämmelserna i detta kapitel och i bilagorna XXVII-A och XXVII-E, XXVII-B och XXVII-F, XXVII-C och XXVII-G, XXVII-D och XXVII-H till detta avtal ska inte tillämpas på parternas respektive sociala trygghetssystem eller verksamhet på en parts territorium som, om än bara tillfälligt, har anknytning till myndighetsutövning.

ARTIKEL 262

Skatteåtgärder

Den behandling som mest gynnad nation som ges i enlighet med detta kapitel ska inte gälla för den behandling för skatteändamål som parterna beviljar eller i framtiden kommer att bevilja på grundval av avtal mellan parterna för att undvika dubbelbeskattning.

ARTIKEL 263

Undantag i säkerhetssyfte

Inget i detta avtal ska tolkas på följande sätt:

- a) Som en skyldighet för en part att lämna upplysningar, som om de röjs ställer väsentliga säkerhetsintressen på spel.
- b) Som ett hinder för en part att vidta åtgärder som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, där sådana åtgärder
  - i) rör tillverkning av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel,

- ii) avser ekonomisk verksamhet som utövas direkt eller indirekt för att försörja en militär inrättning,
  - iii) avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas, eller
  - iv) vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella relationerna.
- c) Som ett hinder för en part att vidta åtgärder för att fullgöra de förpliktelser som parten åtagit sig i syfte att bevara internationell fred och säkerhet.

KAPITEL 7

LÖPANDE BETALNINGAR OCH KAPITALRÖRELSER

ARTIKEL 264

Löpande betalningar

Parterna åtar sig att i fritt konvertibel valuta och i enlighet med bestämmelserna i artikel VIII i stadgan för Internationella valutafonden tillåta alla betalningar och överföringar på betalningsbalansens bytesbalans mellan parterna.

ARTIKEL 265

Kapitalrörelser

1. När det gäller transaktioner på betalningsbalansens kapitalbalans och finansiella balans ska parterna från och med detta avtals ikraftträdande garantera fri rörlighet för kapital i samband med direktinvesteringar, inbegripet förvärv av fast egendom, som görs i enlighet med värdlandets lagstiftning, investeringar som görs i enlighet med kapitel 6 (Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal samt i samband med omvandling till likvida medel eller repatriering av investerat kapital och eventuell vinst därav.

2. När det gäller andra transaktioner på betalningsbalansens kapitalbalans och finansiella balans än de som anges i punkt 1 ska vardera parten från och med detta avtals ikraftträdande, och utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i detta avtal, sörja för
  - a) fri rörlighet för kapital i samband med krediter vid affärstransaktioner eller vid tillhandahållande av tjänster där en person som är bosatt på endera partens territorium deltar, och

- b) fri rörlighet för kapital i samband med portföljinvesteringar som görs av investerare i den andra parten samt finansiella lån och krediter från dessa.

ARTIKEL 266

Skyddsåtgärder

Om betalningar eller kapitalrörelser under exceptionella omständigheter orsakar eller riskerar att orsaka allvarliga svårigheter för valuta- eller penningpolitiken, exempelvis allvarliga problem med betalningsbalansen, i en eller flera medlemsstater eller i Moldavien, får de berörda parterna vidta skyddsåtgärder under en period av högst sex månader, om sådana åtgärder är absolut nödvändiga. Den part som antar skyddsåtgärder ska omedelbart underrätta den andra parten om antagandet av skyddsåtgärder och snarast möjligt lägga fram en tidsplan för åtgärdernas avskaffande.

ARTIKEL 267

Bestämmelser om underlättande och utveckling

1. Parterna ska samråda i syfte att underlätta kapitalrörelser sig emellan för att främja målen i detta avtal.
2. Under de första fyra år som följer på dagen för detta avtals ikraftträdande ska parterna vidta åtgärder för att skapa de nödvändiga förutsättningarna för en gradvis utvidgad tillämpning av unionens regler om fri rörlighet för kapital.
3. Före utgången av det femte året efter dagen för detta avtals ikraftträdande ska associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal granska de åtgärder som vidtagits och besluta om villkoren för ytterligare liberalisering.

KAPITEL 8

OFFENTLIG UPPHANDLING

ARTIKEL 268

Mål

1. Parterna erkänner att öppna, icke-diskriminerande och konkurrensutsatta upphandlingsförfaranden som medger insyn bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling, och de uppställer som mål ett faktiskt, ömsesidigt och gradvist öppnande av sina respektive upphandlingsmarknader.

2. I detta kapitel föreskrivs ömsesidigt tillträde till upphandlingsmarknader på grundval av principen om nationell behandling på nationell, regional och lokal nivå för offentliga upphandlingar och koncessioner såväl inom den offentliga sektorn som inom den allmännyttiga sektorn. Det föreskrivs ett gradvist närmande av Moldaviens lagstiftning om offentlig upphandling till unionens regelverk om offentlig upphandling, som ska åtföljas av en institutionell reform och inrättandet av ett effektivt system för offentlig upphandling som bygger på principerna för offentlig upphandling inom unionen och de termer och definitioner som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

ARTIKEL 269

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel gäller för kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster inom både den offentliga och den allmännyttiga sektorn samt för byggtreprenad- och tjänstekoncessioner.
2. Detta kapitel gäller för alla upphandlande myndigheter och alla upphandlande enheter som uppfyller definitionerna i unionens regelverk för offentlig upphandling (nedan kallade *upphandlande enheter*). Det omfattar också offentligrättsliga organ och offentliga företag på det allmännyttiga området, såsom statsägda företag som genomför relevant verksamhet och privata företag som verkar på grundval av särskilda eller exklusiva rättigheter på det allmännyttiga området.
3. Detta kapitel gäller för kontrakt som överstiger tröskelvärdena i bilaga XXIX-A till detta avtal.

4. Beräkningen av det uppskattade värdet på ett offentligt kontrakt ska grunda sig på det totala beloppet exklusive mervärdesskatt. Vid tillämpningen av dessa tröskelvärden kommer Moldavien att beräkna och räkna om dessa kontraktsvärden till sin nationella valuta på grundval av sin centralbanks växelkurs.

5. Tröskelvärdena ska revideras regelbundet vartannat år med början det år då detta avtal träder i kraft, på grundval av den genomsnittliga dagskursen för euro, uttryckt i särskilda dragningsrätt, under den period på 24 månader som slutar den sista dagen i augusti före revideringen, och börja gälla den 1 januari. Om så behövs ska de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro. Revideringen av tröskelvärdena ska antas genom beslut av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.

ARTIKEL 270

Institutionell bakgrund

1. Vardera parten ska inrätta eller bibehålla en lämplig institutionell ram och de mekanismer som är nödvändiga för att systemet för offentlig upphandling ska fungera väl och för att bestämmelserna i detta kapitel ska kunna tillämpas.
2. Inom ramen för den institutionella reformen ska Moldavien framför allt utse följande:
  - a) Ett verkställande organ som ansvarar för den ekonomiska politiken inom den centrala offentliga förvaltningen och som ska sörja för en samstämmig politik på alla områden med anknytning till offentlig upphandling. Detta organ ska underlätta och samordna genomförandet av detta kapitel och leda processen för gradvist närmande till unionens regelverk.

- b) Ett opartiskt och oberoende organ som prövar de beslut som fattas av upphandlande myndigheter eller enheter vid tilldelning av kontrakt. I detta sammanhang avses med *oberoende* att organet ska vara en offentlig myndighet som är skild från alla upphandlande enheter och ekonomiska aktörer. Det ska finnas möjlighet för rättslig prövning av de beslut som fattas av detta organ.
3. Vardera parten ska sörja för verkställandet av de beslut som fattas av de myndigheter som ansvarar för prövningen av ekonomiska aktörers klagomål avseende överträdelser av inhemsk lagstiftning.

ARTIKEL 271

Grundläggande principer för tilldelning av kontrakt

1. Senast nio månader efter detta avtals ikraftträdande ska parterna ha börjat tillämpa en rad grundläggande principer för tilldelning av alla kontrakt enligt punkterna 2–15. Dessa grundläggande principer följer direkt av reglerna och principerna för offentlig upphandling enligt unionens regelverk för offentlig upphandling, däribland principerna om icke-diskriminering, likabehandling, öppenhet och proportionalitet.

Offentliggörande

2. Vardera parten ska se till att alla planerade upphandlingar offentliggörs i ett lämpligt medium i en omfattning som är tillräcklig för att

a) öppna marknaden för konkurrens och

- b) ge alla berörda ekonomiska aktörer möjlighet att få tillfredsställande tillgång till information om den planerade upphandlingen före tilldelningen av kontrakt och att anmäla sitt intresse för att tilldelas kontraktet.
3. Offentliggörandet ska vara anpassat till det ekonomiska intresse som de ekonomiska aktörerna har för kontraktet.
4. Offentliggörandet ska åtminstone innehålla de väsentliga uppgifterna om det kontrakt som ska tilldelas, de kvalitativa urvalskriterierna, metoden för tilldelning av kontrakt, tilldelningskriterier och all annan information som de ekonomiska aktörerna rimligtvis behöver för att besluta om de ska anmäla sitt intresse för att tilldelas kontraktet.

Tilldelning av kontrakt

5. Alla kontrakt ska tilldelas genom öppna och opartiska tilldelningsförfaranden som förhindrar korruption. Denna opartiskhet ska säkerställas särskilt genom en icke-diskriminerande beskrivning av föremålet för upphandlingen, möjlighet för alla ekonomiska aktörer att delta på lika villkor, lämpliga tidsfrister och ett öppet och objektivt tillvägagångssätt.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

6. De upphandlande enheterna ska när de beskriver de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas använda allmänna beskrivningar av utförande och funktioner samt internationella, europeiska eller nationella standarder.
7. Beskrivningen av vad som krävs när det gäller en byggtreprenad, en vara eller en tjänst ska inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, och inte heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning såvida detta inte motiveras av föremålet för upphandlingen och åtföljs av orden "eller likvärdigt". I första hand ska mer allmänna beskrivningar av utförande och funktioner användas.
8. De upphandlande enheterna får inte införa villkor som leder till direkt eller indirekt diskriminering av den andra partens ekonomiska aktörer, t.ex. krav på att de ekonomiska aktörer som är intresserade av kontraktet måste vara etablerade i samma land, region eller territorium som den upphandlande enheten.

Trots vad som sägs i första stycket kan den som tilldelas kontraktet åläggas att inrätta viss infrastruktur på den plats där uppdraget ska utföras, om detta är befogat på grund av speciella omständigheter vid upphandlingen.

9. Tidsfristerna för intresseanmälan och inlämning av anbud ska vara tillräckligt långa för att ekonomiska aktörer från den andra parten ska kunna göra en tillfredsställande bedömning och utarbeta ett anbud.

10. Alla deltagare måste i förväg få kännedom om de regler som gäller för förfarandet samt urvals- och tilldelningskriterier. Dessa regler måste tillämpas på samma sätt på alla deltagare.

11. De upphandlande enheterna får begränsa antalet sökande som inbjuds att lämna anbud förutsatt att

a) detta görs på ett öppet och icke-diskriminerande sätt, och

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- b) urvalet görs endast på grundval av objektiva faktorer såsom de sökandes erfarenhet av den sektor det gäller, företagets storlek och infrastruktur eller de sökandes tekniska och yrkesmässiga kompetens.

Om ett begränsat antal sökande inbjuds att lämna anbud ska hänsyn tas till behovet att säkerställa tillfredsställande konkurrens.

12. De upphandlande enheterna får använda sig av förhandlade förfaranden endast i definierade undantagsfall när ett sådant förfarande inte de facto snedvrider konkurrensen.

13. De upphandlande enheterna får använda sig av kvalifikationssystem endast på villkor att förteckningen över kvalificerade aktörer upprättas genom ett väl offentliggjort, transparent och öppet förfarande. Kontrakt som omfattas av sådana system ska dessutom tilldelas på ett icke-diskriminerande sätt.

14. Vardera parten ska säkerställa att tilldelningen av kontrakt sker på ett öppet sätt till den sökande som har lämnat in det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet eller anbudet med det lägsta priset, på grundval av anbudskriterier och förfaranderegler som fastställts och meddelats i förväg. De slutgiltiga besluten ska meddelas samtliga sökande utan oskäligt dröjsmål. En sökande som inte tilldelats något kontrakt ska på begäran få så detaljerad information om skälen till detta att beslutet kan prövas.

Rättsligt skydd

15. Vardera parten ska sörja för att alla som har eller har haft intresse av att tilldelas ett särskilt kontrakt och som har skadats eller riskerar att skadas av en påstådd överträdelse har rätt till verkningfullt opartiskt rättsligt skydd mot alla beslut från den upphandlande enheten som har samband med tilldelningen av det kontraktet. De beslut som fattas under loppet av och vid slutförandet av ett sådant prövningsförfarande ska offentliggöras på ett sådant sätt att samtliga berörda ekonomiska aktörer informeras om besluten.

ARTIKEL 272

Planering av gradvis tillnärmning

1. Innan den gradvisa tillnärmningen inleds ska Moldavien till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal överlämna en övergripande färdplan för genomförandet av detta kapitel, med tidsplaner och delmål som ska omfatta alla reformer som rör närmande till unionens regelverk och uppbyggnad av den institutionella kapaciteten. Denna färdplan ska överensstämma med de faser och tidsplaner som anges i bilaga XXIX-B till detta avtal.
2. Färdplanen ska omfatta samtliga aspekter av reformerna och den allmänna rättsliga ramen för genomförandet av offentlig upphandling, i synnerhet tillnärmning av lagstiftningen för offentliga kontrakt, kontrakt inom den allmännyttiga sektorn, koncessioner avseende byggtreprenader och prövningsförfaranden samt förstärkning av den administrativa kapaciteten på alla nivåer, inbegripet överprövningsorgan och tillsynsmekanismer.

3. Efter ett positivt yttrande från associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska färdplanen betraktas som ett referensdokument för genomförandet av detta kapitel. Unionen ska göra sitt yttersta för att hjälpa Moldavien att genomföra färdplanen.

ARTIKEL 273

Gradvis tillnärmning

1. Moldavien ska sörja för att dess nuvarande och framtida lagstiftning om offentlig upphandling gradvis görs förenlig med unionens regelverk för offentlig upphandling.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Närmandet till unionens regelverk ska genomföras i på varandra följande faser såsom anges i tidsplanen i bilaga XXIX-B till detta avtal och specificeras ytterligare i bilagorna XXIX-C–XXIX-F, XXIX-H, XXIX-I och XXIX-K. I bilagorna XXIX-G och XXIX-J till detta avtal anges icke-obligatoriska delar som inte behöver tillnärmars, och i bilagorna XXIX-L–XXIX-O till detta avtal de delar av unionens regelverk som inte omfattas av tillnärmningen av lagstiftningen. Vid denna process ska relevant rättspraxis vid Europeiska unionens domstol beaktas liksom de genomförandeåtgärder som Europeiska kommissionen antagit samt, om detta blir nödvändigt, alla ändringar av unionens regelverk som sker under tiden. Genomförandet av varje enskild etapp ska utvärderas av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal och, efter ett positivt yttrande från kommittén, kopplas samman med det ömsesidiga beviljandet av marknadstillträde enligt bilaga XXIX-B till detta avtal. Europeiska kommissionen ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Moldavien om alla ändringar av unionens regelverk. Den ska på begäran ge råd och tekniskt stöd till genomförandet av sådana ändringar.

3. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska inte gå vidare till utvärderingen av den påföljande fasen förrän åtgärderna för att genomföra den föregående fasen har slutförts och godkänts i enlighet med punkt 2.
4. Vardera parten ska sörja för att de aspekter och områden av offentlig upphandling som inte omfattas av denna artikel följer principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling enligt artikel 271 i detta avtal.

ARTIKEL 274

Marknadstillträde

1. Parterna är överens om att det faktiska och ömsesidiga öppnandet av deras respektive marknader ska ske gradvis och samtidigt. Under processen med att tillnärma lagstiftningen ska omfattningen av det marknadstillträde som ömsesidigt beviljas vara kopplad till framstegen i denna process i enlighet med bilaga XXIX-B till detta avtal.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Beslut om att gå vidare till nästa fas av öppning av marknaderna ska ske på grundval av en bedömning av kvaliteten på den lagstiftning som antagits och dess praktiska tillämpning. Sådana bedömningar ska regelbundet göras av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.

3. I den mån en part har öppnat sin marknad för offentlig upphandling för den andra parten i enlighet med bilaga XXIX-B till detta avtal
  - a) ska unionen ge företag från Moldavien – oavsett om de är etablerade i unionen eller inte – tillträde till sina upphandlingsförfaranden i enlighet med unionens regler för offentlig upphandling på villkor som inte är mindre förmånliga än de villkor som gäller för unionens företag,

  - b) ska Moldavien ge unionens företag – oavsett om de är etablerade i Moldavien eller inte – tillträde till sina upphandlingsförfaranden i enlighet med sina nationella regler för upphandling på villkor som inte är mindre förmånliga än de villkor som gäller för företag från Moldavien.

4. När den sista fasen av tillnärningsprocessen genomförts kommer parterna att undersöka möjligheten att ge ömsesidigt marknadstillträde i fråga om upphandlingar under de tröskelvärden som anges i bilaga XXIX-A till detta avtal.
5. Finland har meddelat ett förbehåll i fråga om Åland.

ARTIKEL 275

Information

1. Vardera parten ska se till att upphandlande enheter och ekonomiska aktörer får lämplig information om förfarandena för offentlig upphandling, bland annat genom att offentliggöra all relevant lagstiftning och alla administrativa avgöranden.
2. Vardera parten ska sörja för en faktisk spridning av information om kontraktsmöjligheter.

ARTIKEL 276

Samarbete

1. Parterna ska stärka sitt samarbete genom utbyte av erfarenheter och information om bästa praxis och regelverk.
2. Unionen ska underlätta genomförandet av detta kapitel, bland annat genom tekniskt stöd när så är lämpligt. I överensstämmelse med bestämmelserna i avdelning VI (Finansiellt samarbete samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i detta avtal ska särskilda beslut om finansiellt stöd fattas genom relevanta finansieringsmekanismer och finansieringsinstrument i unionen.
3. En vägledande förteckning över samarbetsfrågor finns i bilaga XXIX-P till detta avtal.

KAPITEL 9

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

AVSNITT 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH PRINCIPER

ARTIKEL 277

Mål

Målen med detta kapitel är att

- a) underlätta produktion och marknadsföring av innovativa och kreativa produkter mellan parterna, och
- b) få till stånd ett fullgott och effektivt skydd av immateriella rättigheter samt se till att lagstiftningen på detta område efterlevs.

ARTIKEL 278

Skyldigheternas art och omfattning

1. Parterna ska säkerställa ett fullgott och effektivt genomförande av de internationella avtal om immateriella rättigheter i vilka de är parter, inbegripet WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Tripsavtalet). Bestämmelserna i detta kapitel ska komplettera och ytterligare specificera parternas rättigheter och skyldigheter enligt Tripsavtalet och andra internationella avtal om immateriella rättigheter.
2. I detta avtal avses med *immateriella rättigheter* åtminstone alla kategorier av immateriella rättigheter som omfattas av artiklarna 280–317 i detta avtal.

3. Skyddet av immateriella rättigheter inbegriper skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10a i Pariskonventionen från 1967 för skydd av den industriella äganderätten (Pariskonventionen).

ARTIKEL 279

Konsumtion

Vardera parten ska tillhandahålla ett system för inhemsk eller regional konsumtion av immateriella rättigheter.

AVSNITT 2

STANDARER FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

UNDERAVSNITT 1

UPPHOVS RÄTT OCH NÄRSTÅENDE RÄTTIGHETER

ARTIKEL 280

Skydd

Parterna ska efterleva de rättigheter och skyldigheter som fastställs i följande internationella avtal:

- a) Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Bernkonventionen),

- b) Internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag från 1961 (Romkonventionen),
- c) Tripsavtalet,
- d) Wipos (Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten) fördrag om upphovsrätt, och
- e) Wipos fördrag om framföranden och fonogram.

ARTIKEL 281

Upphovsmän

Vardera parten ska föreskriva att upphovsmän har ensamrätt att medge eller förbjuda följande:

- a) Direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av deras verk, oavsett metod och form, helt eller delvis.
- b) Alla former av spridning till allmänheten genom försäljning eller på annat sätt, av deras verk eller kopior av detta.
- c) Alla former av överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

ARTIKEL 282

Utövande konstnärer

Vardera parten ska föreskriva att utövande konstnärer har ensamrätt att

- a) medge eller förbjuda upptagningar¹ av sina framföranden,
- b) medge eller förbjuda direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av upptagningar av sina framföranden, oavsett metod och form, helt eller delvis,
- c) göra upptagningar av sina framföranden tillgängliga för allmänheten genom försäljning eller på annat sätt,
- d) medge eller förbjuda tillgängliggörandet av upptagningar av sina framföranden för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,

---

¹ I detta kapitel avses med *upptagning* konkretisering av ljud eller bilder, eller av symboler för ljud eller bilder, ur vilken dessa ljud eller bilder kan uppfattas, mångfaldigas eller överföras genom en anordning.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- e) medge eller förbjuda trådlös radio- och televisionsutsändning och återgivning för allmänheten av sina framföranden, utom när framförandet i sig självt sker vid en radio- eller televisionsutsändning eller härrör från en upptagning.

ARTIKEL 283

Fonogramframställare

Vardera parten ska föreskriva att fonogramframställare har ensamrätt att

- a) medge eller förbjuda direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent mångfaldigande av sina fonogram, oavsett metod och form, helt eller delvis,
- b) göra sina fonogram, inbegripet kopior av dessa, tillgängliga för allmänheten genom försäljning eller på annat sätt, och

EU/MD/sv 390

- c) medge eller förbjuda tillgängliggörandet av sina fonogram för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

ARTIKEL 284

Radio- och televisionsföretag

Vardera parten ska föreskriva att radio- och televisionsföretag har ensamrätt att medge eller förbjuda

- a) upptagning av sina utsändningar,
- b) mångfaldigande av upptagningar av sina utsändningar,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- c) tillgängliggörande för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, av upptagningar av sina utsändningar, och
- d) återutsändning av sina utsändningar liksom återgivning för allmänheten av sina utsändningar om sådan återgivning sker på platser till vilka allmänheten har tillträde mot erläggande av inträdesavgift.

ARTIKEL 285

Radio- och televisionsutsändning och återgivning för allmänheten

1. Vardera parten ska föreskriva rätt till en enda skäligen ersättning från användaren när ett fonogram som har utgivits i kommersiellt syfte används i original eller kopia för trådlös utsändning eller för annan återgivning för allmänheten, och säkerställa att denna ersättning fördelas mellan de berörda utövande konstnärerna och fonogramframställarna.

EU/MD/sv 392

2. Vardera parten får fastställa villkoren för hur ersättningen ska fördelas mellan konstnärer och fonogramframställare när det saknas avtal dem emellan.

ARTIKEL 286

Skyddstid

1. Upphovsrätten till ett litterärt eller konstnärligt verk enligt artikel 2 i Bernkonventionen ska löpa under upphovsmannens livstid och 70 år efter hans eller hennes död, oavsett vilken dag som verket lagligen gjordes tillgängligt för allmänheten.
2. Skyddstiden för ett musikverk med text ska upphöra 70 år efter dödsdagen för den sist avlidne av följande personer, oberoende av om dessa personer betecknas som medförfattare eller inte: textförfattaren och den person som komponerat den musikaliska kompositionen, förutsatt att båda bidragen skapades specifikt för motsvarande musikaliska komposition med text.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Utövande konstnärers rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter dagen för framförandet. Dock gäller följande:
- a) Om en upptagning av framförandet i annan form än på ett fonogram lagligen offentliggörs eller lagligen överförs till allmänheten under denna tid, ska rättigheterna upphöra 50 år från dagen för ett första sådant offentliggörande eller en första sådan överföring till allmänheten, beroende på vilket som infaller först.
  - b) Om en upptagning av framförandet på ett fonogram lagligen offentliggörs eller lagligen överförs till allmänheten inom denna tid, ska rättigheterna upphöra 70 år från dagen för ett första sådant offentliggörande eller en första sådan överföring till allmänheten, beroende på vilket som infaller först.

4. Fonogramframställares rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter det att upptagningen gjordes.

Dock gäller följande:

- a) Om ett fonogram har offentliggjorts lagligen under den perioden ska dessa rättigheter löpa ut tidigast 70 år från dagen för det första lagliga offentliggörandet. Om inget lagligt offentliggörande har ägt rum under den period som anges i första meningen och om fonogrammet lagligen överförts till allmänheten under denna period ska rättigheterna upphöra tidigast 70 år efter den dag då den första lagliga överföringen till allmänheten gjordes.
- b) Om fonogramframställaren inte 50 år efter det att ett fonogram lagligen offentliggjorts eller överförts till allmänheten erbjuder kopior av detta för försäljning i tillräcklig mängd, eller inte gör det tillgängligt för allmänheten, har den utövande konstnären rätt att säga upp avtalet genom vilket han eller hon har överlåtit eller upplåtit sina rättigheter till upptagningen av sitt framförande till en fonogramframställare.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

5. Televisions- och radioföretags rättigheter ska löpa ut tidigast 50 år efter det att utsändningen först överfördes via tråd eller trådlöst, inbegripet via kabel eller satellit.
6. De skyddstider som föreskrivs i denna artikel beräknas från den 1 januari det år som följer på den händelse som ger upphov till skyddet.

ARTIKEL 287

Skydd av tekniska åtgärder

1. Vardera parten ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder om personen som utför kringgåendet känner till eller rimligen borde veta att han/hon utför en sådan handling.

EU/MD/sv 396

2. Vardera parten ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot tillverkning, import, spridning, försäljning, uthyrning, marknadsföring i försäljnings- eller uthyrningssyfte eller innehav i kommersiellt syfte av anordningar, produkter eller komponenter eller tillhandahållande av tjänster som

- a) marknadsförs, utannonseras eller saluförs i syfte att kringgå en effektiv teknisk åtgärd, eller
- b) endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde av betydande art utöver att kringgå en effektiv teknisk åtgärd, eller
- c) huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta kringgående av en effektiv teknisk åtgärd.

3. I detta avtal avses med *teknisk åtgärd* varje teknik, anordning eller komponent som har utformats för att vid normalt bruk förhindra eller begränsa handlingar, med avseende på verk eller andra skyddade alster, som inte har tillåtits av innehavaren av en upphovsrätt eller av upphovsrätten närstående rättigheter enligt inhemsk lagstiftning. Tekniska åtgärder ska anses vara "effektiva" om användningen av ett skyddat verk eller annat skyddat alster kontrolleras av rättighetshavarna genom en åtkomstkontroll- eller skyddsprocess, t.ex. kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, om processen uppfyller skyddsändamålet.

ARTIKEL 288

Skydd av information om rättighetsförvaltning

1. Vardera parten ska ge tillfredsställande rättsligt skydd mot handlingar som personer utför utan tillstånd, såsom att de
  - a) avlägsnar eller ändrar elektronisk information om rättighetsförvaltning, eller

- b) vad gäller verk eller andra alster, som är skyddade enligt detta avtal och från vilka elektronisk information om rättighetsförvaltning har avlägsnats eller ändrats utan tillstånd, sprider, importerar i spridningssyfte, sänder ut i radio eller television, överför till eller gör dessa verk eller alster tillgängliga för allmänheten,

om personen i fråga vet, eller rimligen borde veta, att han/hon därigenom orsakar, möjliggör, underlättar eller döljer intrång i en upphovsrätt eller till upphovsrätten närstående rättigheter enligt inhemsk lagstiftning.

2. I detta kapitel avses med *information om rättighetsförvaltning* all information som lämnas av en rättighetshavare i syfte att identifiera ett verk eller annat alster som skyddas enligt detta kapitel, upphovsmannen eller annan rättighetshavare, eller information om villkoren för användning av verket eller alstret liksom eventuella nummer eller koder som uttrycker sådan information. Punkt 1 ska gälla när någon av dessa uppgifter är kopplad till en kopia av, eller framträder i samband med överföring till allmänheten av ett verk eller annat alster som skyddas enligt detta kapitel.

ARTIKEL 289

Undantag och begränsningar

1. Vardera parten får, i enlighet med de konventioner och internationella avtal i vilka den är part, föreskriva undantag från och begränsningar av de rättigheter som fastställs i artiklarna 281–286 i detta avtal endast i vissa särskilda fall som inte strider mot normalt utnyttjande av det skyddade alstret och inte oskäligt inkräktar på rättighetshavarnas legitima intressen.

2. Vardera parten ska sörja för att tillfälliga former av mångfaldigande enligt artiklarna 282–285 i detta avtal som är flyktiga eller av underordnad betydelse och som utgör en integrerad och väsentlig del av en teknisk process, samt vars enda syfte är att möjliggöra

- a) överföring i ett nät mellan tredje parter via en mellanhand, eller
- b) laglig användning

av ett verk eller annat skyddat alster, och som inte har någon självständig ekonomisk betydelse, ska undantas från den rätt till mångfaldigande som avses i artiklarna 282–285 i detta avtal.

ARTIKEL 290

Konstnärers följerätt till konstverk

1. Vardera parten ska till förmån för upphovsmannen till ett originalkonstverk införa en följerätt som definieras som en oförytterlig rätt som upphovsmannen inte kan avstå från, inte ens på förhand, och som innebär rätt till upphovsrättslig ersättning som är grundad på försäljningspriset vid all vidareförsäljning av verket efter upphovsmannens första överlåtelse.
2. Den rätt som avses i punkt 1 ska gälla vid all vidareförsäljning vid vilken yrkesmässigt verksamma på konstmarknaden deltar, såsom säljare, köpare eller förmedlare, till exempel auktionskammare, konstgallerier och alla konsthandlare i övrigt.
3. Vardera parten får föreskriva att den rätt som avses i punkt 1 inte ska gälla vidareförsäljning i fall där säljaren har förvärvat konstverket direkt av upphovsmannen mindre än tre år före vidareförsäljningen och där vidareförsäljningspriset inte överstiger ett visst minimibelopp.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

4. Den upphovsrättsliga ersättningen ska betalas av säljaren. Vardera parten får föreskriva att en annan av de fysiska eller juridiska personer som avses i punkt 2 än säljaren ska vara ensam ansvarig för betalningen av den upphovsrättsliga ersättningen, eller dela det ansvaret med säljaren.
5. Det skydd som tillhandahålls får begäras i den utsträckning detta är tillåtet av den part där skyddet begärs. Förfarandet för insamling och beloppen ska fastställas i inhemsk lagstiftning.

ARTIKEL 291

Samarbete i fråga om kollektiv förvaltning av rättigheter

Parterna ska sträva efter att främja dialog och samarbete mellan deras respektive organ för kollektiv förvaltning i syfte att främja tillgången till verk och andra skyddade alster och överföring av upphovsrättslig ersättning för användning av sådana verk eller andra skyddade alster.

EU/MD/sv 402

UNDERAVSNITT 2

VARUMÄRKEN

ARTIKEL 292

Internationella överenskommelser

Parterna ska

- a) efterleva protokollet till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (1989), Wipos fördrag om varumärkesrätt (*Trademark Law Treaty*) och Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken och
- b) vidta alla rimliga åtgärder för att uppfylla kraven i *Singapore Treaty on the Law of Trademarks*.

ARTIKEL 293

Registreringsförfarande

1. Vardera parten ska sörja för att det inrättas ett system för varumärkesregistrering där varje slutgiltigt negativt beslut som fattas av den behöriga varumärkesmyndigheten meddelas den sökande skriftligen och är vederbörligen motiverat.
2. Vardera parten ska se till att det finns en möjlighet att invända mot ansökningar om registrering av varumärken. Sådana invändningsförfaranden ska vara kontradiktoriska.
3. Parterna ska tillhandahålla en allmänt tillgänglig elektronisk databas över varumärkesansökningar och varumärkesregistreringar.

ARTIKEL 294

Välkända varumärken

I syfte att genomföra artikel 6a i Pariskonventionen och artikel 16.2 och 16.3 i Tripsavtalet rörande skydd av välkända varumärken ska parterna tillämpa den gemensamma rekommendation om bestämmelser avseende välkända varumärken som antogs vid konferensen mellan parterna i Pariskonventionen för internationellt rättsskydd och Wipos generalförsamling vid den trettiofjärde omgången möten mellan Wipomedlemsstaternas församlingar (september 1999).

ARTIKEL 295

Undantag till varumärkesrättigheter

Vardera parten ska föreskriva begränsade undantag till de rättigheter som är knutna till ett varumärke, till exempel skälig användning av beskrivande ord, skydd av geografiska beteckningar enligt artikel 303 i detta avtal eller andra begränsade undantag som beaktar varumärkesinnehavarens och tredje parter legitima intressen.

UNDERAVSNITT 3

GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

ARTIKEL 296

Tillämpningsområde

1. Detta underavsnitt är tillämpligt på erkännande och skydd av geografiska beteckningar med ursprung i parternas territorier.
2. För att en geografisk beteckning med ursprung i en part ska kunna skyddas av den andra parten, ska den avse produkter som omfattas av den lagstiftning i den andra parten som avses i artikel 297 detta avtal.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Termen *geografisk beteckning* ska avse beteckningar enligt artikel 22.1 i Tripsavtalet och ska även omfatta ursprungsbeteckningar.

ARTIKEL 297

Fastställda geografiska beteckningar

1. Efter att ha granskat Moldaviens lagstiftning om skydd av de geografiska beteckningar som förtecknas i del A i bilaga XXX-A till detta avtal drar unionen slutsatsen att lagstiftningen överensstämmer med del C i bilaga XXX-A till detta avtal.
2. Efter att ha granskat unionens lagstiftning om skydd av de geografiska beteckningar som förtecknas i del B i bilaga XXX-A till detta avtal drar Moldavien slutsatsen att lagstiftningen överensstämmer med del C i bilaga XXX-A till detta avtal.

EU/MD/sv 408

3. Efter att Moldaviens regering har genomfört ett invändningsförfarande i enlighet med kriterierna i bilaga XXX-B till detta avtal, och granskat de geografiska beteckningar för unionens jordbruksprodukter och livsmedel som anges i bilaga XXX-C till detta avtal samt de geografiska beteckningar för viner, aromatiserade viner och spritdrycker som anges i bilaga XXX-D till detta avtal, vilka unionen har registrerat i enlighet med den lagstiftning som avses i punkt 2, ska Moldavien skydda dessa geografiska beteckningar i enlighet med den skyddsnivå som fastställs i detta underavsnitt.

4. Efter att unionen har genomfört ett invändningsförfarande i enlighet med kriterierna i bilaga XXX-B till detta avtal, och granskat de geografiska beteckningar för Moldaviens jordbruksprodukter och livsmedel som anges i bilaga XXX-C till detta avtal samt de geografiska beteckningar för viner, aromatiserade viner och spritdrycker som anges i bilaga XXX-D till detta avtal, vilka Moldavien har registrerat i enlighet med den lagstiftning som avses i punkt 1, ska unionen skydda dessa geografiska beteckningar i enlighet med den skyddsnivå som fastställs i detta underavsnitt.

5. De beslut som den gemensamma kommitté som inrättas genom artikel 11 i avtalet mellan Europeiska unionen och Moldavien fattar om skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel när det gäller ändring av bilagorna III och IV till det avtalet, och som fattas före ikraftträdandet av det här avtalet, ska anses vara beslut av underkommittén för geografiska beteckningar, och de geografiska beteckningar som lagts till i bilagorna III och IV till det avtalet ska anses vara en del av bilagorna XXX-C och XXX-D till det här avtalet. Parterna ska således skydda de geografiska beteckningarna såsom fastställda geografiska beteckningar enligt det här avtalet.

ARTIKEL 298

Tillägg av nya geografiska beteckningar

1. Parterna är överens om att det ska vara möjligt att i bilagorna XXX-C och XXX-D till detta avtal lägga till nya geografiska beteckningar som ska skyddas; detta ska ske i enlighet med förfarandet i artikel 306.3 i detta avtal efter det att ett invändningsförfarande och en granskning av de geografiska beteckningarna enligt artikel 297.3 och 297.4 i detta avtal har genomförts med ett för båda parter tillfredsställande resultat.

2. En part ska inte vara skyldig att såsom geografisk beteckning skydda ett namn som kommer i konflikt med namnet på en växtsort, inbegripet namnet på en druvsort för vinframställning, eller en djurras och därmed riskerar att vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

ARTIKEL 299

Omfattning av skyddet för geografiska beteckningar

1. De geografiska beteckningar som anges i bilagorna XXX-C och XXX-D till detta avtal, inbegripet de som läggs till i enlighet med artikel 298 i detta avtal, ska skyddas mot följande:

- a) Varje direkt eller indirekt kommersiellt bruk av den skyddade beteckningen
  - i) för produkter som är likartade, men som inte uppfyller kraven i produktspecifikationen för det skyddade namnet, eller
  - ii) om ett sådant bruk innebär att det anseende som är kopplat till den geografiska beteckningen utnyttjas.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- b) Varje obehörigt bruk, eller varje obehörig imitation eller anspelning¹, även när produktens verkliga ursprung anges eller det skyddade namnet har översatts, transkriberats, translittererats eller åtföljs av uttryck som "stil", "typ", "metod", "sådan som tillverkas i", "imitation", "smak", "liknande" eller dylikt.
- c) Varje annan osann eller vilseledande uppgift om härkomst, ursprung, beskaffenhet eller väsentliga egenskaper hos produkten på dennas inre eller yttre förpackning, reklammaterial eller handlingar, liksom förpackning av produkten i en behållare som är ägnad att inge en oriktig föreställning om produktens verkliga ursprung.
- d) Alla andra förfaranden som kan vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

---

¹ Begreppet *anspelning* avser särskilt alla former av användning i samband med produkter som omfattas av nummer 20.09 i HS, dock endast i den mån de betecknas som viner enligt nummer 22.04, aromatiserade viner enligt nummer 22.05 och spritdrycker enligt nr 22.08 i HS.

2. När det förekommer geografiska beteckningar som är helt eller delvis homonyma ska skydd beviljas varje enskild beteckning under förutsättning att beteckningen har använts i god tro och med visad hänsyn till lokalt och traditionellt bruk samt till den reella risken för förväxling. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23 i Tripsavtalet ska parterna ömsesidigt fastställa de praktiska villkor under vilka sådana homonyma geografiska beteckningar ska särskiljas från varandra, med beaktande av behovet av att se till att berörda producenter behandlas lika och att konsumenterna inte vilseleds. En homonym som felaktigt får konsumenten att tro att produkter kommer från ett annat område ska inte registreras även om namnet är korrekt vad avser det område, den region eller den plats där produkterna i fråga har sitt verkliga ursprung.

3. Om en part i samband med förhandlingar med ett tredjeland föreslår att en geografisk beteckning med ursprung i det landet ska skyddas och namnet i fråga är homonymt med en geografisk beteckning med ursprung i den andra parten, ska den sistnämnda parten rådfrågas och ges tillfälle att lämna synpunkter innan namnet blir skyddat.

4. Ingenting i detta underavsnitt ska förplikta en part att skydda en till den andra parten hörande geografisk beteckning som inte är eller som upphör att vara skyddad i det land där den har sitt ursprung. Parterna ska underrätta varandra om en geografisk beteckning upphör att vara skyddad i sitt ursprungsland.

5. Bestämmelserna i detta underavsnitt ska inte på något sätt påverka en persons rätt att i näringsverksamhet använda sitt namn eller namnet på sin föregångare i rörelsen, utom om namnet används på ett sådant sätt att konsumenterna vilseleds.

ARTIKEL 300

Rätt att använda geografiska beteckningar

1. Ett namn som är skyddat enligt detta underavsnitt får användas av alla aktörer som saluför, producerar, bearbetar eller bereder jordbruksprodukter, livsmedel, viner, aromatiserade viner eller spritdrycker som överensstämmer med den motsvarande specifikationen.

2. När en geografisk beteckning blivit skyddad enligt detta underavsnitt ska det för användningen av det skyddade namnet inte krävas någon registrering av användarna eller några ytterligare avgifter.

ARTIKEL 301

Säkerställande av skydd

Parterna ska säkerställa det skydd som avses i artiklarna 297–300 i detta avtal genom lämpliga administrativa eller rättsliga åtgärder, inbegripet vid gränserna (export och import), för att förebygga och stoppa all otillåten användning av de skyddade geografiska beteckningarna. De ska även säkerställa ett sådant skydd på begäran av en berörd part.

ARTIKEL 302

Genomförande av kompletterande åtgärder

Utan att det påverkar Moldaviens tidigare åtagande om att skydda unionens geografiska beteckningar i enlighet med internationella avtal om skydd av geografiska beteckningar och om säkerställandet av sådant skydd, inbegripet de åtaganden som gjorts inom ramen för Lissabonöverenskommelsen om skydd för ursprungsbeteckningar och deras internationella registrering, och i enlighet med artikel 301 i detta avtal, ska Moldavien från och med den 1 april 2013 ha fem år på sig att vidta nödvändiga kompletterande åtgärder för att sätta stopp för otillåten användning av skyddade geografiska beteckningar, särskilt åtgärder för tullkontroller vid gränserna.

ARTIKEL 303

Förhållande till varumärken

1. Parterna ska, på eget initiativ eller på en berörd parts begäran, i enlighet med respektive parts lagstiftning avslå registrering av eller ogiltigförklara ett varumärke som, i förhållande till en skyddad geografisk beteckning för varor av samma slag, svarar mot någon av situationerna i artikel 299.1 i detta avtal, förutsatt att ansökan om varumärkesregistrering lämnas in efter den dag då ansökan om skydd av den geografiska beteckningen i det berörda området lämnades in.
2. För geografiska beteckningar enligt artikel 297 i detta avtal ska dagen för ansökan om registrering vara den 1 april 2013.
3. För geografiska beteckningar enligt artikel 298 i detta avtal ska dagen för ansökan om registrering vara den dag då begäran om skydd av en geografisk beteckning översändes till den andra parten.

4. Parterna ska inte vara skyldiga att skydda en geografisk beteckning enligt artikel 298 i detta avtal om skyddet med hänsyn till ett renomméerat eller välkänt varumärke skulle kunna vilseleda konsumenterna om produktens rätta identitet.

5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 i denna artikel ska parterna skydda geografiska beteckningar även när det finns ett tidigare varumärke. Med ett tidigare varumärke avses ett varumärke vars användning motsvarar något av de fall som avses i artikel 299.1 i detta avtal, och som varit föremål för en ansökan, registrerats eller förvärvats genom användning, förutsatt att detta är möjligt enligt berörd lagstiftning, på en av parternas territorium före den dag då ansökan om skydd av den geografiska beteckningen lämnades in till den andra parten inom ramen för detta underavsnitt. Sådana varumärken får fortsätta att användas och förnyas trots skyddet av den geografiska beteckningen, såvida parternas varumärkeslagstiftning inte innehåller någon grund för att ogiltigförklara eller återkalla det aktuella varumärket.

ARTIKEL 304

Allmänna regler

1. Detta underavsnitt påverkar inte parternas rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet.
2. Trots vad som sägs i artikel 302 i detta avtal ska import, export och saluföring av produkter enligt artiklarna 297 och 298 i detta avtal ske i förenlighet med de lagar och andra författningar som är tillämpliga på den importerande partens territorium.
3. Alla frågor som uppstår med hänsyn till de tekniska specifikationerna för registrerade namn ska behandlas i den underkommitté för geografiska beteckningar som inrättas genom artikel 306 i detta avtal.
4. Geografiska beteckningar som skyddas enligt detta underavsnitt får endast avregistreras av den part där produkten har sitt ursprung.
5. En produktspecifikation enligt detta underavsnitt ska vara den specifikation som godkänts av myndigheterna i den part på vars territorium produkten har sitt ursprung, inklusive eventuella likaledes godkända ändringar.

ARTIKEL 305

Samarbete och öppenhet

1. Parterna ska antingen direkt eller via den underkommitté för geografiska beteckningar som inrättas genom artikel 306 i detta avtal upprätthålla kontakt i alla frågor som rör genomförandet av detta underavsnitt samt dess funktion. I synnerhet får en part begära information från den andra parten rörande produktspecifikationer och ändringar av dessa, samt om kontaktpunkter för kontrollbestämmelser.
2. Vardera parten får offentliggöra produktspecifikationerna eller en sammanfattning av dessa samt uppgifter om kontaktpunkter för kontrollbestämmelser avseende den andra partens geografiska beteckningar som skyddas med stöd av denna artikel.

ARTIKEL 306

Underkommitté för geografiska beteckningar

1. Härmed inrättas en underkommitté för geografiska beteckningar.
2. Underkommittén för geografiska beteckningar ska bestå av företrädare för parterna och ha till uppgift att övervaka detta underavsnitts utveckling och att fördjupa samarbetet och dialogen om geografiska beteckningar. Den ska regelbundet rapportera till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.
3. Underkommittén för geografiska beteckningar ska anta sina beslut i samförstånd. Den ska själv fastställa sin arbetsordning. Den ska på endera partens begäran sammanträda minst en gång om året, omväxlande i EU och Moldavien, på en tid och plats och under förhållanden (inbegripet videokonferens) som ska avtalas gemensamt av parterna, dock senast 90 dagar efter begäran.

4. Underkommittén för geografiska beteckningar ska också se till att detta underavsnitt fungerar på ett korrekt sätt och får pröva alla frågor som kan uppkomma i samband med dess genomförande och tillämpning. Den ska särskilt ansvara för följande:
  - a) Ändringar av del A och del B i bilaga XXX-A till detta avtal när det gäller hänvisningar till tillämplig lagstiftning i parterna.
  - b) Ändringar av bilagorna XXX-C och XXX-D till detta avtal när det gäller geografiska beteckningar.
  - c) Utbyte av information om lagstiftnings- och policyutveckling vad avser geografiska beteckningar och om alla andra frågor av gemensamt intresse på området geografiska beteckningar.
  - d) Utbyte av information om geografiska beteckningar med sikte på att skydda dem i enlighet med detta underavsnitt.
  - e) Övervakning av den senaste utvecklingen avseende säkerställande av skyddet av de geografiska beteckningar som anges i bilagorna XXX-C och XXX-D till detta avtal.

UNDERAVSNITT 4

FORMGIVNING

ARTIKEL 307

Internationella överenskommelser

Parterna ska efterleva Genèveakten till Haagöverenskommelsen om internationell registrering av industriella formgivningar från 1999.

ARTIKEL 308

Skydd av registrerad formgivning

1. Vardera parten ska tillhandahålla skydd för självständigt skapade industriella formgivningar som är nya och nyskapande¹. Skyddet ska tillhandahållas genom registrering, vilket ska ge ensamrätt till innehavare av en registrerad formgivning enligt bestämmelserna i denna artikel.
2. En formgivning av eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt ska endast betraktas som ny och nyskapande i den mån
  - a) beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av produkten och
  - b) sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och nyskapande.

---

¹ Vid tillämpningen av denna artikel får en part anse att en formgivning som har särprägel är nyskapande.

3. Med *normal användning* enligt punkt 2 a avses slutanvändarens användning, dock inte underhåll, service och reparationsarbeten.
4. Innehavaren av en registrerad formgivning ska ha rätt att hindra tredje man som inte har innehavarens medgivande åtminstone från att framställa, utbjuda till försäljning, sälja, importera, exportera, lagra eller använda en produkt som försetts med eller omfattar den skyddade formgivningen, om en sådan handling har kommersiellt syfte, otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av formgivningen eller är oförenlig med god affärssed.
5. Skyddets giltighetstid ska vara upp till 25 år, räknat från den dag då ansökan om registrering lämnades in.

ARTIKEL 309

Skydd av oregistrerade formgivningar

1. Vardera parten ska tillhandahålla rättsliga förfaranden för att förhindra användning av oregistrerade formgivningar endast om den omtvistade användningen är en följd av kopiering av produktens oregistrerade utseende. I denna artikel avses med *användning* utbudande till försäljning, utsläppande på marknaden, import eller export av produkten.
2. För oregistrerade formgivningar ska skyddstiden uppgå till minst tre år från den dag då formgivningen gjordes tillgänglig för allmänheten i en av parterna.

ARTIKEL 310

Undantag och uteslutningar

1. Vardera parten får fastställa begränsade undantag från formgivningsskyddet, förutsatt att sådana undantag inte otillbörligt strider mot ett normalt utnyttjande av skyddad formgivning och inte oskäligt inkräktar på de legitima intressen som innehavaren av den skyddade formgivningen har, med beaktande av tredje parters legitima intressen.

2. Skyddet ska inte utsträckas till formgivningar som huvudsakligen är betingade av tekniska eller funktionella ändamål. Framför allt ska formskydd inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som måste återges exakt till formen och dimensionerna för att den produkt som formgivningen ingår i eller används för ska gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt så att båda produkterna fyller sin funktion.

ARTIKEL 311

Förhållande till upphovsrätt

En formgivning ska också vara berättigad till skydd enligt en parts upphovsrättslagstiftning från och med den dag då formgivningen skapades eller på något sätt fastställdes. Det ankommer på vardera parten att avgöra i vilken utsträckning och på vilka villkor sådant skydd ska ges, samt även vilken nivå av nyskapande som ska krävas.

UNDERAVSNITT 5

PATENT

ARTIKEL 312

Internationella överenskommelser

Parterna ska följa bestämmelserna i Wipo-konventionen om patentsamarbete och ska vidta alla rimliga åtgärder för att uppfylla kraven i Wipos patenträttskonvention.

ARTIKEL 313

Patent och folkhälsa

1. Parterna erkänner betydelsen av förklaringen från WTO:s ministerkonferens om Tripsavtalet och folkhälsa som antogs den 14 november 2001. Parterna ska vid tolkning och tillämpning av rättigheterna och skyldigheterna enligt detta kapitel följa den förklaringen.
2. Parterna ska respektera beslutet i WTO:s allmänna råd från den 30 augusti 2003 om punkt 6 i den förklaring som avses i punkt 1 i denna artikel, och ska bidra till dess genomförande.

ARTIKEL 314

Tillägsskydd

1. Parterna medger att läkemedel och växtskyddsmedel som skyddas av patent får genomgå ett administrativt godkännandeförfarande innan de släpps ut på deras marknader. De medger att den tidsrymd som förflyter mellan det att en patentansökan görs och det att det första godkännandet lämnas för att släppa ut produkten på deras respektive marknader, enligt vad som fastställts i detta syfte i inhemsk lagstiftning, kan förkorta den period då produkten åtnjuter faktiskt patentskydd.
2. Vardera parten ska föreskriva att läkemedel eller växtskyddsmedel som skyddas av patent och som har genomgått ett administrativt godkännandeförfarande ska skyddas under ytterligare en period, som är lika med den tidsrymd som avses i punkt 1 andra meningen, minskad med fem år.
3. Trots vad som sägs i punkt 2 får perioden för ytterligare skydd inte överstiga fem år.

4. När det gäller läkemedel som varit föremål för pediatrika studier ska, förutsatt att resultaten av studierna kommer till uttryck i produktinformationen, parterna föreskriva en ytterligare förlängning på sex månader av den period under vilken produkten är skyddad enligt punkt 2.

ARTIKEL 315

Skydd av uppgifter som lämnas i syfte att erhålla godkännande för att släppa ut ett läkemedel på marknaden

1. Vardera parten ska tillämpa ett övergripande system för att garantera att uppgifter som lämnas in för att erhålla ett godkännande för utsläppande på marknaden av ett läkemedel behandlas konfidentiellt, inte röjs eller används.¹

---

¹ I denna artikel avses med *läkemedel*

- i) varje substans eller kombination av substanser som tillhandahålls för att behandla eller förebygga sjukdom hos människor, eller
- ii) varje substans eller kombination av substanser som är avsedd att användas på människor i syfte att ställa diagnos eller att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner.

Begreppet läkemedel inbegriper bland annat kemiska läkemedel, biologiska läkemedel (t.ex. vacciner och (anti-)toxiner), inbegripet läkemedel som härrör från blod eller plasma från människor, läkemedel för avancerad terapi (t.ex. läkemedel för genterapi och läkemedel för cellterapi), växtbaserade läkemedel och radiofarmaka.

2. Vardera parten ska sörja för att de nödvändiga uppgifter som lämnas in för att erhålla ett godkännande för utsläppande på marknaden av ett läkemedel inte röjs för tredje parter samt omfattas av skyddet mot otillbörlig kommersiell användning.

I detta syfte gäller följande:

- a) Under en period på minst fem år från och med den dag då ett godkännande för saluföring beviljas i den berörda parten ska ingen person eller enhet, varken offentlig eller privat, annan än den person eller enhet som lämnade de konfidentiella uppgifterna ha rätt att direkt eller indirekt stödja sig på dessa uppgifter, utan uttryckligt samtycke från den person eller enhet som lämnade uppgifterna, för att underbygga en ansökan om godkännande för saluföring av ett läkemedel.

- b) Under en period på minst sju år från och med den dag då ett godkännande för saluföring beviljas i den berörda parten ska inget godkännande för saluföring beviljas för någon senare ansökan, såvida inte den senare sökandens egna uppgifter eller uppgifter som används med tillstånd av innehavaren av det första godkännandet uppfyller samma krav som de uppgifter som lämnades in för att erhålla det första godkännandet. Produkter som registrerats utan att sådana uppgifter lämnats in ska dras tillbaka från marknaden till dess att kraven är uppfyllda.
3. De sju år som avses i punkt 2 b ska förlängas till högst åtta år om innehavaren under de första fem åren efter att ha erhållit det första godkännandet beviljas godkännande för en eller flera nya terapeutiska indikationer som anses ha betydande kliniska fördelar jämfört med befintliga behandlingsmetoder.
4. Bestämmelserna i denna artikel ska inte ha retroaktiv verkan. De ska inte påverka saluföring av läkemedel som godkänts före detta avtals ikraftträdande.
5. Moldavien förbinder sig att anpassa sin lagstiftning om uppgiftsskydd för läkemedel till unionens lagstiftning vid en tidpunkt som ska fastställas av associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.

ARTIKEL 316

Uppgiftsskydd för växtskyddsmedel

1. Vardera parten ska fastställa krav på säkerhet och effektivitet före godkännande av utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel.
2. Vardera parten ska låta ägaren av en test- eller studierapport som lämnas in för första gången för att erhålla ett godkännande för saluföring av ett växtskyddsmedel omfattas av en tillfällig rätt till uppgiftsskydd.

Under den period då rätten till uppgiftsskydd gäller får test- eller studierapporten inte användas till förmån för någon annan person som försöker få ett godkännande för saluföring av ett växtskyddsmedel, om inte den förste ägaren uttryckligen gett sitt samtycke.

3. Test- eller studierapporten ska uppfylla följande villkor:
  - a) Den ska vara nödvändig för godkännandet eller för en ändring i ett godkännande för att medlet ska få användas på en annan gröda.

b) Den ska ha intygats vara i överensstämmelse med principerna för god laboratoriesed eller god försökssed.

4. Uppgiftsskyddsperioden ska uppgå till minst tio år från det första godkännandet i den part som berörs. När det gäller växtskyddsmedel med låg risk får perioden förlängas till 13 år.

5. De perioder som anges i punkt 4 ska förlängas med tre månader vid varje förlängning av godkännandet för mindre användningsområden¹ om ansökningarna om sådana godkännanden görs av innehavaren av godkännandet senast fem år efter det första godkännandet. Den sammanlagda uppgiftsskyddsperioden får under inga omständigheter överstiga 13 år. För växtskyddsmedel med låg risk får den sammanlagda uppgiftsskyddsperioden under inga omständigheter överstiga 15 år.

---

¹ I denna artikel avses med *mindre användningsområde* användning av ett växtskyddsmedel i en part på växter eller växtprodukter som inte odlas i större omfattning i den parten eller som odlas i stor omfattning för att fylla ett exceptionellt växtskyddsbehov.

6. En test- eller studierapport ska också omfattas av skydd om den var nödvändig för att förnya eller ompröva ett produktgodkännande. I dessa fall ska uppgiftsskyddsperioden vara 30 månader.

ARTIKEL 317

Växtsorter

Parterna ska skydda växtförädlarrätten, i enlighet med internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter, inbegripet det icke-obligatoriska undantaget från förädlarrätten enligt artikel 15.2 i den konventionen, och ska samarbeta för att främja och genomföra denna rätt.

AVSNITT 3

SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDD FÖR IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

ARTIKEL 318

Allmänna skyldigheter

1. Parterna bekräftar sina åtaganden enligt Tripsavtalet, särskilt del III i detta, och ska föreskriva de kompletterande åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i detta avsnitt för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter¹.

---

¹ I detta underavsnitt avses med *immateriella rättigheter* åtminstone följande rättigheter: upphovsrätt; upphovsrätten närstående rättigheter; en databasframställares *sui generis*-rätt; rättigheter som tillhör framställaren av kretsmönster i halvledarprodukter; varumärkesrättigheter; formskydd; patenträttigheter, inklusive rättigheter som härrör från tilläggsskydd; geografiska beteckningar; bruksmodellskydd; växtförädlarrätt; firmanamn, om dessa är skyddade som exklusiva rättigheter i inhemsk lagstiftning.

2. Dessa kompletterande åtgärder, förfaranden och sanktioner ska vara rättvisa och skäliga, inte onödigt komplicerade eller kostsamma och ska inte medföra oskäliga tidsfrister eller omotiverade dröjsmål.

3. Dessa kompletterande åtgärder och sanktioner ska också vara effektiva, proportionella och avskräckande och ska tillämpas så att hinder för laglig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.

ARTIKEL 319

Berättigade sökande

Vardera parten ska tillerkänna följande personer och organ rätten att ansöka om tillämpning av de åtgärder, förfaranden och sanktioner som avses i detta avsnitt och i del III i Tripsavtalet:

- a) Innehavare av immateriella rättigheter, i överensstämmelse med bestämmelserna i tillämplig lag.
- b) Alla andra personer som har tillåtelse att utnyttja dessa rättigheter, i synnerhet licenstagare, i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag.

- c) Organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter och som regelmässigt anses ha rätt att företräda innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag.
- d) Organ som tillvaratar branschintressen och som regelmässigt anses ha rätt att företräda innehavare av immateriella rättigheter, i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag.

UNDERAVSNITT 1

CIVILRÄTTSLIG VERKSTÄLLIGHET

ARTIKEL 320

Åtgärder för att skydda bevisning

1. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, redan innan prövningen av sakfrågan inletts och på begäran av en part som har lagt fram skälig bevisning till stöd för sina påståenden att ett immaterialrättsintrång har begåtts eller är omedelbart förestående, får besluta om omedelbara och effektiva interimistiska åtgärder för att säkra relevant bevisning om det påstådda intrånget, förutsatt att sekretessbelagd och annan konfidentiell information skyddas.

2. Sådana åtgärder kan inbegripa en detaljerad beskrivning, med eller utan provexemplar, eller beslag av de påstådda intrångsgörande varorna och, där så är lämpligt, det material och de verktyg som använts för tillverkningen och/eller distributionen av dessa varor samt tillhörande handlingar. Åtgärderna ska om nödvändigt vidtas utan att motparten hörs, särskilt om ett dröjsmål kan antas medföra irreparabel skada för rättighetshavaren eller om det finns en uppenbar risk för att bevisningen kan komma att förstöras.

ARTIKEL 321

Rätt till information

1. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång och som svar på en berättigad och proportionerlig begäran av käranden, får besluta att information om ursprung och distributionsnät för de intrångsgörande varorna eller tjänsterna ska lämnas av intrångsgöraren och/eller annan person som

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- a) har befunnits förfoga över de intrångsgörande varorna i kommersiell skala,
  - b) har befunnits använda de intrångsgörande tjänsterna i kommersiell skala,
  - c) har befunnits i kommersiell skala tillhandahålla tjänster som använts i intrångsgörande verksamhet,
  - d) har pekats ut av en person som avses i a, b eller c såsom delaktig i produktion, tillverkning eller distribution av varorna eller tillhandahållandet av tjänsterna.
2. Informationen i punkt 1 ska, beroende på vad som är lämpligt, omfatta
- a) namn och adress till producenter, tillverkare, distributörer, leverantörer och andra som tidigare innehaft respektive använt varorna eller tjänsterna, samt tilltänkta grossister och detaljister, och
  - b) uppgifter om hur mycket som producerats, tillverkats, levererats, mottagits eller beställts samt om erhållet pris på varorna eller tjänsterna.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte påverka tillämpningen av andra lagbestämmelser som
  - a) ger rättighetshavaren rätt till ytterligare information,
  - b) reglerar hur information som lämnas enligt denna artikel får användas i civilrättsliga eller straffrättsliga förfaranden,
  - c) reglerar ansvar för missbruk av rätten till information,
  - d) gör det möjligt att vägra lämna sådan information som skulle tvinga den person som avses i punkt 1 att medge egen eller nära anhörigs medverkan i ett immaterialrättsintrång, eller
  - e) reglerar sekretesskydd för informationskällor eller behandling av personuppgifter.

ARTIKEL 322

Interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder

1. Vardera parten ska se till att de rättsliga myndigheterna på begäran av sökanden får utfärda ett interimistiskt föreläggande mot den påstådda intrångsgöraren i syfte att hindra ett omedelbart förestående immaterialrättsintrång eller tillfälligt förbjuda, vid behov förenat med vite om så föreskrivs i inhemsk lagstiftning, en fortsättning av det påstådda intrånget eller göra en fortsättning avhängig av att det ställs säkerhet för ersättning till rättighetshavaren. Ett interimistiskt föreläggande får också utfärdas på samma villkor mot en mellanhand vars tjänster utnyttjas av tredje man för att göra intrång i en immateriell rättighet.
2. Ett interimistiskt föreläggande får även utfärdas i syfte att besluta om beslag eller överlämnande av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet för att förhindra att de införs eller omsätts på marknaden.

3. När det gäller ett påstått intrång som begås i kommersiell skala, ska parterna se till att de rättsliga myndigheterna, om sökanden påvisar omständigheter som kan äventyra indrivningen av skadestånd, får belägga fast och rörlig egendom som tillhör den person som påstås ha gjort intrånget med kvarstad, inbegripet frysning av dennes bankkonton och andra tillgångar. I detta syfte får de behöriga myndigheterna besluta att bank-, finans- eller affärshandlingar ska lämnas ut, eller om lämplig tillgång till relevant information.

ARTIKEL 323

Korrigeringsåtgärder

1. Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna på begäran av sökanden, utan att det påverkar det skadestånd som kan utgå till rättighetshavaren på grund av intrånget och utan att någon form av ersättning utgår, åtminstone får besluta att varor som har konstaterats göra intrång i en immateriell rättighet åtminstone slutgiltigt ska avlägsnas från marknaden eller förstöras. Om så är lämpligt får de behöriga rättsliga myndigheterna även besluta att material och verktyg som huvudsakligen har använts för att skapa eller tillverka dessa varor ska förstöras.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Parternas rättsliga myndigheter ska ha befogenhet att besluta att dessa åtgärder ska bekostas av intrångsgöraren, såvida det inte åberopas särskilda skäl mot detta.

ARTIKEL 324

Förelägganden

Vardera parten ska se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, när de har fastställt att ett intrång har begåtts i en immateriell rättighet, får utfärda ett föreläggande mot intrångsgöraren, samt mot mellanhänder vars tjänster används av en tredje part för att göra immaterialrättsintrång, med förbud att fortsätta intrånget.

EU/MD/sv 448

ARTIKEL 325

Alternativa åtgärder

Vardera parten får föreskriva att de behöriga rättsliga myndigheterna, när detta är lämpligt och på begäran av den person som kan bli föremål för sådana åtgärder som föreskrivs i artikel 323 och/eller artikel 324 i detta avtal, får besluta att ekonomisk ersättning ska utgå till den skadelidande parten istället för att tillämpa åtgärderna enligt dessa båda artiklar, om personen i fråga varken har handlat uppsåtligt eller oaktsamt, om ett verkställande av åtgärderna i fråga skulle orsaka denne oproportionerligt stor skada och om ekonomisk ersättning till den skadelidande parten framstår som rimligt tillfredsställande.

ARTIKEL 326

Skadestånd

1. Vardera parten ska se till att de rättsliga myndigheterna, efter ansökan från den skadelidande parten, förpliktar den som har begått immaterialrättsintrång och som visste eller rimligen borde ha vetat att han eller hon ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet, att betala ett skadestånd till rättighetshavaren som är lämpligt i förhållande till den faktiska skada som denne har orsakats till följd av intrånget. När de rättsliga myndigheterna fastställer skadeståndsbeloppet
  - a) ska de beakta alla relevanta omständigheter, såsom de negativa ekonomiska konsekvenserna, däribland utebliven vinst, för den skadelidande parten, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, där så är lämpligt, omständigheter av annan än rent ekonomisk karaktär, såsom ideell skada som rättighetshavaren har förorsakats genom intrånget, eller
  - b) kan de, som ett alternativ till led a där så är lämpligt, fastställa skadeståndet till ett engångsbelopp på grundval av sådana faktorer som åtminstone det belopp som skulle ha betalats i upphovsrättslig ersättning eller avgift om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att nyttja den immateriella rättigheten i fråga.

2. I de fall då intrångsgöraren har gjort intrång i immateriella rättigheter utan att ha vetat eller utan att ha rimlig grund till att veta det, får parterna föreskriva att de rättsliga myndigheterna får besluta om återbetalning till den skadelidande parten av vinst eller betalning av ett skadestånd som kan vara fastställt i förväg.

ARTIKEL 327

Kostnader för förfarandet

Vardera parten ska se till att rimliga och proportionerliga kostnader för förfarandet och andra kostnader som har åsamkats den vinnande parten i allmänhet ersätts av den förlorande parten, om detta inte är oskäligt.

ARTIKEL 328

Offentliggörande av domstolsavgöranden

Vardera parten ska se till att de rättsliga myndigheterna i rättsliga förfaranden beträffande intrång i en immateriell rättighet, på begäran av den sökande och på intrångsgörarens bekostnad får besluta om lämpliga åtgärder för att sprida information om avgörandet, inbegripet att avgörandet ska anslås och offentliggöras helt eller delvis.

ARTIKEL 329

Presumtion om innehav av upphovs- eller äganderätt

Vid tillämpningen av de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i detta avsnitt gäller följande:

- a) För att upphovsmannen till ett litterärt eller konstnärligt verk, om inte motsatsen bevisas, ska anses som sådan och följaktligen ha rätt att föra talan om intrång, ska det vara tillräckligt att den personens namn på sedvanligt sätt finns angivet på verket.
- b) Led a ska efter nödvändiga ändringar också tillämpas på innehavare av upphovsrätten närstående rättigheter i fråga om deras skyddade alster.

UNDERAVSNITT 2

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 330

Gränsåtgärder

1. Vardera parten ska, om inte annat följer av detta underavsnitt, införa förfaranden som gör det möjligt för en rättighetshavare, som har giltiga skäl att misstänka att varor som gör intrång i en immateriell rättighet¹ kan komma att importeras, exporteras, återexporteras, införas till eller utföras ur tullområdet, hänföras till ett suspensivt arrangemang eller överförs till en frizon eller ett frilager, att lämna in en skriftlig ansökan till de behöriga administrativa eller rättsliga myndigheterna om att tullmyndigheterna ska skjuta upp övergången till fri omsättning av sådana varor eller kvarhålla dem.

---

¹ I denna artikel avses med *varor som gör intrång i immateriella rättigheter*

- a) *varumärkesförfälskade varor:*
- i) varor, inbegripet emballage, som utan tillstånd har försetts med ett varumärke som är identiskt med det giltigt registrerade varumärket för varor av samma slag eller som i väsentliga drag inte kan skiljas från ett sådant varumärke och som därigenom gör intrång i varumärkesinnehavarens rättigheter,
  - ii) varje varumärkesymbol såsom logotyp, etikett, klistermärke, broschyr, bruksanvisning eller garantihandling, även om den föreligger separat, under samma omständigheter som de varor som avses i led i,
  - iii) emballagematerial som är försett med varumärket för varumärkesförfälskade varor och som föreligger separat, under samma omständigheter som de varor som avses i led i,
- b) *pirattillverkade varor:* varor som är eller innehåller kopior som tillverkats utan medgivande från innehavaren av upphovsrätten eller från en person med vederbörligt tillstånd av rättighetshavaren i tillverkningslandet, och som tillverkats direkt eller indirekt från en artikel där tillverkningen av kopian skulle ha utgjort en överträdelse av en upphovsrätt, en närstående rättighet eller formskyddet enligt lagstiftningen i importlandet, oavsett om upphovsrätten, den närstående rättigheten eller formskyddet registrerats enligt inhemsk lagstiftning eller inte,
- c) varor som enligt lagstiftningen hos den part där ansökan om tullmyndigheternas ingripande lämnas in gör intrång i ett patent, en växtförädlarrätt eller en geografisk beteckning.

2. Vardera parten ska föreskriva att tullmyndigheterna, om det under deras tjänsteutövande och innan rättighetshavaren har lämnat in en ansökan eller fått den godkänd, framkommer att det finns tillräckliga skäl att misstänka att varorna gör intrång i en immateriell rättighet, får skjuta upp frigörandet av varorna eller kvarhålla dem så att rättighetshavaren kan lämna in en ansökan om ingripande enligt punkt 1.

3. Alla rättigheter eller skyldigheter som i inhemsk lagstiftning fastställs för tillämpningen av denna artikel och av del III avsnitt 4 i Trips-avtalet och som rör importören ska även gälla för exportören eller innehavaren av varorna.

4. Vardera parten ska föreskriva att dess behöriga myndigheter ska kräva att en rättighetshavare som begär de förfaranden som beskrivs i punkt 1 lämnar relevanta bevis som övertygar de behöriga myndigheterna om att det, enligt lagstiftningen i den part som föreskriver förfarandena, finns *prima facie*-bevisning för att det skett ett intrång i rättighetshavarens immateriella rättighet samt lämnar tillräckliga upplysningar som rättighetshavaren rimligtvis kan förväntas ha till sitt förfogande så att de misstänkta varorna blir rimligen identifierbara av de behöriga myndigheterna. Kravet att lämna tillräckliga upplysningar får inte oskäligen försvåra tillgripandet av förfarandena i punkt 1.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

5. För att fastställa om intrång gjorts i en immateriell rättighet ska tullkontoret underrätta rättighetshavaren, på dennes begäran och om uppgifterna är kända, om namn och adress på mottagaren, avsändaren eller innehavaren av varorna och om ursprung och härkomst för de varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet.

Tullkontoret ska också ge sökanden möjlighet att inspektera varor vars frigörande har skjutits upp eller som har kvarhållits. Vid undersökningen av varorna får tullkontoret ta prover och på rättighetshavarens begäran överlämna eller sända dessa till denne, men endast för analys och i syfte att underlätta det fortsatta förfarandet.

6. Tullmyndigheterna ska aktivt verka för att inrikta sig på och identifiera sändningar med varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet, på grundval av metoder för riskanalys. De ska inrätta system för nära samarbete med rättighetshavare, inbegripet verkningsfulla mekanismer för insamling av information för riskanalysen.

7. Parterna är överens om att samarbeta i syfte att avskaffa internationell handel med varor som gör intrång i immateriella rättigheter. För det ändamålet ska de framför allt, vid behov, utbyta information och organisera samarbete mellan sina behöriga myndigheter i fråga om handel med varor som gör intrång i immateriella rättigheter.

8. När det gäller transitering genom en parts territorium av varor som är avsedda för den andra partens territorium, ska den förra parten tillhandahålla den senare parten uppgifter som möjliggör effektiva åtgärder mot sändningar av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet.

9. Utan att det påverkar andra former av samarbete kommer protokoll III om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor att vara tillämpligt i fråga om punkterna 7 och 8 i denna artikel när det gäller verksamhet som strider mot tullagstiftningen i samband med immateriella rättigheter.

10. Den underkommitté för tullfrågor som avses i artikel 200 i detta avtal ska vara ansvarig för att denna artikel fungerar och genomförs på ett korrekt sätt.

ARTIKEL 331

Uppförandekoder

Parterna ska uppmuntra

- a) att branschorganisationer eller branschsammanlutningar utarbetar uppförandekoder som ska bidra till att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, och
- b) att utkast till uppförandekoder lämnas till respektive parts behöriga myndigheter tillsammans med eventuella utvärderingar av tillämpningen av dessa uppförandekoder.

ARTIKEL 332

Samarbete

1. Parterna är överens om att samarbeta för att stödja genomförandet av åtagandena och skyldigheterna enligt detta kapitel.
2. Om inte annat följer av avdelning VI ((Finansiellt stöd samt bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i detta avtal omfattar samarbetsområdena, men är inte begränsade till, följande verksamhet:
  - a) informationsutbyte om den rättsliga ramen för immateriella rättigheter samt relevanta bestämmelser om skydd och säkerställande av skydd; utbyte av erfarenheter om lagstiftningsprocessen på dessa områden,
  - b) utbyte av erfarenheter av och information om skyddet av immateriella rättigheter,

- c) utbyte av erfarenheter om genomförandet på central och underordnad nivå mellan tull och polis samt administrativa och rättsliga organ; samordning, även med andra länder, för att hindra export av förfälskade varor,
- d) kapacitetsuppbyggnad, personalutbyte och utbildning av personal,
- e) främjande och spridning av information om immateriella rättigheter, bland annat i näringslivet och det civila samhället; ökad medvetenhet hos konsumenter och rättighetshavare,
- f) stärkt institutionellt samarbete, till exempel mellan myndigheter för immateriella rättigheter,
- g) aktivt ökande av medvetenheten och höjande av utbildningsnivån hos allmänheten i fråga om immateriella rättigheter, utarbetande av ändamålsenliga strategier för att hitta de viktigaste målgrupperna och inrättande av kommunikationsprogram för att öka medvetenheten hos konsumenter och media om effekterna av kränkningar av immateriella rättigheter, bland annat riskerna för hälsa och säkerhet och kopplingen till organiserad brottslighet.

KAPITEL 10

KONKURRENS

AVSNITT 1

ANTITRUSTFRÅGOR OCH KONCENTRATIONER

ARTIKEL 333

Definitioner

I detta avsnitt gäller följande definitioner:

1. *konkurrensmyndighet*: när det gäller unionen, Europeiska kommissionen och när det gäller Moldavien, konkurrensrådet,

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. *konkurrenslagstiftning:*

- a) när det gäller unionen, artiklarna 101, 102 och 106 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) samt tillämpningsförfordningar till eller ändringar av dessa,
- b) när det gäller Moldavien, konkurrenslag nr 183 av den 11 juli 2012 och tillämpningsförfordningar till eller ändringar av denna, och
- c) alla ändringar av instrument i leden a och b som kan komma att vidtas efter det att detta avtal har trätt i kraft.

ARTIKEL 334

Principer

Parterna erkänner vikten av fri och icke snedvriden konkurrens i sina handelsförbindelser. Parterna medger att konkurrensbegränsande affärsmetoder kan störa marknaderna och motverkar fördelarna med handelsliberaliseringen.

ARTIKEL 335

Genomförande

1. Vardera parten ska på sitt respektive territorium bibehålla en heltäckande konkurrenslagstiftning som effektivt tar itu med konkurrensbegränsande avtal, samordnade förfaranden och konkurrensbegränsande ensidiga åtgärder från företag med dominerande marknadsinflytande och som effektivt kontrollerar företagskoncentrationer.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Vardera parten ska bibehålla en operativt oberoende myndighet med lämpliga mänskliga och finansiella resurser i syfte att effektivt efterleva den konkurrenslagstiftning som avses i artikel 333.2.
3. Parterna erkänner vikten av att tillämpa sin respektive konkurrenslagstiftning på ett öppet och icke-diskriminerande sätt med respekt för principerna för rättvisa förfaranden och berörda företags rätt att höras.

ARTIKEL 336

Statliga monopol, offentliga företag
och företag med särskilda eller exklusiva rättigheter

1. Inget i detta kapitel hindrar en part från att utse eller bibehålla statliga monopol eller offentliga företag, eller från att ge företag särskilda eller exklusiva rättigheter i enlighet med sin respektive lagstiftning.

EU/MD/sv 464

2. Vardera parten ska se till att statliga handelsmonopol, offentliga företag och företag med särskilda eller exklusiva rättigheter omfattas av den konkurrenslagstiftning som avses i artikel 333.2, i den mån tillämpningen av denna lagstiftning inte hindrar det rättsliga eller faktiska genomförandet av dessa företags särskilda uppgifter av allmänt intresse.

ARTIKEL 337

Öppenhet och utbyte av information

1. Parterna erkänner vikten av samarbete och samordning mellan sina respektive konkurrensmyndigheter för att stärka en effektiv efterlevnad av konkurrenslagstiftningen och uppfylla målen i detta avtal genom främjande av konkurrens och begränsning av konkurrensbegränsande affärsmetoder eller konkurrensbegränsande transaktioner.

2. Vardera konkurrensmyndigheten kan i detta syfte meddela den andra konkurrensmyndigheten att den vill samarbeta i frågor som rör efterlevnaden i endera parten. Ingentida parten ska hindras från att fatta självständiga beslut i frågor som omfattas av samarbetet.

3. I syfte att underlätta en effektiv efterlevnad av sina respektive konkurrenslagar får konkurrensmyndigheterna utbyta icke-konfidentiell information. Allt informationsutbyte ska omfattas av de sekretessnormer som gäller i vardera parten. Vid informationsutbyte enligt denna artikel ska parterna beakta de begränsningar som följer av tystnadsplikten och skyddet för företagshemligheter i deras respektive jurisdiktioner.

ARTIKEL 338

Tvistlösning

Bestämmelserna om tvistlösningsmekanismen i kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inte gälla för detta avsnitt.

AVSNITT 2

STATLIGT STÖD

ARTIKEL 339

Allmänna principer och tillämpningsområde

1. Statligt stöd som ges av unionen eller Moldavien eller genom endera partens medel, oavsett form, och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktion av vissa varor och tjänster samt påverkar handeln mellan parterna, ska vara oförenligt med detta avtal.
2. Detta kapitel ska inte gälla för statligt stöd som rör fiske, produkter som omfattas av bilaga 1 till jordbruksavtalet eller annat stöd som omfattas av jordbruksavtalet.

ARTIKEL 340

Bedömning av statligt stöd

1. Statligt stöd ska bedömas på grundval av de kriterier som uppkommer vid tillämpningen av de konkurrensregler som gäller i EU, särskilt artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och de rättsakter för tolkning av bestämmelserna som antagits av EU-institutionerna, inbegripet relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol.
2. De skyldigheter som följer av denna artikel ska gälla inom fem år från dagen för detta avtals ikraftträdande.

ARTIKEL 341

Lagstiftning om och myndighet för statligt stöd

1. Parterna ska anta eller bibehålla, beroende på vad som är tillämpligt, lagstiftning för kontroll av statligt stöd. De ska också upprätta eller bibehålla, beroende på vad som är lämpligt, en operativt oberoende myndighet med de befogenheter som krävs för kontroll av statligt stöd. Myndigheten ska bland annat ha befogenhet att tillåta statliga stödordningar och enskilda statliga stödåtgärder samt befogenhet att beordra att statligt stöd som beviljats olagligen återkrävs.
2. De skyldigheter som följer av denna artikel ska fullgöras inom två år från dagen för detta avtals ikraftträdande.
3. Stödordningar som införts före inrättandet av myndigheten för statligt stöd ska anpassas inom åtta år från dagen för detta avtals ikraftträdande. Utan att det påverkar andra kapitel i detta avtal ska anpassningsperioden förlängas med högst tio år från dagen för detta avtals ikraftträdande när det gäller statliga stödordningar som upprättats inom ramen för Moldaviens lag nr 440-XV om ekonomiska frizoner av den 27 juli 2001.

ARTIKEL 342

Öppenhet

1. Vardera parten ska sörja för öppenhet vad gäller statligt stöd. I detta syfte ska vardera parten från och med den 1 januari 2016 vartannat år lägga fram en rapport till den andra parten som i fråga om metod och framställning motsvarar EU:s årliga översikt över statligt stöd. En sådan rapport ska anses ha lämnats om vardera parten gjort relevanta uppgifter tillgängliga på en allmänt tillgänglig webbplats.
2. Om en part anser att dess handel påverkas av ett enskilt fall av statligt stöd som beviljats av den andra parten, får den berörda parten begära att den andra parten lämnar upplysningar om det enskilda fallet av statligt stöd.

ARTIKEL 343

Konfidentialitet

Vid informationsutbyte enligt detta kapitel ska parterna beakta de begränsningar som följer av tystnadsplikten och skyddet för företagshemligheter.

ARTIKEL 344

Översyn

Parterna ska fortlöpande se över alla frågor som avses i detta kapitel. Vardera parten får hänskjuta sådana frågor till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal. Parterna är överens om att vartannat år från och med detta avtals ikraftträdande se över de framsteg som har gjorts i fråga om genomförandet av detta kapitel, såvida parterna inte kommer överens om något annat.

KAPITEL 11

HANDELSRELATERAD ENERGI

ARTIKEL 345

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

1. *energiprodukter*: råolja (HS-nummer 27.09), naturgas (HS-nummer 27.11) och elektrisk energi (HS-nummer 27.16).

2. *fast infrastruktur*: alla överförings- eller distributionsnät, anläggningar för kondenserad naturgas (LNG-anläggningar) eller lagringsanläggningar enligt definitionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/54/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för el,
3. *transport*: överföring och distribution enligt definitionerna i direktiven 2003/54/EG och 2003/55/EG, samt transport eller överföring av olja genom rörledningar,
4. *otillåtet utnyttjande*: all verksamhet som består i att olagligt utnyttja energiprodukter från fast infrastruktur.

ARTIKEL 346

Inhemska reglerade priser

1. I enlighet med protokollet rörande Moldaviens anslutning till energigemenskapen ska priset för leverans av gas och el till icke-hushållskunder uteslutande avgöras av tillgång och efterfrågan.
2. Genom undantag från punkt 1 får en part i det allmänna ekonomiska intresset¹ införa en skyldighet för företag som gäller priset för leverans av naturgas och el (nedan kallad *reglerat pris*). Om en icke-hushållskund inte kan komma överens med en leverantör om ett pris för el eller naturgas som är lägre än eller lika med det reglerade priset för naturgas eller el, ska icke-hushållskunden ha rätt att ingå ett kontrakt för leverans av el eller naturgas med en leverantör där det reglerade priset inte tillämpas. Icke-hushållskunden ska i vilket fall som helst vara fri att förhandla fram och underteckna ett kontrakt med en alternativ leverantör.

---

¹ Begreppet *allmänt ekonomiskt intresse* ska tolkas på samma sätt som i artikel 106 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och i synnerhet i överensstämmelse med Europeiska domstolens rättspraxis.

3. Den part som ålägger en skyldighet enligt punkt 2 ska se till att skyldigheten är klart definierad, öppen, proportionell, icke-diskriminerande, kontrollerbar och tidsbegränsad. När parten ålägger en sådan skyldighet ska den också garantera att andra företag kan nå ut till konsumenterna på samma villkor.

4. Om en part reglerar det pris för vilket naturgas och el säljs på den inhemska marknaden ska parten se till att metoden för att beräkna det reglerade priset offentliggörs innan det reglerade priset börjar gälla.

ARTIKEL 347

Förbud mot dubbel prissättning

1. Utan att det påverkar möjligheten att införa reglerade priser i överensstämmelse med artikel 346.2 och 246.3 i detta avtal får ingendera parten och ingen av parternas tillsynsmyndigheter anta eller behålla åtgärder som leder till att priset vid export av energiprodukter till den andra parten är högre än det pris som tas ut för sådana produkter när de är avsedda för inhemsk konsumtion.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Den exporterande parten ska på begäran av den andra parten tillhandahålla bevisning för att olika priser för samma energiprodukter vid försäljning på den inhemska marknaden respektive på export inte är följden av en åtgärd som är förbjuden enligt punkt 1.

ARTIKEL 348

Transitering

Parterna ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att underlätta transitering, i enlighet med principen om fri transitering samt med artikel V.1, V.2, V.4 och V.5 i Gatt 1994 och artikel 7.1 och 7.3 i energistadgefördraget, som införlivas med detta avtal och utgör en del av detta.

EU/MD/sv 476

ARTIKEL 349

Transport

När det gäller transport av el och gas, särskilt tredje parts tillgång till fast infrastruktur, ska parterna anpassa sin lagstiftning, i enlighet med bilaga VIII till detta avtal och fördraget om energigemenskapen, i syfte att se till att priserna, som ska offentliggöras innan de börjar gälla, förfarandena för tilldelning av kapacitet och alla andra förutsättningar är objektiva, rimliga och öppna och att ingen diskriminering sker på grundval av ursprung, ägande eller destination för elen eller gasen.

ARTIKEL 350

Otillåtet utnyttjande av varor under transitering

Vardera parten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra och hantera alla former av otillåtet utnyttjande av energiprodukter som transiteras genom dess territorium med hjälp av en enhet som omfattas av den partens kontroll eller jurisdiktion.

ARTIKEL 351

Oavbruten transitering

1. En part får inte ingripa i transitering av energiprodukter genom dess territorium, utom om ett sådant ingripande uttryckligen fastställs i ett kontrakt eller annat avtal som reglerar sådan transitering.
2. I händelse av en tvist i en fråga som gäller parterna eller en eller flera enheter som omfattas av den ena partens kontroll eller jurisdiktion, får en part genom vars territorium energiprodukter transiteras inte före slutförandet av ett tvistlösningsförfarande enligt kontraktet eller avtalet i fråga eller ett förfarande vid nödsituationer enligt bilaga XXXI till detta avtal eller enligt kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, avbryta eller minska sådan transitering, eller tillåta att en enhet under dess kontroll eller jurisdiktion, inbegripet ett statligt handelsföretag, avbryter eller minskar sådan transitering, utom under de omständigheter som anges i punkt 1 i denna artikel.

3. En part ska inte hållas ansvarig för ett avbrott eller en minskning av transitering enligt denna artikel om den parten inte har möjlighet att leverera eller transitera energiprodukter på grund av handlingar som kan tillskrivas ett tredjeland eller en enhet under ett tredjelands kontroll eller jurisdiktion.

ARTIKEL 352

Transiteringsskyldighet för systemansvariga

Vardera parten ska se till att de systemansvariga för den fasta infrastrukturen vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att

- a) minimera risken för att transiteringen oavsiktligt avbryts eller minskas, och
- b) omgående se till att den transitering som oavsiktligt avbrutits eller minskat åter fungerar normalt.

ARTIKEL 353

Tillsynsmyndighet för el och naturgas

1. I enlighet med direktiv 2003/55/EG och direktiv 2003/54/EG ska en tillsynsmyndighet på området för naturgas och el vara juridiskt åtskild från och funktionellt oberoende av alla andra offentliga eller privata organ och ha de befogenheter som krävs för att säkerställa effektiv konkurrens och en väl fungerande marknad.
2. En tillsynsmyndighets beslut och de förfaranden som den tillämpar ska vara opartiska i förhållande till alla aktörer på marknaden.
3. En aktör som påverkas av en regleringsmyndighets beslut ska ha rätt att överklaga beslutet till en överklagandeinstans som är oberoende av de berörda parterna. Om instansen i fråga inte har domstolskaraktär, ska den alltid lämna en skriftlig motivering till sitt beslut, som dessutom ska granskas av en opartisk och oberoende rättslig myndighet. Beslut som fattats av överklagandeinstanser ska verkställas.

ARTIKEL 354

Förhållande till fördraget om energigemenskapen

1. Om bestämmelserna i detta kapitel skulle strida mot bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen eller de bestämmelser i unionslagstiftningen som är tillämpliga enligt fördraget om energigemenskapen, ska bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen eller de bestämmelser i unionslagstiftningen som är tillämpliga enligt fördraget om energigemenskapen ha företräde i de avseenden som konflikten gäller.
2. Vid genomförandet av detta kapitel ska företräde ges till antagande av lagstiftning eller andra akter som är förenliga med fördraget om energigemenskapen eller som bygger på den lagstiftning som är tillämplig i unionen. Vid en eventuell tvist som rör detta kapitel ska lagstiftning eller andra akter som uppfyller dessa kriterier antas vara förenliga med detta kapitel. Vid bedömningen av huruvida lagstiftning eller andra akter uppfyller dessa kriterier ska alla relevanta beslut som fattats enligt artikel 91 i fördraget om energigemenskapen beaktas.
3. Ingentera parten får använda bestämmelserna om tvistlösning i detta avtal för att åberopa ett åsidosättande av bestämmelserna i fördraget om energigemenskapen.

KAPITEL 12

ÖPPENHET

ARTIKEL 355

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

1. *åtgärd med allmän tillämpning*: lagar, förordningar, rättsliga avgöranden, förfaranden och administrativa avgöranden med allmän tillämpning samt andra allmänna eller abstrakta rättsakter, tolkningar eller andra krav som kan ha konsekvenser för frågor som omfattas av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Definitionen omfattar inte avgöranden som gäller en enskild person.

2. *berörd person*: en fysisk eller juridisk person som kan omfattas av alla rättigheter eller skyldigheter enligt åtgärder med allmän tillämpning i den mening som avses i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 356

Syfte och tillämpningsområde

Parterna erkänner den betydelse som deras regelverk kan ha för handel och investeringar mellan dem och ska tillhandahålla en förutsägbar lagstiftning för ekonomiska aktörer och effektiva förfaranden med vederbörlig hänsyn till rättssäkerhet och proportionalitet.

ARTIKEL 357

Offentliggörande

1. Vardera parten ska se till att åtgärder med allmän tillämpning
  - a) omedelbart görs lättillgängliga via ett officiellt angivet medium, och om möjligt elektroniskt, på ett sätt som gör att vem som helst kan sätta sig in i dem,
  - b) innehåller en förklaring av målet för och motiveringen till sådana åtgärder, och
  - c) medger tillräcklig tid mellan offentliggörandet av sådana åtgärder och deras ikraftträdande, utom i vederbörligen motiverade fall.

2. Vardera parten ska
  - a) sträva efter att på ett tidigt stadium som förefaller lämpligt offentliggöra alla förslag till antagande eller till ändring av en åtgärd med allmän tillämpning, inbegripet en förklaring av målet för och motiveringen till förslaget,
  - b) ge berörda personer rimlig möjlighet att framföra synpunkter på ett sådant förslag, och i så god tid att de berörda personerna hinner lämna sådana synpunkter, och
  - c) sträva efter att ta hänsyn till berörda personers synpunkter på förslaget.

ARTIKEL 358

Förfrågningar och kontaktpunkter

1. För att underlätta kommunikationen mellan parterna i alla frågor som omfattas av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska vardera parten utse en kontaktpunkt som fungerar som samordnare.
2. Vardera parten ska bibehålla eller upprätta lämpliga mekanismer för att svara på förfrågningar vad gäller åtgärder med allmän tillämpning som har föreslagits eller trätt i kraft, och hur de ska tillämpas. Förfrågningar kan riktas till den kontaktpunkt som inrättas enligt punkt 1 eller till andra mekanismer, beroende på vad som är lämpligt.

3. Parterna erkänner att alla svar enligt punkt 2 inte är definitiva eller rättsligt bindande utan endast ges upplysningsvis, om inte annat föreskrivs i deras respektive lagar och andra författningar.

4. På begäran av en part ska den andra parten omedelbart lämna information och svara på frågor som gäller en åtgärd med allmän tillämpning eller ett förslag till antagande eller ändring av en åtgärd med allmän tillämpning som den begärande parten anser kan påverka funktionen hos avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, oavsett om den begärande parten tidigare underrättats om åtgärden eller inte.

ARTIKEL 359

Förvaltning av åtgärder med allmän tillämpning

Vardera parten ska på ett objektivt, opartiskt och skäligt sätt förvalta alla åtgärder med allmän tillämpning. I detta syfte ska vardera parten, när sådana åtgärder i specifika fall tillämpas på enskilda personer, varor eller tjänster i den andra parten

- a) sträva efter att i enlighet med sina egna förfaranden ge de personer som direkt berörs av ett förfarande rimligt varsel när ett förfarande inleds, inbegripet en beskrivning av förfarandets art, en redogörelse för den rättsliga grund enligt vilken förfarandet inletts och en allmän beskrivning av tvistefrågorna,
- b) ge sådana berörda personer rimlig möjlighet att lägga fram fakta och argument till stöd för sin ståndpunkt innan en slutgiltig administrativ åtgärd vidtas, i den mån tiden, förfarandets art och allmänintresset tillåter det, och
- c) se till att förfarandena grundar sig på och överensstämmer med partens lagstiftning.

ARTIKEL 360

Överprövning och överklagande

1. Vardera parten ska inrätta eller bibehålla domstolar, skiljedomstolar eller förvaltningsdomstolar eller motsvarande förfaranden som snabbt kan pröva och vid behov vidta korrigerande administrativa åtgärder i frågor som omfattas av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Sådana domstolar eller förfaranden ska vara opartiska och oberoende av den instans eller myndighet som svarar för den administrativa tillsynen, och de som är ansvariga för dem får inte ha ett väsentligt intresse i ärendets utgång.
2. Vardera parten ska se till att parterna i målet i alla sådana domstolar eller förfaranden har rätt till
  - a) en rimlig möjlighet att stödja eller försvara sin ståndpunkt, och

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- b) ett beslut som bygger på bevisning och inlämnade handlingar eller, när så krävs i partens lagstiftning, handlingar som den administrativa myndigheten sammanställt.
3. Med förbehåll för överklagande eller ytterligare överprövning i enlighet med dess lagstiftning ska vardera parten se till att den instans eller behöriga myndighet som ansvarar för den administrativa åtgärden i fråga genomför beslutet och rättar sig efter det i sin praxis.

ARTIKEL 361

Lagstiftningens kvalitet och effektivitet samt god förvaltningssed

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja god kvalitet och effektivitet i lagstiftningen, bland annat genom utbyte av information och bästa praxis rörande sin respektive regleringspolitik och sina respektive konsekvensutredningar.

EU/MD/sv 490

2. Parterna erkänner vikten av principerna för god förvaltningssed¹ och är överens om att samarbeta för att främja sådana principer, bland annat genom utbyte av information och bästa praxis.

ARTIKEL 362

Särskilda regler

Bestämmelserna i detta kapitel ska tillämpas utan att det påverkar särskilda regler om öppenhet som fastställs i andra kapitel i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

---

¹ I enlighet med Europarådets *Recommendation of the Committee of Ministers to member states on good administration*, CM/Rec(2007)7 av den 20 juni 2007.

KAPITEL 13

HANDEL OCH HÅLLBAR UTVECKLING

ARTIKEL 363

Bakgrund och mål

1. Parterna erinrar om Agenda 21 från Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling från 1992, ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet från 1998, genomförandepLANEN från Johannesburg om hållbar utveckling från 2002, Förenta nationernas ekonomiska och sociala råds ministerdeklaration från 2006 om full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla samt ILO:s förklaring om social rättvisa för en rättvis globalisering från 2008. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av den internationella handeln på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling, för nuvarande och kommande generationers välfärd, samt att se till att detta mål integreras i och avspeglas på alla nivåer av deras handelsförbindelser.

2. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå en hållbar utveckling och erkänner att ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd är dess av varandra avhängiga och ömsesidigt förstärkande grundpelare. Parterna understryker fördelen av att betrakta handelsrelaterade arbetsmarknads¹- och miljöfrågor som en del av en övergripande strategi för handel och hållbar utveckling.

ARTIKEL 364

Rätt att reglera och skyddsnivåer

1. Parterna erkänner vardera partens rättighet att själv besluta om sin politik och sina prioriteringar vad gäller hållbar utveckling, fastställa den egna inhemska nivån för miljö- och arbetarskydd samt att anta eller ändra relevant lagstiftning och politik, med hänsyn tagen till de internationellt erkända normer och överenskommelser som det hänvisas till i artiklarna 365 och 366 i detta avtal.

---

¹ Hänvisningarna till arbete i detta kapitel inbegriper de frågor av betydelse för ILO:s strategiska mål som ligger till grund för agendan för anständigt arbete, i enlighet med ILO:s förklaring från 2008 om social rättvisa för en rättvis globalisering.

2. I detta sammanhang ska vardera parten sträva efter att se till att dess lagstiftning och politik säkrar och främjar höga nivåer av miljö- och arbetarskydd och sträva efter att fortsätta att förbättra denna lagstiftning och politik och de underliggande skyddsnivåerna.

ARTIKEL 365

Multilaterala arbetsnormer och avtal

1. Parterna erkänner att full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla är grundläggande för att hantera globaliseringen och bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av internationell handel på ett sätt som leder till full och produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla. I detta sammanhang åtar sig parterna att vid behov samråda och samarbeta när det gäller handelsrelaterade arbetsmarknadsfrågor av gemensamt intresse.

2. Parterna åtar sig, i enlighet med sina skyldigheter såsom medlemmar i ILO och enligt ILO:s förklaring om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, samt uppföljningen av denna från 1998, att respektera, främja och i sin lagstiftning och praxis på hela sitt territorium införa de internationellt erkända grundläggande arbetsnormer som fastställs i de grundläggande ILO-konventionerna, särskilt

- a) föreningsfrihet och faktiskt erkännande av rätten till kollektiva förhandlingar,
- b) avskaffande av alla former av tvångsarbete eller obligatoriskt arbete,
- c) faktiskt avskaffande av barnarbete, och
- d) undanröjande av diskriminering vid anställning och yrkesutövning.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Parterna bekräftar sitt åtagande att i sin lagstiftning och praxis faktiskt genomföra de grundläggande och prioriterade ILO-konventionerna samt andra ILO-konventioner som ratificerats av medlemsstaterna respektive Moldavien.
4. Parterna kommer också att överväga att ratificera de återstående prioriterade konventionerna samt andra konventioner som ILO klassificerat som uppdaterade. Parterna ska i detta sammanhang regelbundet utbyta information om sin respektive situation och sina respektive framsteg i ratificeringsprocessen.
5. Parterna erkänner att överträdelser av de grundläggande principerna och rättigheterna i arbetslivet inte får åberopas eller på annat sätt användas som en legitim komparativ fördel och att arbetsnormer inte bör användas i handelsprotektionistiskt syfte.

ARTIKEL 366

Multilateral miljöförvaltning och multilaterala miljöavtal

1. Parterna erkänner värdet av internationell miljöförvaltning och multilaterala miljöavtal som det internationella samfundets svar på globala och regionala miljöproblem, och betonar behovet av att öka det ömsesidiga stödet mellan handelspolitik och miljöpolitik. Parterna åtar sig i detta sammanhang att på lämpligt sätt samråda och samarbeta rörande förhandlingar om handelsrelaterade miljöproblem och andra handelsrelaterade miljöfrågor av gemensamt intresse.
2. Parterna bekräftar åtagandet att i sin lagstiftning och praxis faktiskt genomföra de multilaterala miljöavtal i vilka de är parter.
3. Parterna ska regelbundet utbyta information om sin respektive situation och sina respektive framsteg när det gäller ratificeringen av de multilaterala miljöavtalen eller ändringar av sådana avtal.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

4. Parterna bekräftar sitt åtagande att uppnå slutmålet i FN:s ramkonvention om klimatförändringen och protokollet till denna (Kyotoprotokollet). De åtar sig att samarbeta vid utarbetandet av framtida internationella ramverk om klimatförändringen enligt FN:s ramkonvention om klimatförändringen och därtill hörande avtal och beslut.

5. Inget i detta avtal ska hindra parterna från att anta eller bibehålla åtgärder för att genomföra de multilaterala miljöavtal som de är parter i, under förutsättning att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oerättigad diskriminering mellan parterna eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln.

ARTIKEL 367

Handel och investeringar som främjar hållbar utveckling

Parterna bekräftar sitt åtagande att förstärka handelns bidrag till att nå målet om hållbar utveckling i dess ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter. Därför gäller följande:

- a) Parterna erkänner den betydelse som grundläggande arbetsnormer och anständiga arbetsvillkor kan ha för ekonomisk effektivitet, innovation och produktivitet, och ska verka för större politisk samstämmighet mellan handelspolitiken å ena sidan och sysselsättnings- och arbetsmarknadspolitiken å den andra.
- b) Parterna ska sträva efter att underlätta och främja handel och investeringar i miljövaror och miljötjänster, bland annat genom att ta itu med icke-tariffära handelshinder.

- c) Parterna ska sträva efter att underlätta undanröjandet av handels- och investeringshinder för varor och tjänster som spelar en viktig roll när det gäller att begränsa klimatförändringarna, till exempel hållbara förnybara energikällor och energieffektiva varor och tjänster, bland annat genom antagande av ramverk som främjar användning av bästa tillgängliga teknik och genom främjande av standarder som fullgör miljömässiga och ekonomiska behov och minimerar tekniska handelshinder.

- d) Parterna är överens om att främja handel med varor som bidrar till bättre sociala villkor och miljövänliga metoder, inbegripet varor som ingår i frivilliga system för hållbar utveckling såsom system för rättvis och etisk handel och miljömärkning samt certifieringssystem för produkter som bygger på naturresurser.

- e) Parterna är överens om att främja företagens sociala ansvar, bland annat genom informationsutbyte och bästa praxis. Parterna hänvisar i detta sammanhang till relevanta internationellt erkända principer och riktlinjer, såsom OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s Global Compact-initiativ och ILO:s trepartsdeklaration om principerna för multinationella företag och socialpolitik.

ARTIKEL 368

Biologisk mångfald

1. Parterna erkänner vikten av att sörja för bevarandet och den hållbara användningen av biologisk mångfald som en viktig faktor för att uppnå hållbar utveckling, och bekräftar sitt åtagande att bevara och hållbart använda den biologiska mångfalden i överensstämmelse med konventionen om biologisk mångfald och andra relevanta internationella instrument i vilka de är parter.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. För detta ändamål åtar sig parterna att
  - a) främja handel med produkter som bygger på naturresurser och som framställts genom hållbar användning av biologiska resurser, samt bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden,
  - b) utbyta information om åtgärder rörande handel med produkter som bygger på naturresurser vilka syftar till att stoppa förlusten av biologisk mångfald och minska trycket på den biologiska mångfalden samt, i tillämpliga fall, samarbeta för att maximera effekterna av och sörja för ömsesidigt stöd mellan sina respektive strategier,
  - c) främja förteckning av arter enligt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) om dessa arters bevarande anses vara i riskzonen, och

- d) samarbeta på regional och global nivå i syfte att främja bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald i naturliga ekosystem eller jordbruksekosystem, inbegripet utrotningshotade arter och deras livsmiljö, särskilt skyddade naturområden och genetisk mångfald, återställande av ekosystem och undanröjande eller minskning av negativa miljöeffekter som härrör från användning av levande och icke-levande naturresurser eller av ekosystem.

ARTIKEL 369

Hållbar förvaltning av skogar och handel med skogsprodukter

1. Parterna erkänner vikten av att sörja för bevarande och hållbar förvaltning av skogar och skogarnas bidrag till parternas ekonomiska, miljörelaterade och sociala mål.

2. För detta ändamål åtar sig parterna att
  - a) främja handeln med skogsprodukter som härrör från hållbart förvaltade skogar och som skördats i enlighet med den inhemska lagstiftningen i avverkningslandet; åtgärder i detta avseende kan omfatta ingående av ett frivilligt partnerskapsavtal om skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog,
  - b) utbyta information om åtgärder för att främja konsumtionen av timmer och timmerprodukter från hållbart förvaltade skogar och i tillämpliga fall samarbeta för att utveckla sådana åtgärder,
  - c) anta åtgärder för att främja bevarande av skogarna samt bekämpa olaglig skogsavverkning och den därmed sammanhängande handeln, inbegripet, i lämpliga fall, med avseende på tredjeländer,
  - d) utbyta information om åtgärder för att förbättra skogsförvaltningen och i tillämpliga fall samarbeta för att maximera effekterna av och sörja för ömsesidigt stöd mellan sina respektive strategier för att utesluta olagligt avverkat timmer och timmerprodukter från handelsflödena,

- e) främja förteckning av träslag enligt konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) om dessa träslags bevarande anses vara i riskzonen, och
- f) samarbeta på regional och global nivå för att främja bevarandet av skogar och hållbar förvaltning av alla typer av skogar, med användning av certifiering som främjar ansvarsfull skogsförvaltning.

ARTIKEL 370

Handel med fiskeriprodukter

Med hänsyn till vikten av att sörja för en ansvarsfull och hållbar förvaltning av fiskbestånd och främja god förvaltning när det gäller handel åtar sig parterna att

- a) främja bästa praxis inom fiskeriförvaltning för att se till att fiskbestånden bevaras och förvaltas på ett hållbart sätt, utifrån en ekosystembaserad strategi,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) vidta effektiva åtgärder för att övervaka och kontrollera fiskbestånd och andra akvatiska resurser,
- c) säkerställa full förenlighet med tillämpliga åtgärder för bevarande och kontroll som antagits av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och samarbeta med och inom dessa organisationer på så bred basis som möjligt, och
- d) samarbeta för att bekämpa olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (IUU) och fiskerirelaterad verksamhet med hjälp av omfattande, effektiva och öppna åtgärder. Parterna ska också genomföra strategier och åtgärder för att utesluta IUU-produkter från handelsflödena och sina marknader.

EU/MD/sv 506

ARTIKEL 371

Upprätthållande av skyddsnivåer

1. Parterna erkänner att det är olämpligt att främja handel eller investeringar genom att sänka skyddsnivåerna i den inhemska miljö- eller arbetslagstiftningen.
2. En part får inte åsidosätta eller göra undantag från, eller erbjuda sig att åsidosätta eller göra undantag från, sin miljö- eller arbetslagstiftning för att uppmuntra till handel eller för att främja etablering, förvärv, utvidgning eller kvarhållande av en investering eller en investerare på sitt territorium.
3. En part får inte genom att kontinuerligt eller återkommande agera eller avstå från att agera underlåta att effektivt genomdriva sin miljö- och arbetslagstiftning för att uppmuntra till handel eller investeringar.

ARTIKEL 372

Vetenskaplig information

Vid utformning och genomförande av åtgärder för skydd av miljön eller arbetsförhållandena som kan påverka handel eller investeringar ska parterna ta hänsyn till tillgänglig vetenskaplig och teknisk information samt relevanta internationella normer, riktlinjer eller rekommendationer om sådana finns, inbegripet försiktighetsprincipen.

ARTIKEL 373

Öppenhet

Vardera parten ska i enlighet med sin inhemska lagstiftning och kapitel 12 (Öppenhet) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal sörja för att alla åtgärder som syftar till att skydda miljön eller arbetsförhållandena och som kan påverka handel eller investeringar utarbetas, införs och tillämpas på ett öppet sätt, efter vederbörlig underrättelse och ett offentligt samråd, samt efter att i god tid ha meddelat och samrått med icke-statliga aktörer.

ARTIKEL 374

Översyn av hållbarhetseffekter

Parterna åtar sig att se över, övervaka och bedöma effekterna av genomförandet av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal på hållbar utveckling genom sina respektive förfaranden och institutioner för medinflytande, liksom dem som inrättas genom detta avtal, till exempel genom handelsrelaterade bedömningar av konsekvenserna för hållbar utveckling.

ARTIKEL 375

Samarbete om handel och hållbar utveckling

Parterna erkänner vikten av att samarbeta om handelsrelaterade aspekter av miljö- och arbetsmarknadspolitik för att uppnå målen i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Samarbetet kan bland annat omfatta följande områden:

- a) Arbetsrelaterade eller miljömässiga aspekter av handel och hållbar utveckling i internationella forum, särskilt Världshandelsorganisationen (WTO), Internationella arbetsorganisationen (ILO), FN:s miljöprogram och multilaterala miljöavtal.
- b) Metoder och indikatorer för att bedöma konsekvenserna av hållbar handel.
- c) Inverkan av lagstiftning, normer och standarder rörande arbetsmarknads- och miljöfrågor på handel och investeringar samt inverkan av handels- och investeringsregler på arbetsmarknads- och miljölagstiftningen, inbegripet på utformningen av bestämmelser och politik på arbetsmarknads- och miljöområdet.

- d) De positiva och negativa effekterna av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal på hållbar utveckling och olika sätt att stärka, förhindra eller mildra dessa, också med hänsyn till de bedömningar av konsekvenserna för hållbar utveckling som utförs av antingen en eller båda parter.
- e) Främjande av ratificering och ett effektivt genomförande av grundläggande, prioriterade och andra uppdaterade ILO-konventioner och multilaterala miljöavtal av betydelse för handeln.
- f) Främjande av privata och offentliga system för certifiering, spårbarhet och märkning, inbegripet miljömärkning.
- g) Främjande av företagens sociala ansvar, exempelvis genom åtgärder för ökad medvetenhet om, anslutning till samt genomförande och uppföljning av internationellt erkända riktlinjer och principer.

- h) Handelsrelaterade aspekter på ILO:s agenda för anständigt arbete, inbegripet kopplingar mellan handel och full och produktiv sysselsättning, anpassning av arbetsmarknaden, grundläggande arbetsnormer, arbetsmarknadsstatistik, kompetensutveckling och livslångt lärande, socialt skydd och social inkludering, social dialog och jämställdhet.
- i) Handelsrelaterade aspekter på multilaterala miljöavtal, inbegripet tullsamarbete.
- j) Handelsrelaterade aspekter på nuvarande och framtida internationella klimatförändringsstrategier, inbegripet sätt att främja koldioxidsnål teknik och energieffektivitet.
- k) Handelsrelaterade åtgärder för att främja bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald.
- l) Handelsrelaterade åtgärder för att bekämpa avskogning, bland annat genom att ta itu med problem rörande olaglig skogsavverkning.
- m) Handelsrelaterade åtgärder för att främja hållbara fiskemetoder och handel med hållbart förvaldade fiskeriprodukter.

ARTIKEL 376

Institutionella mekanismer och övervakningsmekanismer

1. Vardera parten ska utse en kontaktpunkt inom sin förvaltning som ska fungera som kontaktpunkt för den andra parten för genomförandet av detta kapitel.
2. Härmed inrättas en underkommitté för handel och hållbar utveckling. Den ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal. Underkommittén ska bestå av högre tjänstemän från vardera partens förvaltningar.
3. Underkommittén för handel och hållbar utveckling ska sammanträda inom ett år efter detta avtals ikraftträdande, och därefter vid behov, för att övervaka genomförandet av detta kapitel, bland annat samarbete enligt artikel 375 i detta avtal. Underkommittén ska själv fastställa sin arbetsordning.

4. Vardera parten ska sammankalla nya eller samråda med befintliga inhemska rådgivande grupper för hållbar utveckling som har till uppgift att ge råd om frågor som rör detta kapitel. En sådan grupp eller sådana grupper kan lämna synpunkter eller rekommendationer om genomförandet av detta kapitel, bland annat på eget initiativ.

5. En inhemsk rådgivande grupp ska omfatta oberoende representativa organisationer för det civila samhället som på ett balanserat sätt företräder ekonomiska och sociala aktörer samt aktörer på miljöområdet, bland annat arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, icke-statliga organisationer, företagsgrupper och andra berörda parter.

ARTIKEL 377

Gemensamt forum för dialog med det civila samhället

1. Parterna ska underlätta upprättandet av ett gemensamt forum med organisationer i det civila samhället som är etablerade inom deras territorier, inbegripet medlemmar i deras inhemska rådgivande grupper och allmänheten, för att föra en dialog om olika aspekter av hållbar utveckling i detta avtal. Parterna ska främja en balanserad avvägning mellan berörda intressen, inbegripet oberoende organisationer som företräder arbetsgivare, arbetstagare, miljöintressen och företagsgrupper samt andra relevanta aktörer där detta är lämpligt.
2. Forumet för dialog med det civila samhället ska sammankallas en gång per år, om inte parterna kommer överens om något annat. Parterna ska komma överens om verksamheten i det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället senast ett år efter detta avtals ikraftträdande.

3. Parterna ska lägga fram en uppdatering av genomförandet av detta kapitel för det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället. Synpunkter och yttranden från det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället ska överlämnas till parterna och offentliggöras.

ARTIKEL 378

Samråd på myndighetsnivå

1. För alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel ska parterna endast kunna tillgripa de förfaranden som fastställs i denna artikel och artikel 379 i detta avtal.
2. En part får begära samråd med den andra parten i alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel genom att sända en skriftlig begäran till den andra partens kontaktpunkt. Begäran ska vara tydlig och omfatta en beskrivning av problemet i fråga samt en kort sammanfattning av kraven enligt detta kapitel. Samråd ska äga rum omedelbart efter det att en part lämnat en begäran om samråd.

3. Parterna ska göra sitt yttersta för att nå en lösning i frågan som är tillfredsställande för båda. Parterna ska ta hänsyn till ILO:s eller relevanta multilaterala miljöorganisationers eller miljöorgans verksamhet för att öka samarbetet och samstämmigheten mellan parterna och dessa organisationer. I tillämpliga fall får parterna rådfråga dessa organisationer eller organ, eller en person eller ett organ som de anser lämpliga, för att till fullo utreda frågan.

4. Om en part anser att en fråga behöver diskuteras närmare kan den parten, genom att sända en skriftlig begäran till den andra partens kontaktpunkt, begära att underkommittén för handel och hållbar utveckling sammankallas för att behandla frågan. Underkommittén ska genast sammankallas och sträva efter att nå en lösning i frågan.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

5. När så är lämpligt får underkommittén rådfråga den eller de inhemska rådgivande grupperna i endera parten eller båda parterna eller söka annan experthjälp.
6. Varje beslut som de samrådande parterna fattar i frågan ska offentliggöras.

ARTIKEL 379

Expertpanel

1. Vardera parten får efter 90 dagar från det att begäran om samråd ingavs i enlighet med artikel 378.2 i detta avtal begära att en expertpanel sammankallas för att undersöka en fråga som inte har lösts på ett tillfredsställande sätt genom samråd på myndighetsnivå.

EU/MD/sv 518

2. Bestämmelserna i underavsnitten 1 och 3 i avsnitt 3 och i artikel 406 i kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, samt arbetsordningen i bilaga XXXIII till detta avtal och uppförandekoden för skiljemän och medlare (nedan kallad *uppförandekoden*) i bilaga XXXIV till detta avtal ska gälla, om inte annat anges i denna artikel.

3. Underkommittén för handel och hållbar utveckling ska vid sitt första möte efter detta avtals ikraftträdande upprätta en förteckning över minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att fungera som experter i panelförfaranden. Vardera parten ska föreslå minst fem personer som kan fungera som experter. Parterna ska också utse minst fem personer som inte är medborgare i endera parten och som kan fungera som ordförande för expertpanelen. Underkommittén för handel och hållbar utveckling ska se till att förteckningen alltid omfattar detta antal personer.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

4. Den förteckning som avses i punkt 3 ska omfatta personer med specialkunskaper eller expertkunskap inom juridik, arbetsfrågor eller miljöfrågor som behandlas i detta kapitel, eller lösning av tvister som uppstår i samband med internationella avtal. De ska vara oberoende, uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering vad gäller frågor som rör ärendet eller ha anknytning till någon av parternas regeringar, samt följa uppförandekoden i bilaga XXXIV till detta avtal.

5. När det gäller frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel ska expertpanelen vara sammansatt av experter från den förteckning som avses i punkt 3 i denna artikel, i enlighet med artikel 385 i detta avtal och punkt 8 i arbetsordningen i bilaga XXXIII till detta avtal.

6. Expertpanelen får söka information och råd hos endera parten, den eller de inhemska rådgivande grupperna eller någon annan källa den anser lämplig. I frågor som rör iakttagandet av de multilaterala avtal som anges i artiklarna 365 och 366 i detta avtal bör expertpanelen söka information och råd från organ inom Internationella arbetsorganisationen (ILO) eller multilaterala miljöavtal.

7. Expertpanelen ska lägga fram sin rapport för parterna, i enlighet med de förfaranden som anges i kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Denna rapport ska omfatta sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna samt de viktigaste skälen till panelens undersökningsresultat och rekommendationer. Parterna ska offentliggöra rapporten inom 15 dagar från det att den lagts fram.

8. Parterna ska diskutera lämpliga åtgärder med hänsyn till expertpanelens rapport och rekommendationer. Den berörda parten ska senast tre månader efter det att rapporten offentliggjorts underrätta sin eller sina rådgivande grupper och den andra parten om alla eventuella beslut om insatser eller åtgärder som ska genomföras. Uppföljningen av expertgruppens rapport och rekommendationer ska övervakas av underkommittén för handel och hållbar utveckling. De rådgivande organen och det gemensamma forumet för dialog med det civila samhället får lämna synpunkter till underkommittén för handel och hållbar utveckling i detta avseende.

KAPITEL 14

TVISTLÖSNING

AVSNITT 1

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

ARTIKEL 380

Mål

Syftet med detta kapitel är att fastställa en ändamålsenlig och effektiv mekanism för undvikande och lösning av tvister mellan parterna i fråga om tolkning och tillämpning av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal för att om möjligt finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 381

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel ska gälla för alla tvister i fråga om tolkning och tillämpning av bestämmelserna i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, om inte annat anges.

AVSNITT 2

SAMRÅD OCH MEDLING

ARTIKEL 382

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa alla tvister som avses i artikel 381 i detta avtal genom att inleda samråd i god tro i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Samråd ska inledas genom att en part sänder en skriftlig begäran till den andra parten med kopia till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, med angivande av skälen för begäran; det ska bl.a. framgå vilken åtgärd det rör sig om och vilka av de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal som parten anser tillämpliga.
3. Samråden ska hållas inom 30 dagar från det att begäran mottogs och ska, om parterna inte kommer överens om något annat, hållas i den part till vilken begäran inges. Samråden ska anses ha avslutats inom 30 dagar från den dag då begäran om samråd mottogs, såvida inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden. Samråden, särskilt alla uppgifter som läggs fram och de ståndpunkter som parterna i tvisten intar under samråden, ska vara konfidentiella och får inte påverka någondera partens rättigheter i eventuella framtida förfaranden.
4. Samråd om brådskande ärenden, bland annat ärenden som gäller lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster, ska hållas inom 15 dagar från den dag då begäran mottogs av den mottagande parten och anses vara avslutade inom dessa 15 dagar, såvida inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden.

5. Om den part till vilken begäran inges inte svarar på begäran om samråd inom tio dagar från den dag då begäran mottogs, eller om samråden inte genomförs inom de tidsfrister som fastställs i punkt 3 eller punkt 4 i denna artikel, eller om parterna är överens om att inte samråda, eller om samråden har avslutats men ingen ömsesidigt godtagbar lösning har nåtts, får den part som begärt samråd tillgripa artikel 384 i detta avtal.

6. Under samråden ska parterna överlämna de faktauppgifter som krävs för att en fullständig utredning ska kunna göras av de sätt på vilket åtgärden i fråga kan påverka genomförandet och tillämpningen av detta avtal.

7. När samråden gäller transport av energiprodukter genom nät och en part anser att lösningen av tvisten brådskar på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits, ska samråden hållas inom tre dagar från den dag då begäran om samråd ingavs och anses avslutade tre dagar efter den dag då begäran om samråd ingavs, såvida inte båda parterna är överens om att fortsätta samråden.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

ARTIKEL 383

Medling

Endera parten får begära att den andra parten deltar i ett medlingsförfarande i fråga om samtliga åtgärder som inverkar negativt på handel eller investeringar mellan parterna, i enlighet med bilaga XXXII till detta avtal.

EU/MD/sv 526

AVSNITT 3

TVISTLÖSNINGSFÖRFARANDEN

UNDERAVSNITT 1

SKILJEFÖRFARANDE

ARTIKEL 384

Inledande av skiljeförfarandet

1. Om parterna inte lyckas lösa tvisten genom samråd i enlighet med artikel 382 i detta avtal får den part som bad om samråd begära att det tillsätts en skiljenämnd i enlighet med denna artikel.

2. Begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska lämnas skriftligen till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal. Den klagande parten ska i sin begäran ange vilken åtgärd det gäller och förklara på vilket sätt denna åtgärd är oförenlig med bestämmelserna i artikel 381 i detta avtal, på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår.

ARTIKEL 385

Tillsättande av skiljenämnden

1. En skiljenämnd ska bestå av tre skiljemän.
2. Inom tio dagar efter det att begäran om tillsättande av en skiljenämnd mottogs av den svarande parten ska parterna samråda i syfte att enas om skiljenämndens sammansättning.

3. Om parterna inte kan enas om skiljenämndens sammansättning inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i denna artikel, får vardera parten inom fem dagar från utgången av den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i denna artikel utse en skiljeman från sin delförteckning som upprättats inom ramen för artikel 404 i detta avtal. Om någondera parten underlåter att utse en skiljeman ska skiljemannen, på den andra partens begäran, av ordföranden i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, eller av dennes ställföreträdare, utses genom lottning från den partens delförteckning i den förteckning som upprättats i enlighet med artikel 404 i detta avtal.

4. Såvida inte parterna når en överenskommelse om skiljenämndens ordförande inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2 i denna artikel ska, på begäran av någondera parten, ordföranden i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor eller dennes ställföreträdare genom lottning välja ut skiljenämndens ordförande från den delförteckning över ordförande som ingår i den förteckning som upprättats i enlighet med artikel 404 i detta avtal.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

5. Ordföranden i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor eller dennes ställföreträdare ska utse skiljemännen inom fem arbetsdagar efter begäran från endera parten i enlighet med punkterna 3 och 4.
6. Dagen för tillsättandet av skiljenämnden ska vara den dag då den sista av de tre utvalda skiljemännen godtar detta uppdrag i enlighet med arbetsordningen i bilaga XXXIII till detta avtal.
7. Om någon av de förteckningar som anges i artikel 404 i detta avtal inte har upprättats eller inte innehåller tillräckligt många namn vid den tidpunkt då en begäran inges enligt punkterna 3 och 4 i denna artikel ska skiljemännen utses genom lottning bland de personer som formellt har föreslagits av den ena eller båda parterna.

8. Såvida inte parterna kommer överens om något annat ska, om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal som av en part anses brådskande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska punkt 3 andra meningen och punkt 4 i denna artikel gälla utan tillämpning av punkt 2, och den period som anges i punkt 5 ska vara två dagar.

ARTIKEL 386

Preliminärt avgörande om brådskande fall

Om en part begär det ska skiljenämnden inom tio dagar från den dag då den tillsattes lämna ett preliminärt avgörande i frågan om huruvida den anser fallet vara brådskande.

ARTIKEL 387

Skiljenämndens rapport

1. Senast 90 dagar efter det att skiljenämnden tillsattes ska den för parterna lägga fram en interimrapport som ska innehålla en redogörelse för sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna samt de viktigaste skälen till nämndens undersökningsresultat och rekommendationer. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska nämndens ordförande skriftligen meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal detta och ange skälen till förseningen samt det datum då skiljenämnden planerar att lägga fram sin interimrapport. Under inga omständigheter bör interimrapporten läggas fram senare än 120 dagar efter den dag då skiljenämnden tillsattes.
2. En part får inom fjorton dagar från det att interimrapporten lades fram lämna in en skriftlig begäran till skiljenämnden om att den ska ompröva särskilda aspekter i rapporten.

3. I brådskande fall, inbegripet fall som gäller lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster, ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att lägga fram sin interimrapport inom 45 dagar och inte i något fall senare än 60 dagar efter den dag då nämnden tillsattes. En part får inom sju dagar från det att interimrapporten lades fram lämna in en skriftlig begäran till skiljenämnden om att den ska ompröva särskilda aspekter i interimrapporten.

4. Efter att ha övervägt parternas skriftliga synpunkter på interimrapporten, får skiljenämnden ändra sin rapport och företa ytterligare utredningar som den anser motiverade. Nämndens slutliga avgörande ska innehålla en tillfredsställande diskussion om de argument som förts fram i samband med interimsoversynen och ska tydligt besvara parternas frågor och anmärkningar.

5. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal som av en part anses brådskande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska interimrapporten läggas fram 20 dagar efter den dag då skiljenämnden tillsattes, och varje begäran enligt punkt 2 i denna artikel ska lämnas in inom fem dagar efter det att den skriftliga rapporten lagts fram. Skiljenämnden får också besluta att inte lägga fram någon interimrapport.

ARTIKEL 388

Förlikning vid brådiskande energitvister

1. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal som av en part anses brådiskande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, får endera parten begära att ordföranden i skiljenämnden ska fungera som förlikningsman i alla frågor i samband med tvisten genom att lämna in en begäran om detta till nämnden.
2. Förlikningsmannen ska försöka finna en gemensamt godtagbar lösning på tvisten eller nå en överenskommelse om ett förfarande för att nå en sådan lösning. Om förlikningsmannen inte lyckas få till stånd en sådan överenskommelse inom 15 dagar efter sin utnämning ska han eller hon rekommendera en lösning på tvisten eller ett förfarande för att nå en sådan lösning, och ska besluta vilka villkor och bestämmelser som ska gälla från och med en dag som han eller hon fastställer till dess att tvisten är löst.

3. Parterna och de enheter som står under deras kontroll eller jurisdiktion ska under tre månader efter förlikningsmannens beslut eller till dess att tvisten är löst, om detta sker tidigare, följa rekommendationerna enligt punkt 2 om de villkor och bestämmelser som ska gälla.
4. Förlikningsmannen ska respektera uppförandekoden i bilaga XXXIV till detta avtal.

ARTIKEL 389

Meddelande om skiljenämndens avgörande

1. Skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal sitt slutgiltiga avgörande inom 120 dagar från den dag då nämnden tillsattes. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas, ska dess ordförande skriftligen meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor detta och ange skälen till förseningen samt den dag då skiljenämnden planerar att meddela sitt avgörande. Under inga omständigheter får avgörandet meddelas senare än 150 dagar efter den dag då nämnden tillsattes.

2. I brådskande fall, inbegripet fall som gäller lättfördärliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att meddela sitt avgörande inom 60 dagar från den dag då nämnden tillsattes. Under inga omständigheter får avgörandet meddelas senare än 75 dagar efter den dag då nämnden tillsattes.

3. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, som av en part anses brådskande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska skiljenämnden meddela sitt avgörande inom 40 dagar från den dag då den tillsattes.

UNDERAVSNITT 2

EFTERLEVNAD

ARTIKEL 390

Efterlevnad av skiljenämndens avgörande

Den svarande parten ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att snabbt och i god tro följa skiljenämndens avgörande.

ARTIKEL 391

Rimlig tidsperiod för att följa skiljenämndens avgörande

1. Om omedelbar efterlevnad inte är möjlig ska parterna sträva efter att komma överens om den tid som krävs för att följa avgörandet. Den svarande parten ska i ett sådant fall senast 30 dagar efter den dag då skiljenämndens avgörande meddelades parterna, till den klagande parten och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal anmäla den tidsperiod (nedan kallad *rimlig tidsperiod*) som den anser att den kommer att behöva för att följa avgörandet och ange skälen för den föreslagna rimliga tidsperioden.
2. Om parterna inte kan enas om vilken tidsperiod som är rimlig för att följa skiljenämndens avgörande, ska den klagande parten inom 20 dagar från mottagandet av den anmälan som den svarande parten gjort enligt punkt 1, skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden fastställer den rimliga tidsperiodens längd. En sådan begäran ska samtidigt anmälas till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor sitt avgörande inom 20 dagar från den dag då begäran ingavs.

3. Den svarande parten ska minst 30 dagar innan den rimliga tidsperioden löper ut skriftligen meddela den klagande parten om vilka framsteg den har gjort när det gäller att följa skiljenämndens avgörande.
4. Den rimliga tidsperioden kan förlängas genom överenskommelse mellan parterna.

ARTIKEL 392

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande

1. Den svarande parten ska före utgången av den rimliga tidsperioden till den klagande parten och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal anmäla vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande.

2. Om det råder oenighet mellan parterna om huruvida en åtgärd som har anmälts enligt punkt 1 och som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande har genomförts eller är förenlig med bestämmelserna i artikel 381 i detta avtal, får den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till den ursprungliga skiljenämnden för avgörande. I en sådan begäran ska det anges vilken särskild åtgärd det gäller och förklaras på vilket sätt denna åtgärd är oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal, på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor sitt avgörande inom 45 dagar från den dag då begäran ingavs.

ARTIKEL 393

Provisoriska åtgärder om skiljenämndens avgörande inte följs

1. Om den svarande parten inte anmäler de åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande innan den rimliga tidsperioden har löpt ut, eller om skiljenämnden fastställer att inga åtgärder vidtagits för att följa avgörandet eller att de åtgärder som anmälts enligt artikel 392.1 i detta avtal inte är förenliga med den partens skyldigheter enligt bestämmelserna i artikel 381 i detta avtal, ska den svarande parten, om den klagande parten begär detta och efter samråd med den parten, erbjuda provisorisk kompensation.

2. Om den klagande parten beslutar att inte begära provisorisk kompensation enligt punkt 1 i denna artikel, eller i det fall en sådan begäran görs men ingen överenskommelse om kompensation har nåtts inom 30 dagar från utgången av den rimliga tidsperioden, eller från meddelandet om skiljenämndens avgörande enligt artikel 392 i detta avtal om att inga åtgärder vidtagits för att följa avgörandet eller att en åtgärd som vidtagits för att följa avgörandet är oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal, ska den klagande parten ha rätt att efter anmälan till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal tillfälligt upphäva skyldigheter som följer av de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal i en omfattning som motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av den bristande efterlevnaden. I anmälan ska omfattningen av sådant tillfälligt upphävande av skyldigheter anges. Den klagande parten får börja tillämpa upphävandet vid vilken tidpunkt som helst med början tio dagar efter den dag då anmälan mottogs av den svarande parten, såvida inte den svarande parten har begärt skiljeförfarande enligt punkt 3 i denna artikel.

3. Om den svarande parten anser att omfattningen av det tillfälliga upphävandet av skyldigheterna inte motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av den bristande efterlevnaden, får den inge en skriftlig begäran om att den ursprungliga skiljenämnden ska avgöra frågan. En sådan begäran ska anmälas till den klagande parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor före utgången av den tiodagarsperiod som fastställs i punkt 2. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor sitt avgörande om omfattningen av det tillfälliga upphävandet av skyldigheter inom 30 dagar från den dag då begäran ingavs. Skyldigheter får inte upphävas förrän den ursprungliga skiljenämnden har meddelat sitt avgörande, och upphävandet ska vara förenligt med nämndens avgörande.
4. Det upphävande av skyldigheter och den kompensation som föreskrivs i denna artikel ska vara tillfälliga och får inte tillämpas efter det att
  - a) parterna har nått en ömsesidigt godtagbar lösning i enlighet med artikel 398 i detta avtal,

- b) parterna har enats om att den åtgärd som anmälts i enlighet med artikel 392.1 i detta avtal innebär att den svarande parten kan anses uppfylla de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal, eller
- c) en åtgärd som konstaterats strida mot de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal har upphävts eller ändrats på ett sådant sätt att den blivit förenlig med dessa bestämmelser, i enlighet med artikel 392.1 i detta avtal.

ARTIKEL 394

Åtgärder vid brådskande energitvister

1. Om en tvist uppkommer rörande kapitel 11 (Handelsrelaterad energi) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, som av en part anses brådskande på grund av att transporten av naturgas, olja eller el mellan parterna helt eller delvis har avbrutits eller riskerar att avbrytas, ska bestämmelserna om åtgärder i denna artikel gälla.

2. Genom undantag från artiklarna 391, 392 och 393 i detta avtal får den klagande parten tillfälligt upphäva de skyldigheter som följer av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal i en lämplig omfattning som motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som orsakats av att en part inte följt skiljenämndens avgörande inom 15 dagar efter att det meddelats. Detta tillfälliga upphävande får börja gälla omedelbart. Ett sådant tillfälligt upphävande får bibehållas så länge som den svarande parten underlåter att följa skiljenämndens avgörande.

3. Om den svarande parten bestrider att den underlåtit att följa skiljenämndens avgörande eller bestrider omfattningen av det tillfälliga upphävandet på grund av underlåtenheten att följa skiljenämndens avgörande, får den inleda ett förfarande enligt artiklarna 393.3 och 395 i detta avtal vilket ska handläggas snabbt. Den klagande parten ska inte anmodas att avsluta eller anpassa det tillfälliga upphävandet förrän skiljenämnden har fattat beslut i ärendet, och får bibehålla det tillfälliga upphävandet i avvaktan på att förfarandena avslutas.

ARTIKEL 395

Översyn av åtgärder som har vidtagits för att följa skiljenämndens avgörande efter antagandet av tillfälliga åtgärder rörande underlåtenhet att följa detta avgörande

1. Den svarande parten ska till den klagande parten och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal anmäla vilka åtgärder den har vidtagit för att följa skiljenämndens avgörande efter det tillfälliga upphävandet av medgivanden eller efter tillämpning av provisorisk kompensation, alltefter omständigheterna. Med undantag för fall enligt punkt 2 i denna artikel ska den klagande parten avsluta det tillfälliga upphävandet av medgivanden inom 30 dagar från mottagandet av anmälan. I fall där kompensation har tillämpats, och med undantag för fall enligt punkt 2, får den svarande parten avsluta tillämpningen av sådan kompensation inom 30 dagar från anmälan att den har följt skiljenämndens avgörande.

2. Om parterna inte når en överenskommelse om huruvida den anmälda åtgärden gör att den svarande parten kan anses uppfylla de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal inom 30 dagar från den dag då anmälan mottogs, ska den klagande parten skriftligen begära att frågan hänskjuts till den ursprungliga skiljenämnden för avgörande. En sådan begäran ska samtidigt anmälas till den andra parten och till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor. Skiljenämndens avgörande ska anmälas till parterna och associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor inom 45 dagar från den dag då begäran ingavs. Om skiljenämnden fastställer att den vidtagna åtgärden är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 381, ska upphävandet av skyldigheter eller compensationen, alltefter omständigheterna, avslutas. I tillämpliga fall ska den klagande parten anpassa omfattningen av det tillfälliga upphävandet av medgivandena till en omfattning som fastställs av skiljenämnden.

UNDERAVSNITT 3

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 396

Ersättning av skiljemän

Om, i ett skiljeförfarande enligt detta kapitel, den ursprungliga skiljenämnden eller några av dess medlemmar inte kan delta, drar sig tillbaka eller måste ersättas därför att de inte uppfyller kraven i uppförandekoden i bilaga XXXIV till detta avtal, ska det förfarande som fastställs i artikel 385 i detta avtal tillämpas. Tidsfristen för meddelandet av skiljenämndens avgörande ska förlängas med den tid som krävs för att utse en ny skiljeman, dock högst med 20 dagar.

ARTIKEL 397

Uppskjutande och avslutande av skilje- och efterlevnadsförfarandena

Skiljenämnden ska, på skriftlig begäran av parterna, när som helst skjuta upp sitt arbete under en period som parterna har enats om, dock under högst tolv på varandra följande månader. Skiljenämnden ska återuppta sitt arbete före utgången av denna period på skriftlig begäran från parterna eller vid utgången av denna period på skriftlig begäran av någon av parterna. Den begärande parten ska underrätta ordföranden i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, och den andra parten, i enlighet med detta. Om en part inte begär att skiljenämnden återupptar sitt arbete när den överenskomna perioden har löpt ut, ska förfarandet vara avslutat. Uppskjutandet och avslutandet av skiljenämndens arbete ska inte påverka någondera partens rättigheter i ett annat förfarande enligt artikel 405 i detta avtal.

ARTIKEL 398

Ömsesidigt godtagbar lösning

Parterna får när som helst komma överens om en ömsesidigt godtagbar lösning på tvister som omfattas av detta kapitel. De ska gemensamt anmäla en sådan lösning till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal, och i tillämpliga fall till skiljenämndens ordförande. Om lösningen måste godkännas enligt relevanta inhemska förfaranden i endera parten ska detta krav anges i anmälan, och tvistlösningsförfarandet tillfälligt avbrytas. Om det inte krävs något sådant godkännande, eller om det anmäls att de inhemska godkännandeförfarandena slutförts, ska tvistlösningsförfarandet avslutas.

ARTIKEL 399

Arbetsordning

1. Tvistlösningsförfarandena enligt detta kapitel ska styras av den arbetsordning som fastställs i bilaga XXXIII till detta avtal och den uppförandekod som fastställs i bilaga XXXIV till detta avtal.
2. Utfrågningarna i skiljenämnden ska vara öppna för allmänheten om inte annat föreskrivs i arbetsordningen.

ARTIKEL 400

Uppllysningar samt råd i sakfrågor

Skiljenämnden får på begäran av en part eller på eget initiativ inhämta uppllysningar som den anser lämpliga för förfarandet i skiljenämnden från alla källor, bland annat från parterna i tvisten.

Skiljenämnden ska också ha rätt att begära expertutlåtanden om den finner det lämpligt.

Skiljenämnden ska samråda med parterna innan den väljer sådana experter. Fysiska eller juridiska personer som är etablerade på en parts territorium har rätt att i egenskap av sakkunniga (*amicus curiae*) informera nämnden i enlighet med arbetsordningen. Alla uppllysningar som inhämtas enligt denna artikel ska delges båda parter, som ska kunna lämna synpunkter.

ARTIKEL 401

Tolkningsregler

Skiljenämnden ska tolka de bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal i enlighet med sedvanliga folkrättsliga tolkningsregler, inbegripet de regler som fastställs i Wienkonventionen från 1969 om traktaträtten. Skiljenämnden ska också ta hänsyn till relevanta tolkningar som fastställts i rapporter från paneler och från överprövningsorganet vilka antagits av WTO:s tvistlösningsorgan. Skiljenämndens avgöranden kan inte utvidga eller begränsa parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

ARTIKEL 402

Beslut och avgöranden av skiljenämnden

1. Skiljenämnden ska göra sitt yttersta för att fatta beslut i samförstånd. Om det inte går att uppnå enhällighet, ska frågan avgöras genom enkel majoritet. Skiljemännens avvikande meningar ska dock aldrig lämnas ut.
2. Skiljenämndens avgöranden ska villkorslöst godtas av parterna. De ska inte ge upphov till några rättigheter eller skyldigheter för fysiska eller juridiska personer. Skiljenämnden ska i sitt avgörande redovisa sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelser som avses i artikel 381 i detta avtal samt de viktigaste skälen till nämndens undersökningsresultat och slutsatser. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal ska offentliggöra skiljenämndens avgöranden i sin helhet inom tio dagar efter det att de meddelats, såvida den inte beslutar att inte offentliggöra dem för att skydda konfidentiella uppgifter om företag.

ARTIKEL 403

Hänskjutanden till Europeiska unionens domstol

1. De förfaranden som fastställs i denna artikel ska tillämpas på tvister om tolkningen och tillämpningen av bestämmelser i detta avtal som rör gradvis tillnärmning av regelverket enligt kapitel 3 (Tekniska handelshinder), kapitel 4 (Sanitära och fytosanitära åtgärder), kapitel 5 (Tullar och förenklade handelsprocedurer), kapitel 6 (Etablering, handel med tjänster och elektronisk handel), kapitel 8 (Offentlig upphandling) eller kapitel 10 (Konkurrens) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, eller som på annat sätt ålägger en part en skyldighet som fastställs med hänvisning till en bestämmelse i unionslagstiftningen.

2. När det i en tvist uppstår en fråga om tolkningen av en sådan bestämmelse i unionsrätten som avses i punkt 1 ska skiljenämnden inte besluta i frågan utan begära att frågan hänskjuts till Europeiska unionens domstol för avgörande. I sådana fall ska de tidsfrister som gäller för skiljenämndens avgöranden skjutas upp till dess att Europeiska unionens domstol har meddelat sitt avgörande. Domstolens avgörande ska vara bindande för skiljenämnden.

AVSNITT 4

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 404

Förteckning över skiljemän

1. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal ska senast sex månader efter detta avtals ikraftträdande sammanställa en förteckning över 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som skiljemän. Förteckningen ska bestå av tre delförteckningar: en delförteckning för vardera parten och en delförteckning över personer som inte är medborgare i någondera parten och som kan tjänstgöra som ordförande för skiljenämnden. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska se till att förteckningen alltid omfattar detta antal personer.

2. Skiljemännen ska ha specialkunskaper och erfarenhet inom juridik och internationell handel. De ska vara oberoende, uppträda i egenskap av enskilda individer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering eller ha anknytning till någon av parternas regeringar samt följa den uppförandekod som fastställs i bilaga XXXIV till detta avtal.

3. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor får upprätta ytterligare förteckningar över 12 personer med kunskap och erfarenhet inom specifika sektorer som omfattas av detta avtal. Efter överenskommelse mellan parterna ska sådana ytterligare förteckningar användas för att sammanställa skiljenämnden i enlighet med förfarandet i artikel 385 i detta avtal.

ARTIKEL 405

Förhållande till skyldigheter enligt WTO

1. Tillämpningen av bestämmelserna om tvistlösning i detta kapitel ska inte utgöra något hinder för eventuella åtgärder inom ramen för WTO, inklusive tvistlösningsförfaranden.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. En part får emellertid inte avseende någon åtgärd hävda sina rättigheter inom ramen för såväl detta avtal som WTO-avtalet i fråga om en skyldighet som i allt väsentligt är likvärdig enligt båda dessa avtal. När ett tvistlösningsförfarande väl har inletts i ett sådant fall får parten inte hävda sina rättigheter vid överträdelse av den i allt väsentligt likvärdiga skyldigheten enligt det andra avtalet i det andra forumet, såvida inte det i första hand valda forumet av skäl som rör förfarandet eller juridisk behörighet misslyckas med att få fram ett undersökningsresultat för de rättigheter som hävdas enligt den skyldigheten.

3. Vid tillämpningen av punkt 2 i denna artikel gäller följande:

- a) Tvistlösningsförfaranden enligt WTO-avtalet anses ha inletts genom att en part begär att en panel ska tillsättas i enlighet med artikel 6 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning.
- b) Tvistlösningsförfaranden enligt detta kapitel anses ha inletts genom att en part begär att en skiljenämnd ska tillsättas i enlighet med artikel 248 i detta avtal.

4. Inget i detta avtal ska hindra en part från att genomföra ett upphävande av skyldigheter som godkänts av tvistlösningsorganet. WTO-avtalet får inte åberopas för att hindra en part från att upphäva skyldigheter enligt detta kapitel.

ARTIKEL 406

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som fastställs i detta kapitel, inbegripet skiljenämndernas tidsfrister för att meddela sina avgöranden, ska, om inte annat anges, räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd eller händelse de avser inträffade.
2. Tidsfristerna i detta kapitel får ändras genom överenskommelse mellan parterna i tvisten. Skiljenämnden får när som helst föreslå parterna att ändra de tidsfrister som avses i detta kapitel, med angivande av skälen till förslaget.

KAPITEL 15

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR TILLNÄRMNING INOM RAMEN FÖR
AVDELNING V

ARTIKEL 407

Framsteg när det gäller tillnärmning på handelsrelaterade områden

1. För att underlätta bedömningen av närmande, i den mening som avses i artiklarna 451 och 452 i detta avtal, av Moldaviens lagstiftning till unionslagstiftningen på de handelsrelaterade områden som omfattas av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), ska parterna regelbundet och minst en gång om året i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal eller i någon av dess underkommittéer som inrättas enligt detta avtal diskutera framstegen i tillnärmningen enligt de överenskomna tidsramar som fastställs i kapitlen 3, 4, 5, 6, 8 och 10 i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

2. På begäran av unionen ska Moldavien, som underlag för denna diskussion, till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor eller en av dess underkommittéer, beroende på vad som är lämpligt, skriftligen lämna uppgifter om framstegen i fråga om tillnärmning och om genomförandet och efterlevnaden av tillnärmat inhemsk lagstiftning i förhållande till de berörda kapitlen i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

3. Moldavien ska underrätta unionen när landet anser att man har slutfört den tillnärmning som föreskrivs i något av de kapitel som avses i punkt 1.

ARTIKEL 408

Upphävande av inkonsekvent inhemsk lagstiftning

Som en del av tillnärmningen ska Moldavien upphäva bestämmelser i sin inhemska lagstiftning eller avskaffa administrativ praxis som är oförenliga med unionsrätten eller med inhemsk lagstiftning som har tillnärmats unionslagstiftningen inom de handelsrelaterade områdena i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 409

Bedömning av tillnärmning på handelsrelaterade områden

1. Unionens bedömning av tillnärmningen inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska inledas när Moldavien har underrättat unionen i enlighet med artikel 407.3 i detta avtal, såvida inte annat föreskrivs i kapitlen 4 och 8 i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
2. Unionen ska bedöma om Moldaviens lagstiftning har tillnärmats unionens lagstiftning och om den genomförs och efterlevs i praktiken. Moldavien ska förse unionen med alla uppgifter som behövs för en sådan bedömning, på ett språk som parterna gemensamt kommit överens om.
3. Unionen ska vid sin bedömning enligt punkt 2 ta hänsyn till om Moldavien förfogar över den relevanta och fungerade infrastruktur och de relevanta och fungerande organ och förfaranden som är nödvändiga för att effektivt genomföra och kontrollera efterlevnaden av lagstiftningen i Moldavien.

4. Unionen ska vid sin bedömning enligt punkt 2 ta hänsyn till om det finns inhemska bestämmelser eller inhemska praxis som är oförenliga med unionsrätten eller med inhemska lagstiftning som har tillnärmats unionslagstiftningen inom de handelsrelaterade områdena i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

5. Unionen ska inom 12 månader från den dag då bedömningen enligt punkt 1 inleddes underrätta Moldavien om resultaten av sin bedömning, om inte annat föreskrivs. Parterna ska i enlighet med artikel 452 i detta avtal diskutera bedömningen i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal eller i dess behöriga underkommittéer, om inte annat föreskrivs.

ARTIKEL 410

Utveckling som är relevant för tillnärningen

1. Moldavien ska sörja för ett faktiskt genomförande av den inhemska lagstiftning som tillnärras inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal och vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att avspegla förändringar i unionens lagstiftning i sin inhemska lagstiftning.
2. Moldavien ska avstå från alla åtgärder som skulle undergräva syftet med eller resultatet av tillnärningen inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
3. Unionen ska underrätta Moldavien om alla slutgiltiga förslag från Europeiska kommissionen om att anta eller ändra unionslagstiftning som är relevant för Moldaviens tillnärmningsskyldigheter inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

4. Moldavien ska underrätta unionen om lagstiftningsförslag och lagstiftningsåtgärder, inbegripet inhemsk praxis, som kan påverka fullgörandet av Moldaviens tillnärmningsskyldigheter inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
5. Parterna ska på begäran diskutera effekterna av förslag eller åtgärder enligt punkterna 3 och 4 i denna artikel på Moldaviens lagstiftning eller på efterlevnaden av skyldigheterna inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
6. Om Moldavien efter en bedömning enligt artikel 409 i detta avtal ändrar sin inhemska lagstiftning för att ta hänsyn till ändringar i kapitlen 3, 4, 5, 6, 8 och 10 i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska unionen göra en ny bedömning i enlighet med artikel 409 i detta avtal. Om Moldavien vidtar någon annan åtgärd som kan påverka genomförandet och efterlevnaden av den tillnärmade inhemska lagstiftningen får unionen göra en ny bedömning i enlighet med artikel 409 i detta avtal.

7. Om omständigheterna kräver det kan särskilda förmåner, som unionen beviljat på grundval av bedömningen att Moldaviens lagstiftning tillnärmats unionslagstiftningen och genomförs och efterlevs i praktiken, tillfälligt upphävas i enlighet med punkt 8, om Moldavien inte tillnärmar sin inhemska lagstiftning för att ta hänsyn till förändringar i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, om den bedömning som avses i punkt 6 visar att Moldaviens lagstiftning inte längre tillnärmas unionslagstiftningen eller om associeringsrådet, som upprättas i artikel 434 i detta avtal, underlåter att besluta om uppdatering av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal i linje med förändringar i unionslagstiftningen.

8. Om unionen har för avsikt att genomföra ett sådant upphävande ska den omedelbart anmäla detta till Moldavien. Moldavien får hänskjuta frågan till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal inom en månad från anmälan, med ett skriftligt angivande av skälen. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor ska diskutera frågan inom tre månader från det att den hänsköts. Om frågan inte hänskjuts till associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor, eller om den inte kan lösas av kommittén inom tre månader från hänskjutandet, får unionen börja tillämpa upphävandet av förmåner. Upphävandet ska omedelbart upphöra om associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor därefter löser frågan.

ARTIKEL 411

Informationsutbyte

Informationsutbyte rörande tillnärmning inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) ska ske genom de kontaktpunkter som inrättats enligt artikel 358.1 i detta avtal.

ARTIKEL 412

Allmän bestämmelse

1. Associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal ska anta förfaranden för att underlätta bedömningen av tillnärmningen och sörja för informationsutbyte rörande tillnärmning, inbegripet form, innehåll och språk i den information som utbyts.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

2. Alla hänvisningar till en viss unionsakt i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal omfattar de ändringar, tillägg och ersättningsåtgärder som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* före den 29 november 2013.
3. I händelse av konflikt ska bestämmelserna i kapitlen 3, 4, 5, 6, 8 och 10 i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ha företräde framför bestämmelserna i detta kapitel.
4. Påståenden om överträdelse av bestämmelserna i detta kapitel ska inte behandlas inom ramen för kapitel 14 (Tvistlösning) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

AVDELNING VI

FINANSIELLT STÖD SAMT BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING OCH
KONTROLL

KAPITEL 1

FINANSIELLT STÖD

ARTIKEL 413

Moldavien ska erhålla finansiellt stöd genom EU:s berörda finansieringsmekanismer och finansieringsinstrument. Moldavien kan också dra nytta av lån från Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) och andra internationella finansinstitut. Det finansiella stödet kommer att bidra till att uppnå målen för detta avtal och kommer att tillhandahållas i enlighet med detta kapitel.

ARTIKEL 414

Huvudprinciperna för det finansiella stödet ska anges i de relevanta förordningarna om EU:s finansieringsinstrument.

ARTIKEL 415

De prioriterade områden som parterna har enats om för EU:s finansiella stöd ska anges i årliga handlingsprogram som grundar sig på fleråriga ramar som avspeglar de överenskomna politiska prioriteringarna. De stödbelopp som fastställs i dessa program ska ta hänsyn till Moldaviens behov, sektoriella kapacitet och framsteg med reformerna, särskilt inom områden som omfattas av detta avtal.

ARTIKEL 416

För att möjliggöra en optimal användning av de tillgängliga resurserna ska parterna sträva efter att se till att EU-stödet genomförs i nära samarbete och samordning med andra givarländer, givarorganisationer och internationella finansinstitut, och i enlighet med internationella principer om biståndseffektivitet.

ARTIKEL 417

Den rättsliga, administrativa och tekniska grunden för det finansiella stödet ska fastställas inom ramen för relevanta avtal mellan parterna.

ARTIKEL 418

Associeringsrådet ska underrättas om framstegen när det gäller det finansiella stödet och om genomförandet av detta, samt om stödets inverkan på uppnåendet av målen för detta avtal. I detta syfte ska parternas berörda organ på ömsesidig och permanent basis tillhandahålla lämplig information avseende övervakning och utvärdering.

ARTIKEL 419

Parterna ska genomföra stödet i enlighet med principerna om sund ekonomisk förvaltning och samarbeta för att skydda EU:s och Moldaviens ekonomiska intressen i enlighet med kapitel 2 (Bestämmelser om bedrägeribekämpning och kontroll) i denna avdelning.

KAPITEL 2

BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING OCH KONTROLL

ARTIKEL 420

Definitioner

I detta kapitel ska definitionerna i protokoll IV till detta avtal gälla.

ARTIKEL 421

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska vara tillämpligt på eventuella ytterligare avtal eller finansieringsinstrument som ingås mellan parterna, och eventuella andra EU-finansieringsinstrument som Moldavien kan vara associerat med, utan att det påverkar tillämpningen av andra ytterligare bestämmelser som rör revisioner, kontroller på plats, inspektioner, kontroller och åtgärder mot bedrägerier, inbegripet de som vidtas av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och Europeiska revisionsrätten.

ARTIKEL 422

Åtgärder för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet

Parterna ska vidta verkningsfulla åtgärder för att förebygga och bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet, bland annat genom ömsesidigt administrativt bistånd och ömsesidig rättslig hjälp på de områden som omfattas av detta avtal.

ARTIKEL 423

Informationsutbyte och ytterligare operativt samarbete

1. För att säkerställa att detta kapitel genomförs på rätt sätt ska EU:s behöriga myndigheter och de behöriga myndigheterna i Moldavien regelbundet utbyta information, och de ska genomföra samråd när en av parterna begär detta.
2. Olaf får komma överens med sina motsvarigheter i Moldavien om ytterligare samarbete på området bedrägeribekämpning, inbegripet operativa arrangemang med myndigheterna i Moldavien.
3. När det gäller överföring och behandling av personuppgifter ska artikel 13 i avdelning III (Frihet, säkerhet och rättvisa) i detta avtal gälla.

ARTIKEL 424

Förebyggande av oegentligheter, bedrägeri och korruption

1. Myndigheterna i Moldavien ska regelbundet kontrollera att de insatser som finansierats med EU-medel har genomförts korrekt. De ska vidta lämpliga åtgärder för att förebygga och åtgärda oegentligheter och bedrägeri.
2. Myndigheterna i Moldavien ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förebygga och åtgärda eventuella fall av givande eller tagande av muta och förhindra intressekonflikter i alla skeden av förfarandena i samband med genomförandet av EU-medel.
3. Myndigheterna i Moldavien ska underrätta Europeiska kommissionen om eventuella förebyggande åtgärder som vidtagits.

4. Europeiska kommissionen ska ha rätt att erhålla bevis i enlighet med artikel 56 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.
5. Europeiska kommissionen ska också ha rätt att erhålla bevis på att upphandlings- och bidragsförfarandena följer principerna om insyn, likabehandling och icke-diskriminering, förhindra eventuella intressekonflikter, erbjuda garantier som är likvärdiga med internationellt godtagna normer och sörja för överensstämmelse med bestämmelserna om sund ekonomisk förvaltning.
6. I detta syfte ska de behöriga myndigheterna i Moldavien tillhandahålla Europeiska kommissionen all information med anknytning till genomförandet av EU-medel och ska utan dröjsmål underrätta kommissionen om alla väsentliga ändringar i sina förfaranden eller system.

ARTIKEL 425

Utredning och lagföring

Myndigheterna i Moldavien ska sörja för att misstänkta och faktiska fall av bedrägeri, korruption eller varje annan oegentlighet, inbegripet intressekonflikter, utreds och lagförs efter nationella kontroller eller EU-kontroller. Olaf får vid behov bistå de behöriga myndigheterna i Moldavien i denna uppgift.

ARTIKEL 426

Kommunikation om bedrägerier, korruption och oegentligheter

1. Myndigheterna i Moldavien ska utan dröjsmål till Europeiska kommissionen överlämna all information som har kommit till deras kännedom och som rör misstänkta eller faktiska fall av bedrägeri, korruption eller varje annan oegentlighet, inbegripet intressekonflikter, i samband med genomförandet av EU-medel. Vid misstanke om bedrägeri eller korruption ska Olaf också underrättas.

2. Myndigheterna i Moldavien ska också rapportera om alla åtgärder som vidtas i samband med sakuppgifter som anmäls i enlighet med denna artikel. Om det inte föreligger några misstänkta eller faktiska fall av bedrägeri, korruption eller andra oegentligheter att rapportera ska myndigheterna i Moldavien underrätta Europeiska kommissionen efter utgången av varje kalenderår.

ARTIKEL 427

Revision

1. Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten har rätt att undersöka om alla utgifter i samband med genomförandet av EU-medel har varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund.

2. Revisioner ska utföras på grundval av både åtaganden och betalningar. De ska grunda sig på räkenskapshandlingar och om nödvändigt utföras på plats i lokalerna hos enheter som förvaltar eller deltar i genomförandet av EU-medel. Revisionerna får utföras innan räkenskaperna för räkenskapsåret i fråga avslutas och under en period av fem år från den dag då slutbetalningen gjordes.
3. Europeiska kommissionens inspektörer eller andra personer som bemyndigats av Europeiska kommissionen eller Europeiska revisionsrätten får utföra dokumentkontroller eller kontroller på plats och revisioner i lokalerna hos enheter som förvaltar eller deltar i genomförandet av EU-medel och hos deras underleverantörer i Moldavien.
4. Europeiska kommissionen eller andra personer som Europeiska kommissionen eller Europeiska revisionsrätten bemyndigat ska i rimlig omfattning ges tillträde till anläggningar, arbetsplatser och dokumentation samt till alla data, däribland i elektronisk form, som erfordras för genomförandet av revisionerna. Alla offentliga institutioner i Moldavien bör underrättas om denna rätt till tillträde och den bör uttryckligen anges i de avtal som ingås för att genomföra de instrument som det hänvisas till i detta avtal.

5. De kontroller och revisioner som avses i denna artikel är tillämpliga på alla uppdragstagare och underleverantörer som har mottagit EU-medel direkt eller indirekt. När de utför sina uppgifter ska Europeiska revisionsrätten och revisionsorganen i Moldavien samarbeta i en anda av förtroende och samtidigt bevara sitt oberoende.

ARTIKEL 428

Kontroller på plats

1. Inom ramen för detta avtal ska Olaf bemyndigas att genomföra kontroller och inspektioner på platsen för att skydda EU:s finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter i enlighet med bestämmelserna i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter.

2. Kontrollerna och inspektionerna på platsen ska förberedas och genomföras av Olaf i nära samarbete med de behöriga myndigheterna i Moldavien.

3. Myndigheterna i Moldavien ska i god tid underrättas om föremålet för, syftet med och den rättsliga grunden för kontrollerna och inspektionerna, så att de kan lämna all den hjälp som behövs. I detta syfte får tjänstemännen vid de behöriga myndigheterna i Moldavien delta i kontrollerna och inspektionerna på platsen.
4. Om de berörda myndigheterna i Moldavien anmäler sitt intresse kan kontrollerna och inspektionerna på plats utföras gemensamt av Olaf och de nämnda myndigheterna.
5. Om en ekonomisk aktör motsätter sig en kontroll eller en inspektion på plats, ska myndigheterna i Moldavien lämna Olaf det bistånd byrån behöver för att kunna genomföra den kontroll eller inspektion på plats som den blivit ålagd att göra.

ARTIKEL 429

Administrativa åtgärder och påföljder

Europeiska kommissionen får föreskriva administrativa åtgärder och påföljder i enlighet med förordningarna (EG, Euratom) nr 1605/2002 och (EG, Euratom) nr 2342/2002 av den 23 december 2002, samt rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.

ARTIKEL 430

Återkrav

1. Myndigheterna i Moldavien ska vidta alla lämpliga åtgärder för att återkräva EU-medel som utbetalats felaktigt.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

2. Om myndigheterna i Moldavien har anförtrots att genomföra EU-medel har Europeiska kommissionen rätt att återkräva EU-medel som utbetalats felaktigt, särskilt genom finansiella korrigeringar. Europeiska kommissionen ska ta hänsyn till de åtgärder som myndigheterna i Moldavien har vidtagit för att förhindra att de berörda EU-medlen går förlorade.
3. Europeiska kommissionen ska samråda med Moldavien i frågan innan den fattar något beslut om återkrav. Tvister om återkrav kommer att diskuteras i associeringsrådet.

EU/MD/sv 584

4. Om Europeiska kommissionen genomför EU-medel direkt eller indirekt genom att anförtro tredje parter uppgifter för genomförande av budgeten, ska beslut, som Europeiska kommissionen fattar inom tillämpningsområdet för denna avdelning i detta avtal och som medför betalningsskyldighet för andra än stater, vara verkställbara i Moldavien i överensstämmelse med följande principer:

- a) Verkställigheten ska styras av de civilprocessrättsliga regler som är i kraft i Moldavien. Beslutet om att Europeiska kommissionens beslut ska verkställas ska bifogas Europeiska kommissionens beslut utan andra formaliteter än en verifiering av beslutets äkthet utförd av den nationella myndighet som Moldaviens regering ska utse för detta ändamål och om vilken den ska underrätta Europeiska kommissionen och Europeiska unionens domstol.
- b) När de formaliteter som avses i led a har uppfyllts på begäran av den berörda parten, får denna inleda ett verkställighetsförfarande i enlighet med Moldaviens lagstiftning genom att vända sig direkt till den behöriga myndigheten.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- c) Verkställigheten får skjutas upp endast genom avgörande av Europeiska unionens domstol. Domstolarna i Moldavien ska dock vara behöriga att pröva klagomål om att verkställigheten inte genomförts korrekt.
5. De myndigheter som Moldaviens regering har utsett ska utfärda beslutet om att verkställighet ska ske utan annan kontroll än verifiering av aktens äkthet. Verkställigheten ska ske i enlighet med de civilprocessrättsliga reglerna i Moldavien. Europeiska unionens domstol ska ansvara för kontrollen av att beslutet om att verkställighet ska ske är lagligt.
6. Domar som Europeiska unionens domstol utfärdar på grundval av en skiljedomsklausul i ett avtal inom ramen för detta kapitel ska vara verkställbara på samma villkor.

EU/MD/sv 586

ARTIKEL 431

Konfidentialitet

Upplysningar som meddelats eller erhållits i enlighet med detta kapitel, oavsett form, ska omfattas av tystnadsplikt och ges samma skydd som motsvarande upplysningar har enligt Moldaviens lagstiftning, samt enligt de motsvarande bestämmelser som är tillämpliga på EU-institutionerna. Upplysningarna får endast överlämnas till personer inom EU-institutionerna, i medlemsstaterna eller i Moldavien som i kraft av sin befattning ska ha vetskap om dem, och de får inte användas i andra syften än för att säkerställa ett effektivt skydd av parternas finansiella intressen.

ARTIKEL 432

Tillnärmning av lagstiftning

Moldavien ska närma sin lagstiftning till de EU-rättsakter och internationella instrument som anges i bilaga XXXV till detta avtal i enlighet med bestämmelserna i den bilagan.

AVDELNING VII

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBESTÄMMELSER

KAPITEL 1

INSTITUTIONELL RAM

ARTIKEL 433

Politisk och strategisk dialog, inbegripet i frågor som rör sektorssamarbetet mellan parterna, kan ske på alla nivåer. En periodisk strategisk dialog på hög nivå ska föras inom det associeringsråd som inrättas genom artikel 434 i detta avtal och, efter överenskommelse, inom ramen för regelbundna möten mellan företrädare för parterna på ministernivå.

ARTIKEL 434

1. Härmed inrättas ett associeringsråd. Det ska övervaka och kontrollera tillämpningen och genomförandet av detta avtal samt periodiskt se över hur detta avtal fungerar mot bakgrund av dess mål.
2. Associeringsrådet ska regelbundet sammanträda på ministernivå, åtminstone en gång per år, och när omständigheterna så kräver. Associeringsrådet får sammanträda i alla konstellationer, efter överenskommelse.
3. Förutom att övervaka och kontrollera tillämpningen och genomförandet av detta avtal ska associeringsrådet undersöka alla viktiga frågor som uppstår inom ramen för detta avtal och övriga bilaterala och internationella frågor av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 435

1. Associeringsrådet ska bestå av medlemmar av Europeiska unionens råd och ledamöter av Europeiska kommissionen, å ena sidan, och ledamöter av Moldaviens regering, å andra sidan.
2. Associeringsrådet ska självt fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeskapet i associeringsrådet ska växelvis innehas av en företrädare för unionen och en företrädare för Moldavien.
4. Vid behov och efter överenskommelse får företrädare för andra organ delta som observatörer i associeringsrådets arbete.

ARTIKEL 436

1. För att målen i detta avtal ska uppnås ska associeringsrådet ha befogenhet att fatta beslut inom avtalets tillämpningsområde. Besluten ska vara bindande för parterna och dessa ska vidta lämpliga åtgärder, om nödvändigt också åtgärder av organ som inrättats inom ramen för detta avtal, för att genomföra de beslut som fattats. Associeringsrådet får även avge rekommendationer. Det ska anta sina beslut och rekommendationer genom överenskommelse mellan parterna, efter det att de respektive interna förfarandena har slutförts.
2. I enlighet med det mål om ett gradvis närmande av Moldaviens lagstiftning till unionslagstiftningen som uppställs i detta avtal kommer associeringsrådet att vara ett forum för utbyte av information om EU:s och Moldaviens lagstiftning, såväl sådan som håller på att utarbetas som sådan som är i kraft, och om åtgärder för genomförande, verkställande och efterlevnad.
3. I enlighet med punkt 1 i denna artikel ska associeringsrådet ha befogenhet att uppdatera eller ändra bilagorna till detta avtal, utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda bestämmelserna i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 437

1. Härmed inrättas en associeringskommitté. Den ska biträda associeringsrådet vid fullgörandet av dess uppgifter.
2. Associeringskommittén ska bestå av företrädare för parterna, i princip på högre tjänstemannanivå.
3. Ordförandeskapet i associeringskommittén ska växelvis innehas av en företrädare för unionen och en företrädare för Moldavien.

ARTIKEL 438

1. Associeringsrådet ska i sin arbetsordning fastställa associeringskommitténs uppgifter och funktionssätt, som bland annat ska bestå i att förbereda associeringsrådets möten. Associeringskommittén ska sammanträda minst en gång per år.
2. Associeringsrådet får delegera vilken som helst av sina befogenheter till associeringskommittén, inbegripet befogenheten att fatta bindande beslut.
3. Associeringskommittén ska ha befogenhet att anta beslut i de fall som anges i detta avtal och inom områden där associeringsrådet har delegerat befogenheter till den. Dessa beslut ska vara bindande för parterna, som ska vidta lämpliga åtgärder för att genomföra dem. Associeringskommittén ska anta sina beslut i samförstånd mellan parterna.
4. Associeringskommittén ska sammanträda i en särskild konstellation för att hantera alla frågor som har samband med avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Associeringskommittén ska sammanträda i denna konstellation minst en gång per år.

ARTIKEL 439

1. Associeringskommittén ska bistås av de underkommittéer som inrättas inom ramen för detta avtal.
2. Associeringsrådet får besluta att inrätta särskilda kommittéer eller organ inom särskilda områden som är nödvändiga för genomförandet av detta avtal, och ska fastställa sådana särskilda kommittéers eller organs sammansättning, uppgifter och funktionssätt. Dessutom får sådana särskilda kommittéer eller organ föra diskussioner om frågor som de anser vara relevanta utan att det påverkar någon av de särskilda bestämmelserna i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.
3. Associeringskommittén får också inrätta underkommittéer, bland annat för att bedöma de framsteg som gjorts i de regelbundna dialoger som avses i detta avtal.
4. Underkommittéerna ska ha befogenhet att fatta beslut i de fall som anges i detta avtal. De ska regelbundet och efter behov rapportera om sin verksamhet till associeringskommittén.

5. De underkommittéer som inrättas inom ramen för avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska underrätta associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal om datumet och dagordningen för sina sammanträden i tillräckligt god tid före sammanträdena. De ska rapportera om sin verksamhet vid varje reguljärt sammanträde i associeringskommittén i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.

6. Förekomsten av en eller flera underkommittéer ska inte utgöra ett hinder för någondera parten att ta upp en fråga direkt med associeringskommittén, också i dess konstellation för handelsfrågor enligt artikel 438.4 i detta avtal.

ARTIKEL 440

1. Härmed inrättas en parlamentarisk associeringskommitté. Den ska bestå av ledamöter av Europaparlamentet, å ena sidan, och ledamöter av Moldaviens parlament, å andra sidan, och vara ett forum där de kan mötas och utbyta åsikter. Den ska sammanträda med de intervall som den själv bestämmer.
2. Den parlamentariska associeringskommittén ska själv fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeskapet i den parlamentariska associeringskommittén ska innehas växelvis av en företrädare för Europaparlamentet och en företrädare för Moldaviens parlament, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i kommitténs arbetsordning.

ARTIKEL 441

1. Den parlamentariska associeringskommittén får begära relevanta upplysningar om avtalets genomförande från associeringsrådet, som då ska tillhandahålla den parlamentariska associeringskommittén dessa upplysningar.
2. Den parlamentariska associeringskommittén ska informeras om associeringsrådets beslut och rekommendationer.
3. Den parlamentariska associeringskommittén får utfärda rekommendationer till associeringsrådet.
4. Den parlamentariska associeringskommittén får inrätta underkommittéer.

ARTIKEL 442

1. Parterna ska också främja regelbundna möten med företrädare för sina civila samhällen, i syfte att hålla dem informerade om och inhämta deras synpunkter när det gäller genomförandet av detta avtal.
2. Härmed inrättas en plattform för det civila samhället. Den ska bestå av företrädare för det civila samhället i EU, däribland ledamöter av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, och företrädare för det civila samhället i Moldavien, och ska vara ett forum där de kan mötas och utbyta åsikter. Den ska sammanträda med de intervall som den själv bestämmer.
3. Plattformen för det civila samhället ska själv fastställa sin arbetsordning.
4. Ordförandeskapet i plattformen för det civila samhället ska växelvis innehas av en företrädare för Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och företrädare för det civila samhället i Moldavien, i enlighet med de bestämmelser som fastställs i plattformens arbetsordning.

ARTIKEL 443

1. Plattformen för det civila samhället ska informeras om associeringsrådets beslut och rekommendationer.
2. Plattformen för det civila samhället får utfärda rekommendationer till associeringsrådet.
3. Associeringskommittén och den parlamentariska associeringskommittén ska anordna regelbundna kontakter med företrädare för plattformen för det civila samhället för att inhämta deras åsikter om uppnåendet av målen för detta avtal.

KAPITEL 2

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 444

Tillgång till domstolar och administrativa organ

Inom ramen för detta avtal åtar sig vardera parten att se till att fysiska och juridiska personer från den andra parten, utan diskriminering i förhållande till de egna medborgarna, har tillgång till parternas behöriga domstolar och administrativa organ för att kunna försvara sina personliga rättigheter och sin äganderätt.

ARTIKEL 445

Tillgång till officiella dokument

Bestämmelserna i detta avtal ska inte påverka tillämpningen av parternas relevanta interna lagar och andra författningar om allmänhetens tillgång till officiella dokument.

ARTIKEL 446

Undantag i säkerhetssyfte

Inget i detta avtal ska hindra en part från att vidta åtgärder som

- a) den anser nödvändiga för att hindra att upplysningar som kan skada dess väsentliga säkerhetsintressen utlämnas,

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- b) rör produktion av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel eller rör forskning, utveckling eller produktion som är oundgänglig för försvarsändamål, förutsatt att åtgärderna inte försämrar konkurrensvillkoren för produkter som inte är avsedda för särskilda militära ändamål, och
- c) den anser väsentliga för sin egen säkerhet i händelse av allvarliga inre störningar som påverkar upprätthållandet av lag och ordning, under krig eller allvarlig internationell spänning som utgör ett krigshot, eller för fullgörandet av skyldigheter som den har påtagit sig i syfte att upprätthålla fred och internationell säkerhet.

EU/MD/sv 602

ARTIKEL 447

Icke-diskriminering

1. På de områden som omfattas av detta avtal och utan att det påverkar tillämpningen av någon specialbestämmelse i detta
  - a) får de förfaranden som Moldavien tillämpar med avseende på unionen eller medlemsstaterna inte ge upphov till att medlemsstaterna, deras medborgare eller företag diskrimineras, och
  - b) får de förfaranden som unionen eller medlemsstaterna tillämpar med avseende på Moldavien inte ge upphov till att medborgare eller företag i Moldavien diskrimineras.
2. Punkt 1 ska inte påverka parternas rätt att tillämpa relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning på skattebetalare som har olika bostadsort.

ARTIKEL 448

Gradvis tillnärmning

Moldavien ska gradvis närma sin lagstiftning till EU-lagstiftningen och internationella instrument i enlighet med bilagorna till detta avtal, på grundval av de åtaganden som anges i detta avtal och i enlighet med bestämmelserna i dessa bilagor. Denna bestämmelse ska inte påverka tillämpningen av eventuella särskilda bestämmelser och skyldigheter avseende tillnärmning enligt avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 449

Dynamisk tillnärmning

I linje med målet att Moldavien gradvis ska närma sin lagstiftning till EU-lagstiftningen, och särskilt när det gäller de åtaganden som anges i avdelningarna III, IV, V och VI i detta avtal, och i enlighet med bestämmelserna i bilagorna till detta avtal, ska associeringsrådet periodiskt revidera och uppdatera dessa bilagor, bland annat för att ta hänsyn till utvecklingen hos EU-lagstiftningen enligt definitionen i detta avtal. Denna bestämmelse ska inte påverka tillämpningen av eventuella särskilda bestämmelser i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 450

Övervakning

Med övervakning avses en fortlöpande bedömning av framstegen med att genomföra och verkställa de åtgärder som omfattas av detta avtal. Parterna kommer att samarbeta för att underlätta övervakningsprocessen inom ramen för de institutionella organ som inrättas genom detta avtal.

ARTIKEL 451

Bedömning av tillnärmningen

1. EU ska bedöma närmandet av Moldaviens lagstiftning till EU-lagstiftningen enligt definitionen i detta avtal. Detta inbegriper aspekter av genomförande och kontroll av efterlevnaden. Dessa bedömningar kan göras av EU på egen hand, av EU efter överenskommelse med Moldavien, eller gemensamt av parterna. För att underlätta bedömningsprocessen ska Moldavien rapportera till EU om framstegen när det gäller tillnärmningen, när så är lämpligt före utgången av de övergångsperioder som anges i detta avtal vad gäller EU-rättsakterna. Vid rapporteringen och bedömningen, bland annat när det gäller fastställandet av metoder för bedömningarna och hur ofta dessa ska göras, kommer hänsyn att tas till särskilda förfaranden som fastställs i detta avtal eller i beslut av de institutionella organ som inrättas genom detta avtal.
2. Bedömningen av tillnärmningen får inbegripa kontroller på plats, med medverkan av EU:s institutioner, organ och byråer, icke-statliga organ, tillsynsmyndigheter, oberoende experter och andra vid behov.

ARTIKEL 452

Resultat av övervakningen, inbegripet bedömningar av tillnärningen

1. Resultaten av övervakningen, inbegripet de bedömningar av tillnärningen som avses i artikel 451 i detta avtal, ska diskuteras i alla relevanta organ som inrättats enligt detta avtal. Sådana organ får efter enhällig överenskommelse anta gemensamma rekommendationer, som ska föreläggas associeringsrådet.
2. Om parterna är överens om att de nödvändiga åtgärder som omfattas av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal har genomförts och håller på att verkställas, ska associeringsrådet, i enlighet med de befogenheter som det tilldelas genom artikel 436 i detta avtal, besluta om ytterligare öppning av marknaderna när så föreskrivs i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

3. En gemensam rekommendation enligt punkt 1 i denna artikel som föreläggs associeringsrådet, eller avsaknad av enighet om en sådan rekommendation, ska inte vara föremål för tvistlösning enligt definitionen i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal. Ett beslut som fattas av det berörda organ, som inrättats enligt detta avtal, eller avsaknad av ett sådant beslut, ska inte vara föremål för tvistlösning enligt definitionen i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal.

ARTIKEL 453

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna ska vidta alla generella eller särskilda åtgärder som krävs för att de ska fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal. De ska se till att de mål som uppställs i detta avtal uppnås.
2. Parterna är överens om att, på begäran av endera parten, snarast via lämpliga kanaler diskutera varje fråga om avtalets tolkning, genomförande eller tillämpning i god tro och andra relevanta aspekter av förbindelserna mellan sig.

3. Parterna ska till associeringsrådet hänskjuta eventuella tvister i samband med tolkningen, genomförandet eller tillämpningen i god tro av detta avtal i enlighet med artikel 454 i detta avtal. Associeringsrådet får bilägga en tvist genom ett bindande beslut.

ARTIKEL 454

Tvistlösning

1. Vid tvister mellan parterna om avtalets tolkning, genomförande eller tillämpning i god tro ska endera parten inge en formell begäran till den andra parten och associeringsrådet om att den fråga tvisten gäller ska lösas. Genom undantag ska tvister som rör tolkningen, genomförandet eller tillämpningen i god tro av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) uteslutande regleras av kapitel 14 (Tvistlösning) i den avdelningen.

2. Parterna ska sträva efter att lösa tvisten genom att inleda samråd i god tro i associeringsrådet och övriga relevanta organ enligt artiklarna 437 och 439 i detta avtal, i syfte att så snart som möjligt nå en för båda parterna godtagbar lösning.
3. Parterna ska förse associeringsrådet och övriga relevanta organ med alla upplysningar som krävs för att grundligt undersöka situationen.
4. Så länge som en tvist inte är löst ska den diskuteras vid varje sammanträde i associeringsrådet. En tvist ska anses vara löst när associeringsrådet har fattat ett bindande beslut om att lösa frågan i enlighet med artikel 453.3 i detta avtal eller när det har förklarat att tvisten är slut. Samråd om en tvist kan också genomföras vid vilket som helst av de sammanträden som hålls av associeringskommittén eller något annat relevant organ som avses i artikel 439 i detta avtal, efter överenskommelse mellan parterna eller på begäran av någon av parterna. Samråd får också äga rum i skriftlig form.
5. All information som lämnas ut under samrådet ska betraktas som konfidentiell.

ARTIKEL 455

Lämpliga åtgärder om skyldigheter inte fullgörs

1. En part får vidta lämpliga åtgärder om den berörda frågan inte har lösts inom tre månader efter dagen för anmälan av en formell begäran om tvistlösning enligt artikel 454 i detta avtal och om den klagande parten fortfarande anser att den andra parten inte har fullgjort en skyldighet enligt detta avtal. Kravet på en samrådsperiod på tre månader ska inte gälla för de undantagsfall som anges i punkt 3 i denna artikel.
2. Vid valet av lämpliga åtgärder ska i första hand sådana åtgärder väljas som stör avtalets funktion så lite som möjligt. Utom i de fall som beskrivs i punkt 3 i denna artikel får sådana åtgärder inte inbegripa det tillfälliga upphävandet av någon av de rättigheter eller skyldigheter som föreskrivs enligt de bestämmelser i detta avtal som anges i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor). De åtgärder som vidtas enligt punkt 1 i denna artikel ska omedelbart anmälas till associeringsrådet och vara föremål för samråd i enlighet med artikel 453.2 i detta avtal och för tvistlösning i enlighet med artiklarna 453.3 och 454 i detta avtal.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. De undantag som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska röra
  - a) en uppsägning av detta avtal som inte sanktioneras av de allmänna bestämmelserna i internationell rätt, eller
  - b) en överträdelse från den andra partens sida av någon av de väsentliga delar i avtalet som anges i artikel 2 i avdelning I (Allmänna principer) i detta avtal.

Förhållande till andra avtal

ARTIKEL 456

1. Härmed upphävs avtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, som undertecknades i Luxemburg den 28 november 1994 och trädde i kraft den 1 juli 1998.

EU/MD/sv 612

2. Detta avtal ersätter det avtal som avses i punkt 1. Hänvisningar till det avtalet i alla andra avtal mellan parterna ska anses som hänvisningar till det här avtalet.
3. Detta avtal ersätter avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Moldavien om skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel, vilket undertecknades i Bryssel den 26 juni 2012 och trädde i kraft den 1 april 2013.

ARTIKEL 457

1. Detta avtal ska inte påverka de rättigheter som enskilda och marknadsaktörer garanteras genom befintliga avtal mellan en eller flera medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, förrän likvärdiga rättigheter för dessa har uppnåtts enligt detta avtal.

2. Befintliga avtal på de särskilda samarbetsområden som omfattas av det här avtalet ska anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

ARTIKEL 458

1. Parterna får komplettera detta avtal genom att ingå särskilda avtal på de områden som faller inom ramen för avtalet. Sådana särskilda avtal ska utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får varken detta avtal eller någon åtgärd som vidtas inom ramen för detta avtal påverka medlemsstaternas befogenheter att genomföra bilateralt samarbete med Moldavien eller att, i förekommande fall, ingå nya samarbetsavtal med Moldavien.

ARTIKEL 459

Bilagor och protokoll

Bilagorna och protokollen till detta avtal utgör en integrerad del av detta.

ARTIKEL 460

Varaktighet

1. Detta avtal ingås på obestämd tid.
2. Endera parten får säga upp avtalet genom en anmälan till den andra parten. Avtalet ska upphöra att gälla sex månader efter dagen för mottagande av en sådan anmälan.

ARTIKEL 461

Definition av parterna

I detta avtal avses med *parter* EU eller dess medlemsstater, eller EU och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter enligt fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och när så är lämpligt avses Euratom, i enlighet med dess befogenheter enligt fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Moldavien, å andra sidan.

ARTIKEL 462

Territoriell tillämpning

1. Detta avtal ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen är tillämpliga och i enlighet med de villkor som fastställs i dessa fördrag och, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel, å andra sidan, på Moldaviens territorium.
2. Tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), på de regioner i Moldavien, över vilka Moldaviens regering inte utövar den faktiska kontrollen, ska börja när Moldavien har säkerställt att detta avtal, eller dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), genomförs och verkställs fullt ut på hela sitt territorium.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

3. Associeringsrådet ska anta ett beslut om när det har säkerställts att detta avtal, eller dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), genomförs och verkställs fullt ut på hela Moldaviens territorium.

4. Om en part anser att det inte längre är säkerställt att detta avtal, eller dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), genomförs och verkställs fullt ut i de regioner i Moldavien som anges i punkt 2 i denna artikel, får den parten begära att associeringsrådet omprövar den fortsatta tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), på de berörda regionerna. Associeringsrådet ska granska situationen och anta ett beslut om den fortsatta tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), inom tre månader från det att begäran framställts. Om associeringsrådet inte antagit något beslut inom tre månader från det att begäran framställts ska tillämpningen av detta avtal, eller av dess avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor), på de berörda regionerna tillfälligt avbrytas till dess att associeringsrådet antar ett beslut.

5. Associeringsrådets beslut enligt denna artikel om tillämpningen av avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal ska omfatta hela den avdelningen och kan inte endast omfatta delar av den avdelningen.

ARTIKEL 463

Depositarie för avtalet

Generalsekretariatet för Europeiska unionens råd ska vara depositarie för detta avtal.

ARTIKEL 464

Ikraftträdande och provisorisk tillämpning

1. Parterna ska ratificera eller godkänna detta avtal i enlighet med sina egna förfaranden. Ratificerings- eller godkännandeinstrumenten ska deponeras hos generalsekretariatet för Europeiska unionens råd.
2. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då det sista ratificerings- eller godkännandeinstrumentet har deponerats.
3. Trots vad som sägs i punkt 2 i denna artikel är unionen och Moldavien överens om att provisoriskt tillämpa de delar av detta avtal som unionen fastställt, i enlighet med punkt 4 och i enlighet med deras respektive tillämpliga interna förfaranden och lagstiftning.

4. Den provisoriska tillämpningen får verkan från och med den första dagen i den andra månad som följer på den dag då depositarien för detta avtal mottar
- a) unionens anmälan om att de förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts med angivande av vilka delar av detta avtal som ska tillämpas provisoriskt, och
  - b) Moldaviens anmälan om att de förfaranden som är nödvändiga för provisorisk tillämpning av detta avtal har slutförts.
5. I de relevanta bestämmelserna i detta avtal, inbegripet dess respektive bilagor och protokoll, i enlighet med artikel 459, ska alla hänvisningar i sådana bestämmelser till "dagen för detta avtals ikraftträdande" anses vara hänvisningar till "den dag från och med vilken detta avtal tillämpas provisoriskt" i enlighet med punkt 3.

6. Under den period då avtalet tillämpas provisoriskt ska de bestämmelser i det avtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, som undertecknades i Luxemburg den 28 november 1994 och trädde i kraft den 1 juli 1998, som inte omfattas av den provisoriska tillämpningen av detta avtal, fortsätta att gälla.

7. Endera parten får genom skriftlig anmälan meddela depositarien för detta avtal sin avsikt att avbryta den provisoriska tillämpningen av detta avtal. Upphävandet av den provisoriska tillämpningen får verkan sex månader efter det att depositarien för detta avtal mottagit anmälan.

ARTIKEL 465

Giltiga texter

Detta avtal ska upprättas i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

BILAGA I

TILL AVDELNING III (FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA)

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät

Åtaganden och principer rörande skydd av personuppgifter

1. Parterna ska, i samband med genomförandet av detta eller andra avtal, säkerställa en rättslig nivå av uppgiftsskydd som åtminstone motsvarar den som anges i direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, rådets rambeslut 2008/977/JHA av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete samt konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, som undertecknades den 28 januari 1981 (ETS nr 108) och tilläggsprotokollet till denna, om tillsynsmyndigheter och gränsöverskridande flöden av personuppgifter, som undertecknades den 8 november 2001 (ETS nr 181). I förekommande fall ska parterna beakta Europarådets ministerkommittés rekommendation nr R (87)15 av den 17 september 1987 om användning av personuppgifter inom polisväsendet.

2. Dessutom ska följande principer gälla:
- a) Såväl den överförande som den mottagande myndigheten ska vidta alla rimliga åtgärder för att i förekommande fall få sådana personuppgifter som inte behandlats i enlighet med artikel 13 i detta avtal rättade, utplånade eller blockerade, särskilt om dessa är inadekvata, irrelevanta eller felaktiga eller om de inte är nödvändiga med hänsyn till de ändamål för vilka de behandlas. Sådana åtgärder inbegriper anmälan av alla former av rättelse, utplåning eller blockering till den andra parten.
  - b) Den mottagande myndigheten ska på begäran informera den överförande myndigheten om hur den använt de överförda uppgifterna och om resultatet av användningen.
  - c) Personuppgifter får endast överföras till behöriga myndigheter. För vidare överföring till andra myndigheter krävs ett förhandstillstånd från den överförande myndigheten.
  - d) Den överförande och den mottagande myndigheten är skyldiga att göra en skriftlig uppteckning av alla former av meddelande och mottagande av personuppgifter.
-

BILAGA II

till kapitel 3 (Bolagsrätt, redovisning och revision samt företagsstyrning) i avdelning IV

Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Bolagsrätt

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG av den 16 september 2009 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 48 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets andra direktiv 77/91/EEG av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga, ändrat genom direktiven 92/101/EEG, 2006/68/EG och 2009/109/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 77/91/EEG ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets tredje direktiv 78/855/EEG av den 9 oktober 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om fusioner av aktiebolag, ändrat genom direktiven 2007/63/EG och 2009/109/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 78/855/EEG ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets sjätte direktiv 82/891/EEG av den 17 december 1982 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om delning av aktiebolag, ändrat genom direktiven 2007/63/EG och 2009/109/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 82/891/EEG ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets elfte direktiv 89/666/EEG av den 21 december 1989 om krav på offentlighet i filialer som har öppnats i en medlemsstat av vissa typer av bolag som lyder under lagstiftningen i en annan stat

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/102/EG av den 16 september 2009 på bolagsrättens område om enmansbolag med begränsat ansvar

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Redovisning och revision

Rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2008 om extern kvalitetssäkring av lagstadgade revisorer och revisionsföretag som granskar företag av allmänt intresse (2008/362/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Kommissionens rekommendation av den 5 juni 2008 om begränsning av det civilrättsliga ansvaret för lagstadgade revisorer och revisionsföretag (2008/473/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Företagsstyrning

OECD:s principer för företagsstyrning

Tidsplan: Ej tillämpligt

Kommissionens rekommendation av den 14 december 2004 om att främja en lämplig ordning för ersättningen till ledande befattningshavare i börsnoterade bolag (2004/913/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Kommissionens rekommendation av den 15 februari 2005 om uppgifter för företagsexterna styrelseledamöter eller styrelseledamöter med tillsynsfunktion i börsnoterade bolag och om styrelsekommittéer (2005/162/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Kommissionens rekommendation av den 30 april 2009 om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn (2009/384/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Kommissionens rekommendation av den 30 april 2009 om att komplettera rekommendationerna 2004/913/EG och 2005/162/EG när det gäller ordningen för ersättningar till ledande befattningshavare i börsnoterade bolag (2009/385/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

BILAGA III

**till kapitel 4 (Sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter)
i avdelning IV**

Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Arbetsrätt

Rådets direktiv 91/533/EEG av den 14 oktober 1991 om arbetsgivares skyldighet att upplysa arbetstagarna om de regler som är tillämpliga på anställningsavtalet eller anställningsförhållandet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 1999/70/EG av den 28 juni 1999 om ramavtalet om visstidsarbete undertecknat av EFS, UNICE och CEEP

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Rådets direktiv 97/81/EG av den 15 december 1997 om ramavtalet om deltidsarbete undertecknat av UNICE, CEEP och EFS – Bilaga: Ramavtal om deltidsarbete

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 91/383/EEG av den 25 juni 1991 om komplettering av åtgärderna för att främja förbättringar av säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare med tidsbegränsat anställningsförhållande eller tillfälligt anställningsförhållande

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 98/59/EG av den 20 juli 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kollektiva uppsägningar

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2001/23/EG av den 12 mars 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av företag eller verksamheter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen – Gemensamt uttalande av Europaparlamentet, rådet och kommissionen om arbetstagarrepresentation

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Antidiskriminering och jämställdhet

Rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/85/EEG av den 19 oktober 1992 om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar (tionde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 92/85/EEG ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen

Rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 89/654/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen (första särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Tidsplan: För nya arbetsplatser ska bestämmelserna i direktiv 89/654/EEG genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande, inbegripet de minimikrav för säkerhet och hälsa som fastställs i bilaga II till det direktivet.
För befintliga arbetsplatser vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande, inbegripet de minimikrav för säkerhet och hälsa som fastställs i bilaga II till det direktivet.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/104/EG av den 16 september 2009 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av arbetsutrustning i arbetet (andra särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: För ny arbetsutrustning ska bestämmelserna i direktiv 2009/104/EG genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande, inbegripet de minimikrav som fastställs i bilaga I till det direktivet.
För arbetsutrustning som redan används vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande, inbegripet de minimikrav som fastställs i bilaga I till det direktivet.

Rådets direktiv 89/656/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av personlig skyddsutrustning på arbetsplatsen (tredje särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 89/656/EEG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/57/EEG av den 24 juni 1992 om minimikrav för säkerhet och hälsa på tillfälliga eller rörliga byggarbetsplatser (åttonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 92/57/EEG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2004/37/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/54/EG av den 18 september 2000 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för biologiska agens i arbetet (sjunde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2000/54/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 90/270/EEG av den 29 maj 1990 om minimikrav för säkerhet och hälsa i arbete vid bildskärm (femte särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 90/270/EEG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/58/EEG av den 24 juni 1992 om minimikrav beträffande varselmärkning och signaler för hälsa och säkerhet i arbetet (nionde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 92/58/EEG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/91/EEG av den 3 november 1992 om minimikrav för förbättring av arbetstagarnas säkerhet och hälsa inom den del av utvinningsindustrin som utnyttjar bormning (elfte särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Tidsplan: För nya arbetsplatser ska bestämmelserna i direktiv 92/91/EEG genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.
För befintliga arbetsplatser vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom tolv år efter detta avtals ikraftträdande, inbegripet de minimikrav för säkerhet och hälsa som fastställs i bilagan till det direktivet.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Rådets direktiv 92/104/EEG av den 3 december 1992 om minimikrav för förbättring av arbetstagarnas säkerhet och hälsa inom utvinningsindustri ovan och under jord (tolfte särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Tidsplan: För nya arbetsplatser ska bestämmelserna i direktiv 92/104/EEG genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.
För befintliga arbetsplatser vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom sexton år efter detta avtals ikraftträdande, inbegripet de minimikrav för säkerhet och hälsa som fastställs i bilagan till det direktivet.

Rådets direktiv 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 98/24/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/92/EG av den 16 december 1999 om minimikrav för förbättring av säkerhet och hälsa för arbetstagare som kan utsättas för fara orsakad av explosiv atmosfär (15:e särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 1999/92/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/44/EG av den 25 juni 2002 om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (vibration) i arbetet (sextonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2002/44/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/10/EG av 6 februari 2003 om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (buller) i arbetet (sjuttonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2003/10/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/40/EG av den 29 april 2004 om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (elektromagnetiska fält) i arbetet (18:e särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2004/40/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/25/EG av den 5 april 2006 om minimikrav för arbetstagares hälsa och säkerhet vid exponering för risker som har samband med fysikaliska agens (artificiell optisk strålning) i arbetet (nittonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2006/25/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 93/103/EG av den 23 november 1993 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbete ombord på fiskefartyg (trettonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 93/103/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/29/EEG av den 31 mars 1992 om minimikrav avseende säkerhet och hälsa för förbättrad medicinsk behandling ombord på fartyg

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 90/269/EEG av den 29 maj 1990 om minimikrav för hälsa och säkerhet vid manuell hantering av laster där det finns risk för att arbetstagare drabbats av skador, särskilt i ryggen (fjärde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 90/269/EEG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 91/322/EEG av den 29 maj 1991 om fastställande av indikativa gränsvärden vid genomförande av rådets direktiv 80/1107/EEG av den 27 november 1980 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för kemiska, fysikaliska och biologiska agenser i arbetet

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 91/322/EEG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 2000/39/EG av den 8 juni 2000 om upprättandet av en första förteckning över indikativa yrkeshygieniska gränsvärden vid genomförandet av rådets direktiv 98/24/EG om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2000/39/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens direktiv 2006/15/EG av den 7 februari 2006 om en andra förteckning över indikativa yrkeshygieniska gränsvärden enligt rådets direktiv 98/24/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2006/15/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 2009/161/EU av den 17 december 2009 om upprättande av en tredje förteckning över indikativa yrkeshygieniska gränsvärden enligt rådets direktiv 98/24/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2009/161/EG ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA IV

till kapitel 5 (Konsumentskydd) i avdelning IV

Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Produktsäkerhet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 87/357/EEG av den 25 juni 1987 om tillnärmningen av medlemsstaternas lagstiftning om produkter som, på grund av sina yttre egenskaper, kan förväxlas med andra produkter och härigenom utgöra en risk för konsumenternas hälsa och säkerhet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens beslut 2009/251/EG av den 17 mars 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att se till att biociden dimetylfumarat inte släpps ut eller tillhandahålls på marknaden

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens beslut 2006/502/EG av den 11 maj 2006 om en förpliktelse för medlemsstaterna att förbjuda att icke barnsäkra eller leksaksliknande tändare släpps ut på marknaden

Tidsplan: Bestämmelserna i det beslutet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Marknadsföring

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG av den 16 februari 1998 om konsumentskydd i samband med prismärkning av varor som erbjuds konsumenter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom ett år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden (direktiv om otillbörliga affärsmetoder)

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Avtalsrätt

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 85/577/EEG av den 20 december 1985 för att skydda konsumenten i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/122/EG av den 14 januari 2009 om konsumentskydd vid vissa aspekter av avtal om tidsdelat boende, långfristiga semesterprodukter, återförsäljning och byte

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Finansiella tjänster

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Konsumentkredit

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Prövningsmöjligheter

Kommissionens rekommendation av den 30 mars 1998 om principer som ska tillämpas på de instanser som är ansvariga för förfaranden för reglering av konsumenttvister utanför domstol (98/257/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens rekommendation av den 4 april 2001 om principer som ska tillämpas på extrajudiciella organ som deltar i reglering av konsumenttvister som görs upp i godo (2001/310/EG)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Kontroll av efterlevnaden

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG av den 19 maj 1998 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Konsumentskyddssamarbete

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen (förordningen om konsumentskyddssamarbete)

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA V

till kapitel 6 (Statistik) i avdelning IV

EU:s regelverk på statistikområdet som nämns i artikel 46 i avdelning IV (Ekonomiskt samarbete och sektorssamarbete) kapitel 6 (Statistik) i detta avtal fastställs i kompendiet över statistikkraV som uppdateras varje år och som parterna anser vara fogat till detta avtal.

Den senaste tillgängliga versionen av kompendiet över statistikkraV finns i elektroniskt format på Eurostats webbplats <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

BILAGA VI
till kapitel 8 (Beskattning) i avdelning IV

Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Indirekt beskattning

Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Syfte och tillämpningsområde (Avdelning I, artiklarna 1, 2.1 a, 2.1 c och 2.1 d)
- Beskattningsbara personer (Avdelning III, artiklarna 9.1, 10–13)
- Beskattningsbara transaktioner (Avdelning IV, artiklarna 14–16, 18, 19, 24–30)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Platsen för beskattningsbara transaktioner (Avdelning V, artiklarna 31–32)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras vid detta avtals ikraftträdande.

- Platsen för beskattningsbara transaktioner (Avdelning V, artiklarna 36.1, 38, 39, 43–49, 53–56 och 58–61)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Beskattningsgrundande händelse och mervärdesskattens utkrävbarhet (Avdelning VI, artiklarna 62–66, 70 och 71)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras vid detta avtals ikraftträdande.

- Beskattningsunderlag (Avdelning VII, artiklarna 72–82 och 85–92)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras vid detta avtals ikraftträdande.

- Skattesatser (Avdelning VIII, artiklarna 93–99, 102 och 103)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Undantag från skatteplikt (Avdelning IX, artiklarna 131–137, 143, 144, 146.1 leden a, c, d och e, 146.2, 147, 148, 150.2, 151–161 och 163)

Tidsplan: Utan att det påverkar tillämpningen av andra kapitel i detta avtal ska, för alla undantag från tillämpningsområdet för rådets direktiv 2006/112 rörande varor och tjänster i frizoner, det direktivet genomföras inom tio år från detta avtals ikraftträdande.
För alla andra undantag ska dessa bestämmelser i det direktivet genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Avdrag (Avdelning X, artiklarna 167–169 och 173–192)

Tidsplan: För alla avdrag för beskattningsbara personer som är juridiska personer ska dessa bestämmelser i det direktivet genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.
För alla andra avdrag ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Skyldigheter för beskattningsbara personer och för vissa icke beskattningsbara personer (Avdelning XI, artiklarna 193, 194, 198, 199, 201–208, 211, 212, 213.1, 214.1 a, 214.2, 215, 217–236, 238–242, 244, 246–248, 250–252, 255, 256, 260, 261, 271–273)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Särskilda ordningar (avdelning XII, artiklarna 281–292, 295–344, 346–356)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Diverse bestämmelser (Avdelning XIV, artikel 401)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras vid detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2007/74/EG av den 20 december 2007 om undantag från mervärdesskatt och punktskatt på varor som införs av resande från tredjeländer

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Avsnitt 3 om kvantitativa begränsningar

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Tobak

Rådets direktiv 2011/64/EU av den 21 juni 2011 om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande, med undantag för artiklarna 7.2, 8, 9, 10, 11, 12, 14.1, 14.2, 14.4, 18 och 19 i det direktivet, vilka ska genomföras senast 2025. Associeringsrådet kommer att besluta om en annan tidsplan för genomförandet om de regionala omständigheterna så kräver.

Alkohol

Rådets direktiv 92/83/EEG av den 19 oktober 1992 om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Energi

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet

Tidsplan: I fråga om alla bestämmelser som rör skattesatser ska det direktivet genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.
Alla andra bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Artikel 1 i det direktivet

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Rådets trettonde direktiv 86/560/EEG av den 17 november 1986 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om omsättningsskatter – Regler om återbetalning av mervärdeskatt till skattskyldiga personer som inte är etablerade i gemenskapens territorium

Tidsplan: För beskattningsbara personer som är juridiska personer ska dessa bestämmelser i det direktivet genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.
Alla andra bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA VII

till kapitel 12 (Jordbruk och landsbygdsutveckling) i avdelning IV

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Kvalitetspolitik

Rådets förordning (EG) nr 510/2006 av den 20 mars 2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1898/2006 av den 14 december 2006 om fastställande av närmare tillämpningsbestämmelser för rådets förordning (EG) nr 510/2006 om skydd av geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 1898/2006 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("förordningen om en samlad marknadsordning"), avsnittet rörande ursprungsbeteckningar för vin i del II avdelning II kapitel I

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 555/2008 av den 27 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för förordning (EG) nr 479/2008 av den 29 april 2008, när det gäller stödprogram, handel med tredjeländer, produktionskapacitet och kontroller inom vinsektorn, avdelning V, "kontroller inom vinsektorn".

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 555/2008 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets förordning (EG) nr 509/2006 av den 20 mars 2006 om garanterade traditionella specialiteter av jordbruksprodukter och livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1216/2007 av den 18 oktober 2007 om tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EG) nr 509/2006 om garanterade traditionella specialiteter av jordbruksprodukter och livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 1216/2007 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Ekologisk odling

Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 av den 5 september 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter med avseende på ekologisk produktion, märkning och kontroll

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 889/2008 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1235/2008 av den 8 december 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 834/2007 vad gäller ordningen för import av ekologiska produkter från tredjeländer

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 1235/2008 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Saluföringsnormer för växter, frön av växter, produkter som härrör från växter, frukter och grönsaker

Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("förordningen om en samlad marknadsordning")

Följande bestämmelser i den förordningen ska gälla:

- för övergripande frågor: artikel 113, bilaga I, bilaga III och bilaga IV,
- för utsäde: artikel 157,
- för socker: punkt B i bilaga IV,
- för spannmål/ris: punkt A i bilaga IV,
- för råttobak: artiklarna 123, 124 och 126; det bör noteras att artikel 104 inte är tillämplig på detta avtal,
- för humle: artikel 117, artikel 121 första stycket led g och artikel 158; det bör noteras att artikel 185 inte är tillämplig på detta avtal,
- för matolja/olivolja: artikel 118, bilaga XVI,
- för levande växter, snittblommor och snittgrönt: del XIII i bilaga I:
- för frukt och grönsaker: artikel 113a.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1295/2008 av den 18 december 2008 om import av humle från tredjeland

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Rådets direktiv 66/401/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av foderväxter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 66/402/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av stråsäd

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 68/193/EEG av den 9 april 1968 om saluföring av vegetativt förökningsmaterial av vinstockar

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2008/72/EG av den 15 juli 2008 om saluförande av annat föröknings- och plantmaterial av grönsaker än utsäde

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/34/EEG av den 28 april 1992 om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 98/56/EG av den 20 juli 1998 om saluföring av förökningsmaterial av prydnadsväxter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 1999/105/EG av den 22 december 1999 om saluföring av skogsodlingsmaterial

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2001/111/EG av den 20 december 2001 om vissa former av socker avsedda som livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens förordning (EEG) nr 2568/91 av den 11 juli 1991 om egenskaper hos olivolja och olivolja av pressrester och om lämpliga analysmetoder

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 76/621/EEG av den 20 juli 1976 om högsta tillåtna halt av erukasyra i oljor och fetter avsedda som människoföda och i livsmedel med tillsatta oljor och fetter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2002/53/EG av den 13 juni 2002 om den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2002/54/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av betutsäde

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2002/55/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av köksväxter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2002/56/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsädespotatis

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2002/57/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av olje- och spånadsväxter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1019/2002 av den 13 juni 2002 om saluföringsnormer för olivolja

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EEG) nr 2568/91 av den 11 juli 1991 om egenskaper hos olivolja och olivolja av pressrester och om lämpliga analysmetoder

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/36/EG av den 23 juni 2000 om kakao- och chokladvaror avsedda som livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2001/113/EG av den 20 december 2001 om sylt, gelé och marmelad samt sötad kastanjeuré avsedda som livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/4/EG av den 22 februari 1999 om kaffe- och cikoriaextrakt

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2001/112/EG av den 20 december 2001 om fruktjuice och vissa liknande produkter avsedda som livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1580/2007 av den 21 december 2007 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordningar (EG) nr 2200/96, (EG) nr 2201/96 och (EG) nr 1182/2007 avseende sektorn för frukt och grönsaker

Alla bestämmelser i förordning (EG) nr 1580/2007 ska gälla, inbegripet bilagorna, med undantag för avdelning III och avdelning IV i förordningen.

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Handelsnormer för levande djur och animaliska produkter

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 av den 17 juli 2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens förordning (EG) nr 1825/2000 av den 25 augusti 2000 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 när det gäller märkning av nötkött och nötköttsprodukter

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 1825/2000 ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter ("förordningen om en samlad marknadsordning")

Följande bestämmelser i den förordningen ska gälla:

- för övergripande frågor: artikel 113, bilaga I, bilaga III och bilaga IV,
- för fjäderfä och ägg: delarna A, B och C i bilaga XIV: alla artiklar,
- för kalvkött: artikel 113b, bilaga XIa: alla artiklar,
- för vuxna nötkreatur, gris och får: bilaga V
- för mjölk och mjölkprodukter: artiklarna 114 och 115 med bilagor, bilaga XII: alla artiklar, bilaga XIII: alla artiklar, bilaga XV: alla artiklar.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 566/2008 av den 18 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller saluföring av nötkött från djur som är högst tolv månader gamla

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 566/2008 ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 589/2008 av den 23 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller handelsnormerna för ägg

Alla bestämmelser i förordning (EG) nr 589/2008 ska gälla, med undantag för artiklarna 33–35, bilaga III och bilaga V i förordningen

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 1249/2008 av den 10 december 2008 om tillämpningsföreskrifter för gemenskapens skalor för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och rapporteringen av priser på dessa

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Alla bestämmelser i förordningen ska gälla, med undantag för artikel 18, artikel 26, artikel 35 och artikel 37 i den förordningen.

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 617/2008 av den 27 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller handelsnormer för kläckägg och gårdsuppfödda kycklingar

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 617/2008 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 445/2007 av den 23 april 2007 om vissa tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 2991/94 om regler för bredbara fetter och rådets förordning (EEG) nr 1898/87 om skydd av beteckningar som används vid saluhållande av mjölk och mjölkprodukter

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 445/2007 ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2001/114/EG av den 20 december 2001 om vissa former av hållbarhetsbehandlad, helt eller delvis dehydratiserad mjölk avsedd som livsmedel

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 273/2008 av den 5 mars 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1255/1999 när det gäller de metoder som ska användas för analys och kvalitetsbedömning av mjölk och mjölkprodukter

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 273/2008 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens förordning (EG) nr 543/2008 av den 16 juni 2008 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 när det gäller handelsnormerna för fjäderfäkött

Tidsplan: Bestämmelserna i förordning (EG) nr 543/2008 ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 2001/110/EG av den 20 december 2001 om honung

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA VIII

till kapitel 14 (Samarbete på energiområdet) i avdelning IV

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Tidsplaner rörande bestämmelser i denna bilaga som redan fastställts av parterna inom ramen för andra avtal kommer att gälla enligt vad som anges i respektive avtal.

Elektricitet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommits inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommits inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/89/EG av den 18 januari 2006 om åtgärder för att trygga elförsörjning och infrastrukturinvesteringar

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Gas

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 994/2010 om åtgärder för att trygga naturgasförsörjningen

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Olja

Rådets direktiv 2009/119/EG av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Infrastruktur

Rådets förordning (EU, Euratom) nr 617/2010 av den 24 juni 2010 om anmälan till kommissionen av projekt för investeringar i energiinfrastruktur inom Europeiska unionen

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prospektering efter och undersökning av kolväten

Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG av den 30 maj 1994 om villkoren för beviljande och utnyttjande av tillstånd för prospektering efter samt undersökning och utvinning av kolväten

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Energieffektivitet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG av den 11 februari 2004 om främjande av kraftvärme på grundval av efterfrågan på nyttiggjord värme på den inre marknaden för energi

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens beslut av den 19 november 2008 om detaljerade riktlinjer för genomförande och tillämpning av bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG (2008/952/EG)

Tidsplan: Bestämmelserna i det beslutet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens beslut av den 21 december 2006 om fastställande av harmoniserade referensvärden för effektivitet vid separat produktion av el och värme genom tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/8/EG (2007/74/EG)

Tidsplan: Bestämmelserna i det beslutet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommits inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG av den 23 april 2009 om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Genomförandedirektiv/genomförandeförordningar:

- Kommissionens förordning (EG) nr 278/2009 av den 6 april 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG när det gäller krav på ekodesign för externa nätaggregats elförbrukning vid noll-last och deras genomsnittliga verkningsgrad
- Kommissionens förordning (EU) nr 347/2010 av den 21 april 2010 om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 245/2009 när det gäller ekodesignkrav för lysrör utan inbyggt förkopplingsdon, urladdningslampor med hög intensitet samt förkopplingsdon och ljusarmaturer som kan driva sådana lampor
- Kommissionens förordning (EG) nr 245/2009 av den 18 mars 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG när det gäller krav på ekodesign för lysrör utan inbyggt förkopplingsdon, urladdningslampor med hög intensitet samt förkopplingsdon och armaturer som kan driva sådana lampor
- Kommissionens förordning (EG) nr 244/2009 av den 18 mars 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG vad gäller ekodesignkrav för rundstrålade lampor för hushållsbruk
- Kommissionens förordning (EG) nr 107/2009 av den 4 februari 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG avseende krav på ekodesign för enkla digitalboxar
- Kommissionens förordning (EG) nr 1275/2008 av den 17 december 2008 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG om krav på ekodesign för elektriska och elektroniska hushålls- och kontorsprodukters elförbrukning i standby- och frånläge

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Kommissionens förordning (EG) nr 641/2009 av den 22 juli 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG vad gäller krav på ekodesign för fristående cirkulationspumpar utan axeltätning och produktintegrerade cirkulationspumpar utan axeltätning
- Kommissionens förordning (EG) nr 640/2009 av den 22 juli 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG avseende krav på ekodesign för elektriska motorer
- Kommissionens förordning (EG) nr 643/2009 av den 22 juli 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG vad gäller krav på ekodesign för kylar och frysar för hushållsbruk
- Kommissionens förordning (EG) nr 642/2009 av den 22 juli 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG vad gäller krav på ekodesign för tv-mottagare
- Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle

Tidsplan: Bestämmelserna i ramdirektivet och i de relevanta befintliga genomförandeåtgärderna ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser

Tidsplan: Ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommits inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.
--

Genomförandedirektiv/genomförandeförordningar:

- Kommissionens direktiv 2003/66/EG av den 3 juli 2003 om ändring av direktiv 94/2/EG om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG vad gäller märkning som anger energiförbrukning hos elektriska kylskåp och frysar (även i kombination) för hushållsbruk
- Kommissionens direktiv 2002/40/EG av den 8 maj 2002 om att genomföra rådets direktiv 92/75/EEG med avseende på energimärkning av elektriska hushållsugnar
- Kommissionens direktiv 2002/31/EG av den 22 mars 2002 om att genomföra rådets direktiv 92/75/EEG med avseende på energimärkning av luftkonditioneringsapparater för hushållsbruk
- Kommissionens direktiv 1999/9/EG av den 26 februari 1999 om ändring av direktiv 97/17/EG om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av hushållsdiskmaskiner
- Kommissionens direktiv 98/11/EG av den 27 januari 1998 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG vad gäller energimärkning av lampor för hushållsbruk
- Kommissionens direktiv 97/17/EG av den 16 april 1997 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av hushållsdiskmaskiner

- Kommissionens direktiv 96/89/EG av den 17 december 1996 om ändring av kommissionens direktiv 95/12/EG om genomförande av rådets direktiv nr 92/75/EEG om energimärkning av tvättmaskiner
- Kommissionens direktiv 96/60/EG av den 19 september 1996 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk
- Kommissionens direktiv 95/13/EG av den 23 maj 1995 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av elektriska torktumlare
- Kommissionens direktiv 95/12/EG av den 23 maj 1995 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EEG om energimärkning av tvättmaskiner
- Kommissionens direktiv 94/2/EG av den 21 januari 1994 om genomförande av rådets direktiv 92/75/EG vad gäller märkning som anger energiförbrukning hos elektriska kylskåp och frysar (även i kombination) för hushållsbruk
- Rådets direktiv 92/75/EEG av den 22 september 1992 om märkning och standardiserad konsumentinformation som anger hushållsapparaters förbrukning av energi och andra resurser

Tidsplan: Bestämmelserna i ramdirektivet och i de relevanta befintliga genomförandeåtgärderna ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets beslut 2006/1005/EG av den 18 december 2006 om ingående av avtalet mellan Amerikas förenta staters regering och Europeiska gemenskapen om samordning av program för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning

Tidsplan: Bestämmelserna i det beslutet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Förnybar energi

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

BILAGA IX

till kapitel 15 (Transporter) i avdelning IV

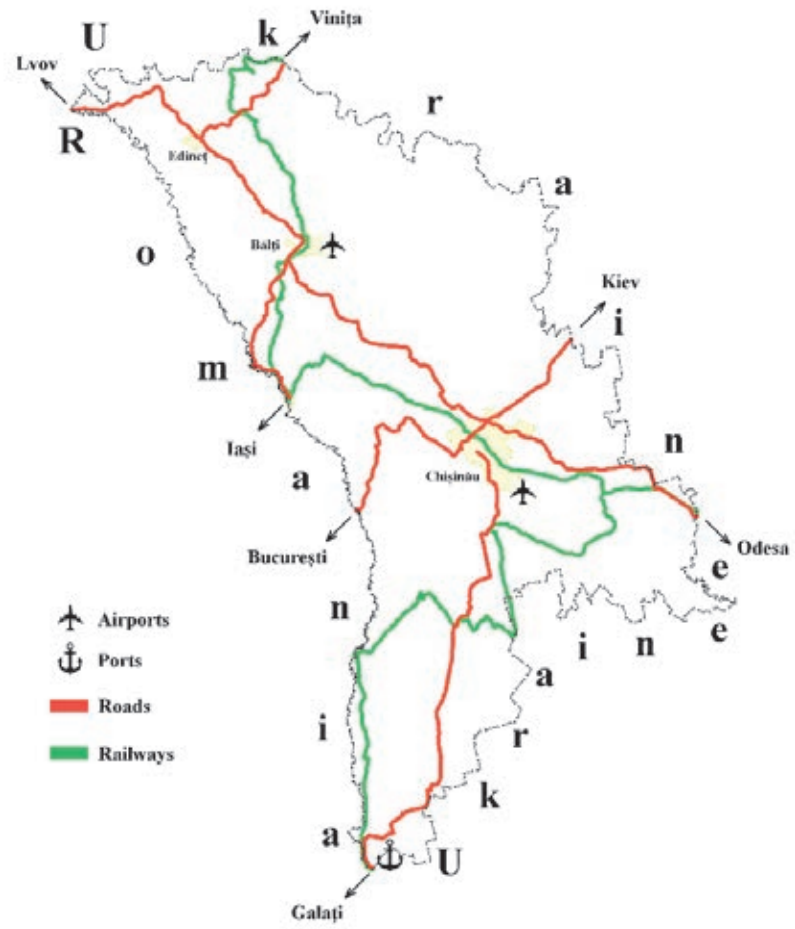
1. Parterna har beslutat att samarbeta om utvecklingen av det strategiska transportnätet för Moldaviens territorium. En vägledande karta för det strategiska transportnät som föreslagits av Moldavien ingår i denna bilaga (se punkt 6).
2. I detta sammanhang erkänner parterna betydelsen av genomförandet av de viktigaste prioriterade åtgärderna i investeringsstrategin för transportinfrastrukturen i Moldavien, vars syfte är att förbättra och bygga ut de internationellt betydande järnvägs- och vägförbindelserna genom Moldaviens territorium, till en början med de nationella vägarna M3 Chisinau–Giurgulesti och M14 Brest–Briceni–Tiraspol–Odessa, samt att uppgradera och modernisera de järnvägsförbindelser med grannländerna som används för internationell trafik och transittrafik.
3. Parterna erkänner betydelsen av att förbättra transportförbindelserna genom att göra dem smidigare, säkrare och mer tillförlitliga. Detta är till ömsesidig nytta för både EU och Moldavien. Parterna kommer att samarbeta för att ytterligare utveckla transportförbindelserna, särskilt genom
  - a) politiskt samarbete, förbättrade administrativa förfaranden vid gränsövergångar och avlägsnande av flaskhalsar i infrastrukturen,

- b) transportsamarbete inom ramen för det östliga partnerskapet
- c) samarbete med de internationella finansinstituten som kan bidra till bättre transporter
- d) ytterligare utveckling en samordningsmekanism och ett informationssystem i Moldavien, för att se till att planeringen av infrastrukturen, inbegripet trafikledningssystem, avgifter och finansiering, är effektiv och öppen för insyn,
- e) antagande av åtgärder för att underlätta gränsövergångar i linje med bestämmelserna i kapitel 5 (Tullar och förenklade handelsprocedurer) i avdelning V (Handel och handelsrelaterade frågor) i detta avtal, i syfte att förbättra transportnätets funktion för att öka smidigheten i transportflödena mellan EU, Moldavien och regionala partner,
- f) utbyte av bästa metoder rörande alternativ för projektfinansiering (både för infrastrukturåtgärder och övergripande åtgärder), inbegripet offentlig-privata partnerskap, relevant lagstiftning och vägtullar,
- g) beakta, där så är relevant, de miljöbestämmelser som fastställs i kapitel 16 (Miljö) i avdelning IV (Ekonomiskt samarbete och annat sektorssamarbete) i detta avtal, särskilt i fråga om strategisk miljöbedömning, miljökonsekvensbedömning och EU-lagstiftning rörande naturskydd och luftkvalitet,

- h) utveckling av effektiva trafikledningssystem, såsom det europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS), på regional nivå, för att säkerställa kostnadseffektivitet, driftskompatibilitet och hög kvalitet.
- 4. Parterna kommer att samarbeta för att länka samman Moldaviens strategiska transportnät med det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) och näten i regionen.
- 5. Parterna strävar efter att identifiera projekt av gemensamt intresse inom Moldaviens strategiska transportnät.
- 6. Karta (Karta över strategiska transportnät för Moldaviens territorium)

Map of Strategic transport networks for the territory of the Republic of Moldova

BILAGA X

till kapitel 15 (Transporter) i avdelning IV

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Vägtransport

Tekniska villkor

Rådets direktiv 92/6/EEG av den 10 februari 1992 om montering och användning av hastighetsbegränsande anordningar i vissa kategorier av motorfordon inom gemenskapen

Tidsplan: För alla fordon som utför internationella transporter ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom ett år efter detta avtals ikraftträdande.
För alla fordon som utför nationella transporter som redan är registrerade vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.
För alla fordon som registreras för första gången ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom ett år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 96/53/EG av den 25 juli 1996 om största tillåtna dimensioner i nationell och internationell trafik och högsta tillåtna vikter i internationell trafik för vissa vägfordon som framförs inom gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/40/EG av den 6 maj 2009 om provning av motorfordons och tillhörande släpfordons trafiksäkerhet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Säkerhetsvillkor

Rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Införande av körkortskategorierna (artikel 3).
- Villkor för utfärdande av körkort (artiklarna 4, 5, 6 och 7)

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Krav för förarprov (bilagorna II och III);

dessa bestämmelser ska ersättas senast den 19 januari 2013 med relevanta bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras vid detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar

Tidsplan: För alla fordon som utför internationella transporter ska bestämmelserna i det direktivet genomföras från och med detta avtals ikraftträdande.
För alla fordon som utför nationella transporter som redan är registrerade vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Sociala villkor

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet

Tidsplan: För alla fordon som utför internationella transporter ska bestämmelserna i den förordningen genomföras från och med detta avtals ikraftträdande.
För alla fordon som utför nationella transporter och som redan är registrerade vid detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i den förordningen, med undantag för artikel 27 rörande digitala färdskrivare, genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.
Bestämmelserna i artikel 27 rörande digitala färdskrivare ska genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/22/EG av den 15 mars 2006 om minimivillkor för genomförande av rådets förordningar (EEG) nr 3820/85 och (EEG) nr 3821/85 om sociallagstiftning på vägtransportområdet

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik

Följande bestämmelser i förordningen ska gälla:

- Artiklarna 3, 4, 5, 6, 7 (utan penningvärdet av de ekonomiska resurserna), 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15 och bilaga I till den förordningen

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/15/EG av den 11 mars 2002 om arbetstidens förläggning för personer som utför mobilt arbete avseende vägtransporter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG av den 15 juli 2003 om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Skattevillkor

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG av den 17 juni 1999 om avgifter på tunga godsfordon för användningen av vissa infrastrukturer

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Järnvägstransport

Tillträde till marknader och infrastruktur

Rådets direktiv 91/440/EEG av den 29 juli 1991 om utvecklingen av gemenskapens järnvägar

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Införande av förvaltningsmässigt oberoende och förbättring av den ekonomiska strukturen (artiklarna 2, 3, 4, 5 och 9).
- Särskiljande av förvaltningen av infrastrukturen från transportverksamheten (artiklarna 6, 7 och 8).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Rådets direktiv 95/18/EG av den 19 juni 1995 om tillstånd för järnvägsföretag

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Införande av tillstånd på de villkor som anges i artiklarna 1, 2, 3, 4 (med undantag för artikel 4.5), 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 och 15 i direktivet

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/14/EG av den 26 februari 2001 om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 913/2010 av den 22 september 2010 om ett europeiskt järnvägsnät för konkurrenskraftig godstrafik

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Tekniska villkor och säkerhetsvillkor, driftskompatibilitet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG av den 29 april 2004 om säkerhet på gemenskapens järnvägar (järnvägssäkerhetsdirektivet)

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/59/EG av den 23 oktober 2007 om behörighetsprövning av lokförare som framför lok och tåg på järnvägssystemet i gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG av den 17 juni 2008 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar

Tidsplan: För alla fordon som utför internationella transporter ska bestämmelserna i det direktivet genomföras från och med detta avtals ikraftträdande.
För alla fordon som utför nationella transporter som redan är registrerade vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Kombinerad transport

Rådets direktiv 92/106/EEG av den 7 december 1992 om gemensamma regler för vissa former av kombinerad transport av gods mellan medlemsstaterna

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Andra aspekter

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer

Tidsplan: Bestämmelserna i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Lufttransporter

Det övergripande avtalet om ett gemensamt luftrum mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och Republiken Moldavien, undertecknat den 26 juni 2012 i Bryssel, vilket innehåller förteckningen och tidsplanen för genomförandet av relevanta delar av EU-regelverket på luftfartsområdet.

Transport på inre vattenvägar

Marknadens funktion

Rådets direktiv 96/75/EG av den 19 november 1996 om system för befraktning och prissättning inom området nationella och internationella transporter av varor på inre vattenvägar inom gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Tillträde till yrket

Rådets direktiv 87/540/EEG av den 9 november 1987 om tillstånd att utföra varutransporter på vattenvägar inom nationell och internationell transport och om ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 96/50/EG av den 23 juli 1996 om harmonisering av villkoren för att erhålla nationella förarbevis för gods- eller personbefordran på gemenskapens inre vattenvägar

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Säkerhet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/87/EG av den 12 december 2006 om tekniska föreskrifter för fartyg i inlandssjöfart

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/68/EG av den 24 september 2008 om transport av farligt gods på väg, järnväg och inre vattenvägar

Tidsplan: För alla fordon som utför internationella transporter ska bestämmelserna i det direktivet genomföras från och med detta avtals ikraftträdande.
För alla fordon som utför nationella transporter som redan är registrerade vid tidpunkten för detta avtals ikraftträdande ska bestämmelserna i det direktivet genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Flodinformationstjänster

Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/44/EG av den 7 september 2005 om harmoniserade flodinformationstjänster (RIS) på inre vattenvägar i gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA XI
till kapitel 16 (Miljö)

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Tidsplaner som hänger samman med bestämmelserna i denna bilaga som redan fastställts av parterna inom ramen för andra avtal kommer att gälla enligt vad som anges i de berörda avtalen.

Miljöförvaltning och integrering av miljöfrågorna i andra politikområden

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Uppställande av krav på att projekt enligt bilaga I ska vara föremål för en miljökonsekvensbedömning och inrättande av ett förfarande för att besluta för vilka projekt enligt bilaga II som det krävs en miljökonsekvensbedömning (artikel 4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av omfattningen av de uppgifter som exploitören ska lämna (artikel 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett förfarande för samråd med miljömyndigheter och ett offentligt samrådsförfarande (artikel 6).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av arrangemang med grannländer för utbyte av information och samråd (artikel 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Antagande av åtgärder för att underrätta allmänheten om innehåll i beslut om ansökningar om tillstånd (artikel 9).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av effektiva, snabba och inte oöverkomligt kostsamma förfaranden på administrativ och rättslig nivå med medverkan från allmänheten och icke-statliga organisationer (artikel 11).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett förfarande för att besluta vilka planer eller program som kräver en strategisk miljöbedömning och uppställande av krav på att planer eller program för vilka det är obligatoriskt med en strategisk miljöbedömning ska omfattas av en sådan bedömning (artikel 3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett förfarande för samråd med miljömyndigheter och ett offentligt samrådsförfarande (artikel 6).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av arrangemang med grannländer för utbyte av information och samråd (artikel 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av praktiska arrangemang för tillhandahållande av miljöinformation till allmänheten och de undantag som gäller (artiklarna 3 och 4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Säkerställande av att de offentliga myndigheterna tillhandahåller miljöinformation till allmänheten (artikel 3.1).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av förfaranden för att se över beslut om att inte tillhandahålla miljöinformation eller att endast tillhandahålla en del av informationen (artikel 6).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för att sprida miljöinformation till allmänheten (artikel 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön. Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Inrättande av en mekanism för information till allmänheten (artikel 2.2 a och 2.2 d).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av en offentlig samrådsmekanism (artikel 2.2 b och 2.3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av en mekanism för att ta hänsyn till allmänhetens synpunkter och åsikter i beslutsfattandet (artikel 2.2 c).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Garantera effektiv, snabb och inte oöverkomligt kostsam tillgång för allmänheten (inklusive icke-statliga organisationer) till rättslig prövning på administrativ och rättslig nivå när det gäller den materiella eller formella giltigheten av beslut, handlingar eller underlåtelse från de offentliga myndigheternas sida i dessa förfaranden (artiklarna 3.7 och 4.4, miljökonsekvensbeskrivningen och samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (direktivet om industriutsläpp))

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Luftkvalitet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG av den 21 maj 2008 om luftkvalitet och renare luft i Europa

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter (artikel 3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande och klassificering av zoner och tätbebyggelse (artiklarna 4 och 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för utvärdering av luftkvaliteten med avseende på luftföroreningar (artiklarna 5, 6 och 9).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom nio år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Upprättande av luftkvalitetsplaner för zoner och tätbebyggelse där föroreningsnivåerna överskrider gränsvärdet/målvärdet (artikel 23).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom nio år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av handlingsplaner på kort sikt för zoner och tätbebyggelse där det finns risk att tröskelvärdena för larm kommer att överskridas (artikel 24).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom nio år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för information till allmänheten (artikel 26).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG av den 15 december 2004 om arsenik, kadmium, kvicksilver, nickel och polycykliska aromatiska kolväten i luften

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande och klassificering av zoner och tätbebyggelse (artikel 3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för utvärdering av luftkvaliteten med avseende på luftföroreningar (artikel 4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom nio år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Vidtagande av åtgärder för att upprätthålla/förbättra luftkvaliteten när det gäller de berörda föroeningarna (artikel 3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom nio år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för information till allmänheten (artikel 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 1999/32/EEG av den 26 april 1999 om att minska svavelhalten i vissa flytande bränslen

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter
- Inrättande av ett ändamålsenligt stickprovssystem och av lämpliga analytiska analysmetoder (artikel 6).
- Förbud mot användning av tunga eldningsolja och dieselbränslen med en svavelhalt högre än de fastställda gränsvärdena (artiklarna 3.1 och 4.1)
- Tillämpning av gränsvärden för svavelhalten i marina bränslen (artiklarna 4a och 4b).

Tidsplan: Ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommit inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

Direktiv 94/63/EG av den 20 december 1994 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC) vid lagring av bensin och vid distribution av bensin från depåer till bensinstationer, ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Identifiering av alla depåer för lagring och lastning av bensin (artikel 2).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av tekniska åtgärder för att minska förlusten av bensin från lagringsanläggningar vid depåer och bensinstationer och vid tömning/påfyllning av transportbehållare vid depåer (artiklarna 3, 4 och 6 samt bilaga III).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Krav på att alla utlastningsanordningar för tankbilar och transportbehållare ska uppfylla kraven (artiklarna 4 och 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG av den 21 april 2004 om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa färger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av maximala gränsvärden för halten av flyktiga organiska föreningar i färger och lacker (artikel 3 och bilaga II, fas II).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

- Uppställande av krav på att de produkter som släpps ut på marknaden är märkta och att de uppfyller relevanta krav (artiklarna 3 och 4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/81/EG av den 23 oktober 2001 om nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behöriga myndigheter för att uppfylla kravet på rapportering av utsläppsinventeringarna och annan rapportering i enlighet med direktivet.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av nationella program för att respektera nationella tak.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Respekterande av alla andra skyldigheter, inbegripet nationella utsläppstak.

Inom tio år efter detta avtals ikraftträdande ska de nationella utsläppstak gälla som fastställt i det ursprungliga Göteborgsprotokollet från 1999 för minskning av försurning, eutrofiering och marknära ozon. Inom denna tidsfrist ska Moldavien också sträva efter att ratificera Göteborgsprotokollet, inklusive de ändringar som antogs 2012.

Vattenkvalitet och vattenresursförvaltning

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, ändrat genom beslut nr 2455/2001/EG

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av avrinningsdistrikt och inrättande av administrativa arrangemang för internationella floder, sjöar och kustvatten (artikel 3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Analys av avrinningsdistriktens karakteristika (artikel 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av program för övervakning av vattenkvalitet (artikel 8).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av förvaltningsplaner för avrinningsdistrikt, samråd med allmänheten och offentliggörande av dessa planer (artiklarna 13 och 14).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Genomförande av preliminära bedömningar av översvämningsrisker (artiklarna 4 och 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av kartor över översvämningshotade områden och kartor över översvämningsrisker (artikel 6).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av planer för hantering av översvämningsrisker (artikel 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, ändrat genom direktiv 98/15/EG och förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i direktiv 91/271/EEG ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Bedömning av läget när det gäller insamling och rening av avloppsvatten från tätbebyggelse.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Angivande av känsliga områden och tätorter (artikel 5 och bilaga II).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av ett tekniskt program och investeringsprogram för genomförandet av kraven på rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (artikel 17)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Fastställande av normer för dricksvatten (artiklarna 4 och 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett kontrollsystem (artiklarna 6 och 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av en mekanism för information till konsumenter (artikel 13).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket, ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Upprättande av kontrollprogram (artikel 6)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Kartläggning av vatten som är förorenade eller riskerar att förorenas och angivande av nitratkänsliga områden (artikel 3).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av handlingsplaner och riktlinjer för god jordbrukssed för nitratkänsliga områden (artiklarna 4 och 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Avfallshantering och resursförvaltning

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av avfallsplaner i enlighet med avfallshierarkin i fem steg och av program för förebyggande av avfall (kapitel V).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för fullständig kostnadstäckning i överensstämmelse med principen att förorenaren betalar och principen om utökat producentansvar (artikel 14).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett tillståndssystem för verksamhetsutövare som bortskaffar eller återvinner avfall, med särskilda skyldigheter vid hantering av farligt avfall (kapitel IV).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av ett register över verksamhetsutövare som samlar in eller transporterar farligt avfall (kapitel IV).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall, ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Klassificering av deponier (artikel 4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av en nationell strategi för att nedbringa den mängd biologiskt nedbrytbart kommunalt avfall som går till deponier (artikel 5).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av ett system för ansökan och tillstånd och av förfaranden för mottagning av avfall (artiklarna 5–7, 11, 12 och 14).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av kontroll- och övervakningsförfaranden för deponier under driftsfasen och av förfaranden för avslutning och efterbehandling för deponier som ska tas ur bruk (artiklarna 12 och 13).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av omställningsplaner för befintliga deponier (artikel 14).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av en kostnadsmekanism (artikel 10).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Säkerställande av att det berörda avfallet behandlas innan det deponeras (artikel 6).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/21/EG av den 15 mars 2006 om hantering av avfall från utvinningsindustrin.

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Inrättande av ett system för att säkerställa att verksamhetsutövarna utarbetar avfallshanteringsplaner (identifiering och klassificering av avfallsanläggningar, karakterisering av avfall (artiklarna 4 och 9).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av system för tillstånd, finansiella garantier och ett inspektionssystem (artiklarna 7, 14 och 17).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av förfaranden för hantering och övervakning av håligheter efter brytning (artikel 10).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av förfaranden vid och efter stängning av gruvavfallsanläggningar (artikel 12).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Upprättande av inventeringar av stängda gruvavfallsanläggningar (artikel 20).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

Naturskydd

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Bedömning av fågelarter för vilka särskilda bevarandeåtgärder måste vidtas och av regelbundet förekommande flyttfåglar.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Kartläggning och fastställande av särskilda skyddsområden för fågelarter (artikel 4.1).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Vidtagande av särskilda bevarandeåtgärder för att skydda regelbundet förekommande flyttfåglar (artikel 4.2).

Tidsplan: Ska genomföras i enlighet med den tidsplan som överenskommits inom ramen för fördraget om upprättande av en energigemenskap.

- Införande av ett generellt system för skydd av samtliga vilda fågelarter av vilka de jagade arterna är en särskild undergrupp och förbud av vissa typer av fångst/dödande (artiklarna 5, 6, 7, 8, 9.1 och 9.2).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, ändrat genom direktiven 97/62/EG och 2006/105/EG samt förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i direktiv 92/43/EEG ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av en inventering av områden, utseende av dessa områden och fastställande av prioriteringar för förvaltningen av dessa (inbegripet slutförande av inventeringen av möjliga Emerald-områden och fastställande av skydds- och förvaltningsåtgärder för dessa områden) (artikel 4)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Vidtagande av de åtgärder som krävs för att skydda sådana områden (artikel 6).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

- Inrättande av ett system för att övervaka bevarandestatusen hos livsmiljöer och skyddade arter (artikel 11)

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Införande av ett strikt skyddssystem för arter som förtecknas i bilaga IV till direktivet, enligt vad som är relevant för Moldavien (artikel 12).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av en mekanism för att främja utbildning och allmän information till allmänheten (artikel 22).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

Industriella föroreningar och industriella risker

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar)

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av vilka anläggningar som behöver ett tillstånd (Bilaga I).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Genomförande av bästa tillgängliga teknik med hänsyn till BAT-referensdokumentens slutsatser (artiklarna 14.3–14.6 och 15.2–15.4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom tio år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250

Bilaga

- Inrättande av ett integrerat tillståndssystem (artiklarna 4–6, 12, 21 och 24 samt bilaga IV).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande och genomförande av en mekanism för övervakning av efterlevnad (artiklarna 8, 14.1 d och 23.1).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.

- Fastställande av gränsvärden för utsläpp från förbränningsanläggningar (artikel 30 och bilaga V).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utarbetande av en nationell övergångsplan för att minska de totala årliga utsläppen från befintliga anläggningar (alternativt fastställande av gränsvärden för utsläpp från befintliga anläggningar) (artikel 32).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sex år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår, ändrat genom direktiv 2003/105/EG och förordning (EG) nr 1882/2003

Följande bestämmelser i direktiv 96/82/EG ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av effektiva mekanismer för samordning mellan berörda myndigheter.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av system för lämnande av anmälan om berörda Sevesoverksamheter och för rapportering om allvarliga olyckshändelser (artiklarna 6,14 och 15).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kemikalier

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 av den 17 juni 2008 om export och import av farliga kemikalier

Följande bestämmelser i den förordningen ska gälla:

- Genomförande av exportanmälan (artikel 7).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Genomförande av förfaranden för hantering av exportanmälningar från andra länder (artikel 8).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av förfaranden för utformning och inlämnande av anmälningar om slutliga lagstiftningsåtgärder (artikel 10).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Inrättande av förfaranden för utformning och inlämnande av anmälningar om importbeslut (artikel 12).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

- Genomförande av PIC-förfarandet för export av vissa kemikalier, särskilt de som förtecknas i bilaga III till Rotterdamkonventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (artikel 13).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Genomförande av märknings- och förpackningskrav för exporterade kemikalier (artikel 16).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

- Utseende av nationella myndigheter för kontroll av import och export av kemikalier (artikel 17).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar.

Följande bestämmelser i förordningen ska gälla:

- Utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter (artikel 43).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Genomförande av klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (artikel 4).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) och inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet

Följande bestämmelser i den förordningen ska gälla:

- Utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter, myndigheter för kontroll av efterlevnaden och inrättande av det officiella övervaknings- och kontrollsystemet.

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Antagande av nationella bestämmelser om tillämpliga sanktioner vid överträdelser av nationell lagstiftning om kemikalier

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

- Antagande av nationella bestämmelser om inrättande av ett nationellt system för registrering av kemiska ämnen och blandningar (Avdelning II, artiklarna 5, 6, 7 och 14).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Antagande av nationella bestämmelser om information i distributionskedjan rörande kemiska ämnen och blandningar och skyldigheter för nedströmsanvändare (Avdelningarna IV och V, artiklarna 31 och 37).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

- Antagande av nationella bestämmelser om antagande av begränsningar enligt vad som anges i bilaga XVII till Reach (Avdelning VIII, artikel 67).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA XII

till kapitel 17 (Klimatfrågor) i avdelning IV

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Klimatförändringar och skydd av ozonskiktet

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen

Följande bestämmelser i direktivet ska gälla:

- Inrättande av ett system för fastställande av relevanta anläggningar och för identifiering av växthusgaser (bilagorna I och II).
- Inrättande av system för övervakning, rapportering, kontroll och kontroll av efterlevnaden samt förfaranden för samråd (artiklarna 9, 14–17, 19 och 21).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom åtta år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 842/2006 av den 17 maj 2006 om vissa fluorerade växthusgaser

Följande bestämmelser i den förordningen ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.
- Fastställande/anpassning av nationella utbildnings- och certifieringskrav för berörd personal och berörda företag (artikel 5).
- Inrättande av rapporteringssystem för erhållande av utsläppsdata från berörda sektorer (artikel 6).
- Fastställande av ett system för sanktioner (artikel 13).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fyra år efter detta avtals ikraftträdande.
--

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet

Följande bestämmelser i den förordningen ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.
- Införande av ett förbud mot produktion av kontrollerade ämnen, utom för särskilda användningsområden, och fram till 2019, av klorfluorkolväten (artikel 4).
- Införande av ett förbud mot utsläppande på marknaden och användning av kontrollerade ämnen, utom för regenererade klorfluorkolväten som kan användas som köldmedier fram till 2015 (artiklarna 5 och 11).
- Fastställande av villkor för produktion, utsläppande på marknaden och användning av kontrollerade ämnen för undantagna användningsområden (som råmaterial, agens i tillverkningsprocessen, för viktiga laboratorie- och analysändamål och användningsområden av avgörande betydelse för haloner) och enskilda undantag, inbegripet användning av metylbromid vid nödsituationer (kapitel III).
- Inrättande av ett licenssystem för import och export av kontrollerade ämnen för undantagna användningsområden (kapitel IV) och krav på uppgiftslämnande för medlemsstaterna och företag (artiklarna 26 och 27).
- Införande av skyldigheter att återvinna, återanvända, regenerera och destruera använda kontrollerade ämnen (artikel 22).
- Inrättande av förfaranden för övervakning och kontroll av läckage av kontrollerade ämnen (artikel 23).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i den förordningen ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen

Följande bestämmelser i det direktivet ska gälla:

- Antagande av nationell lagstiftning och utseende av behörig myndighet/behöriga myndigheter.
- Genomförande av en bedömning av den nationella bränsleförbrukningen.
- Inrättande av ett system för övervakning av bränslekvaliteten (artikel 8).
- Förbudande av försäljning av blyhaltig bensin (artikel 3.1).
- Tillåtande av saluföring av blyfri bensin, dieselbränslen och gasoljor avsedda för mobila maskiner som inte är avsedda för vägtransport samt jordbruks- och skogsbrukstraktorer endast om de uppfyller de relevanta kriterierna (artiklarna 3 och 4).
- Inrättande av ett regleringssystem som täcker exceptionella omständigheter och av ett system för insamling av nationella uppgifter bränslekvalitet (artiklarna 7 och 8).

Tidsplan: Dessa bestämmelser i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

BILAGA VIII

till kapitel 21 (Folkhälsa) i avdelning IV

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Tobak

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/37/EG av den 5 juni 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/33/EG av den 26 maj 2003 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om reklam för och sponsring till förmån för tobaksvaror

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom tre år efter detta avtals ikraftträdande.

Rådets rekommendation 2003/54/EG av den 2 december 2002 om förebyggande av rökning och om initiativ för en effektivare tobakskontroll

Tidsplan: Ej tillämpligt

Rådets rekommendation av den 30 november 2009 om rökfria miljöer (2009/C 296/02)

Tidsplan: Ej tillämpligt

Smittsamma sjukdomar

Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG av den 24 september 1998 om att bilda ett nätverk för epidemiologisk övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar i gemenskapen

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens beslut 2000/96/EG av den 22 december 1999 om de smittsamma sjukdomar som successivt ska omfattas av gemenskapsnätverket enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i beslut 2000/96/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens beslut 2002/253/EG av den 19 mars 2002 om fastställande av falldefinitioner för rapportering av smittsamma sjukdomar till gemenskapsnätverket enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i beslut 2002/253/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens beslut 2000/57/EG av den 22 december 1999 om systemet för tidig varning och reaktion för förebyggande och kontroll av smittsamma sjukdomar enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG

Tidsplan: Bestämmelserna i beslut 2000/57/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Blod

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/98/EG av den 27 januari 2003 om fastställande av kvalitets- och säkerhetsnormer för insamling, kontroll, framställning, förvaring och distribution av humanblod och blodkomponenter

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 2004/33/EG av den 22 mars 2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/98/EG i fråga om vissa tekniska krav på blod och blodkomponenter

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2004/33/EG ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 2005/62/EG av den 30 september 2005 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/98/EG när det gäller gemenskapens standarder och specifikationer angående kvalitetssystem för blodcentraler

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2005/62/EG ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 2005/61/EG av den 30 september 2005 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/98/EG i fråga om krav på spårbarhet och rapportering av allvarliga biverkningar och avvikande händelser

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2005/61/EG ska genomföras inom fem år efter detta avtals ikraftträdande.

Organ, vävnader och celler

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/23/EG av den 31 mars 2004 om fastställande av kvalitets- och säkerhetsnormer för donation, tillvaratagande, kontroll, bearbetning, konservering, förvaring och distribution av mänskliga vävnader och celler

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens direktiv 2006/17/EG av den 8 februari 2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/23/EG när det gäller vissa tekniska krav för donation, tillvaratagande och kontroll av mänskliga vävnader och celler

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2006/17/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Kommissionens direktiv 2006/86/EG av den 24 oktober 2006 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/23/EG med avseende på spårbarhetskrav, anmälan av allvarliga biverkningar och komplikationer samt vissa tekniska krav för kodning, bearbetning, konservering, förvaring och distribution av mänskliga vävnader och celler

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2006/86/EG ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/53/EU av den 7 juli 2010 om kvalitets- och säkerhetsnormer för mänskliga organ avsedda för transplantation

Tidsplan: Bestämmelserna i det direktivet ska genomföras inom sju år efter detta avtals ikraftträdande.

Psykisk hälsa – narkotikaberoende

Rådets rekommendation 2003/488/EG av den 18 juni 2003 om förebyggande och begränsning av hälsorelaterade skador i samband med narkotikamissbruk

Tidsplan: Ej tillämpligt

Alkohol

Rådets rekommendation 2001/458/EG av den 5 juni 2001 om unga människors, i synnerhet barns och tonåringars alkoholkonsumtion

Tidsplan: Ej tillämpligt

Cancer

Rådets rekommendation 2003/878/EG av den 2 december 2003 om cancerscreening

Tidsplan: Ej tillämpligt

Förebyggande av skador och främjande av säkerhet

Rådets rekommendation (2007/C 164/01) av den 31 maj 2007 förebyggande av skador och främjande av säkerhet

Tidsplan: Ej tillämpligt

BILAGA XIV

**till kapitel 25 (Samarbete om kultur, audiovisuell politik och medier)
i avdelning IV**

Republiken Moldavien åtar sig att gradvis närma sin lagstiftning till följande EU-lagstiftning och internationella instrument inom de fastställda tidsramarna.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/65/EG av den 11 december 2007 om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television

Tidsplan: Bestämmelserna i direktiv 2007/65/EG ska genomföras inom två år efter detta avtals ikraftträdande.

2005 års Unescokonvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar

Tidsplan: Ej tillämpligt

BILAGA XV

AVSKAFFANDE AV TULLAR

1. Parterna ska avskaffa alla tullar på varor med ursprung i den andra parten från och med dagen för detta avtals ikraftträdande, med undantag för vad som föreskrivs i punkterna 2, 3 och 4 och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 5 i denna bilaga.
2. Produkter som förtecknas i bilaga XV-A ska importeras till unionen tullfritt inom gränserna för de tullkvoter som fastställs i den bilagan. Mest gynnad nation-tullsats ska tillämpas för import som överstiger tullkvoten.
3. För produkterna som förtecknas i bilaga XV-B ska en importtull gälla till EU med undantag för den värderelaterade delen av importtullen.
4. Avskaffandet av vissa tullar från Moldaviens sida enligt bilaga XV-D ska ske i enlighet med följande villkor:
  - a) Tullarna för posterna i kategori 5 i Moldaviens tidsplan ska avskaffas i sex lika stora etapper, från och med dagen för detta avtals ikraftträdande, med följande minskningar den 1 januari under de nästföljande fem åren efter dagen för detta avtals ikraftträdande.

- b) Tullarna för posterna i kategori 3 i Moldaviens tidsplan ska avskaffas i fyra lika stora etapper, från och med dagen för detta avtals ikraftträdande, med följande minskningar den 1 januari under de nästföljande tre åren efter dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - c) Tullarna för posterna i kategori 10-A i Moldaviens tidsplan ska avskaffas i tio lika stora årliga etapper med början den 1 januari året efter dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - d) Tullarna för posterna i kategori 5-A i Moldaviens tidsplan ska avskaffas i fem lika stora årliga etapper med början den 1 januari året efter dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - e) Tullarna för posterna i kategori 3-A i Moldaviens tidsplan ska avskaffas i tre lika stora årliga etapper med början den 1 januari året efter dagen för detta avtals ikraftträdande.
  - f) Avskaffandet av tullar för produkter i kategori 10-S (produkter som omfattas av en 5-års frysning) ska inledas den 1 januari det femte året efter detta avtals ikraftträdande.
5. Import av produkter som har sitt ursprung i Moldavien och som förtecknas i bilaga XV-C ska omfattas av unionens system för att förhindra kringgående enligt artikel 148 i detta avtal.

BILAGA XV-A

PRODUKTER SOM OMFATTAS AV ÅRLIGA TULLFRIA KVOTER (UNIONEN)

Löp- nummer	KN- nummer 2012	Produktbeskrivning	Volym (ton)	Tullsats
1	0702 00 00	Tomater, färska eller kylda	2 000	fritt
2	0703 20 00	Vitlök, färsk eller kyld	220	fritt
3	0806 10 10	Bordsdruvor, färska	10 000	fritt
4	0808 10 80	Äpplen, färska (exkl. äpplen i lösvikt, för framställning av cider eller saft, under tiden 16 september–15 december)	40 000	fritt
5	0809 40 05	Plommon, färska	10 000	fritt
6	2009 61 10	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av ≤ 30 vid $20\text{ }^{\circ}\text{C}$, med ett värde per 100 kg netto av > 18 EUR, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)	500	fritt

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Löp-nummer	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Volym (ton)	Tullsats
	2009 69 19	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av > 67 vid 20 °C, med ett värde per 100 kg netto av > 22 EUR, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)		
	2009 69 51	Druvsaft, inbegripet druvmust, koncentrerad, ojäst, med ett Brixtal av > 30 men <= 67 vid 20 °C, med ett värde per 100 kg netto av > 18 EUR, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)		
	2009 69 59	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av > 30 men <= 67 vid 20 °C, med ett värde per 100 kg netto av > 18 EUR, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. koncentrerad eller innehållande alkohol)		

BILAGA XV-B

**PRODUKTER FÖR VILKA INGÅNGSPRISER TILLÄMPAS¹
och som är befriade från den värderelaterade delen av importtullen (UNIONEN)**

KN-nummer 2012	Produktbeskrivning
0707 00 05	Gurkor, färska eller kylda
0709 91 00	Kronärtskockor, färska eller kylda
0709 93 10	Zucchini, färsk eller kyld
0805 10 20	Apelsiner, färska
0805 20 10	Klementiner
0805 20 30	Monreales och satsumas
080520 50	Mandariner och wilkings
0805 20 70	Tangeriner
0805 20 90	Tangelos, ortaniques, malaquinas och liknande citrushybrider (exkl. klementiner, monreales, satsumas, mandariner, wilkings och tangeriner)
0805 50 10	Citroner (<i>Citrus limon</i> , <i>Citrus limonum</i>)
0808 30 90	Päron (exkl. päron i lösvikt, för framställning av cider eller saft, under tiden 1 augusti–31 december)
0809 10 00	Aprikoser, färska
0809 21 00	Surkörsbär (<i>Prunus cerasus</i>), färska
0809 29 00	Körsbär (exkl. surkörsbär), färska

¹ Se bilaga 2 till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 927/2012 av den 9 oktober 2012 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

KN-nummer 2012	Produktbeskrivning
0809 30 10	Nektariner, färska
0809 30 90	Persikor (exkl. nektariner), färska
2204 30 92	Druvmust, ojäst, koncentrerad i den mening som avses i kompletterande anmärkning 7 till kapitel 22, med en densitet av $\leq 1,33 \text{ g/cm}^3$ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av ≤ 1 volymprocent men $> 0,5$ volymprocent (exkl. druvmust vars jäsning har avbrutits genom tillsats av alkohol)
2204 30 94	Druvmust, ojäst, okoncentrerad, med en densitet av $\leq 1,33 \text{ g/cm}^3$ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av ≤ 1 volymprocent men $> 0,5$ volymprocent (exkl. druvmust vars jäsning har avbrutits genom tillsats av alkohol)
2204 30 96	Druvmust, ojäst, koncentrerad i den mening som avses i kompletterande anmärkning 7 till kapitel 22, med en densitet av $> 1,33 \text{ g/cm}^3$ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av ≤ 1 volymprocent men $> 0,5$ volymprocent (exkl. druvmust vars jäsning har avbrutits genom tillsats av alkohol)
2204 30 98	Druvmust, ojäst, okoncentrerad, med en densitet av $> 1,33 \text{ g/cm}^3$ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av ≤ 1 volymprocent men $> 0,5$ volymprocent (exkl. druvmust vars jäsning har avbrutits genom tillsats av alkohol)

BILAGA XV-C

**PRODUKTER SOM OMFATTAS AV
SYSTEMET FÖR ATT FÖRHINDRA KRINGGÅENDE (UNIONEN)**

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
Jordbruksprodukter			
1 Griskött	0203 11 10	Färskt eller kylt, hela eller halva slaktkroppar, av tamsvin	4 500
	0203 12 11	Färskt eller kylt, skinka och delar därav, med ben, av tamsvin	
	0203 12 19	Färskt eller kylt, bog och delar därav, med ben, av tamsvin	
	0203 19 11	Färskt eller kylt, framändar och delar därav, av tamsvin	
	0203 19 13	Färskt eller kylt, rygg och delar därav, av tamsvin	
	0203 19 15	Färskt eller kylt, sidfläsk, randigt, och delar därav, av tamsvin	
	0203 19 55	Färskt eller kylt, kött av tamsvin, benfritt (exkl. sidfläsk och delar därav)	
	0203 19 59	Färskt eller kylt, kött av tamsvin, med ben (exkl. hela och halva slaktkroppar, skinka, bog och delar därav, och framändar, rygg, sidfläsk och delar därav)	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0203 21 10	Frysta hela eller halva slaktkroppar, av tamsvin	
	0203 22 11	Fryst skinka och delar därav, av tamsvin, med ben	
	0203 22 19	Fryst bog och delar därav, av tamsvin, med ben	
	0203 29 11	Fryst framändar och delar därav, av tamsvin	
	0203 29 13	Fryst rygg och delar därav, av tamsvin, med ben	
	0203 29 15	Fryst sidfläsk, randigt, och delar därav, av tamsvin	
	0203 29 55	Fryst benfritt kött av tamsvin (exkl. sidfläsk och delar därav)	
	0203 29 59	Fryst kött av tamsvin, med ben (exkl. framändar, rygg, sidfläsk och delar därav)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
2 Fjäderfäkött	0207 11 30	Färska eller kylda, höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-kycklingar	600
	0207 11 90	Färska eller kylda, höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 65 %-kycklingar, och andra former av färska eller kylda höns, ostyckade (exkl. 83 %- och 70 %-kycklingar)	
	0207 12 10	Frysta höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud och fötter men med hals, hjärta, lever och krås (s.k. 70 %-kycklingar)	
	0207 12 90	Frysta höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås (s.k. 65 %-kycklingar), eller andra former av höns, ostyckade (exkl., s.k. 70 %-kycklingar)	
	0207 13 10	Färska eller kylda benfria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 13 20	Färska eller kylda benfria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 13 30	Färska eller kylda hela vingar, med eller utan vingspetsar, av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 13 50	Färska eller kylda bröst och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 13 60	Färska eller kylda klubbtor och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 13 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> (exkl. lever)	
	0207 14 10	Frysta benfria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 14 20	Frysta halvror eller kvarter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 14 30	Frysta hela vingar, med eller utan vingspetsar, av höns av arten <i>Gallus domesticus</i>	
	0207 14 50	Frysta bröst och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 14 60	Frysta klubbtor och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben	
	0207 14 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> (exkl. lever)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 24 10	Färska eller kylda tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 80 %-kalkoner	
	0207 24 90	Färska eller kylda tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 73 %-kalkoner, och andra former av färska eller kylda kalkoner, ostyckade (exkl. 80 %-kalkoner)	
	0207 25 10	Frysta tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud och fötter men med hals, hjärta, lever och krås (s.k. 80 %-kalkoner)	
	0207 25 90	Frysta tama kalkoner, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås (så kallade 73 %-kalkoner), eller i annan form, ostyckade (exkl. s.k. 80 %-kalkoner)	
	0207 26 10	Färska eller kylda benfria styckningsdelar av tama kalkoner	
	0207 26 20	Färska eller kylda halvor eller kvarter av tama kalkoner	
	0207 26 30	Färska eller kylda hela vingar, med eller utan vingspetsar, av tama kalkoner	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 26 50	Färska eller kylda bröst och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 26 60	Färska eller kylda klubbor och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 26 70	Färska eller kylda klubbor och delar därav av tama kalkoner, med ben (exkl. underlår)	
	0207 26 80	Färska eller kylda styckningsdelar av tama kalkoner, med ben (exkl. halvor och kvarter, hela vingar, med eller utan vingspetsar, ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar, bröst, klubba och delar därav)	
	0207 26 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av tama kalkoner (exkl. lever)	
	0207 27 10	Frysta benfria styckningsdelar av tama kalkoner	
	0207 27 20	Frysta halvor eller kvarter av tama kalkoner	
	0207 27 30	Frysta hela vingar, med eller utan vingspetsar, av tama kalkoner	
	0207 27 50	Frysta bröst och delar därav av tama kalkoner, med ben	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 27 60	Frysta underlår och delar därav av tama kalkoner, med ben	
	0207 27 70	Frysta klubbor och delar därav av tama kalkoner, med ben (exkl. underlår)	
	0207 27 80	Frysta styckningsdelar av tama kalkoner, med ben (exkl. halvor och kvarter, hela vingar, med eller utan vingspetsar, ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar, bröst, klubba och delar därav)	
	0207 27 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av tama kalkoner (exkl. lever)	
	0207 41 30	Färska eller kylda tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-ankor	
	0207 41 80	Färska eller kylda tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 63 %-ankor eller i annan form	
	0207 42 30	Frysta tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-ankor	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 42 80	Frysta tamankor, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 63 %-ankor eller i annan form	
	0207 44 10	Färska eller kylda styckningsdelar av ankor, benfria	
	0207 44 21	Färska eller kylda halvor eller kvarter av tamankor	
	0207 44 31	Färska eller kylda hela vingar av tamankor	
	0207 44 41	Färska eller kylda ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamankor	
	0207 44 51	Färska eller kylda bröst och delar därav av tamankor, med ben	
	0207 44 61	Färska eller kylda klubbor och delar därav av tamankor, med ben	
	0207 44 71	Färska eller kylda paletat av tamankor, med ben	
	0207 44 81	Färska eller kylda styckningsdelar av tamankor, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 44 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av tamankor (exkl. lever)	
	0207 45 10	Frysta styckningsdelar av tamankor, benfria	
	0207 45 21	Frysta halvor eller kvarter av tamankor	
	0207 45 31	Frysta hela vingar av tamankor	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 45 41	Frysta ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamankor	
	0207 45 51	Frysta bröst och delar därav, av tamankor, med ben	
	0207 45 61	Frysta klubbor och delar därav, av tamankor, med ben	
	0207 45 81	Frysta styckningsdelar av tamankor, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 45 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av tamankor (exkl. lever)	
	0207 51 10	Färska eller kylda tamgäss, ostyckade, plockade, avblodade, inte urtagna, med huvud och fötter, s.k. 82 %-gäss	
	0207 51 90	Färska eller kylda tamgäss, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, med eller utan hjärta och krås, s.k. 75 %-gäss eller i annan form	
	0207 52 90	Färska eller kylda tamgäss, ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud och fötter, med eller utan hjärta och krås, s.k. 75 %-gäss eller i annan form	
	0207 54 10	Färska eller kylda styckningsdelar av tamgäss, benfria	
	0207 54 21	Färska eller kylda halvor eller kvarter av tamgäss	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 54 31	Färska eller kylda hela vingar av tamgäss	
	0207 54 41	Färska eller kylda ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamgäss	
	0207 54 51	Färska eller kylda bröst och delar därav av tamgäss, med ben	
	0207 54 61	Färska eller kylda klubbtor och delar därav av tamgäss, med ben	
	0207 54 71	Färska eller kylda paletat av tamgäss, med ben	
	0207 54 81	Färska eller kylda styckningsdelar av tamgäss, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 54 99	Färska eller kylda ätbara slaktbiprodukter av tamgäss (exkl. lever)	
	0207 55 10	Frysta styckningsdelar av tamgäss, benfria	
	0207 55 21	Frysta halvror eller kvarter av tamgäss	
	0207 55 31	Frysta hela vingar av tamgäss	
	0207 55 41	Frysta ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tamgäss	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 55 51	Frysta bröst och delar därav, av tamgäss, med ben	
	0207 55 61	Frysta klubbor och delar därav, av tamgäss, med ben	
	0207 55 81	Frysta styckningsdelar av tamgäss, med ben, som inte redovisas någon annanstans	
	0207 55 99	Frysta ätbara slaktbiprodukter av tamgäss (exkl. lever)	
	0207 60 05	Färska, kylda eller frysta tama pärlhöns, ostyckade	
	0207 60 10	Färska, kylda eller frysta styckningsdelar av tama pärlhöns, benfria	
	0207 60 31	Färska, kylda eller frysta hela vingar av tama pärlhöns	
	0207 60 41	Färska, kylda eller frysta ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av tama pärlhöns	
	0207 60 51	Färska, kylda eller frysta bröst och delar därav av tama pärlhöns, med ben	
	0207 60 61	Färska, kylda eller frysta klubbor och delar därav av tama pärlhöns, med ben	
	0207 60 81	Färska, kylda eller frysta styckningsdelar av tama pärlhöns, med ben, som inte redovisas någon annanstans	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	0207 60 99	Färska, kylda eller frysta ätbara slaktbiprodukter av tama pärlhöns (exkl. lever)	
	1602 32 11	Kött eller slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 57 procent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, inte kokt, berett eller konserverat (exkl. korv och liknande produkter samt beredningar av lever)	
	1602 32 30	Berett eller konserverat kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 25 men inte mer än 57 % kött eller slaktbiprodukter av höns (exkl. korv och liknande varor, homogeniserade beredningar för försäljning som barnmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredda varor av lever och köttextrakter)	
	1602 32 90	Berett eller konserverat kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> (exkl. innehållande minst 25 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, kött eller slaktbiprodukter av kalkon eller pärlhöns, korv och liknande varor, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barnmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredda varor av lever och köttextrakter och köttsaft)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
3 Mejeriprodukter	0402 10 11	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av <=1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	1 700
	0402 10 19	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av <=1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar med > 2,5 kg	
	0402 10 91	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av <=1,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar med högst 2,5 kg	
	0402 10 99	Mjölk och grädde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar med > 2,5 kg	
	0405 10 11	Naturligt smör med en fetthalt av mer än 80 viktprocent men högst 85 %, löst förpackat med en nettovikt av högst 1 kg (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 19	Naturligt smör med en fetthalt av mer än 80 viktprocent men högst 85 % (exkl. löst förpackat med en nettovikt av högst 1 kg och dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 30	Rekombinerat smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 50	Vasslesmör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	
	0405 10 90	Smör med en fetthalt av mer än 85 men högst 95 viktprocent (exkl. dehydratiserat smör och smörolja)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
4 Ägg med skal	0407 21 00	Färska ägg från tamhöns, med skal (exkl. befruktade ägg för inkubering)	7 000¹
	0407 29 10	Färska ägg av fjäderfä, med skal (exkl. av höns och befruktade ägg för inkubering)	
	0407 29 90	Färska fågelägg, med skal (exkl. av fjäderfä och befruktade ägg för inkubering)	
	0407 90 10	Ägg av fjäderfä, med skal, konserverade eller kokta	
5 Ägg och albuminer	0408 91 80	Torkade fågelägg utan skal, även försatta med socker eller annat sötningsmedel, lämpliga som livsmedel (exkl. äggula)	400
	0408 99 80	Fågelägg utan skal, färska, ångkokta eller kokta i vatten, gjutna, frysta eller på annat sätt konserverade, även försatta med socker eller annat sötningsmedel, lämpliga som livsmedel (exkl. torkade ägg och äggula).	
6 Korn, mjöl och pelletar	1001 91 90	Vete, för utsäde (exkl. durumvete, vanligt vete och spält)	75 000
	1001 99 00	Vete samt blandsäd av vete och råg (exkl. utsäde, och durumvete)	

¹ 140 miljoner x 50 gr = 7 000 ton

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
7 Korn, mjöl och pelletar	1003 90 00	Korn (exkl. utsäde)	70 000
8 Majs, mjöl och pelletar	1005 90 00	Majs (exkl. utsäde)	130 000
9 Socker	1701 99 10	Vitt socker innehållande minst 99,5 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen (exkl. tillsats av aromämnen eller färgämnen)	37 400
Bearbetade jordbruksprodukter			
10 Produkter av bearbetad spannmål	1904 30 00	Bulgurvete i form av bearbetade korn, erhållna genom kokning av hårda vetekorn	2 500
	2207 10 00	Etylalkohol, odenaturerad, med alkoholhalt av minst 80 volymprocent	
	2207 20 00	Etylalkohol och annan sprit, denaturerade, oavsett alkoholhalt	
	2208 90 91	Odenaturerad etylalkohol med en alkoholhalt < 80 volymprocent, i kärl rymmande högst 2 liter	
	2208 90 99	Odenaturerad etylalkohol med en alkoholhalt < 80 volymprocent, i kärl rymmande > 2 liter	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	2905 43 00	Mannitol	
	2905 44 11	D-glucitol (sorbitol) i vattenlösning, innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol	
	2905 44 19	D-glucitol (sorbitol) i vattenlösning (exkl. innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol)	
	2905 44 91	D-glucitol (sorbitol) innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. i vattenlösning)	
	2905 44 99	D-glucitol (sorbitol) (exkl. i vattenlösning, innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol)	
	3505 10 10	Dextrin	
	3505 10 50	Stärkelse, företrad eller förestrad (exkl. dextrin)	
	3505 10 90	Modifierad stärkelse (med undantag av företrad stärkelse, förestrad stärkelse och dextrin)	
	3505 20 30	Lim som innehåller minst 25 men mindre än 55 viktprocent stärkelse, dextrin eller annan modifierad stärkelse (exkl. i detaljhandelsuppläggningar samt med nettovikt av högst 1 kg)	
	350520 50	Lim som innehåller minst 55 men mindre än 80 viktprocent stärkelse, dextrin eller annan modifierad stärkelse (exkl. i detaljhandelsuppläggningar med nettovikt av högst 1 kg)	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	3505 20 90	Lim som innehåller minst 80 viktprocent stärkelse, dextrin eller annan modifierad stärkelse (exkl. i detaljhandelsuppläggningar med nettovikt av högst 1 kg)	
	3809 10 10	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande < 55 viktprocent av dessa ämnen	
	3809 10 30	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande minst 55 men mindre än 70 viktprocent av dessa ämnen	
	3809 10 50	Appreturmedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande minst 70 men mindre än 83 viktprocent av dessa ämnen	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	3809 10 90	Appreturermedel, preparat för påskyndande av färgning eller för fixering av färgämnen samt andra produkter och preparat (t.ex. glättmedel och betmedel), av sådana slag som används inom textil-, pappers- eller läderindustrin eller inom liknande industrier, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans, på basis av stärkelse eller stärkelseprodukter, innehållande minst 83 viktprocent av dessa ämnen	
	3824 60 11	Sorbitol i vattenlösning innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. D-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 19	Sorbitol i vattenlösning innehållande > 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. D-glucitol [sorbitol])	
	3824 60 91	Sorbitol innehållande högst 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. sorbitol i vattenlösning)	
	3824 60 99	Sorbitol innehållande > 2 viktprocent D-mannitol beräknat på halten D-glucitol (exkl. sorbitol i vattenlösning och D-glucitol [sorbitol])	

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
11 Cigaretter	2402 10 00	Cigarrer och cigariller innehållande tobak	1 000 eller 1 miljard stycken ¹
	2402 20 90	Cigaretter innehållande tobak (exkl. innehållande kryddnejlika)	
12 Bearbetade mejeriprodukter	0405 20 10	Smörfettsprodukter, bredbara, med en fetthalt av minst 39 men högst 60 viktprocent	500
	0405 20 30	Smörfettsprodukter, bredbara, men en fetthalt mellan 60 och 75 viktprocent	
	1806 20 70	"Chocolate milk crumb", beredningar i behållare eller löst liggande i förpackningar med en nettovikt av mer än 2 kg	
	2106 10 80	Proteinkoncentrat och texturerade proteiner, innehållande > minst 1,5 % mjölkfett, minst 5 % sackaros eller isoglukos och minst 5 % druvsocker eller stärkelse i viktprocent	
	2202 90 99	Andra alkoholfria drycker, med undantag av frukt- och bärjuice samt grönsaksjuice enligt nr 2009, innehållande minst 2 viktprocent fett från produkter enligt nr 0401–0404	

¹ Under förutsättning att 1 styck väger ca 1 gram

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
13 Bearbetat socker	1302 20 10	Torra pektinämnen, pektinater och pektater, i pulverform	4 200
	1302 20 90	Flytande pektinämnen, pektinater och pektater	
	1702 50 00	Kemiskt ren fruktos, i fast form	
	1702 90 10	Kemiskt ren maltos, i fast form	
	1704 90 99	Pastor, marsipan, nougat och andra framställda tabletter, utan innehåll av kakao (exkl. tuggummi, vit choklad, halspastiller, tabletter o.d. mot hosta, vin- och fruktgummi, gelévaror, fruktpastor i form av konfektyrer, karameller o.d., även fyllda samt kola o.d., tabletter framställda genom sammanpressning samt massor, pastor och mandelmassor löst förpackade i förpackningar med en nettovikt av minst 1 kg)	
	1806 10 30	Sötat kakaopulver, innehållande mellan 65 och 80 % sackaros, inkl. invertsocker uttryckt som sackaros eller isoglukos uttryckt som sackaros	
	1806 10 90	Sötat kakaopulver, innehållande högst 80 % sackaros, inkl. invertsocker uttryckt som sackaros eller isoglukos uttryckt som sackaros	
1806 20 95	Choklad och andra livsmedelsberedningar innehållande kakao i form av block, kakor eller stänger vägande mer än 2 kg eller i flytande form eller som pasta, pulver, granulat eller liknande, i behållare eller löst liggande i förpackningar innehållande mer än 2 kg och under 18 viktprocent kakaosmör		

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
	1901 90 99	Livsmedelsberedningar av mjöl, krossgryn, stärkelse eller maltextrakt som inte innehåller kakao eller innehåller < 40 viktprocent kakaoberäknat på helt avfettad bas samt livsmedelsberedningar framställda av mjölk, grädde, kärnmjölk, filmjök, syrad grädde	
	2101 12 98	Beredningar på basis av kaffe	
	2101 20 98	Beredningar på basis av te eller mate	
	2106 90 98	Livsmedelsberedningar som inte anges någon annanstans, innehållande minst 1,5 % mjölkfett, minst 5 % sackaros eller isoglukos, minst 5 % druvsocker eller minst 5 % stärkelse i viktprocent	
	3302 10 29	Beredningar baserade på luktämnen, innehållande alla smakämnen som kännetecknar en viss dryck, innehållande minst 1,5 % mjölkfett, minst 5 % sackaros eller isoglukos, mins 5 % druvsocker eller minst 5 % stärkelse i viktprocent, av sådana slag som används för framställning av drycker (exkl. med en faktisk alkoholhalt på över 0,5 volymprocent)	

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Produktkategori	KN-nummer 2012	Produktbeskrivning	Utlösande volym (ton)
14 Sockermajs	0710 40 00	Sockermajs, okokt eller ångkokt eller kokt i vatten, fryst	1 500
	0711 90 30	Sockermajs, tillfälligt konserverade, t.ex. med svaveldioxidgas eller i saltvatten, svavelsyrlighetsvatten eller andra konserverande lösningar, men olämpliga för direkt konsumtion i detta tillstånd	
	2001 90 30	Sockermajs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), beredd eller konserverad i ättika eller ättiksyra	
	2004 90 10	Sockermajs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), beredd eller konserverad på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, fryst	
	2005 80 00	Sockermajs (<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>), beredd eller konserverad på annat sätt än med ättika eller ättiksyra (exkl. fryst)	

BILAGA XV-D

BINDNINGSLISTA (REPUBLIKEN MOLDAVIEN)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0203 11 10	Hela eller halva slaktkroppar av tamsvin, färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 12 11	Skinka och delar därav, av tamsvin, med ben, färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 12 19	Bog och delar därav, med ben, av tamsvin, färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 19 11	Framänder och delar därav, av tamsvin, färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 19 13	Rygg och delar därav, av tamsvin, färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 19 15	Sidfläsk, randigt, och delar därav, av tamsvin, färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 19 55	Kött av tamsvin, benfritt (exkl. sidfläsk och delar därav), färskt eller kylt	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 19 59	Kött av tamsvin, färskt eller kylt med ben (exkl. hela och halva slaktkroppar, skinka, bog och delar därav, och framänder, rygg, sidfläsk och delar därav)	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)

Prop. 2013/14:250
Bilaga

EU/MD/Bilaga XV-D/sv 1

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnad nation	Kategori
0203 21 10	Hela eller halva slaktkroppar, av tamsvin, frysta	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 22 11	Fryst skinka och delar därav, av tamsvin, med ben	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 22 19	Fryst, bog och delar därav, av tamsvin, med ben	20 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 29 11	Framändlar och delar därav, av tamsvin, frysta	10 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 29 13	Rygg och delar därav, av tamsvin, med ben, frysta	10 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 29 15	Sidfläsk, randigt, och delar därav, av tamsvin, fryst	10 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 29 55	Benfritt kött av tamsvin, fryst (exkl. sidfläsk och delar därav)	10 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0203 29 59	Kött av tamsvin, benfritt, fryst (exkl. hela och halva slaktkroppar, skinka, bog och delar därav, och framändlar, rygg, sidfläsk och delar därav)	10 % + 200 EUR per ton	Tullkvot 1 (4 000 ton)
0206 30 00	Åtbara slaktbiprodukter av svin, färskt eller kylt	15	10-S
0206 41 00	Åtbara lever av svin, fryst	15	10-S

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
0206 49 20	Ätbara slaktbiprodukter av tamsvin, fryst (exkl. lever)	15	10-S
0207 11 10	Höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, med huvud och fötter, s.k. 83 %-kycklingar, färska eller kylda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 11 30	Höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud och fötter, men med hals, hjärta, lever och krås, s.k. 70 %-kycklingar, färska eller kylda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 11 90	Höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås, s.k. 65 %-kycklingar, färska eller kylda, och andra former av färska eller kylda höns, ostyckade (exkl. 83 %- och 70 %- kycklingar)	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 12 10	Höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , plockade och urtagna, utan huvud och fötter men med hals, hjärta, lever och krås (s.k. 70 %-kycklingar), frysta	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0207 12 90	Höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , ostyckade, plockade och urtagna, utan huvud, fötter, hals, hjärta, lever och krås (s.k. 65 %-kycklingar), eller andra former av höns, fryst (exkl. s.k. 70 %-kycklingar)	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 13 10	Benfria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , färska eller kyllda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 13 20	Styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , benfria, färska eller kyllda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 13 30	Hela vingar, med eller utan vingspetsar, av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , färska eller kyllda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 13 50	Bröst och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben, färska eller kyllda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 13 60	Klubbör och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben, färska eller kyllda	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 13 99	Ätbara slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , färska eller kyllda (exkl. lever)	20 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
0207 14 10	Benfria styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , frysta	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 20	Halvor eller kvarter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , fryst	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 30	Hela vingar, med eller utan vingspetsar, av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , fryst	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 40	Ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben, frysta	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 50	Bröst och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben, fryst	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 60	Klubbor och delar därav av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben, fryst	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 70	Styckningsdelar av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , med ben, fryst (exkl. halvor och kvarter, hela vingar, med eller utan vingspetsar, ryggben, hals, ryggben med hals, gump och vingspetsar, bröst, klubba och delar därav)	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0207 14 91	Ätbar lever av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , fryst	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0207 14 99	Ätbara slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , fryst (exkl. lever)	15 % + 100 EUR per ton	Tullkvot 2 (4 000 ton)
0210 99 41	Ätbar lever av lamsvin, saltade, i saltlake, torkade eller rökta	15	10-A
0210 99 49	Ätbar lever av lamsvin, saltade, i saltlake, torkade eller rökta	15	10-A
0401 10 10	Mjölk och gräddde med en fetthalt av högst 1 viktprocent liggande löst i förpackningar om högst 2 liter, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 10 90	Mjölk och gräddde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel, med en fetthalt av högst 1 viktprocent (exkl. löst liggande i förpackningar med ett innehåll av högst 2 liter)	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
0401 20 11	Mjölk och gräddde med en fetthalt av mer än 1 men högst 3 viktprocent, löst liggande i förpackningar om högst 2 liter, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 20 19	Mjölk och gräddde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel, med en fetthalt av mer än 1 men högst 3 viktprocent (exkl. liggande löst i förpackningar med ett innehåll av högst 2 liter)	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 20 91	Mjölk och gräddde med en fetthalt av mer än 3 men högst 6 viktprocent, löst liggande i förpackningar om högst 2 liter, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 20 99	Mjölk och gräddde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel, med en fetthalt av mer än 3 men högst 6 viktprocent (exkl. liggande löst i förpackningar med ett innehåll av högst 2 liter)	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 30 11	Mjölk och gräddde med en fetthalt av mer än 6 men högst 21 viktprocent, löst liggande i förpackningar om högst 2 liter, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0401 30 19	Mjölk och gräddde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel, med en fetthalt av mer än 6 men högst 21 viktprocent (exkl. liggande löst i förpackningar med ett innehåll av högst 2 liter)	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 30 31	Mjölk och gräddde med en fetthalt av mer än 21 men högst 45 viktprocent, löst liggande i förpackningar om högst 2 liter, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 30 39	Mjölk och gräddde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel, med en fetthalt av mer än 21 men högst 45 viktprocent (exkl. liggande löst i förpackningar med ett innehåll av högst 2 liter)	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 30 91	Mjölk och gräddde med en fetthalt av mer än 45 viktprocent, liggande löst i förpackningar av högst 2 liter, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0401 30 99	Mjölk och gräddde, inte koncentrerade och inte försatta med socker eller annat sötningsmedel, med en fetthalt av mer än 45 viktprocent (exkl. löst liggande i förpackningar med ett innehåll av högst 2 liter)	15	Tullkvot 3 (1 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
0402 10 11	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	10	10-A
0402 10 19	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg	10	10-A
0402 10 91	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	10	10-A
0402 10 99	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av högst 1,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg	10	10-A
0402 21 11	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mindre än 1,5 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	10	10-A
0402 21 17	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 1,5 men högst 11 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg eller förpackade på annat sätt	10	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0402 21 19	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 11 men högst 27 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg eller förpackade på annat sätt	10	10-A
0402 21 91	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 27 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	10	10-A
0402 21 99	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 27 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg	10	10-A
0402 29 15	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 1,5 men högst 27 viktprocent, sötad, i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. för spädbarn, i hermetiskt tillslutna behållare om högst 500 g)	10	10-A
0402 29 19	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 1,5 men högst 27 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg	10	10-A
0402 29 91	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 27 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg	10	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0402 29 99	Mjölk och gräddde i fast form, med en fetthalt av mer än 27 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg	10	10-A
0402 91 11	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av högst 8 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 91 19	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av högst 8 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 91 31	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 8 men högst 10 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 91 39	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 8 men högst 10 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0402 91 51	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 10 men högst 45 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 91 59	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 10 men högst 45 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 91 91	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 45 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 91 99	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 45 viktprocent, osötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 99 11	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av högst 9,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0402 99 19	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av högst 9,5 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 99 31	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 9,5 men högst 45 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 99 39	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 9,5 men högst 45 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 99 91	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 45 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om högst 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A
0402 99 99	Mjölk och gräddde, koncentrerade, med en fetthalt av mer än 45 viktprocent, sötade, löst förpackade i förpackningar om mer än 2,5 kg (exkl. i fast form)	10	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0405 10 11	Naturligt smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 %, löst förpackat med en nettovikt av högst 1 kg (exkl. dehydriserat smör och smörolja)	15 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 10 19	Naturligt smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 % (exkl. löst förpackat med en nettovikt av högst 1 kg och dehydriserat smör och smörolja)	15 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 10 30	Rekombinerat smör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. dehydriserat smör och smörolja)	15 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 10 50	Vasslesmör med en fetthalt av minst 80 men högst 85 viktprocent (exkl. dehydriserat smör och smörolja)	15 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 10 90	Smör med en fetthalt av mer än 85 men högst 95 viktprocent (exkl. dehydriserat smör och smörolja)	15 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 20 10	Smörfettsprodukter, bredbara, med en fetthalt av minst 39 men mindre än 60 viktprocent	20 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnad nation	Kategori
0405 20 30	Smörfetsprodukter, bredbara, med en fetthalt av minst 60 men högst 75 viktprocent	20 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 20 90	Smörfetsprodukter, bredbara, med en fetthalt av mer än 75 men mindre än 80 viktprocent	20 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 90 10	Fetter och oljor framsjällda av mjölk med en fetthalt av minst 99,3 viktprocent och med en vattenhalt av högst 0,5 viktprocent	20 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0405 90 90	Fetter och oljor framsjällda av mjölk, dehydriserat smör och smörolja (med undantag av med en fetthalt av minst 99,3 viktprocent och en vattenhalt av högst 0,5 viktprocent och naturligt smör, rekombinerat smör och vasslemör)	20 % + 500 EUR per ton	Tullkvot 3 (1 000 ton)
0406 10 20	Färsk ost, dvs. inte mognad ost, inbegripet mesost samt ostmassa med en fetthalt av högst 40 viktprocent	10	5-A
0406 10 80	Färsk ost, dvs. inte mognad ost, inbegripet mesost samt ostmassa med en fetthalt av mer än 40 viktprocent	10	5-A
0406 20 90	Ost, riven eller pulveriserad (med undantag av Glarus örtost, s.k. Schabziger)	10	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0406 30 10	Smältost, inte riven eller pulveriserad, framställd uteslutande av Emmentaler, Gruyère och Appenzeller, även med tillsats av Glarus örtost (s.k. Schabziger) i detaljhandelsförpackningar och med en fetthalt av högst 56 viktprocent beräknat på torrsubstansen	10	3-A
0406 30 31	Smältost, inte riven eller pulveriserad, med en fetthalt av högst 36 viktprocent och med en fetthalt av högst 48 viktprocent beräknat på torrsubstansen (exkl. smältost framställd uteslutande av Emmentaler, Gruyère och Appenzeller, även med tillsats av Glarus örtost, så kallad Schabziger, i detaljhandelsförpackningar)	10	3-A
0406 30 39	Smältost, inte riven eller pulveriserad, med en fetthalt av högst 36 viktprocent och med en fetthalt beräknat på torrsubstansen av mer än 48 viktprocent (exkl. smältost framställd uteslutande av Emmentaler, Gruyère och Appenzeller, även med tillsats av Glarus örtost, så kallad Schabziger, i detaljhandelsförpackningar med en fetthalt beräknat på torrsubstansen av högst 56 viktprocent)	10	3-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnad nation	Kategori
0406 30 90	Smältost, inte riven eller pulveriserad, med en fetthalt av mer än 36 viktprocent (exkl. smältost framställd uteslutande av Emmentaler, Gruyère och Appenzeller, även med tillsats av Glarus örtost, så kallad Schabziger, i detaljhandelsförpackningar, med en fetthalt av högst 56 viktprocent beräknat på torrsubstansen)	10	3-A
0406 90 01	Ost avsedd för beredning (exkl. färskost, inkl. mesost, ostrmassa, smältost, blåmöglost och andra ostar som innehåller med marmoreringar vilka framställs genom användning av <i>Penicillium roqueforti</i> samt riven och pulveriserad ost)	10	5-A
0406 90 13	Emmentaler (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A
0406 90 21	Cheddar (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A
0406 90 23	Edam (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A
0406 90 25	Tilsit (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A
0406 90 27	Butterkåse (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0406 90 29	Kashkaval (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A
0406 90 50	Ost av färmjolk eller buffelmjolk i behållare innehållande saltlake eller i behållare av får- eller getskind (exkl. feta)	10	5-A
0406 90 69	Ost med en fetthalt av högst 40 viktprocent och en vattenhalt i den fettfria ostmassan av högst 47 viktprocent, som inte anges någon annanstans	10	5-A
0406 90 78	Gouda med en fetthalt av högst 40 viktprocent och en vattenhalt i den fettfria ostmassan av mer än 47 men högst 72 viktprocent (exkl. riven eller pulveriserad eller avsedd för beredning)	10	5-A
0406 90 86	Ost med en fetthalt av högst 40 viktprocent och en vattenhalt i den fettfria ostmassan av mer än 47 men högst 72 viktprocent, som inte anges någon annanstans	10	5-A
0406 90 87	Ost med en fetthalt av högst 40 viktprocent och en vattenhalt i den fettfria ostmassan av mer än 52 men högst 62 viktprocent, som inte anges någon annanstans	10	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0406 90 88	Ost med en fetthalt av högst 40 viktprocent och en vattenhalt i den fettfria ostmassan av mer än 62 men högst 72 viktprocent, som inte anges någon annanstans	10	5-A
0406 90 93	Ost med en fetthalt av högst 40 viktprocent och en vattenhalt i den fettfria ostmassan av mer än 72 viktprocent, som inte anges någon annanstans	10	5-A
0406 90 99	Ost med en fetthalt av mer än 40 viktprocent, som inte anges någon annanstans	10	5-A
0702 00 00	Tomater, färska eller kylda	1 januari–15 mars - 10, 1 april–31 oktober - 20, 16 november–31 december - 10	5-A
0703 10 19	Kepalök (vanlig lök), färsk eller kyld (med undantag av sättlök)	15	5-A
0704 10 00	Blomkål (inbegripet broccoli), färsk eller kyld	15	5-A
0704 90 10	Vitkål och rödkål, färsk eller kyld	15	5-A
0706 10 00	Morötter och rovor, färska eller kylda	15	5-A
0706 90 10	Rotselleri, färsk eller kyld	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0706 90 90	Rödbetor, haverro (salsifi), rädisor och liknande rotfrukter (exkl. morötter, rovor, rotselleri och pepparrot), färska eller kyllda	15	5-A
0707 00 05	Curkor, färska eller kyllda	1 januari-15 mars - 10, 1 april-31 oktober - 15, 16 november-31 december - 10	5-A
0708 10 00	Ärtor (<i>Pisum sativum</i>), även spritade, färska eller kyllda	15	5-A
0708 20 00	Bönor (arter av släktet <i>Vigna</i> spp. och <i>Phaseolus</i> spp.), även spritade, färska eller kyllda	15	5-A
0708 90 00	Baljfrukter och baljväxtfrön, även spritade, färska eller kyllda (exkl. arter <i>Pisum sativum</i> och bönor <i>Vigna</i> spp. och <i>Phaseolus</i> spp.)	15	5-A
0709 30 00	Auberginer, färska eller kyllda (äggplanta)	15	5-A
0709 51 00	Svamp av släktet <i>Agaricus</i> , färsk eller kylld	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0709 60 10	Sötpepprika, färsk eller kyl	15	5-A
0709 90 70	Zucchini, färsk eller kyl	15	5-A
0806 10 10	Bordsdruvor, färska	1 januari-14 juli - 10, 15 juli-20 november - 15, 21 november-31 december - 10	10-S
0808 10 80	Äpplen, färska (exkl. äpplen i lös vikt, för framställning av cider eller saft, under tiden 16 september-15 december)	1 januari-30 juni - 10, 1 juli-31 juli - 20, 1 augusti-31 december - 10	10-S
0809 20 05	Surkörsbär (<i>Prunus cerasus</i>), färska	1 januari-20 maj - 10, 21 maj-10 augusti - 20, 11 augusti-31 december - 10	5-A
0809 20 95	Körsbär, färska (exkl. surkörsbär <i>Prunus cerasus</i>)	1 januari-20 maj - 10, 21 maj-10 augusti - 20, 11 augusti-31 december - 10	10-A
0809 30 10	Nektariner, färska	1 januari-10 juni - 10, 11 juni-30 september - 20, 1 oktober-31 december - 10	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0809 30 90	Persikor, färska (exkl. nektariner)	1 januari-10 juni - 10, 11 juni-30 september - 20, 1 oktober-31 december - 10	10-S
0809 40 05	Plommon, färska	1 januari-10 juni - 10, 11 juni-30 september - 20, 1 oktober-31 december - 10	10-S
0810 10 00	Jordgubbar och smultron, färska	1 januari-30 april - 10, 1 maj-31 juli - 20, 1 augusti-31 december - 10	5-A
0810 90 50	Svarta vinbär, färska	10	5-A
0810 90 60	Röda vinbär, färska	10	5-A
0810 90 70	Vita vinbär och krusbär, färska	10	5-A
0811 10 90	Jordgubbar, även ångkokta eller kokta i vatten, ostötade, frysta	15	5-A
0811 20 31	Hallon, även ångkokta eller kokta i vatten, frysta, ostötade	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
0811 20 39	Svarta vinbär, även ångkokta eller kokta i vatten, frysta, osötade	15	5-A
0811 20 51	Röda vinbär, även ångkokta eller kokta i vatten, frysta, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel	15	5-A
0811 20 59	Björnbär och mulldär, även ångkokta eller kokta i vatten, frysta, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel	15	5-A
0811 20 90	Loganbär, vita vinbär och krusbär, även ångkokta eller kokta i vatten, frysta, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel	15	5-A
0811 90 75	Surkörsbär (<i>Prunus cerasus</i>), även ångkokta eller kokta i vatten, utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel, frysta	15	5-A
1601 00 10	Leverkorv och liknande produkter; livsmedelsberedningar av dessa produkter	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1601 00 91	Rå korv av kött, slaktbiprodukter eller blod (med undantag av lever)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1601 00 99	Korv och liknande produkter av kött, slaktbiprodukter eller blod samt beredningar av dessa produkter (exkl. leverkorv och rå korv)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 31 11	Beredningar innehållande endast kalkonkött, inte kokt eller på annat sätt värmebehandlat (exkl. korv och liknande produkter)	20	10-A
1602 31 19	Varor av kött eller slaktbiprodukter av tama kalkoner, beredda eller konserverade, innehållande minst 57 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfå (exkl. innehållande endast okokt kalkonkött, korv och liknande produkter, fint homogenerade beredningar i detaljhandelsförpackningar som säljs som barmat eller för dietändamål, i behållare som har en nettovikt av högst 250 g, samt beredningar av lever och köttextrakter)	20	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602 31 30	Varor av kött eller slaktbiprodukter av kalkon, beredda eller konserverade, innehållande minst 25 men högst 57 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barmat eller för dietändamål, i behållare med en nettovikt av högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakter)	20	10-A
1602 31 90	Varor av kött eller slaktbiprodukter av kalkon, beredda eller konserverade (exkl. innehållande minst 25 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barmat eller för dietändamål, i behållare med en nettovikt av högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakter och kötsaft)	20	10-A
1602 32 11	Varor av kött eller slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 57 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, berett eller konserverat, okökt (exkl. korv och liknande produkter samt beredningar av lever)	20	Tullkvot 4 (1 700 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602.32.19	Varor av kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 57 % kött eller slaktbiprodukter av höns, berett eller konserverat, kokt (exkl. korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakter)	20	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602.32.30	Varor av kött eller slaktbiprodukter av höns av släktet <i>Gallus domesticus</i> innehållande minst 25 men mindre än 57 % kött eller slaktbiprodukter av höns, berett eller konserverat, kokt (exkl. kalkon och parlhöns, korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barmat eller för dietändamål, i förpackningar med en nettovikt av högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakter)	20	Tullkvot 4 (1 700 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602 32 90	Varor av kött eller slaktbiprodukter av höns av arten <i>Gallus domesticus</i> , beredda eller konserverade (exkl. varor innehållande minst 25 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, kött eller slaktbiprodukter av pärlhöns och kalkon, korvar och liknande varor, homogenerade beredningar som föreligger i detaljhandelsförpackningar med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt extrakter och saft av kött)	20	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 39 21	Varor av kött eller slaktbiprodukter av tama ankor, gäss och pärlhöns innehållande minst 57 % kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, berett eller konserverat, inte kokt (exkl. korv och liknande produkter samt beredningar av lever)	20	10-A
1602 39 29	Varor av kött eller slaktbiprodukter av ankor, gäss och pärlhöns, beredda eller konserverade, kokt, innehållande minst 57 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, (exkl. korvar och liknande varor, färdigt homogenerade beredningar i detaljhandelsförpackningar med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt köttextrakter)	20	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602 39 40	Varor av kött eller slaktbiprodukter av tama ankor, gäss och pärthöns, beredda eller konserverade, innehållande minst 25 men mindre än 57 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä (exkl. korvar och liknande varor, färdigt homogeniserade beredningar i detaljhandelsförpackningar med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt köttextrakter)	20	10-A
1602 39 80	Varor av kött eller slaktbiprodukter av tama ankor, gäss och pärthöns, beredda eller konserverade (exkl. varor innehållande minst 25 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av fjäderfä, korvar och liknande varor, färdigt homogeniserade beredningar i detaljhandelsförpackningar med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt extrakter och saft av kött)	20	10-A
1602 41 10	Skinka och delar därav av tamsvin, beredda eller konserverade	20	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 42 10	Bog och delar därav av tamsvin, beredda eller konserverade	20	Tullkvot 4 (1 700 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602 49 11	Rygg och delar därav, inkl. blandningar av rygg eller skinka, av tamsvin, beredda eller konserverade (exkl. nacke)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 49 13	Hals och delar därav, inkl. blandningar av hals och bog, av tamsvin, beredda eller konserverade	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 49 15	Blandningar innehållande skinka <i>cuite</i> , bog, rygg eller hals och delar därav av tamsvin, beredda eller konserverade(exkl. blandningar av enbart rygg och skinka eller enbart hals och bog)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 49 19	Varor av kött eller slaktbiprodukter, inkl. blandade styckningsdelar, av tamsvin, beredda eller konserverade, innehållande minst 80 % kött eller slaktbiprodukter av alla slag, inklusive svinfett och fett av alla slag eller ursprung (exkl. skinka, bog, rygg, hals och delar därav, korv och liknande produkter, fint homogeniserade beredningar för försäljning som barpmat eller för dietändamål, i behållare med en nettovikt på högst 250 g, beredningar av lever och köttextrakt)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602 49 30	Varor av kött eller slaktbiprodukter; inkl. blandade styckningsdelar, av tansvin, beredda eller konserverade, innehållande minst 40 men mindre än 80 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av alla slag, inkl. fett av alla slag eller ursprung (exkl. korvar och liknande varor, fint homogeniserade beredningar i detaljhandelsförpackningar, med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt köttextrakter)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 49 50	Varor av kött eller slaktbiprodukter; inkl. blandade styckningsdelar, av tansvin, beredda eller konserverade, innehållande mindre än 40 viktprocent kött eller slaktbiprodukter av alla slag, inkl. fett av alla slag eller ursprung (exkl. korvar och liknande varor, fint homogeniserade beredningar i detaljhandelsförpackningar, med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt köttextrakter)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)
1602 50 10	Varor av kött eller slaktbiprodukter av nötkreatur och andra oxdjur, beredda eller konserverade, inte kokta, inkl. blandningar av sådant kött eller slaktbiprodukter med kokt kött eller slaktbiprodukter(exkl. korvar och liknande varor samt beredda varor av lever)	15	10-S
1602 50 31	<i>Corneé beef</i> i hermetiskt tillslutna förpackningar	15	10-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
1602 50 39	Varor av kött eller slaktbiprodukter, beredda eller konserverade, av nötkreatur eller andra oxdjur (exkl. <i>corned beef</i> ; i hermetiskt tillslutna förpackningar (exkl. inte kokta blandningar av kokt kött och okokt kött eller slaktbiprodukter)	15	10-S
1602 50 80	Varor av kött eller slaktbiprodukter, berett eller konserverat, av nötkreatur eller andra oxdjur (exkl. <i>corned beef</i>) (exkl. inte kokt, blandningar av kokt kött och okokt kött eller slaktbiprodukter)	15	10-S
1602 90 51	Varor av kött eller slaktbiprodukter, beredda eller konserverade, innehållande kött eller slaktbiprodukter av tamsvin (exkl. av fjäderfä, nötkreatur eller andra oxdjur, ren, vilt eller kamin, korv och liknande varor, fint homogenerade beredningar i detaljhandelsförpackningar, med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål, beredda varor av lever samt köttextrakter)	15	Tullkvot 4 (1 700 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1602 90 61	Varor av kött eller slaktbiprodukter, beredda eller konserverade, inte kokta, innehållande kött eller slaktbiprodukter av nötkreatur eller andra oxdjur, inkl. blandningar av sådant kött eller slaktbiprodukter med kokt kött eller slaktbiprodukter (exkl. av fjäderfä, tamsvin, ren, vilt eller kanin, korv och liknande varor, färdigberedade beredningar i detaljhandelsförpackningar, med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål samt beredda varor av lever)	15	10-A
1602 90 69	Varor av kött eller slaktbiprodukter, beredda eller konserverade, kokta, innehållande kött eller slaktbiprodukter av nötkreatur eller andra oxdjur (exkl. av fjäderfä, tamsvin, ren, vilt eller kanin, korv och liknande varor, homogeniserade beredningar som föreligger i detaljhandelsförpackningar, med en nettovikt av högst 250 g, för försäljning som barmat eller för dietändamål samt beredda varor av lever)	15	10-A
1701 11 10	Råsocker från sockerrör, för raffinering (utan tillsats av aromämnen eller färgämnen)	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)
1701 11 90	Råsocker från sockerrör (exkl. för raffinering och utan tillsats av aromämnen eller färgämnen)	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1701 12 10	Råsocker från sockerbeter, för raffinering (utan tillsats av aromämnen eller färgämnen)	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)
1701 12 90	Råsocker från sockerbeter (exkl. för raffinering och utan tillsats av aromämnen eller färgämnen)	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)
1701 91 00	Raffinerat socker från sockerrör eller sockerbeter, med tillsats av aromämnen eller färgämnen, i fast form	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)
1701 99 10	Vitt socker innehållande minst 99,5 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen (exkl. tillsats av aromämnen eller färgämnen)	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)
1701 99 90	Socker från sockerrör eller sockerbeter samt kemiskt ren sackaros, i fast form (exkl. socker från sockerrör eller sockerbeter med tillsats av aromämnen eller färgämnen samt råsocker och vitsocker)	75	Tullkvot 5 (5 400 ton)
1702 30 10	Isoglukos i fast form, inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen	75	Tullkvot 6 (640 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1702 30 51	Glukos och glukos som sirap i form av vitt kristalliniskt pulver, även agglomerat, inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen och innehållande minst 99 viktprocent druvsocker (med undantag av isoglukos)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 30 59	Glukos och glukos som sirap, inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 % fruktsocker beräknat på torrsubstansen och minst 99 % glukos och glukos som sorap (med undantag av isoglukos och glukos och glukos som sirap i form av vitt kristalliniskt pulver, även agglomerat)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 30 91	Glukos och glukos som sirap i form av vitt kristalliniskt pulver, även agglomerat, inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen och innehållande mindre än 99 viktprocent glukos (med undantag av isoglukos)	75	Tullkvot 6 (640 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1702 30 99	Glukos i fast form och sirap, utan tillsats av aromämnen eller färgämnen och inte innehållande fruktsocker (fruktos) eller innehållande mindre än 20 % fruktsocker beräknat på torrsubstansen och mindre än 99 % glukos (med undantag av isoglukos och druvsocker i form av vitt kristalliniskt pulver, även agglomererat)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 40 10	Isoglukos i fast form, innehållande minst 20 men mindre än 50 % viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. invertsocker)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 40 90	Glukos i fast form och glukossirap, utan tillsats av aromämnen eller färgämnen, innehållande minst 20 men mindre än 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. isoglukos och invertsocker)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 50 00	Kemiskt ren fruktos, i fast form	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 60 10	Isoglukos i fast form, innehållande mer än 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. kemiskt rent fruktsocker och invertsocker)	75	Tullkvot 6 (640 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1702 60 95	Fruktos, i fast form och fruktossirap utan tillsats av aromämnen eller färgämnen, innehållande mer än 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen (exkl. isoglukos, inulinsirap, kemiskt ren fruktos och invertsocker)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 90 10	Kemiskt ren maltos, i fast form	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 90 30	Isoglukos i fast form, innehållande 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen, framställt av glukospolymerer	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 90 60	Konstgjord honung, även blandad med naturlig honung	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 90 71	Sockerkulör av socker och melass, innehållande minst 50 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 90 75	Sockerkulör av socker och melass, innehållande mindre än 50 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen, i pulverform, även agglomererat	75	Tullkvot 6 (640 ton)

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1702 90 79	Sockerkulör av socker och melass, innehållande mindre än 50 viktprocent sackaros beräknat på torrsubstansen (exkl. socker och melass i pulverform, även agglomererat)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1702 90 99	Socker i fast form, inklusive invertsocker, och socker- och sockersirapsblandningar innehållande 50 viktprocent fruktsocker beräknat på torrsubstansen, utan tillsats av aromämnen eller färgämnen (exkl. socker från sockerrör eller sockerbetor, kemiskt ren sackaros och maltos, laktos, lömsirap, glukos, fruktsocker, maltodextrin och sirap, isoglukos, insulinsirap, konstgjord honung och sockerkulör)	75	Tullkvot 6 (640 ton)
1902 11 00	Okokta pastaprodukter, inte fyllida eller på annat sätt beredda, innehållande ägg	10	3-A
1902 19 90	Okokta pastaprodukter, inte fyllida eller på annat sätt beredda, innehållande vanligt vetemjöl eller grovt mjöl men inga ägg	10	5-A
1904 10 10	Livsmedelsberedningar erhållna genom svällning eller rostning av spannmål eller spannmålsprodukter på basis av majs	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1904 10 90	Livsmedelsberedningar erhållna genom svällning eller rostning av spannmål eller spannmålsprodukter (exkl. på basis av majs eller ris)	15	3-A
1904 20 10	Beredningar av müsli-typ baserade på orostade spannmålsflingor	15	3-A
1904 20 91	Livsmedelsberedningar erhållna av orostade spannmålsflingor eller av blandningar av orostade och rostade spannmålsflingor eller svällning av spannmål framställda av majs (utom beredningar av müsli-typ baserade på orostade spannmålsflingor)	15	3-A
1904 20 99	Livsmedelsberedningar erhållna av orostade spannmålsflingor eller av blandningar av orostade och rostade spannmålsflingor eller svällning av spannmål (exkl. framställda av majs eller ris och beredningar av müsli-typ baserade på orostade spannmålsflingor)	15	3-A
1905 10 00	Knäckebröd	15	5-A
1905 31 99	Söta kex, småkakor o.d., även innehållande kakao, innehållande mindre än 8 % mjölkfett (exkl. överdragna med choklad eller kakaoberedningar och kex med mellanslag)	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1905 32 11	Väfflor och rån (wafers), även innehållande kakao, överdragna med choklad eller kakaoberedningar, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av högst 85 g (exkl. med en vattenhalt av mer än 10 viktprocent)	15	3-A
1905 32 99	Väfflor och rån (wafers), även innehållande kakao, även fyllda (exkl. överdragna med choklad eller kakaoberedningar, saltade och med vattenhalt av mer än 10 viktprocent)	15	5-A
1905 40 10	Skorpor	15	5-A
1905 90 30	Bröd, utan tillsats av honung, ägg, ost eller frukt, även innehållande högst 5 viktprocent av socker eller fetter	10	5-A
1905 90 45	Kex (exkl. söta kex, småkakor o.d.)	10	5-A
1905 90 55	Bakverk, extruderade eller expanderade varor, smaksatta eller saltade (exkl. knäckebröd, skorpor, roststat bröd och liknande rostade produkter och väfflor och wafers)	10	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
1905 90 60	Frukttårter, wienerbröd, marängar och andra bakverk, med tillsats av sötningsmedel (exkl. knäckebröd, pepparkakor och liknande, söta kex, småkakor, väfflor, wafers och skorpor)	10	5-A
1905 90 90	Pizzor, pajer och andra bakverk utan tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. hårt bröd, pepparkakor, söta kex, småkakor o.d.; väfflor och rån (wafers), skorpor och liknande rostade produkter, matbröd, nattvårdsbröd, tomma oblatkapslar för farmaceutiskt bruk, sigilloblater, rispapper och liknande produkter)	10	3-A
2001 90 70	Sötapaprika, beredd eller konserverad med ättika eller ättiksyra	20	3-A
2002 10 10	Tomater, hela eller i bitar, skalade, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra	20	5-A
2002 10 90	Tomater, hela eller i bitar, oskalade, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra	20	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
2002 90 11	Tomater, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, med en torrsubstans av mindre än 12 viktprocent, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av mer än 1 kg (med undantag av hela tomater eller tomater i bitar)	20	5-A
2002 90 19	Tomater, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, med en torrsubstans av mindre än 12 viktprocent, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av högst 1 kg (med undantag av hela tomater eller tomater i bitar)	20	5-A
2002 90 31	Tomater, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, med en torrsubstans av minst 12 men högst 30 viktprocent, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av mer än 1 kg (med undantag av hela tomater eller tomater i bitar)	20	3-A
2002 90 39	Tomater, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, med en torrsubstans av minst 12 men högst 30 viktprocent, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av högst 1 kg (med undantag av hela tomater eller tomater i bitar)	20	3-A
2002 90 91	Tomater, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, med en torrsubstans av mer än 30 viktprocent, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av mer än 1 kg (med undantag av hela tomater eller tomater i bitar)	20	3-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2002 90 99	Tomater, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, med en torrs substans av mer än 30 viktprocent, löst liggande i förpackningar med en nettovikt av högst 1 kg (med undantag av hela tomater eller tomater i bitar)	20	3-A
2004 90 50	Ärtor (<i>Pisum sativum</i>) och omogna bönor (<i>Phaseolus</i> spp.) beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, frysta	10	3-A
2005 40 00	Ärtor (<i>Pisum sativum</i>), beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra (exkl. frysta)	25	5-A
2005 51 00	Bönor (arter av släktena <i>Vigna</i> och <i>Phaseolus</i>), beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra (exkl. frysta)	15	5-A
2005 80 00	Sockermais (<i>Zea mays</i> var. <i>Saccharata</i>), beredd eller konserverad på annat sätt än med ättika eller ättiksyra (exkl. fryst)	10	3-A
2005 99 50	Blandningar av grönsaker, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, inte frysta	15	3-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
2005 99 90	Andra grönsaker, beredda eller konserverade på annat sätt än med ättika eller ättiksyra, inte frysta (exkl. konserverade med socker, homogenerade grönsaker enligt nummer 2005 10 och tomater, svamp, tryffel, potatis, surkål, ärtor <i>Pisum sativum</i> , bönor av släktet <i>Vigna</i> och <i>Phaseolus</i> , sparris, oliver, sockermajs <i>Zea mays</i> var. <i>Saccharata</i> , frukter av arten <i>Capsicum</i> , med undantag av paprika samt kapris, kronärtskockor, morötter och blandningar av grönsaker)	15	3-A
2007 99 10	Plommonmos och plommonpasta, erhållna genom kokning, med ett sockerinnehåll av mer än 30 viktprocent, i förpackningar med en nettovikt på mer än 100 kg, för industriell bearbetning	10	5-A
2007 99 31	Sylter, geléer, marmelader, mos och pastor av körsbär, erhållna genom kokning, med ett sockerinnehåll av mer än 30 viktprocent (exkl. homogenerade beredningar enligt nummer 2007 10)	10	5-A
2007 99 33	Sylter, geléer, marmelader, mos och pastor av jordgubbar, erhållna genom kokning, med ett sockerinnehåll av mer än 30 viktprocent (exkl. homogenerade beredningar enligt nummer 2007 10)	10	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2007 99 35	Sylter, geleer, marmelader, mos och pastor av hallon, erhållna genom kokning, med ett sockernehåll av mer än 30 viktprocent (exkl. homogemiserade beredningar enligt nummer 2007 10)	10	5-A
2009 50 10	Tomatjuice med en torrsubstanshalt av mindre än 7 viktprocent, ojäst, med tillsats av socker (exkl. med tillsatt alkohol)	15	5-A
2009 50 90	Tomatsaft av en torrsubstanshalt av mindre än 7 viktprocent, ojäst (utan tillsats av socker eller alkohol)	15	5-A
2009 69 11	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av mer än 67 vid 20 °C, med ett värde av högst 22 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A
2009 69 19	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av mer än 67 vid 20 °C, med ett värde av mer än 22 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2009 69 51	Druvsaft, inbegripet druvmust, koncentrerad, ojäst, med ett Brixtal av mer än 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av mer än 18 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A
2009 69 59	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av mer än 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av mer än 18 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. koncentrerad eller innehållande alkohol)	15	5-A
2009 69 71	Druvsaft, inbegripet druvmust, koncentrerad, ojäst, med ett Brixtal av mer än 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av högst 18 EUR per 100 kg netto, innehållande mer än 30 % tillsatt socker (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A
2009 69 79	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av mer än 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av högst 18 EUR per 100 kg netto, innehållande mer än 30 % tillsatt socker (exkl. koncentrerad eller innehållande alkohol)	15	5-A

Prop. 2013/14:250
Bilaga

EU/MD/Bilaga XV-D/sv 45

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2009 69 90	Druvsaft, inbegripet druvmust, ojäst, med ett Brixtal av mer än 30 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av högst 18 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande mer än 30 % tillsatt socker eller alkohol)	15	5-A
2009 71 10	Äppeljuice, ojäst, med ett Brixtal av högst 20 vid 20 °C, med ett värde av mer än 18 EUR per 100 kg netto, med tillsats av socker (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A
2009 71 91	Äppeljuice, ojäst, med ett Brixtal av högst 20 vid 20 °C, med ett värde av högst 18 EUR per 100 kg netto, med tillsats av socker (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A
2009 79 19	Äppeljuice, ojäst, med ett Brixtal av mer än 67 vid 20 °C, med ett värde av mer än 22 EUR per 100 kg netto, även med tillsats av socker eller annat sötningsmedel (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A
2009 79 93	Äppeljuice, ojäst, med ett Brixtal av mer än 20 men högst 67 vid 20 °C, med ett värde av högst 18 EUR per 100 kg netto, högst 30 % tillsatt socker (exkl. innehållande alkohol)	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2009 80 96	Körsbärsaft, ojäst, med ett Brixial av högst 67 vid 20 °C (exkl. med tillsatt socker eller innehållande alkohol)	10	5-A
2009 80 99	Saft av frukt, bär eller grönsaker, ojäst, med ett Brixial av högst 67 vid 20 °C (exkl. innehållande tillsatt socker eller alkohol och exkl. blandningar och saft av citrusfrukter, guava, mango, mangostan, papaya, tamarinder, cashewäpplen, litchipiommon, jackfrukter, sapodillafrukter, passionsfrukter, carambola, pitahaya, ananas, tomat, druvor inbegripet druvmust, äpple, päron, körsbär och bär av arten <i>Vaccinium macrocarpon</i>)	10	5-A
2009 90 51	Fruktsaftblandningar, inbegripet druvmust, och grönsaksjuice, ojäst, med ett Brixial av högst 67 vid 20 °C, med ett värde av mer än 30 EUR per 100 kg netto, med tillsats av socker (exkl. innehållande alkohol och blandningar av äpplen och päron eller citrusfrukter och ananasjuicer)	15	3-A
2009 90 59	Fruktsaftblandningar, inbegripet druvmust, och grönsaksjuice, ojäst, med ett Brixial av högst 67 vid 20 °C, med ett värde av mer än 30 EUR per 100 kg netto, med tillsats av socker (exkl. innehållande tillsatt socker eller alkohol och blandningar av äpplen och päron eller citrusfrukter och ananasjuicer)	15	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 10 19	Mousserande vin av färska druvor med en faktisk alkoholhalt av minst 8,5 % vol (exkl. champagne)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 10 91	<i>Asti spumante</i> med alkoholhalt av mindre än 8,5 % vol.	0,5 EUR/liter	5-A
2204 10 99	Mousserande vin av färska druvor och med en faktisk alkoholhalt av mindre än 8,5 % vol (exkl. <i>Asti spumante</i>)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 10	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol, i flaskor med svampformad kork (champagnekork) som hålls på plats med fasthållningsanordning, högst 2 l, Vin på andra kärl, som vid 20 °C har ett övertryck av mer än 1 men mindre än 3 bar, i kärl på högst 2 l (exkl. mousserande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 11	Kvalitetsviner från Alsace, vitia, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnad nation	Kategori
2204 21 12	Kvalitetsviner från Bordeaux, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 13	Kvalitetsviner från Bourgogne, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 17	Kvalitetsviner från Val de Loire, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 18	Kvalitetsviner från Mosel-Saar-Ruwer, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 19	Kvalitetsviner från Pfalz, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 21 22	Kvalitetsviner från Rheinhessen, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 23	Kvalitetsviner från Tokaj, vita, t.ex. <i>Aszu, Szamorodni, Máslás, Fordítás</i> , på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 24	Kvalitetsviner från Lazio, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 26	Kvalitetsviner från Toscana, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
2204 21 27	Kvalitetsviner från Trentino, Alto Adige och Friuli, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 28	Kvalitetsviner från Veneto, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 32	Kvalitetsviner, vita, av kategorin <i>Vinho Verde</i> , på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 34	Kvalitetsviner från Penedés, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 36	Kvalitetsviner från Rioja, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 21 37	Kvalitetsviner från Valencia, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 38	Kvalitetsviner från specificerade områden, på kärl rymmande högst 2 liter och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. från Alsace, Bordeaux, Bourgogne, Val de Loire, Mosel-Saar-Ruwer, Pfalz, Rheinhessen, Tokaj, Lazio, Toscana, Trentino, Alto Adige, Friuli, Veneto, Penedés, Rioja eller Valencia samt mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 42	Kvalitetsviner från Bordeaux, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 43	Kvalitetsviner från Bourgogne, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
2204 21 44	Kvalitetsviner från Beaujolais, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 46	Kvalitetsviner från Côtes-du-Rhône, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 47	Kvalitetsviner från Languedoc-Roussillon, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 48	Kvalitetsviner från Val de Loire, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 62	Kvalitetsviner från Piemonte, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnade nation	Kategori
2204 21 66	Kvalitetsviner från Toscana, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 67	Kvalitetsviner från Trentino och Alto Adige, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 68	Kvalitetsviner från Veneto, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 69	Kvalitetsviner från Dao, Bairrada och Douro, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 71	Kvalitetsviner från Navarra, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
2204 21 74	Kvalitetsviner från Penedés, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 76	Kvalitetsviner från Rioja, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 77	Kvalitetsviner från Valdepeñas, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 78	Kvalitetsviner från specificerade områden, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. från Bordeaux, Bourgogne, Beaujolais, Côtes-du-Rhône, Languedoc-Roussillon, Val de Loire, Piemonte, Toscana, Trentino, Alto Adige, Veneto, Dao, Bairrada, Douro, Navarra, Penedés, Rioja, Valdepeñas, mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 21 79	Vin av färska druvor, vita, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande viner och kvalitetsviner från specificerade områden)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 80	Vin av färska druvor, inkl. vin som tillsats alkohol, druvmust förutom enligt nr 2009 vars jäsnings har förhindrats eller avbrutits genom tillsats av alkohol, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin, kvalitetsviner från specificerade områden och vitt vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 81	Kvalitetsviner, vita, från Tokaj, t.ex. <i>Aszu, Szamorodni, Mászás, Fordítás</i> , på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 82	Kvalitetsviner från specificerade områden, vita, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. Tokaj, mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
2204 21 83	Kvalitetsviner från specificerade områden, på kärl på högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 84	Vin av färska druvor, vita, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. mousserande och pärlande viner och kvalitetsviner från specificerade områden)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 85	Vin av färska druvor, inkl. vin och druvmust vars jäsnings har förhindrats eller avbrutits genom tillsats av alkohol, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin, kvalitetsviner från specificerade områden och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 87	Marsala, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 21 88	Samos och Muscat de Lemnos, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 89	Portvin, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 91	Madera och Setubal muscatel, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 92	Sherry, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 93	Tokay (<i>Aszu</i> och <i>Szamorodni</i>), på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 94	Vin av fårska druvor, inkl. vin som tillsatts alkohol, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol (exkl. mousserande och pärlände viner och Marsala, Samos, Muskat de Lemnos, Port, Madera, Setubal muscatel och Sherry)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 21 95	Portvin, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 96	Madeira, Sherry och Setubal muscatel, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 97	Tokay (<i>Aszu</i> och <i>Szamorodni</i>), på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 98	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol, på kärl rymmande högst 2 l med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol (andra än Portvin, madeira, sherry och Setubal muscatel)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 21 99	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol, på kärl rymmande högst 2 l och med en faktisk alkoholhalt på mer än 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 10	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol, i flaskor med svampformad kork (champagnekork) som hålls på plats med fästhållningsanordning, rymmande mer än 2 l. Vin på andra kärl, som vid 20 °C har ett övertryck av minst 1 men mindre än 3 bar, på kärl rymmande mer än 2 l (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 29 11	Kvalitetsviner från Tokaj, vita, t.ex. <i>Aszu Szamorodni, Máslás, Fordítás</i> , på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 12	Kvalitetsviner från Bordeaux, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 13	Kvalitetsviner från Bourgogne, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 17	Kvalitetsviner från Val de Loire, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 18	Kvalitetsviner från specifierade områden, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. Tokaj, Bordeaux, Bourgogne, Val de Loire och mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
2204 29 42	Kvalitetsviner från Bordeaux, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 43	Kvalitetsviner från Bourgogne, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 44	Kvalitetsviner från Beaujolais, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 46	Kvalitetsviner från Côtes-du-Rhône, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 47	Kvalitetsviner från Languedoc-Roussillon, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 29 48	Kvalitetsviner från Val de Loire, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 58	Kvalitetsviner från specificerade områden, på kärl rymmande mer än 2 liter och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. från Bordeaux, Bourgogne, Beaujolais, Côtes-du-Rhône, Languedoc-Roussillon, Val de Loire och mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 62	Viner från Sicilien, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande viner och kvalitetsviner från specificerade områden)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 64	Viner från Veneto, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande viner och kvalitetsviner från specificerade områden)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnade nation	Kategori
2204 29 65	Vin av färska druvor, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande viner och kvalitetsviner från specificerade områden och viner från Sicilien och Veneto)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 71	Kvalitetsviner från Apulien, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin, kvalitetsviner från specificerade områden och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 72	Viner från Sicilien, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin, kvalitetsviner från specificerade områden och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 29 75	Vin av färska druvor, inkl. vin som tillsatts alkohol och druvmust vars jäsnings har förhindrats eller avbrutits genom tillsats av alkohol, på kärllrymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av högst 13 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin, viner från Apulien och Sicilien och kvalitetsviner från specificerade områden och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 77	Kvalitetsviner, vita, från Tokaj, t.ex. <i>Aszu, Szamorodni, Máslás, Fordítás</i> , på kärllrymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt över 13 och upp till 15 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 78	Kvalitetsviner från specificerade områden, vita, på kärllrymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. Tokaj, mousserande och pärlande vin)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 82	Kvalitetsviner från specificerade områden, på kärllrymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. mousserande och pärlande vin och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
2204 29 83	Viner av färska druvor, vita, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. kvalitetsviner från specificerade områden)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 84	Vin av färska druvor, inkl. vin som tillsatts alkohol och druvmust vars jäsnings har förhindrats eller avbrutits genom tillsats av alkohol, på kärl rymmande mer än 2 liter och med en faktisk alkoholhalt av mer än 13 och upp till 15 % vol (exkl. mousserande och påtändande vin, kvalitetsviner från specificerade områden och alla former av vita viner)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 87	Marsala, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 88	Samos och Muscat de Lemnos, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 89	Portvin, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 29 91	Madeira och Setubal muscatel, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 92	Sherry, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 93	Tokay (<i>Aszu</i> och <i>Szamorodni</i>), på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 94	Vin av fårska druvor, inkl. vin som tillsatts alkohol, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 15 och upp till 18 % vol (exkl. mousserande och pårlände viner, kvalitetsviner från specificerade områden och Marsala, Samos, Muskat de Lemnos, Portvin, Madeira, Setubal muscatel och Sherry)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 95	Portvin, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 29 96	Madeira, Sherry och Setubal muscatel, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 98	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol, på kärl rymmande mer än 2 l med en faktisk alkoholhalt av mer än 18 och upp till 22 % vol (andra än Portvin, madeira, sherry och Setubal muscatel)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 29 99	Vin av färska druvor, inbegripet vin som tillsatts alkohol, på kärl rymmande mer än 2 l och med en faktisk alkoholhalt på mer än 22 % vol	0,5 EUR/liter	5-A
2204 30 10	Druvmust, vars jäsnings har avbrutits på annat sätt än genom tillsats av alkohol, med en verklig alkoholhalt på mer än 1 % vol. (exkl. druvmust vars jäsnings har avbrutits genom tillsats av alkohol)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 30 92	Druvmust, ojäst, koncentrerad i den mening som avses i kompletterande anmärkning 7 till kapitel 22, med en densitet av högst 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av högst 1 men mer än 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jäsnings har avbrutits genom tillsats av alkohol)	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2204 30 94	Druvmust, ojäst, okoncentrerad, med en densitet av högst 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av högst 1 men mer än 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jästning har avbrutits genom tillsats av alkohol)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 30 96	Druvmust, ojäst, koncentrerad i den mening som avses i kompletterande anmärkning 7 till kapitel 22, med en densitet av mer än 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av högst 1 men mer än 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jästning har avbrutits genom tillsats av alkohol)	0,5 EUR/liter	5-A
2204 30 98	Druvmust, ojäst, okoncentrerad, med en densitet av mer än 1,33 g/cm ³ vid 20 °C och med en verklig alkoholhalt av högst 1 men mer än 0,5 volymprocent (exkl. druvmust vars jästning har avbrutits genom tillsats av alkohol)	0,5 EUR/liter	5-A
2208 20 40	Rådestillat, på kärl rymmande mer än 2 liter	0,5 EUR/liter	5-A
2208 20 62	Konjak, på kärl rymmande mer än 2 liter	0,5 EUR/liter	5-A

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
2208 20 64	Armagnac, på kärl rymmande mer än 2 liter	0,5 EUR/liter	5-A
2208 20 87	Brandy de Jerez på kärl rymmande mer än 2 liter	0,5 EUR/liter	5-A
2208 20 89	Sprit som erhållits genom destillering av druvvin eller pressrester av druvor, på kärl rymmande mer än 2 liter (exkl. rådestillat, konjak, Armagnac, Grappa och Brandy de Jerez)	0,5 EUR/liter	5-A
2523 10 00	Cementklinker	10	5
2523 29 00	Portlandcement (exkl. vit, även artificiellt färgad)	10	5
3917 21 10	Rör och slangar av polymerer av eten, styva, sömlösa och med en längd överstigande största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt	6,5	5
3917 21 90	Styva rör och slangar av polymerer av eten (exkl. sömlösa och kapade i längder)	6,5	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3917 22 10	Rör och slangar av polymerer av propen, styva, sömlösa och med en längd överstigande största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt	6,5	5
3917 22 90	Styva rör och slangar av polymerer av propen (exkl. sömlösa och kapade i längder)	6,5	5
3917 23 10	Rör och slangar av polymerer av vinylklorid, styva, sömlösa och med en längd överstigande största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt	6,5	5
3917 23 90	Styva rör och slangar av polymerer av vinylklorid (exkl. sömlösa och kapade i längder)	6,5	5
3917 31 00	Böjliga slangar och rör av plast, med ett bristningsstryck av minst 27,6 MPa	6,5	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3917 32 10	Rör och slangar av kondensations-, polykondensations- eller polyadditionsprodukter, böjliga, även kemiskt modifierade, inte förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt	6,5	5
3917 32 31	Rör och slangar av polymerer av eten, böjliga, inte förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt	6,5	5
3917 32 35	Rör och slangar av polymerer av vinyklorid, böjliga, inte förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt	6,5	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3917 32 39	Rör och slangar av additionspolymerisationsprodukter, böjliga, inte förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största tvärrättet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt (exkl. rör och slangar av polymerer av eten och vinylklorid)	6,5	5
3917 32 51	Rör och slangar av plast, böjliga, inte förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längdöverstigande största tvärrättet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt (exkl. rör och slangar av kondensations-, polykondensations- eller polyadditionsprodukter, även kemiskt modifierade samt av additionspolymerisationsprodukter)	6,5	5
3917 32 91	Konsttarmar (exkl. av härdade proteiner eller av celluloplast)	6,5	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
3917 32 99	Rör och slangar av plast, böjliga, inte förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, inte försedda med kopplingsanordningar e.d. (exkl. sömlösa och kapade i längder samt konstfärdiga)	6,5	5
3917 39 12	Rör och slangar av kondensations-, polykondensations- eller polyadditionsprodukter, även kemiskt modifierade, böjliga, förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största diametern, även ybehandlade men inte bearbetade på annat sätt (exkl. sådana med ett bristningstryck på minst 27,6 MPa)	6,5	3
3917 39 15	Rör och slangar av additionspolymerisationsprodukter, böjliga, förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största tvärmåttet, även ybehandlade men inte bearbetade på annat sätt (exkl. sådana med ett bristningstryck på minst 27,6 MPa)	6,5	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3917 39 19	Rör och slangar av plast, böjliga, förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material, sömlösa och med en längd av mer än största tvärmåttet, även ytbehandlade men inte bearbetade på annat sätt (exkl. kondensations-, polykondensations- eller polyadditionsprodukter, även kemiskt modifierade samt additionspolymerisationsprodukter och produkter med ett brytningstryck på minst 27,6 MPa)	6,5	3
3917 39 90	Rör och slangar av plast, böjliga, förstärkta eller på annat sätt kombinerade med annat material (exkl. sömlösa eller kapade i längden, rör med ett brytningstryck av minst 27,6 MPa)	6,5	3
3917 40 00	Rördelar och andra tillbehör till rör eller slangar, av plast	6,5	3
3922 10 00	Badkar, duschkar, diskhoar och tvättställ av plast	6,5	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatss för mest gynnsad nation	Kategori
3922 20 00	Sitsar och lock till toalettsolar av plast	6,5	3
3922 90 00	Bidéer, toalettsolar, spolesterner och liknande sanitetsartiklar av plast (exkl. badkar, duschkar, diskhoar, tvättställ samt sitsar och lock till toalettsolar)	6,5	3
3923 10 00	Askar, lädor, häckar och liknande artiklar av plast	6,5	3
3923 21 00	Säckar, bärkassar och påsar, inkl. strutar, av polymerer av eten	6,5	3
3923 29 10	Säckar, bärkassar och påsar, inkl. strutar, av polyvinylklorid	6,5	3
3923 29 90	Säckar, bärkassar och påsar, inkl. strutar, av plast (exkl. av polyvinylklorid och polymerer av eten)	6,5	3
3923 30 10	Damejanner, flaskor, kannor o.d. för transport eller förpackning av varor, av plast, med en rymd av högst 2 liter	6,5	3

Prop. 2013/14:250
Bilaga

EU/MD/Bilaga XV-D/sv 75

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3923 30 90	Damejeanner, flaskor, kannor o.d. för transport eller förpackning av varor, av plast, med en rymd av mer än 2 liter	6,5	3
3923 50 90	Proppar, lock och andra förslutningsartiklar av plast (exkl. kapsyler för flaskor)	6,5	3
3923 90 90	Artiklar för transport eller förpackning av varor, av plast (exkl. askar, lådor, häckar och liknande artiklar, säckar, bärkassar och påsar, inkl. strutar, damejeanner, flaskor, kannor, spolar, cops, bobiner, proppar, lock, kapsyler och andra förslutningsartiklar samt extruderade plasttrådmat i slangform)	6,5	3
3924 10 00	Bordsartiklar och köksartiklar av plast	6,5	3
3924 90 11	Tvättsvamp av cellulosegenerat, för hushålls- eller toalettbruk	6,5	3
3924 90 90	Hushållsartiklar eller toalettartiklar av annan plast än cellulosegenerat (exkl. bords- och köksartiklar samt badkar, duschkar, tvättställ, bideér, toalettstolar, sitsar och lock till toalettstolar, spolcisterner och liknande sanitetsartiklar samt varor)	6,5	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3925 10 00	Cisterner, tankar, kar och liknande behållare med en rymd av mer än 300 liter	6,5	3
3925 20 00	Dörrar, fönster, dörrkarmar och fönsterkarmar samt dörrtrösklar av plast	6,5	3
3925 30 00	Fönsterluckor, markiser, persienner, spjäljalusier, rullgardiner och liknande artiklar samt delar till sådana artiklar, av plast (exkl. beslag och tillbehör av plast)	6,5	3
3925 90 10	Beslag och liknande tillbehör för permanent festsättning i eller på dörrar, fönster, trappor, väggar eller andra delar av byggnader, av plast	6,5	3
3925 90 20	Kabelkanaler för elektriska ledningar, av plast	6,5	3
3925 90 80	Konstruktioner för användning till golv, väggar, tak och liknande av plast; takrännor och tillbehör till takrännor av plast; balkonger, räcken, staket, grindar och liknande av plast; hyllkonstruktioner av plast i stort format och i delar, avsedda för sammansättning och permanent installation i t.ex. butiker, verkstäder eller varumagasin; utsmyckningsdetaljer av plast för byggnader, t.ex. kupoler och liknande som inte nämns någon annanstans	6,5	3
3926 20 00	Kläder och tillbehör till kläder, inbegripet handskar, halvhandskar och vantar, av plast	6,5	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
3926 90 97	Andra plastvaror samt varor av andra material enligt nr 3901 39 14, som inte nämns någon annanstans.	6,5	5
5702 41 10	Axminstremattor av ull eller fina djurhår, vävda, inte tuftade eller flockade, med lugg, konfektionerade	12	5
5702 41 90	Mattor och annan golvbeläggning av ull eller fina djurhår, vävda, inte tuftade eller flockade, med lugg, konfektionerade (exkl. kelim-, soumak- och karamanievävnader och liknande handvävda produkter)	12	5
5702 42 10	Axminstremattor av konstfibrer, vävda, inte tuftade eller flockade, med lugg, konfektionerade	20	5
5702 42 90	Mattor och annan golvbeläggning av konstfibrer, vävda, inte tuftade eller flockade, med lugg, konfektionerade (exkl. kelim-, soumak- och karamanievävnader och liknande handvävda produkter och Axminstremattor)	20	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
5702 49 00	Mattor och annan golvbeläggning av vegetabiliska textilfibrer eller av grova djurhår, vävda, inte tuftade eller flockade, med lugg, konfektionerade (exkl. kelim-, soumak- och karamanvävnader och liknande handvävda produkter samt golvbeläggning av kokosfibrer)	12	5
5703 10 00	Mattor och annan golvbeläggning av ull eller fina djurhår, tuftade, även konfektionerade	12	5
5703 20 19	Mattor och annan golvbeläggning av nylon eller andra polyamider, tryckta, tuftade, även konfektionerade (exkl. plattor med en yta av högst 0,3 m ²)	12,5	5
5703 20 99	Mattor och annan golvbeläggning av nylon eller andra polyamider, tuftade, även konfektionerade (exkl. tryckta och plattor med en yta av högst 0,3 m ²)	12,5	5
5703 30 19	Mattor och annan golvbeläggning av polypropen, tuftade, även konfektionerade (exkl. plattor med en yta av högst 0,3 m ²)	12,5	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
5704 90 00	Mattor och annan golvbeläggning av filt av textilmaterial, inte tuftade eller flockade, även konfekionerade (exkl. plattor med en yta av högst 0,3 m ²)	12	5
5705 00 30	Mattor och annan golvbeläggning av konstfibrer, även konfekionerade (exkl. knutna, vävda eller tuftade och samt av filmaterial)	12	5
5705 00 90	Mattor och annan golvbeläggning av vegetabiliska textilfibrer eller av grova djurhår, även konfekionerade (exkl. knutna, vävda eller tuftade samt av filmaterial)	12	5
6101 20 90	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av bomullstrikå, för män eller pojkar (exkl. kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, snickarbyxor och långbyxor)	12	5
6101 30 90	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av triå i konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, snickarbyxor och långbyxor)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
6102 20 90	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av bomullstrikå, för kvinnor eller flickor (exkl. dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, klänningar, kjolar, byxor och snickerbyxor)	12	5
6102 30 90	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av triå i konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, klänningar, kjolar, byxor och snickerbyxor)	12	5
6103 32 00	Kavajer, blazrar och jackor, av bomullstrikå, för män eller pojkar (exkl. vindjackor o.d.)	12	5
6103 33 00	Kavajer, blazrar och jackor, av triå i konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. vindjackor o.d.)	12	5
6103 42 00	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor, snickerbyxor och shorts, av triå av bomull, för män eller pojkar (exkl. kalsonger och badbyxor)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6103 43 00	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor, snickerbyxor och shorts, av triå av syntetfibrer, för män eller pojkar (exkl. kalsonger och badbyxor)	12	5
6104 32 00	Kavajer, blazrar och jackor, av bomullstriå, för kvinnor eller flickor (exkl. vindjackor o.d.)	12	3
6104 33 00	Kavajer, blazrar och jackor, av triå av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. vindjackor o.d.)	12	3
6104 39 00	Kavajer, blazrar och jackor, av triå av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull eller konstfibrer samt vindjackor o.d.)	12	3
6104 42 00	Kläänningar, av triå av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. underkläänningar)	12	5
6104 43 00	Kläänningar, av triå av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. underkläänningar)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6104 44 00	Kläanningar, av trikå av regenatfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. underklämmingar)	12	5
6104 49 00	Kläanningar, av trikå av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull eller konstfibrer samt underklämmingar)	12	5
6104 52 00	Kjolar och byxkjolar, av trikå av bomull, för kvinnor eller flickor	12	3
6104 53 00	Kjolar och byxkjolar, av trikå av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor	12	3
6104 59 00	Kjolar och byxkjolar, av trikå av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull eller syntetfibrer)	12	3
6104 62 00	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor, snickerbyxor och shorts, av trikå av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. trosor och badkläder)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6104 63 00	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor, snickarbyxor och shorts, av triå av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. trosor och baddräkter)	12	3
6104 69 00	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor, snickarbyxor och shorts, av triå av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull eller syntetfibrer samt trosor och baddräkter)	12	3
6105 10 00	Skjortor; av bomullstriå, för män eller pojkar (exkl. nattskjortor samt T-tröjor, undertröjor och liknande)	12	5
6105 20 10	Skjortor, av triå i syntetmaterial, för män eller pojkar (exkl. nattskjortor samt T-tröjor, undertröjor och liknande)	12	5
6106 10 00	Blusar, skjortor och skjortblusar, av bomullstriå, för kvinnor eller flickor (exkl. T-tröjor och liknande tröjor)	12	5
6106 20 00	Blusar, skjortor och skjortblusar, av triå i konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. T-tröjor och liknande tröjor)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6107 11 00	Kalsonger, av trikå av bomull, för män eller pojkar	12	5
6107 12 00	Kalsonger, av trikå av konstfibrer, för män eller pojkar	12	5
6107 19 00	Kalsonger, av trikå av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av bomull eller konstfibrer)	12	5
6107 21 00	Nattsjortor och pyjamas, av trikå av bomull, för män eller pojkar (exkl. undertröjor och liknande tröjor)	12	5
6107 22 00	Nattsjortor och pyjamas, av trikå av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. undertröjor och liknande tröjor)	12	5
6108 21 00	Underbyxor och trosor, av trikå av bomull, för kvinnor eller flickor	12	5
6108 22 00	Underbyxor och trosor, av trikå av konstfibrer, för kvinnor eller flickor	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6108 29 00	Underbyxor och trosor, av trikå av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av bomull eller konstfibrer)	12	5
6108 31 00	Nattlinnen och pyjamas, av bomullstrikå, för kvinnor eller flickor (exkl. T-tröjor, undertröjor och negligéer)	12	5
6108 32 00	Nattlinnen och pyjamas, av trikå av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. T-tröjor, undertröjor och negligéer)	12	5
6108 91 00	Negligéer, badrockar, morgonrockar o.d., av bomullstrikå, för kvinnor eller flickor (exkl. undertröjor, trosor, underklänningar, nattlinnen och pyjamas, bh, korsetter o.d.)	12	5
6108 92 00	Negligéer, badrockar, morgonrockar o.d., av trikå i konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. undertröjor, trosor, underklänningar, nattlinnen och pyjamas, bh, korsetter o.d.)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6109 10 00	T-tröjor, undertröjor och liknande i bomullstrikå	12	3
6109 90 30	T-tröjor, undertröjor och liknande i trikå av konstfibrer	12	3
6109 90 90	T-tröjor, undertröjor och liknande tröjor, av trikå av textilmaterial (exkl. av bomull, ull eller fina djurhår eller konstfibrer)	12	3
6110 11 10	Tröjor och pullovrar, innehållande minst 50 viktprocent ull och med en vikt av minst 600 g per styck, stickade eller virkade	12	5
6110 11 30	Tröjor, pullovrar, koftor, västar o.d., av ull, för män eller pojkar (exkl. tröjor och pullovrar innehållande minst 50 viktprocent ull och med en vikt av minst 600 g per styck och vadderade västar)	12	5
6110 11 90	Tröjor, pullovrar, koftor, västar o.d., av ull, för kvinnor eller flickor (exkl. tröjor och pullovrar innehållande minst 50 viktprocent ull och med en vikt av minst 600 g per styck och vadderade västar)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6110 20 10	Tunna, finstickade tröjor och jumprar med ull-, polo- eller turtleneckkrage, av bomull	12	3
6110 20 91	Tröjor, pullovrar, koftor, västar o.d., av bomull, för män eller pojkar, stickade eller virkade (exkl. tunna, finstickade tröjor och jumprar med ull-, polo- eller turtleneckkrage och tröjor och vadderade västar)	12	3
6110 20 99	Tröjor, pullovrar, koftor, västar o.d., av bomull, för kvinnor eller flickor, stickade eller virkade (exkl. tunna, finstickade tröjor och jumprar med ull-, polo- eller turtleneckkrage och tröjor och vadderade västar)	12	3
6110 30 10	Tunna, finstickade tröjor och jumprar med ull-, polo- eller turtleneckkrage, av konstfibrer, stickade eller virkade	12	5
6110 30 91	Tröjor, pullovrar, koftor, västar o.d., av konstfibrer, för män eller pojkar, stickade eller virkade (exkl. tunna, finstickade tröjor och jumprar med ull-, polo- eller turtleneckkrage och tröjor och vadderade västar)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6110 30 99	Tröjor, pullovrar, koftor, västar o.d., av konstfibrer, för kvinnor eller flickor, stickade eller virkade (exkl. tunna, finsstickade tröjor och jumprar med rull-, polo- eller turtleneckkrage och tröjor och vadderade västar)	12	5
6115 21 00	Strumpbyxor och trikåer av syntetfibrer, stickade eller virkade, med enkelgarn med en längdvikt av mindre än 67 decitex (exkl. stödstrumpor)	12	3
6115 22 00	Strumpbyxor och trikåer av syntetfibrer, stickade eller virkade, med enkelgarn med en längdvikt av minst 67 decitex (exkl. stödstrumpor)	12	3
6115 29 00	Strumpbyxor och trikåer, av textilmaterial (exkl. av stödstrumpor, syntetfibergarn och babystrumpor och babysockor, o.d.)	12	3
6115 95 00	Långa strumpor, knästrumpor, sockor o.d., inkl. skodon utan påsatt sula, av bomullstrikå (exkl. stödstrumpor, strumpbyxor, babystrumpor och babysockor, o.d. samt långa strumpor och knästrumpor för dam med enkelgarn med en längdvikt av mindre än 67 decitex)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6115 96 91	Strumpor i trikå av syntetfibrer för dam (exkl. stödstrumpor, strumpbyxor, långa strumpor med enkelgarn med en längdsvikt av mindre än 67 decitex)	12	3
6115 96 99	Långa strumpor, sockor o.d., inkl. skodon utan påsatt sula, av trikå av syntetfibrer (exkl. stödstrumpor, strumpbyxor för dam, långa strumpor och knästrumpor och babystrumpor och babysockor, o.d.)	12	3
6115 99 00	Långa strumpor, knästrumpor, sockor o.d., inkl. skodon utan påsatt sula, i textilmaterial (exkl. av ull, fina djurhår, bomull eller syntetfibrer, stödstrumpor, strumpbyxor, långa strumpor och knästrumpor för dam med enkelgarn med en längdsvikt av mindre än 67 decitex och babystrumpor och babysockor, o.d.)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
6201 11 00	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av ull eller fina djurhår, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3
6201 12 10	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av bomull, med en vikt per plagg av högst 1 kg, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3
6201 12 90	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av bomull, med en vikt per plagg av mer än 1 kg, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3
6201 13 10	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av konstfibrer, med en vikt per plagg av högst 1 kg, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3
6201 13 90	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av konstfibrer, med en vikt per plagg av mer än 1 kg, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6201 19 00	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av trikså)	12	3
6201 91 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av ull eller fina djurhår, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor)	12	3
6201 92 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och överdelar till skidkläder)	12	3
6201 93 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, byxor och överdelar till skidkläder)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6201 99 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av trikkå samt kostymer, ensembler, kavajet, blazrar, jackor och byxor)	12	3
6202 11 00	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av ull eller fina djurhår, för män eller pojkar (exkl. varor av trikkå)	12	3
6202 12 10	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av bomull, med en vikt per plagg av högst 1 kg, för män eller pojkar (exkl. varor av trikkå)	12	3
6202 12 90	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av bomull, med en vikt per plagg av mer än 1 kg, för män eller pojkar (exkl. varor av trikkå)	12	3
6202 13 10	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av konstfibrer, med en vikt per plagg av högst 1 kg, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikkå)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6202 13 90	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av konstfibrer, med en vikt per plagg av mer än 1 kg, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså)	12	3
6202 19 00	Överrockar, regnrockar, bilrockar, slängkappor o.d. ytterkläder, av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av trikså)	12	3
6202 91 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av ull eller fina djurhår, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor)	12	3
6202 92 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och överdelar till skidkläder)	12	3
6202 93 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, byxor och överdelar till skidkläder)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6202 99 00	Anoraker, skidjackor, vindjackor o.d. ytterkläder, av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av triå samt kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor)	12	3
6203 11 00	Kostymer, av ull eller fina djurhår, för män eller pojkar (exkl. varor av triå och träningsoveraller, skidträkar, badträkar och badbyxor)	12	3
6203 12 00	Kostymer, av syntefibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av triå och träningsoveraller, skidträkar, badträkar och badbyxor)	12	3
6203 19 10	Kostymer, av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av triå och träningsoveraller, skidträkar, badträkar och badbyxor)	12	3
6203 19 30	Kostymer, av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av triå och träningsoveraller, skidträkar, badträkar och badbyxor)	12	3
6203 19 90	Kostymer, av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller av triå, och träningsoveraller, skidträkar, badträkar och badbyxor)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6203 22 10	Arbets- och skyddskläder i form av ensembler, av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3
6203 31 00	Kavajer, blazrar och jackor, av ull eller fina djurhår, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	3
6203 32 10	Kavajer, blazrar och jackor av bomull, arbets- och skyddskläder för män eller pojkar (exkl. varor av trikså och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	3
6203 32 90	Kavajer, blazrar och jackor, av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså och arbets- och skyddskläder)	12	3
6203 33 10	Kavajer, blazrar och jackor av syntetfibrer, arbets- och skyddskläder för män eller pojkar (exkl. varor av trikså och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	3
6203 33 90	Kavajer, blazrar och jackor, av syntetfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså, arbets- och skyddskläder samt vindjackor o.d. ytterkläder)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6203 41 10	Långbyxor och knäbyxor, av ull eller fina djurhår, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå, snickerbyxor o.d. samt kalsonger)	12	3
6203 42 11	Långbyxor och knäbyxor: arbets- och skyddsbyxor, av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå och snickerbyxor)	12	3
6203 42 31	Långbyxor och knäbyxor, av bomullsdenim, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå, arbets- och skyddsbyxor, snickerbyxor och kalsonger)	12	3
6203 42 35	Långbyxor och knäbyxor, av bomull, för män eller pojkar (exkl. av manchestersammet, denim eller av trikå samt arbets- och skyddsbyxor, snickerbyxor och kalsonger)	12	3
6203 42 51	Arbets- och skyddsbyxor, snickerbyxor, av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå)	12	3
6203 42 59	Snickerbyxor av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå samt arbets- och skyddsbyxor)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6203 42 90	Shorts av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå samt badbyxor och kalsonger)	12	3
6203 43 11	Långbyxor och knäbyxor: arbets- och skyddsbyxor, av syntetfibrer, för män ellerpojkar (exkl. varor av trikå och snickerbyxor)	12	3
6203 43 19	Långbyxor och knäbyxor, av syntetfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå, arbets- och skyddsbyxor, snickerbyxor och kalsonger)	12	3
6203 43 31	Arbets- och skyddsbyxor, snickerbyxor, av syntetfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå)	12	3
6203 43 39	Snickerbyxor, av syntetfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå samt arbets-och skyddsbyxor)	12	3
6203 43 90	Shorts av syntetfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikå samt badbyxor och kalsonger)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6203 49 11	Långbyxor och knäbyxor, arbets- och skyddsbyxor, av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså och smickarbyxor)	12	3
6203 49 19	Långbyxor och knäbyxor, av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså, arbets- och skyddsbyxor, smickarbyxor och kalsonger)	12	3
6203 49 31	Arbets- och skyddsbyxor, smickarbyxor, av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	3
6203 49 39	Smickarbyxor, av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt arbets- och skyddsbyxor)	12	3
6203 49 50	Shorts av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt badbyxor och kalsonger)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6203 49 90	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor samt smiekarbyxor, av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull eller konstfibrer eller av trikså samt badbyxor och kalsonger)	12	3
6204 12 00	Dräkter av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt träningsoveraller, skidkläder och badkläder)	12	5
6204 13 00	Dräkter av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt träningsoveraller, skidkläder och badkläder)	12	5
6204 19 10	Dräkter av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt träningsoveraller, skidkläder och badkläder)	12	5
6204 19 90	Dräkter av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller av trikså samt skidkläder och badkläder)	12	5
6204 31 00	Kavajer, blazrar och jackor, av ull eller fina djurhår, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså samt vindjackor o.d. ytterkläder)	12	3

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6204 32 10	Kavajer, blazrar och jackor av bomull, arbets- och skyddskläder för kvinnor eller flickor (exkl. varor av triå och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5
6204 32 90	Kavajer, blazrar och jackor, av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av triå, arbets- och skyddskläder och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5
6204 33 10	Kavajer, blazrar och jackor av syntefiber, arbets- och skyddskläder för kvinnor eller flickor (exkl. varor av triå och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5
6204 33 90	Kavajer, blazrar och jackor, av syntefiber, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av triå, arbets- och skyddskläder och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5
6204 39 11	Kavajer, blazrar och jackor av konstfiber, arbets- och skyddskläder för kvinnor eller flickor (exkl. varor av triå och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6204 39 19	Kavajer, blazrar och jackor, av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå, arbets- och skyddskläder och vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5
6204 39 90	Kavajer, blazrar och jackor, av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av trikå samt vindjackor o.d. ytterkläder)	12	5
6204 41 00	Klännigar av ull eller fina djurhår, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå samt underklännigar)	12	5
6204 42 00	Klännigar av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå samt underklännigar)	12	5
6204 43 00	Klännigar av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå samt underklännigar)	12	5
6204 44 00	Klännigar av regenaffibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå samt underklännigar)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsam nation	Kategori
6204 49 00	Klännigar av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av trikå samt underklännigar)	12	5
6204 51 00	Kjolar och byxkjolar, av ull eller fina djurhår, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå)	12	5
6204 52 00	Kjolar och byxkjolar, av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå)	12	5
6204 53 00	Kjolar och byxkjolar, av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå)	12	5
6204 59 10	Kjolar och byxkjolar, av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikå och underklännigar)	12	5
6204 59 90	Kjolar och byxkjolar, av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull, konstfibrer eller varor av trikå eller underklännigar)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6204 61 10	Långbyxor och knäbyxor, av ull eller fina djurhår, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trika, trosor och baddräkter)	12	5
6204 61 85	Långbyxor, snickarbyxor och shorts, av ull eller fina djurhår, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trika samt trosor och baddräkter)	12	5
6204 62 11	Långbyxor och knäbyxor: arbets- och skyddsbyxor, av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trika och snickarbyxor)	12	5
6204 62 31	Långbyxor och knäbyxor (exkl. varor av bomullsdenim, för kvinnor eller flickor (exkl. arbets- och skyddsbyxor, snickarbyxor och trosor)	12	5
6204 62 39	Långbyxor och knäbyxor, av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. av manchestersammet, denim eller av trika samt arbets- och skyddsbyxor, trosor och underdelar av träningsoveraller)	12	5
6204 63 11	Långbyxor och knäbyxor: arbets- och skyddsbyxor, av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trika och snickarbyxor)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6204 63 18	Långbyxor och knäbyxor, av syntetfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. av manchestersammet, denim eller av trikså samt arbets- och skyddsbyxor, snickarbyxor, trosor och underdelar av träningsoveraller)	12	5
6204 69 11	Långbyxor och knäbyxor: arbets- och skyddsbyxor, av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså och snickarbyxor)	12	5
6204 69 18	Långbyxor och knäbyxor, av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. av manchestersammet, denim eller av trikså samt arbets- och skyddsbyxor, snickarbyxor, trosor och underdelar av träningsoveraller)	12	5
6204 69 90	Långbyxor, kortbyxor, knäbyxor samt byxor med bröstslapp, av textilmaterial, för kvinnor eller flickor (exkl. av ull eller fina djurhår, bomull eller konstfibrer eller av trikså samt trosor och baddräktar)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6205 20 00	Skjortor av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt nattskjortor)	12	3
6205 30 00	Skjortor av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt nattskjortor, undertröjor o.d.)	12	5
6205 90 10	Skjortor av lin eller rami, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså samt nattskjortor, undertröjor o.d.)	12	5
6205 90 80	Skjortor av textilmaterial, för män eller pojkar (exkl. av bomull eller konstfibrer, lin eller rami och varor av trikså samt nattskjortor, undertröjor o.d.)	12	5
6206 10 00	Blusar, skjortor och skjortblusar, av natursilke eller avfall av natursilke, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså och undertröjor)	12	5
6206 30 00	Blusar, skjortor och skjortblusar, av bomull, för kvinnor eller flickor (exkl. varor av trikså och undertröjor)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6206 40 00	Blusar, skjortor och skjortblusar, av konstfibrer, för kvinnor eller flickor (exkl. varor i trikså och underröjor)	12	5
6211 32 10	Arbets- och skyddskläder av bomull, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	5
6211 33 10	Arbets- och skyddskläder av konstfibrer, för män eller pojkar (exkl. varor av trikså)	12	5
6212 10 90	Bysthållare, av alla slags textilmaterial, även med stretch och av trikså (exkl. ett set i detaljhandelsförpackning innehållande en bysthållare och en trosa)	12	5
6302 21 00	Sänglinne av bomull, tryckt (exkl. av trikså)	12	5
6302 31 00	Sänglinne av bomull (exkl. tryckt och av trikså)	12	5
6302 32 90	Sänglinne av konstfibrer (exkl. non-woven, tryckt och av trikså)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6302 51 00	Bordslinne av bomull (exkl. av trikå)	12	5
6302 53 90	Sänglinne av konstfibrer (exkl. non-woven och av trikå)	12	5
6302 60 00	Toalett-handdukar, kökshanddukar o.d., av bomullsfrötté och liknande (exkl. skurtrasor, disktrasor och dammitrasor)	12	5
6302 91 00	Toalett-handdukar, kökshanddukar o.d., av bomull (exkl. av bomullsfrötté eller liknande samt skurtrasor, disktrasor och dammitrasor)	12	5
6302 93 90	Toalett-handdukar, kökshanddukar o.d., av konstfibrer (exkl. av non-woven, skurtrasor, disktrasor och dammitrasor)	12	5
6302 99 90	Toalett-handdukar, kökshanddukar o.d., av textilmaterial (exkl. av bomull, lin eller konstfibrer, samt skurtrasor, disktrasor och dammitrasor)	12	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
6309 00 00	Begagnade kläder och andra begagnade artiklar, filter, hemtextil och inredningsartiklar av alla slags textilmaterial, inkl. alla typer av skodon och huvudbonader, som är synbart begagnade och som ligger löst eller i balar, säckar eller liknande förpackningar (exkl. mattor och andra golvbeläggningar och tapisserier)	12,5	5
6402 20 00	Skodon med yttersulor och överdelar av gummi eller plast, med överdelar av remmar, fästa vid sulan genom pluggning (exkl. leksaksskor)	15	5
6402 91 10	Skodon med skaft som täcker ankeln, med tåhätteförstärkning av metall med yttersulor och ovasida i gummi eller plast (exkl. vattenlåta skodon enligt nr 6401, sport skor och ortopediska skor)	15	5
6402 91 90	Skodon med skaft som täcker ankeln, med yttersulor och ovasida av gummi eller plast (exkl. skodon med tåhätteförstärkning av metall och vattenlåta skodon enligt nr 6401, sport skor, ortopediska skor och leksaksskor)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6402 99 05	Skodon med iåthätteförstärkning av metall, med yttersulor och ovannsida i gummi eller plast (exkl. skor med skaft som läcker ankelh, vattentäta skodon enligt nr 6401, sportskor och ortopediska skor)	15	5
6402 99 10	Skodon med ovannsida av gummi och plast och yttersulor av gummi eller plast (exkl. skodon som läcker ankelh, med ovanndel av remmar fästade vid sulan genom pluggning, vattentäta skor enligt nr 6401, sportskor, ortopediska skor och leksksskor)	15	5
6402 99 31	Skodon med yttersulor av gummi eller plast och med ovanndel av plast, vars främre ovanndel består av remmar eller har en eller flera utskärningar, med maximal höjd av sula och klack av mer än 3 cm (exkl. skodon med ovanndel av remmar fästade vid sulan genom pluggning)	15	5
6402 99 39	Skodon med yttersulor av gummi eller plast och med ovanndel av plast, vars främre ovanndel består av remmar eller har en eller flera utskärningar, med maximal höjd av sula och klack på högst 3 cm (exkl. skodon med ovanndel av remmar fästade vid sulan genom pluggning)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6402 99 50	Tofflor och andra inneskor, med yttersulor och ovasida av gummi eller plast (exkl. skor med skaft som täcker ankeln, skor vars främre ovan del består av remmar eller har en eller flera utskärningar och leksksskor)	15	5
6402 99 91	Skodon med ovasida av plast och yttersulor av gummi eller plast, med innersula som mäter mindre än 24 cm (exkl. skor med skaft som täcker ankeln, skor vars främre ovan del består av remmar eller har en eller flera utskärningar, skor med tåhätteförstärkning av metall, inneskor, sport skor, vattentäta skor enligt nr 6401, ortopediska skor och leksksskor)	15	5
6402 99 93	Skodon som inte kan identifieras som herr- eller dam skor, med yttersula av gummi eller plast, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. skor med skaft som täcker ankeln, skor vars främre ovan del består av remmar eller har en eller flera utskärningar, skor med tåhätteförstärkning av metall, inneskor, sport skor, vattentäta skor enligt nr 6401 och ortopediska skor)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6402 99 96	Herrskor med yttersulor av gummi eller plast och överdelar av plast, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. skor med skaft som täcker ankel, skor vars främre ovandel består av remmar eller har en eller flera uskäringar, skor med tåhätteförstärkning av metall, inneskor, sportskor, vattentäta skor enligt nr 6401, ortopediska skor och skor som inte kan identifieras som herr- eller damskor)	15	5
6402 99 98	Damskor med yttersulor av gummi eller plast och ovandel av plast, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. skor med skaft som täcker ankel, skor vars främre ovandel består av remmar eller har en eller flera uskäringar, skor med tåhätteförstärkning av metall, inneskor, sportskor, vattentäta skor enligt nr 6401, ortopediska skor och skor som inte kan identifieras som herr- eller damskor)	15	5
6403 59 95	Herrskor med yttersulor och ovandel av läder, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. skor med skaft som täcker ankel, skor med tåhätteförstärkning av metall, skor med botten av trä, utan innersula, samt skor vars främre ovandel består av remmar, inneskor, sportskor och ortopediska skor)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6403 59 99	Damskor med yttersulor och ovandel av läder, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. skor med skaft som täcker ankeln, skor med tåhätteförstärkning av metall, skor med botten av trä, utan innersula, samt skor vars främre ovandel består av remmar, inneskor, sport skor och ortopediska skor)	15	5
6403 91 16	Herrskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovandel av läder, med skaft som täcker ankeln men inte vaden, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00–6403 40 00)	15	5
6403 91 18	Damskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovandel av läder, med skaft som täcker ankeln men inte vaden, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00–6403 40 00)	15	5
6403 91 96	Herrskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovandel av läder, med skaft som täcker ankeln, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00–6403 40 00 och 6403 90 16)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6403 91 98	Damskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovan del av läder, med skaft som täcker ankeln, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00–6403 40 00 och 6403 91 18)	15	5
6403 99 36	Herrskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovan del av läder, med skaft som inte täcker ankeln, vars främre ovan del består av remmar eller har en eller flera utskärningar, med sammanlagd höjd av sula och klack på högst 3 cm och med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00–6403 40 00)	15	5
6403 99 38	Damskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovan del av läder, med skaft som inte täcker ankeln, vars främre ovan del består av remmar eller har en eller flera utskärningar, med sammanlagd höjd av sula och klack på högst 3 cm och med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00–6403 40 00)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnsad nation	Kategori
6403 99 96	Herrskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och ovan del av läder med skaft som inte täcker ankeln, med innersula som mäter minst 24 cm (exkl. 6403 11 00—6403 40 00, 6403 99 11, 6403 99 36, 6403 99 50)	15	5
6403 99 98	Damskor med yttersulor av gummi, plast eller konstläder och med ovan sida av läder, med innersula som mäter minst 24 cm, (exkl. skor med skaft som täcker ankeln), med tåhätteförstärkning av metall, med botten av trä, utan innersula, vars främre överdel består av remmar eller har en eller flera utskärningar, inneskor, sportskor och ortopediska skor, skodon som inte kan identifieras som herr- eller damskor)	15	5
6404 11 00	Skodon för sport eller idrott; tennis skor; basketbollskor, gymnastikskor, tränings skor o.d., med yttersulor av gummi eller plast och överdelar av textilmaterial	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
6404 19 10	Tofflor och andra inneskor, med yttersulor av gummi eller plast och ovan del av textilmaterial(exkl. tennis skor, gymnastik skor, tränings skor o.d. och leksak skor)	15	5
6404 19 90	Skodon med yttersulor av gummi eller plast och ovan del av textilmaterial (exkl. inneskor, sportskor, tennis skor, basketboll skor, gymnastik skor, tränings skor o.d. och leksak skor)	15	5
6405 20 91	Tofflor och andra inneskor med ovan del av textilmaterial (exkl. med yttersulor av gummi, plast, läder, konstläder, trä eller kork samt leksak skor)	15	5
6405 20 99	Skodon med ovan del av textilmaterial (exkl. med yttersulor av gummi, plast, läder, konstläder, trä eller kork samt inneskor, ortopediska skor och leksak skor)	15	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatss för mest gynnad nation	Kategori
6405 90 10	Skodon med yttersulor av gummi, plast, läder eller konstläder och ovan del av andra material än läder, konstläder eller textilmaterial (exkl. ortopediska skor och leksaksskor)	15	5
7010 90 41	Flaskor av ofärgat glas, av sådana slag som används för transport eller förpackning av drycker och livsmedel, med en nominell rymd av minst 1 men mindre än 2,5 liter	10	5
7010 90 43	Flaskor av ofärgat glas, av sådana slag som används för transport eller förpackning av drycker och livsmedel, med en nominell rymd av mer än 0,33 men mindre än 1 liter	10	5
7010 90 51	Flaskor av färgat glas, av sådana slag som används för transport eller förpackning av drycker och livsmedel, med en nominell rymd av minst 1 men mindre än 2,5 liter	10	5

Prop. 2013/14:250
Bilaga

EU/MD/Bilaga XV-D/sv 117

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsats för mest gynnad nation	Kategori
7010 90 53	Flaskor av färgat glas, av sådana slag som används för transport eller förpackning av drycker och livsmedel, med en nominell rymd av mer än 0,33 men högst 1 liter	10	5
9401 30 10	Snurrstolar, höj- och sänkbara, med stoppning och ryggsöd och hjul eller glidfötter (exkl. för medicinskt, kirurgiskt eller dentalt bruk)	10	5
9401 30 90	Snurrstolar, höj- och sänkbara (exkl. med stoppning och ryggsöd och hjul eller glidfötter, för medicinskt, kirurgiskt, dentalt eller veterinärt bruk och frisörstolar)	10	5
9401 40 00	Sittmöbler, bäddbara (exkl. trädgårdsmöbler och campingmöbler samt möbler för medicinskt, kirurgiskt eller dentalt bruk)	10	5
9401 61 00	Sittmöbler med trästomme och stoppning (exkl. trädgårds- och campingmöbler samt bäddbara utemöbler)	10	5
9401 69 00	Sittmöbler med trästomme, utan stoppning (exkl. trädgårds- och campingmöbler samt bäddbara utemöbler)	10	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatss för mest gynnad nation	Kategori
9401 71 00	Sittmöbler med metallstomme och stoppning (exkl. sittmöbler, av sådana slag som används till luftfartyg eller motorfordon, höj- och sänkbara snurrstolar samt möbler för medicinskt, kirurgiskt och dentalt bruk)	10	5
9401 79 00	Sittmöbler med metallstomme, utan stoppning (exkl. höj- och sänkbara snurrstolar samt möbler för medicinskt, kirurgiskt, och dentalt bruk)	10	5
9401 80 00	Sittmöbler (exkl. sittmöbler för luftfartyg, motorfordon, höj- och sänkbara snurrstolar, bäddbara sittmöbler, sittmöbler av rotting, vide, bambu e.d., sittmöbler med metall- eller trästomme)	10	5
9403 20 80	Möbler av metall (exkl. kontorsmöbler och möbler för medicinskt, kirurgiskt, dentalt eller veterinärt bruk)	10	5
9403 30 11	Bänkar för kontor, med trästomme	10	5
9403 30 19	Kontorsmöbler av trä, högst 80 cm höga (exkl. sittmöbler och bänkar)	10	5
9403 30 91	Skåp för kontor av trä, mer än 80 cm höga	10	5
9403 30 99	Kontorsmöbler av trä, mer än 80 cm höga (exkl. skåp)	10	5
9403 40 10	Köksinredningar	10	5

2011 nomenklatur Moldavien	Varuslag	Tullsatser för mest gynnad nation	Kategori
9403 40 90	Köksmöbler av trä (exkl. koksirredningar och sittmöbler)	10	5
9403 50 00	Sovrumsmöbler av trä (exkl. sittmöbler)	10	5
9403 60 10	Möbler av trä för matrum eller vardagsrum (exkl. sittmöbler)	10	5
9403 60 30	Butiksmöbler av trä (exkl. sittmöbler)	10	5
9403 60 90	Möbler av trä (exkl. för kontor eller butiker, kök, matrum, vardagsrum och sovrum samt sittmöbler)	10	5
9403 70 00	Möbler av plast (exkl. för medicinskt, kirurgiskt, dentalt eller veterinärt bruk samt sittmöbler)	10	5
9403 89 00	Möbler av rotting, vide eller liknande material (exkl. av bambu, metall, trä och plast, och sittmöbler och för medicinskt, kirurgiskt, dentalt eller veterinärt bruk)	10	5
9403 90 30	Delar av möbler, av trä, som inte anges någon annanstans (exkl. sittmöbler)	10	5
9403 90 90	Delar av möbler, som inte anges någon annanstans (exkl. av metall och trä, och för medicinskt, kirurgiskt, dentalt eller veterinärt bruk)	10	5

BILAGA XVI

**FÖRTECKNING ÖVER LAGSTIFTNING
MED EN TIDSPLAN FÖR DESS TILLNÄRMNING¹**

Unionslagstiftning	Tidsfrist för tillnärmning
ÖVERGRIPANDE RAMLAGSTIFTNING FÖR SALUFÖRING AV PRODUKTER	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter	Tillnärmades dagen för ikraftträdande för lag nr 235 av den 1 december 2011
Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet	Översyn och fullständig tillnärmning: 2014
Rådets direktiv 85/374/EEG av den 25 juli 1985 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister	Tillnärmning: 2012
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering	Tillnärmning: 2015
Rådets direktiv 80/181/EEG av den 20 december 1979 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning för måttenheter i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/3/EG	Tillnärmning: 2015

¹ I denna bilaga och i artikel 173.2 i detta avtal ska hänvisningar till unionens regelverk eller lagstiftning eller till särskilda unionsakter anses omfatta alla tidigare och framtida ändringar av de relevanta akterna och alla eventuella genomförandeåtgärder till dem.

LAGSTIFTNING SOM GRUNDAR SIG PÅ PRINCIPERNA I DEN NYA STRATEGIN SOM OMFATTAR CE-MÄRKNING	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/95/EG av den 12 december 2006 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/105/EG av den 16 september 2009 om enkla tryckkärl	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter	Fullständig tillnärmning 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/108/EG av den 15 december 2004 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015
Rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/142/EG av den 30 november 2009 om anordningar för förbränning av gasformiga bränslen	Översyn och fullständig tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG av den 20 mars 2000 om linbaneanläggningar för persontransport	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG av den 23 mars 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015

Rådets direktiv 93/15/EEG av den 5 april 1993 om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk Kommissionens beslut 2004/388/EG av den 15 april 2004 om ett dokument om överföring av explosiva varor inom gemenskapen Kommissionens direktiv 2008/43/EG av den 4 april 2008 om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk i enlighet med rådets direktiv 93/15/EEG	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar	Översyn och fullständig tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG av den 17 maj 2006 om maskiner	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/22/EG av den 31 mars 2004 om mätinstrument	Tillnärmning: 2014
Rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter Rådets direktiv 90/385/EEG av den 20 juni 1990 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om aktiva medicintekniska produkter för implantation Europaparlamentets och rådets direktiv 98/79/EG av den 27 oktober 1998 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015
Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle	Fullständig tillnärmning: 2017

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/23/EG av den 23 april 2009 om icke-automatiska vågar i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 i syfte att anpassa den till standardbestämmelserna i beslut 768/2008/EC	Fullständig tillnärmning: 2014
Europaparlamentets och rådets direktiv 97/23/EG av den 29 maj 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om tryckbärande anordningar	Översyn och fullständig tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse	Översyn och fullständig tillnärmning: 18 månader efter det att detta avtal trätt i kraft
Europaparlamentets och rådets direktiv 94/25/EG av den 16 juni 1994 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar i fråga om fritidsbåtar	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG av den 18 juni 2009 om leksakers säkerhet	Översyn och fullständig tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/23/EG av den 23 maj 2007 om utsläppande på marknaden av pyrotekniska artiklar	Tillnärmning: 2015

DIREKTIV SOM GRUNDAR SIG PÅ PRINCIPERNA FÖR DEN NYA METODEN ELLER HELHETSMETODEN MEN SOM INTE STIPULERAR CE-MÄRKNING	
Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall	Tillnärmning: 2015
Rådets direktiv 1999/36/EG av den 29 april 1999 om transportabla tryckbärande anordningar	Tillnärmning: 2016
KOSMETISKA PRODUKTER	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 av den 30 november 2009 om kosmetiska produkter	Tillnärmning: 2015
Kommissionens första direktiv 80/1335/EEG av den 22 december 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	Tillnärmning: 2015
Kommissionens andra direktiv 82/434/EEG av den 14 maj 1982 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	
Kommissionens tredje direktiv 83/514/EEG av den 27 september 1983 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	
Kommissionens fjärde direktiv 85/490/EEG av den 11 oktober 1985 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	

Kommissionens femte direktiv 93/73/EEG av den 9 september 1993 om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	
Kommissionens sjätte direktiv 95/32/EG av den 7 juli 1995 om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	
Kommissionens sjunde direktiv 96/45/EG av den 2 juli 1996 om analysmetoder för kontroll av kosmetiska produkters sammansättning	
KONSTRUKTION AV MOTORFORDON	
1. Motorfordon och släpfordon till motorfordon	
1.1 Typgodkännande	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG av den 5 september 2007 om fastställande av en ram för godkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon (ramdirektiv)	Tillnärmning: 2016
1.2 Harmoniserade tekniska krav	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 78/2009 av den 14 januari 2009 om typgodkännande av motorfordon med avseende på skydd av fotgängare och andra oskyddade trafikanter	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 79/2009 av den 14 januari 2009 om typgodkännande av vätagdrivna motorfordon	Tillnärmning: 2017

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 av den 18 juni 2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon	Tillnärmning: 2018
Kommissionens förordning (EG) nr 692/2008 av den 18 juli 2008 om genomförande och ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon	Tillnärmning: 2018
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem	Tillnärmning: 2018
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon	Tillnärmning: 2018
Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/64/EG av den 26 oktober 2005 om typgodkännande av motorfordon med avseende på återanvändning, materialåtervinning och återvinning	Tillnärmning: 2018
Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringsystem i motorfordon	Tillnärmning: 2015

2. Två- och trehjuliga motorfordon	
2.1 Typgodkännande	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG av den 18 mars 2002 om typgodkännande av två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2015
2.2 Harmoniserade tekniska krav	
Rådets direktiv 93/14/EEG av den 5 april 1993 om bromsar på två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/80/EG av den 13 juli 2009 om identifiering av manöverorgan, kontrollampor och visare för två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Rådets direktiv 93/30/EEG av den 14 juni 1993 om ljudsignalanordningar på två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/78/EG av den 13 juli 2009 om stöd för tvåhjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/79/EG av den 13 juli 2009 om passagerarhandtag på tvåhjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Rådets direktiv 93/33/EEG av den 14 juni 1993 om skyddsanordningar för att förhindra obehörigt nyttjande av två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/139/EG av den 25 november 2009 om föreskrivna märkningar på två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/67/EG av den 13 juli 2009 om montering av belysnings- och ljussignalanordningar på två- eller trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Council Directive 93/93/EEC of 29 October 1993 on the masses and dimensions of two or three-wheel motor vehicles [ej översatt till svenska]	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/62/EG av den 13 juli 2009 om monteringsplatsen för den bakre registreringsskylten på två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 95/1/EG av den 2 februari 1995 om teknisk maxhastighet, högsta vridmoment och högsta nettomotoreffekt hos två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 97/24/EG av den 17 juni 1997 om vissa komponenter och karakteristiska egenskaper hos två- eller trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/7/EG av den 20 mars 2000 om hastighetsmätare för två- och trehjuliga motorfordon	Tillnärmning: 2017
3. Jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	
3.1 Typgodkännande	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/37/EG av den 26 maj 2003 om typgodkännande av jordbruks- eller skogsbrukstraktorer, av släpvagnar och utbytbara dragna maskiner till sådana traktorer samt av system, komponenter och separata tekniska enheter till dessa fordon	Tillnärmning: 2016

3.2 Harmoniserade tekniska krav	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/63/EG av den 13 juli 2009 om vissa delar och egenskaper hos jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/60/EG av den 13 juli 2009 om högsta konstruktiva hastighet och lastplattformar för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/59/EG av den 13 juli 2009 om backspeglar på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/2/EG av den 15 januari 2008 om siktält och vindrutetorkare för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/66/EG av den 13 juli 2009 om styrinrättningen på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/64/EG av den 13 juli 2009 om dämpning av radiostörningar (elektromagnetisk kompatibilitet) som orsakas av jordbruks- eller skogsbrukstraktorer	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 76/432/EEG av den 6 april 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om bromsutrustning på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016

Rådets direktiv 76/763/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om passagerarsäten på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/76/EG av den 13 juli 2009 om bullernivån på förarplatsen i jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/57/EG av den 13 juli 2009 om överullningsskydd för jordbruks- och skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 77/537/EEG av den 28 juni 1977 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av föroreningar från motorer som används i jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 78/764/EEG av den 25 juli 1978 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om förarsätet på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/61/EG av den 13 juli 2009 om installationen av belysnings- och ljussignalanordningar på jordbruks- och skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/68/EG av den 13 juli 2009 om typgodkännande av delar för belysnings- och ljussignalanordningar på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/58/EG av den 13 juli 2009 om kopplingsanordningen och backväxeln på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/75/EG av den 13 juli 2009 om överrullningsskydd på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul (statisk provning)	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 80/720/EEG av den 24 juni 1980 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om förarutrymme, tillträde till förarplats samt dörrar och fönster på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 86/297/EEG av den 26 maj 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kraftuttagen på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul samt skydd av dessa uttag	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 86/298/EEG av den 26 maj 1986 om baktill monterade skyddsågar på smalspåriga jordbruks- och skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 86/415/EEG av den 24 juli 1986 om montering, placering, manövrering och märkning av manöverorgan på jordbruks- eller skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 87/402/EEG av den 25 juni 1987 om skyddsågar monterade framför förarsätet på smalspåriga jordbruks- och skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 89/173/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om vissa delar och egenskaper på jordbruks- och skogsbrukstraktorer med hjul	Tillnärmning: 2016

Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/25/EG av den 22 maj 2000 om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer avsedda för jordbruks- eller skogsbrukstraktorer	Tillnärmning: 2016
KEMIKALIER	
1. Reach och genomförande av Reach	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) och inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet	Tillnärmning: 2013-2014
Rådets förordning (EG) nr 440/2008 av den 30 maj 2008 om testmetoder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)	Tillnärmning: 2013-2014
2. Farliga kemikalier	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 av den 17 juni 2008 om export och import av farliga kemikalier	Tillnärmning: 2016
Rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter	Tillnärmning: 2014

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG av den 27 januari 2003 om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter (WEEE)	Tillnärmning: 2016
Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den 6 september 2006 om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer.	Tillnärmning: 2013-2014
Rådets direktiv 96/59/EG av den 16 september 1996 om bortskaffande av polyklorerade bifenylter och polyklorerade terfenylter (PCB/PCT)	Tillnärmades 2009
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föroreningar	Tillnärmning: 2013-2014
3. Klassificering, förpackning och märkning	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar	Tillnärmning: 2013-2014
4. Rengöringsmedel	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel	Tillnärmning: 2013-2014
5. Gödningsmedel	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober 2003 om gödselmedel	Tillnärmades den 11 juni 2013
6. Narkotikapreksorer	
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 273/2004 av den 11 februari 2004 om narkotikapreksorer	Tillnärmning: 2015

7. God labororiesed Tillämpning av principer och kontroll prov med kemiska ämnen, tillsyn och kontroll avseende god labororiesed	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/10/EG av den 11 februari 2004 om harmonisering av lagar och andra författningar om tillämpningen av principerna för god labororiesed och kontrollen av tillämpningen vid prov med kemiska ämnen	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/9/EG av den 11 februari 2004 om tillsyn och kontroll avseende god labororiesed (GLP)	Tillnärmning: 2013-2014
LÄKEMEDEL	
1. Humanläkemedel	
Rådets direktiv 89/105/EEG av den 21 december 1988 om insyn i de åtgärder som reglerar prissättningen på humanläkemedel och deras inordnande i de nationella sjukförsäkringssystemen	Tillnärmning: 2014
Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel	Införlivande: 2015
2. Veterinärmedicinska läkemedel	
Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel	Tillnärmning: 2013

Prop. 2013/14:250
Bilaga

Kommissionens direktiv 2006/130/EG av den 11 december 2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG när det gäller fastställande av kriterier för undantag från kravet på veterinärrecept för vissa veterinärmedicinska läkemedel till livsmedelsproducerande djur	Tillnärmning: 2014
3. Diverse	
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter	Tillnärmning: 2014
Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/35/EG av den 23 april 2009 om färgämnen som får tillsättas läkemedel	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/41/EG av den 6 maj 2009 om innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer	Tillnärmning: 2015
Kommissionens förordning (EG) nr 540/95 av den 10 mars 1995 om fastställande av förfaranden för rapportering av misstänkta, icke förutsedda och icke allvarliga biverkningar, oavsett om de inträffar i gemenskapen eller i ett tredje land, av humanläkemedel respektive veterinärmedicinska läkemedel som är godkända enligt förordning (EEG) nr 2309/93	Tillnärmning: 2015

Kommissionens förordning (EG) nr 1662/95 av den 7 juli 1995 om fastställande av vissa närmare föreskrifter för genomförandet av gemenskapens beslutförande för att godkänna utsläppandet på marknaden av humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel	Tillnärmning: 2015
Kommissionens förordning (EG) nr 2141/96 av den 7 november 1996 om prövning av ansökan om överföring av försäljningstillstånd för läkemedel som omfattas av rådets förordning (EEG) nr 2309/93	Tillnärmning: 2015
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 469/2009 av den 6 maj 2009 om tilläggs skydd för läkemedel	Tillnärmning: 2015

Prop. 2013/14:250
Bilaga

BILAGA XVII

OMFATTNING

EU/MD/Bilaga XVII/sv 1

BILAGA XVII-A

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

Del 1

Åtgärder avseende huvudsakliga kategorier levande djur

- I. Hästdjur (inklusive zebbor) eller åsnor eller avkomma av korsningar mellan dessa arter
- II. Nötkreatur (inbegripet *Bubalus bubalis* och *Bison*)
- III. Får och getter
- IV. Svin
- V. Fjäderfå (inbegripet hönsfåglar, kalkoner, pärlhöns, ankor, gäss)
- VI. Levande fisk
- VII. Kräftdjur
- VIII. Blötdjur
- IX. Ägg och könsceller från levande fisk
- X. Kläckägg
- XI. Sperma – ägg – embryon
- XII. Andra däggdjur
- XIII. Andra fåglar
- XIV. Reptiler
- XV. Groddjur
- XVI. Andra ryggradsdjur
- XVII. Bin

Del 2

Åtgärder avseende animaliska produkter

I. Huvudsakliga kategorier av animaliska produkter avsedda som livsmedel

1. Färskt kött från tama hovdjur, fjäderfå och hardjur, vilt och hägnat vilt, inbegripet biprodukter
2. Malet kött, köttberedningar, mekaniskt urbenat kött, köttprodukter
3. Levande musslor
4. Fiskeriprodukter
5. Obehandlad mjölk, råmjölk, mejeriprodukter och råmjölksprodukter
6. Ägg och äggprodukter
7. Grodlår och sniglar
8. Utsmält djurfett och fettgrevar
9. Behandlade magar, blåsor och tarmar
10. Gelatin, råmaterial för produktion av gelatin avsett som livsmedel
11. Kollagen
12. Honung och biodlingsprodukter

II Huvudsakliga kategorier av animaliska biprodukter

Vid slakterier	Animaliska biprodukter att användas som foder åt pälsdjur
	Animaliska biprodukter för tillverkning av sällskapsdjursfoder
	Blod och blodprodukter från hästdjur för ändamål utanför foderkedjan
	Färska eller kyllda hudar och skinn av hovdjur
	Animaliska biprodukter för tillverkning av härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan
Vid mejerier	Mjolk, mjölkbaserade produkter och mjölkderivat
	Råmjolk och produkter av råmjolk
Vid andra anläggningar för insamling eller hantering av animaliska biprodukter (dvs. icke bearbetade/behandlade råvaror)	Blod och blodprodukter från hästdjur för ändamål utanför foderkedjan
	Obehandlade blodprodukter, utom från hästdjur, för härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Behandlade blodprodukter, utom från hästdjur, för tillverkning av härledda produkter för ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Färska eller kyllda hudar och skinn av hovdjur

Prop. 2013/14:250
Bilaga

	Svinborst från tredjeländer eller regioner i tredjeländer som är fria från afrikansk svinpest
	Ben och benprodukter (förutom benmjöl), horn och hornprodukter (förutom hornmjöl) och hovar och hovprodukter (förutom hovmjöl) för andra användningar än som foder, organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel
	Horn och hornprodukter, förutom hornmjöl, och hovar och hovprodukter, förutom hovmjöl, för tillverkning av organiska gödselmedel eller jordförbättringsmedel
	Gelatin för fotografisk industri som inte är avsett att användas som livsmedel
	Ull och hår
	Behandlade fjädrar, delar av fjädrar och dun
Vid bearbetningsanläggningar	Bearbetat djurprotein, även blandningar och produkter förutom foder till sällskapsdjur som innehåller sådant protein
	Blodprodukter som kan användas som foderråvara
	Behandlade hudar och skinn av hovdjur
	Behandlade hudar och skinn av idisslare och hästdjur (21 dagar)
	Svinborst från tredjeländer eller regioner i tredjeländer som inte är fria från afrikansk svinpest
	Fiskolja för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Utsmält fett för användning som foderråvara

	Utsmält fett för vissa ändamål utanför foderkedjan för produktionsdjur
	Gelatin eller kollagen för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Hydrolyserat protein, dikalciumfosfat eller trikalцийfosfat för användning som foderråvara eller för ändamål utanför foderkedjan
	Biprodukter från biodling, uteslutande avsedda för användning i biodling
	Fettderivat för ändamål utanför foderkedjan
	Fettderivat för användning som foder eller för ändamål utanför foderkedjan
	Äggprodukter som kan användas som foderråvara
Vid anläggningar för tillverkning av foder för sällskapsdjur (inklusive tuggben och aromatiska inälvprodukter)	Konserverat sällskapsdjursfoder
	Bearbetat sällskapsdjursfoder utom konserverat sällskapsdjursfoder
	Tuggben
	Rått foder för sällskapsdjur till direktförsäljning
	Aromatiska inälvprodukter för tillverkning av foder för sällskapsdjur
Vid anläggningar för tillverkning av jaktroféer	Behandlade jaktroféer eller andra prepareringar av fåglar och hovdjur som endast består av ben, horn, hovar, klor, tänder, hudar eller skinn
	Jaktroféer eller andra prepareringar av fåglar och hovdjur som består av hela obehandlade delar

Vid anläggningar som tillverkar mellanprodukter	Mellanprodukter
Gödselmedel och jordförbättrande medel	Bearbetat djurprotein, även blandningar och produkter förutom foder till sällskapsdjur som innehåller sådant protein
	Bearbetat naturgödsel, produkter härledda från bearbetat naturgödsel och guano från fladdermöss
Vid lagring av härledda produkter	Samtliga härledda produkter

III. Sjukdomsframkallande smittämnen

Del 3

Växter, växtprodukter och andra föremål

Växter, växtprodukter och andra föremål¹ som potentiellt kan bära skadegörare som av sig själva eller genom sin bearbetning kan innebära en risk för införandet och spridandet av skadegörare.

---

¹ Emballage, transportmedel, förpackningar, jord och odlingssubstrat och alla andra organismer, föremål och material på vilka skadegörare kan finnas eller från vilka skadegörare kan spridas.

Del 4

Åtgärder avseende livsmedels- och fodertillsatser

Livsmedel:

1. Livsmedelstillsatser (alla livsmedelstillsatser och livsmedelsfärger)
2. Processhjälpmedel
3. Smakämnen
4. Livsmedelsenzymmer

Foder¹:

5. Fodertillsatser
6. Foderråvaror
7. Foderblandningar och foder till sällskapsdjur förutom de som omfattas av del 2.II
8. Främmande ämnen i foder

---

¹ Endast animaliska biprodukter med ursprung från djur eller delar av djur, förklarade lämpliga som livsmedel kan användas i foderkedjan för livsmedelsproducerande djur.

Prop. 2013/14:250
Bilaga

BILAGA XVII-B

DJURSKYDDSKRAV

Djurskyddskrav avseende

1. bedövning och slakt av djur,
  2. djurtransporter och därmed relaterad hantering,
  3. skötsel av djur.
-

EU/MD/Bilaga XVII-B/sv 1

BILAGA XVII-C

ANDRA ÅTGÄRDER SOM OMFATTAS AV KAPITEL 4 I AVDELNING V

1. Kemikalier som härrör från migration av ämnen från förpackningsmaterial
  2. Sammansatta produkter
  3. Genetiskt modifierade organismer
  4. Tillväxtfrämjande hormoner, tyreostatika, vissa hormoner och beta-agonister
-

Prop. 2013/14:250
Bilaga

BILAGA XVII-D

**ÅTGÄRDER SOM KOMMER ATT INKLUDERAS EFTER TILLNÄRMNING AV
LAGSTIFTNINGEN**

1. Kemikalier för dekontaminering av livsmedel
  2. Kloning
  3. Bestrålning (jonisering)
-

EU/MD/Bilaga XVII-D/sv 1

BILAGA XVIII

**FÖRTECKNING ÖVER DJURSJUKDOMAR, SJUKDOMAR I VATTENBRUK
OCH REGLERADE SKADEGÖRARE FÖR VILKA REGIONER KAN BEVILJAS
STATUS SOM OFFICIELLT FRIA FRÅN**

BILAGA XVIII-A

**DJURSJUKDOMAR OCH FISKSJUKDOMAR FÖR VILKA ANMÄLNINGSPLIKT
GÄLLER, FÖR VILKA PARTERNAS STATUS HAR ERKÄNTS
OCH BESLUT OM REGIONALISERING KAN FATTAS**

1. Mul- och klövsjuka
  2. Vesikulär svinsjuka
  3. Vesikulär stomatit
  4. Afrikansk hästpest
  5. Afrikansk svinpest
  6. Blåtunga
  7. Patogenisk aviär influensa
  8. Newcastlesjuka
  9. Boskapspest
  10. Klassisk svinpest
  11. Elakartad lungsjuka hos nötkreatur
  12. Får- och getpest
  13. Får- och getkoppor
  14. Rift Valley-feber
  15. *Lumpy skin disease*
  16. Venezuelansk hästencefalomyelit
  17. Rots
  18. Beskällarsjuka
  19. Enteroviral encefalomyelit
  20. Infektiös hematopoietisk nekros (IHN)
  21. Viral hemorragisk septikemi (VHS)
  22. Infektiös laxanemi (ISA)
  23. *Bonamia ostreae*
  24. *Marteilia refringens*
-